

საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია
GEORGIAN OIL & GAS CORPORATION

2020 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ.....	3
ჯგუფის ადგილი ენერგორესურსების ბაზარზე	5
ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები	7
ჯგუფის შემოსავლები/ხარჯები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით	12
ჯგუფის განვითარების გეგმები	15
საინვესტიციო საქმიანობა	17
ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები	22
ინფორმაცია კორპორაციის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ	24
კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები	24
კორპორაციის შიდა კონტროლის სისტემა.....	25
გარემოს დაცვა.....	26
კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	26

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია (შემდგომში „კორპორაცია“) დაარსდა 2006 წლის 21 მარტს, როგორც სახელმწიფოს 100%-იან საკუთრებაში მყოფი საწარმო, საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული შემდეგი სამი კომპანიის ბაზაზე: სს საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია, სს საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია და სს თელეთის ნავთობის კომპანია.

„კორპორაციას“ დაფუძნებული აქვს შვილობილი კომპანიები შპს გარდაბნის თბოსადგური, შპს გარდაბნის თბოსადგური 2, GOGC Trading S.A, შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია, შპს გარდაბნის თბოსადგური 3, შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი (შემდგომში „ჯგუფი“) და აგრეთვე აქვს წილები ენერგოსექტორში მომუშავე სხვადასხვა კომპანიებში, რომელთა მეშვეობითაც ის ახორციელებს სტრატეგიულად მნიშვნელოვან პროექტებს და აფართოებს საქმიანობის მიმართულებებს.

„ჯგუფი“ არის დივერსიფიცირებული კომპანიების ერთობლიობა, ბიზნესსაქმიანობით ენერგეტიკის სხვადასხვა სეგმენტში. „ჯგუფის“ საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია: გაზის შეუფერხებელი მიწოდების უზრუნველყოფა ქვეყნის ე.წ. „სოციალური“ სექტორისათვის, მაგისტრალური გაზსადენების რეაბილიტაცია-განვითარების სამუშაოების წარმოება, თბოელექტროენერგიის გენერაციის სექტორის განვითარება და ხელშეწყობა, კუთვნილ და იჯარით გაცემულ ნავთობსადენებთან დაკავშირებული საკითხები, პროდუქციის წილობრივი განაწილების (პწგ) კონტრაქტების საფუძველზე მიღებული სახელმწიფოს წილი ნავთობისა და გაზის კაპიტალიზაცია და სხვა. „კორპორაციას“ მინიჭებული აქვს ნავთობის ეროვნული კომპანიის სტატუსი. იგი სახელმწიფოს ინტერესების დამცველია ინვესტირებთან გაფორმებულ პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებებში.

2019 წლის 27 დეკემბერს ძალაში შევიდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ახალი კანონი (შემდგომში „კანონი“). „კანონი“ მოითხოვს გარკვეული წესების დანერგვას, ისეთის როგორიცაა ელექტროენერგიის ბაზრის კონცეპცია („ბგკ“) და ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეპცია („ბგპ“) და ინსტიტუციონალურ განვითარებას ამ კუთხით. კონცეპციების დანერგვა მიჰყვება „კანონით“ განსაზღვრულ გარკვეულ განრიგს, რომლის მიხედვით აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნება მყისიერი გავლენა საქართველოს ელექტროენერგიის და ბუნებრივი გაზის ბაზარზე და მის მონაწილეებზე („ჯგუფის“ ჩათვლით).

განკარგულებები/დადგენილებები, რომელიც საჭიროა „ბგპ“-ის დანერგვისთვის მთავრობაზე დასამტკიცებლად გატანილ იქნება არაუადრეს 2021 წლის დეკემბრისა. შესაბამისად, „კორპორაციის“ გადმოსახედიდან, „კანონს“ არ ექნება „კორპორაციის“ ოპერაციებზე გავლენა 2022 წლის დასაწყისამდე.

გაზის ოპერაციები

მენეჯმენტის გადმოსახედიდან, „კანონს“ არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა „კორპორაციის“ გაზის ოპერაციებზე 2021 წლის შემდეგაც, რადგან ის ოპერირებს ძირითადად საბითუმო ბაზარზე და მისი ოპერაციები შეზღუდულია ბუნებრივი გაზის მიწოდების კუთხით (იმპორტი და შემდგომი რეალიზაცია).

ბგპ-ს მიხედვით, „კორპორაცია“ ბაზრის სხვა მონაწილეებთან ერთად ვალდებული იქნება ბუნებრივი გაზის გარკვეული მოცულობის რეალიზაცია მოახდინოს ორგანიზებულ საბითუმო ბაზარზე, რომელსაც ოპერირებას გაუწევს ე.წ. ბაზრის ოპერატორი, საბაზრო ფასად, რაც იქნება მომგებიანი „კორპორაციისთვის“. აღსანიშნავია, რომ ბაზრის ოპერატორის ფუნქციებს შეითავსებს სპეციალურად შექმნილი კომპანია, რომელიც დაფუძნებული იქნება „კორპორაციისა“ და შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მონაწილეობით. გარდა ამისა, ბგპ-ს პროექტი არ უზღუდავს ბაზრის მონაწილეებს („კორპორაციის“ ჩათვლით) ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციების წარმოებას ორმხრივი ხელშეკრულებების საფუძველზე.

აგრეთვე, „კანონის“ მიხედვით ოფციური და დამატებითი გაზის (აზერბაიჯანული გაზის მოცულობები, რომლის ყიდვის უფლება „კორპორაციას“ აქვს საქართველოში ბუნებრივ გაზზე დადგენილ, სოციალურ ფასზე ნაკლებ ფასად) ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები ხვდება „კანონის“ გამონაკლისებში.

საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა

2021 წლის 25 მარტის #129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების მიხედვით შერჩეულ იქნა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კორპორაცია“ დარჩება საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ირიბი მესაკუთრე. საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა გადაეცემა „კორპორაციის“ შვილობილ კომპანიას (100%-იანი წილი მფლობელი იქნება „კორპორაცია“), რომელიც ჩაენაცვლება „კორპორაციას“ შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირებასთან გაფორმებულ მილსადენების იჯარის ხელშეკრულებაში.

განცალკევებას არ ექნება ეფექტი „ჯგუფის“ ოპერაციებზე (ჯგუფის დონეზე), რადგან როგორც ადრე აღინიშნა, კომპანია, რომელსაც გადაეცემა საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა იქნება „კორპორაციის“ 100%-იანი შვილობილი კომპანია.

ელექტროენერგიასთან დაკავშირებული ოპერაციები

„კორპორაციის“ მენეჯმენტის შეფასებით შპს გარდაბნის თბოსადგურის და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის ოპერაციებზე და ფინანსურ შედეგებზე „კანონს“ გავლენა არ ექნება, რადგან ორივე შვილობილის ოპერაციები რეგულირდება იმპლემენტაციის ხელშეკრულებით, რომელიც გაფორმებულია „კორპორაციას“, ამ შვილობილების, საქართველოს მთავრობასა და სს ელექტროენერგიის სისტემის კომერციულ ოპერატორს შორის და აგრეთვე რეგულირდება, ამ უკანასკნელთან გაფორმებული, გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვის ხელშეკრულებით.

„ებკ“, რომელიც დამტკიცდა 2020 წლის 16 აპრილს საქართველოს მთავრობის #246 განკარგულებით, ელექტროენერგიის მწარმოებლებს, რომლებიც არიან გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვის ხელშეკრულების (PPAs) მხარეები, აძლევს საშუალებას გაყიდონ ელექტროენერგია ბითუმად პირდაპირ ენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორზე (ესკო), რომელიც შეასრულებს ნაკისრ ვალდებულებებს, მათ შორის ელექტროენერგიის შესყიდვას PPA ხელშეკრულების ფარგლებში, ან ორგანიზებულ ბაზარზე (სავაჭრო პლატფორმა, რომელსაც ოპერირებას გაუწევს ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერატორი).

„ებკ“-ს თანახმად, ორგანიზებულ ბაზრებში ელექტროენერგიის მწარმოებლების ჩართულობის ხელშეწყობის მიზნით, საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმების საფუძველზე, შესაძლებელია გაფორმდეს შეთანხმებები საზოგადოებრივი სერვისების საბითუმო მომწოდებელ ორგანიზაციასთან, რომლებიც უზრუნველყოფს საბაზრო ფასსა და PPA-ის მიხედვით დადგენილ ფასს შორის უარყოფითი სხვაობის კომპენსაციას, ან სხვა დამხმარე ღონისძიების განხორციელებას.

შპს გარდაბნის თბოსადგურისთვის მინიჭებული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს სტატუსი, შესაბამისი იმპლემენტაციის ხელშეკრულებისა და საქართველოს კანონის შესაბამისად, „ებკ“-ს ფარგლებში განხილულია როგორც საზოგადოებრივი მომსახურების ვალდებულება, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული კომისიის და ენერგეტიკის ეროვნული საბჭოსთან კონსულტაციის შემდეგ. მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშნული სტატუსი გარანტირებულია საქართველოს მთავრობის მიერ იმპლემენტაციის ხელშეკრულების საფუძველზე.

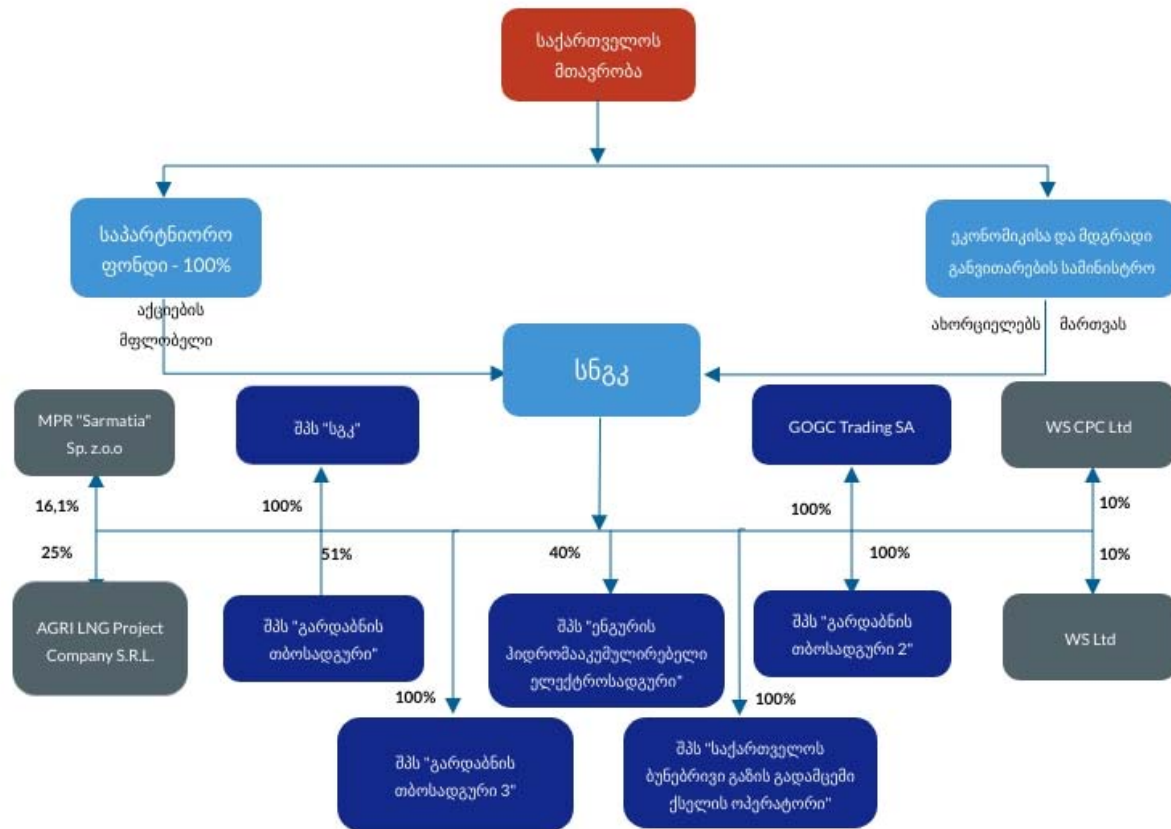
შესაბამისად, მოსალოდნელი არ არის, რომ „ებკ“ და სხვა დადგენილებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის განხორციელებას, გავლენას მოახდენს შპს გარდაბნის თბოსადგურისა და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის საქმიანობაზე.

2020 წლისთვის სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის 100%-იანი წილის მფლობელი არის სს საპარტნიორო ფონდი, რომელიც თავის მხრივ დაფუძნებულია სახელმწიფოს მიერ 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით.

საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მართვას ახორციელებს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

„ჯგუფის“ სტრუქტურა, ანგარიშის მომზადების მომენტისთვის, იხილეთ ქვემოთ ცხრილში

სნგკ ჯგუფის სტრუქტურა

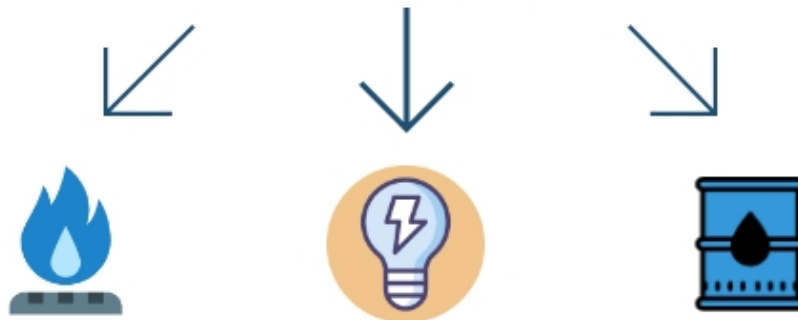
ჯგუფის ადგილი ენერგორესურსების ბაზარზე

„ჯგუფი“ საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის მფლობელი და გაზის ძირითადი მიმწოდებელია ბაზრის „სოციალური“ სეგმენტისათვის, წამყვან როლს ასრულებს ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოების უზრუნველყოფაში, ენერგეტიკული ბაზრის, ნავთობისა და გაზის, აგრეთვე ენერგოგენერაციის სექტორებში.

„ჯგუფი“ სარგებლობს რა ქვეყნის სტრატეგიული მდებარეობით, ხელს უწყობს საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული ტრანსსასაზღვრო ნავთობისა და გაზის ტრანსპორტირების სისტემების შეუფერხებელ ფუნქციონირებას და მხარს უჭერს ახალი სატრანსპორტო მარშრუტების განვითარებას კასპიისა და ცენტრალური აზიის პოტენციალის სრული ათვისებისთვის.

„კორპორაცია“ აქტიურადაა ჩართული საერთაშორისო პროექტებსა და ბიზნეს ურთიერთობებში, გადამწყვეტ როლს თამაშობს ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის სამთავრობო ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელებაში. მისი სტრატეგიული და ძირითადი ბიზნეს პარტნიორები არიან: SOCAR, BP, BOTAS, ROMGAZ, MVM, PERN, UkrTransnafta, ArmGazprom, GAZPROM, TCC, GEOSTOCK, RAMBOLL, USAID, MCC, KfW, ADB, EBRD, SINOSURE და სხვა.

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

„ჯგუფი“ ოპერირებს სამი ძირითადი მიმართულებით:

- 1) **გაზის მიწოდება.** „კორპორაცია“ აზერბაიჯანული პარტნიორი კომპანია SOCAR-ის მეშვეობით (ძირითადი მომწოდებელი) ახორციელებს გაზის შესყიდვას და რეალიზაციას შიდა საბითუმო, სოციალური სექტორისთვის, აგრეთვე ადგილობრივად მოპოვებული გაზის გაყიდვას იგივე პარტნიორი კომპანიის დახმარებით.
„კორპორაცია“ აგრეთვე ახორციელებდა კომერციული გაზის შესყიდვას კომპანია GAZPROM EXPORT LLC-ისგან 2020 წლის მაისის ჩათვლით, ხოლო 2020 წლის ივნისიდან „კორპორაცია“ ახორციელებს კომერციული სექტორისთვის სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გაზის შესყიდვას კომპანია GAZPROM Schweiz AG-ისგან.
- 2) **ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია.** „კორპორაციის“ შვილობილი კომპანიების შპს გარდაბნის თბოსადგურის და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის (ექსპლუატაციაში შევიდა და ელექტროენერგიის გამომუშავება დაიწყო 2020 წლის მარტში) მეშვეობით ხორციელდება ქ. გარდაბანში არსებული თბოელექტროსადგურების მიერ ელექტროენერგიის წარმოება და საბითუმო რეალიზაცია საქართველოს ენერგობაზარზე მოქმედ ელექტროენერგიის დისტრიბუტორებზე, მათ შორის ისეთ კომპანიებზე როგორიცაა სს თელასი, სს ენერგო-პრო ჯორჯია, სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი და სხვა.
- 3) **ნავთობსადენების და გაზსადენების იჯარა.** 2021 წლის მაისამდე „კორპორაცია“ იყო საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის (MGPS) მფლობელი, რომელსაც ის გასცემდა იჯარით და იღებდა შემოსავალს აღნიშნულ მილსადენებში გაზის ტრანსპორტირებიდან.

საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 21 მარტის N129 დადგენილებით, „კორპორაციას“ დაევა 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, შვილობილი კომპანიის დაარსება, რომელსაც ის გადასცემდა MGPS-ს საკუთრებაში და რომელიც ჩაანაცვლებდა „კორპორაციის მხარეს“ იჯარის ხელშეკრულებაში. 2021 წლის მაისში დაფუძნდა „შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი“, რომელსაც იმავე თვეში „კორპორაციამ“ კაპიტალში ჩაუდო MGPS, თავისი ინფრასტრუქტურით. „ჯგუფის“ გადმოსახედიდან აღნიშნულ ცვლილებას გავლენა არ აქვს ამ უკანასკნელის ფინანსურ შედეგებზე.

MGPS-ს მოიჯარე არის შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია, რომელიც ახორციელებს გაზის ტრანსპორტირებას „ჯგუფის“ საკუთრებაში არსებული გაზსადენების მეშვეობით, საქართველოს ტერიტორიაზე, რისთვისაც უხდის „ჯგუფს“ შესაბამის იჯარის საფასურს.

2010 წელს „კორპორაციას“ ფინანსური იჯარის სახით სახელმწიფომ დროებით სარგებლობაში გადასცა ბაქო-სუფსის მაგისტრალური მილსადენი, რომელიც „კორპორაციამ“ იმავე წელს გადასცა იჯარით საერთაშორისო ნავთობკომპანია BP-ს, რომელიც თავისი შვილობილი კომპანიის მეშვეობით ახორციელებს აღნიშნული მილსადენით ნავთობის ტრანზიტს აზერბაიჯანიდან სუფსის ნავთობტერმინალამდე. ყოველწლიურად აღნიშნული მილსადენის გავლით ხდება 31 მლნ ბარელამდე ნავთობის ტრანზიტი.

„ჯგუფის“ საქმიანობის სხვა მიმართულებებია ნავთობმომპოვებელი კომპანიების მიერ მოპოვებული ნავთობის სახელმწიფოს კუთვნილი წილი ნავთობის რეალიზაცია წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების ფარგლებში.

2020 წელს „ჯგუფის“ წმინდა მოგება შემცირდა წინა წელთან შედარებით, რაც ძირითადად გამოწვეულია სოციალური სექტორისთვის საშუალო გასაყიდი ფასის შემცირებით (პანდემიის გამო, მოსახლეობის მხარდაჭერისთვის, ე.წ. სოციალური გაზის ტარიფის შენარჩუნების მიზნით) და ზამთრის პერიოდში გაზრდილი გაზის მოთხოვნიდან, რის გამოც „კორპორაცია“ მოთხოვნის დაკმაყოფილების მიზნით იძულებული გახდა შეესყიდა ე.წ. „ძვირიანი გაზი“, რომელიც სრულად მოხმარდა სოციალურ სექტორს. აგრეთვე, მნიშვნელოვნად შემცირდა „ჯგუფის“ საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც უმეტესწილად შედგება ბანკებისგან მისაღები, საბანკო ანგარიშებზე არსებულ თანხებზე დარიცხული სარგებლისგან.

„ჯგუფის“ ფინანსური შედეგები დეტალურად განხილულია ამ ანგარიშის შემდეგ ნაწილში.

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

„ჯგუფის“ 2020 წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და მათი ცვლილების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლები*	2020 წელი	2019 წელი გადაფასებული	ცვლილება %
ამონაგები	997,212	873,748	+14%
გაზის და ნავთობის ხარჯი	(746,056)	(616,415)	+21%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(58,814)	(41,152)	+43%
შრომის ანაზღაურება და მუშაკების სხვა ანაზღაურება	(24,163)	(23,004)	+5%
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(13,789)	(15,742)	-12%
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებზე	1,386	(2,668)	-*
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(21,661)	(31,389)	-31%
სხვა შემოსავალი	9,854	17,461	-44%
საოპერაციო მოგება	143,969	160,839	-10%
ფინანსური შემოსავლები	17,066	22,828	-25%
ფინანსური ხარჯები	(157,838)	(65,246)	+142%
მოგება დაბეგვრამდე	3,197	118,421	-*
მეკავშირე კომპანიის მოგების წილი	-	1,731	-100%
მოგება წლის განმავლობაში	3,197	120,152	-*
მოგების გადასახადი	-	-	-
წმინდა მოგება	3,197	120,152	-*

* ცვლილება, რომელიც 1.5-ზე მეტია

„ჯგუფის“ ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს გაზის საბითუმო რეალიზაცია, რომელიც შეადგენს მთლიანი შემოსავლის 59%-ს (2019 წელს - 65%).

2020 წელს ამონაგებმა შეადგინა 997,212 ათასი ლარი, რაც 123,464 ათასი ლარით მეტია წინა წელთან შედარებით. ზრდა უმეტესწილად განაპირობა გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში შესვლამ და შედეგად, წარმოებული ელექტროენერგიის ზრდამ (ამონაგები ელექტროენერგიის წარმოებიდან და რეალიზაციიდან გაიზარდა 108,121 ათასი ლარით) და გაზის მიწოდებიდან მიღებული ამონაგების 15,803 ათასი ლარით ზრდამ (2019 წელთან შედარებით), რის ძირითად მიზეზს წარმოადგენს ზამთრის პერიოდში სოციალურ სექტორში მოთხოვნის ზრდა და 2020 წელს „კორპორაციის“ მიერ კომერციულ სექტორში გაზის რეალიზაციის ზრდა (წინა წელთან შედარებით კომერციულ სექტორზე გაზის მიწოდების მოცულობა გაიზარდა 42 მილიონი კუბური მეტრით).

შესყიდული გაზის ზრდა წინა წელთან შედარებით განპირობებულია გაზზე მოთხოვნის ზრდით, როგორც სოციალურ, ასევე კომერციულ სექტორში.

2020 წელს წინა წელთან შედარებით „ჯგუფის“ ცვეთის ხარჯის 43%-ით ზრდა განპირობებულია გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში შესვლასთან და წარმოების ლიცენზიის მიღებასთან, რომელიც განხორციელდა 2020 წლის მარტში.

2020 წელს წინა წელთან შედარებით „ჯგუფის“ საგადასახადო ხარჯი შემცირდა 1,953 ათასი ლარით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ფინანსური აუდიტის მიერ გატარებულ კორექტირებებთან.

2019 წელს „ჯგუფმა“ აღიარა 2,668 ათასი ლარის გაუფასურების ზარალი, რისი ძირითადი მიზეზი იყო გაზრდილი სავაჭრო მოთხოვნების ბალანსი 2018 წელთან შედარებით (გაზრდილი იყო თითქმის 2-ჯერ). 2020 წელს სავაჭრო მოთხოვნების ბალანსი შემცირდა და შესაბამისად მოხდა გაუფასურების ზარალის ნაწილის ამოტრიალება.

სხვა საოპერაციო ხარჯების 31%-ით შემცირება ძირითადად დაკავშირებულია „კორპორაციასა“ და „ფრონტიერას“ შორის არსებული დავის დასრულებასთან. საბოლოო გადაწყვეტილება, „კორპორაციის“ სასარგებლოდ, ლონდონის საერთაშორისო არბიტრაჟის ტრიბუნალმა მიიღო 2020 წლის აპრილში.

შედეგად, 2019 წელთან შედარებით 2020 წელს დავასთან დაკავშირებული იურიდიული ხარჯები შემცირდა დაახლოებით 7.5 მილიონი ლარით.

2020 წელს სხვა შემოსავლის შემცირება ძირითადად გამომდინარეობს იქიდან, რომ „ჯგუფის“ მიერ 2019 წლის დეკემბერში მოხდა მისი მეკავშირე კომპანიის, შპს ქართლის ქარის ელექტროსადგურის წილის რეალიზაცია, რომლის შედეგად „კორპორაციამ“ მიიღო მოგება 6,845 ათასი ლარის ოდენობით. მსგავსი ოპერაცია „კორპორაციას“ 2020 წელს არ ჰქონია. აგრეთვე, შემცირდა შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის მიერ მიღებული შემოსავალი პირგასამტეხლოდან, რომელიც დაეკისრა ჩინურ სამშენებლო კომპანიას, სამშენებლო სამუშაოების დაგვიანებით ჩაბარების გამო. 2019 წელს შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის მიერ მიღებულმა შემოსავალმა პირგასამტეხლოდან შეადგინა 8,889 ათასი ლარი, ხოლო 2020 წელს - 4,592 ათასი ლარი.

2020 წლის განმავლობაში მნიშვნელოვნად გაიზარდა ფინანსური ხარჯები წინა წელთან შედარებით - 92,592 ათასი ლარით, რაც დაკავშირებულია კურსის ცვალებადობასთან. 2019 წელთან შედარებით 84% არის გაზრდილი სესხებზე გადახდილი პროცენტი, რაც გამოწვეულია იმით რომ 2019 წელთან შედარებით 2020 წელს ნაკლები თანხა იქნა დაკაპიტალიზებული გარდაბნის მეორე თბოსადგურის მშენებლობაზე (2019 წელს კაპიტალიზირებულმა პროცენტმა შეადგინა 34,460 ათასი ლარი, ხოლო 2020-ში - 7,152 ათასი ლარი). ხოლო ფინანსური შემოსავლების 5,762 ათას-ლარიანი შემცირება გამოწვეულია „ჯგუფის“ საბანკო ანგარიშებზე ფულადი სახსრების ბალანსის შემცირებით წლის განმავლობაში, რის გამოც მოხდა ნაკლები პროცენტის დარიცხვა ბანკების მხრიდან და შესაბამისად შემცირდა საპროცენტო შემოსავალი.

„ჯგუფის“ 2020 წლის ფინანსურ შედეგებზე უმეტესწილად იმოქმედა სავალუტო კურსის მერყეობამ, რადგან „ჯგუფს“ ნასესხები ფინანსური სახსრები აქვს დენომინირებული აშშ დოლარში.

„ჯგუფის“ საოპერაციო მოგების შემცირება ატარებს დროებით ხასიათს და მომავალ პერიოდებში ივარაუდება დადებითი დინამიკა, გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში მიღების გამო და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც გავლენას ახდენს „ჯგუფის“ საოპერაციო მოგებაზე.

ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობის შედეგების სტრუქტურა

მაჩვენებლები	2020 წელი	2019 წელი გადაფასებული	ცვლილება %
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	1,284,885	1,186,626	8%
წინასწარ გადახდილი თანხები	1,039	97,170	*
არამატერიალური აქტივები	61	1,421	*
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	79,962	73,134	9%
გაცემული სესხები	20,121	16,154	25%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14,514	15,718	-8%
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	2,021	2,021	0%
გრძელვადიანი აქტივები	1,402,603	1,392,244	1%
გაცემული სესხები	1,513	1,692	-11%
მარაგები	14,477	4,253	*
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	3,991	437	*
წინასწარ გადახდილი თანხები	94,566	66,198	43%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	252,090	281,628	-10%
შეზღუდული ფულადი სახსრები	924	60	*
ფული და ფულის ექვივალენტები	74,034	135,815	-45%
მიმდინარე აქტივები	441,595	490,083	-10%
სულ აქტივები	1,844,198	1,882,327	-2%
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	646,044	642,905	0%
დამატებითი გადახდილი კაპიტალი	59,797	59,797	0%
მფლობელების არაფულადი შენატანების რეზერვი	(282,181)	(282,181)	0%
გაუნაწილებელი მოგება	402,749	540,696	-26%
მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი	826,409	961,217	-14%
არაკონტროლირებადი წილი	80,856	90,669	-11%
სულ კაპიტალი	907,265	1,051,886	-14%
ვალდებულებები			
სესხები და ვალდებულებები	-	705,122	*
საწესდებო ვალდებულება	-	4,621	*
გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	709,743	*
სესხები და ვალდებულებები	828,152	16,902	*
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	106,171	95,182	12%
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	545	6,549	.*
რეზერვები	2,065	2,065	0%
მიმდინარე ვალდებულებები	936,933	120,698	*
სულ ვალდებულებები	936,933	830,441	13%
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1,844,198	1,882,327	-2%

* ცვლილება, რომელიც 1.5-ზე მეტია

** ყველა თანხა მოცემულია ათასებში

ძირითადი ცვლილებები „ჯგუფის“ ფინანსურ მაჩვენებლებში ეხება ძირითად საშუალებებს, წინასწარ გადახდილ თანხებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, ფულად სახსრებს და მათ ექვივალენტებს, ინვესტიციებს მეკავშირე საწარმოებში და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

„ჯგუფის“ ძირითადი საშუალებების ბალანსის ზრდა 98 მილიონი ლარით ძირითადად დაკავშირებულია ქ. გარდაბანში მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან, რომელიც 2019 წლის ბოლოს ანგარიშგებაში ასახული იყო დაუმთავრებელი მშენებლობის ნაწილში.

2020 წელს ძირითადი საშუალებების შეძენისთვის წინასწარი გადახდილი თანხების შემცირება 96 მილიონი ლარით ძირითადად გამოწვეულია გარდაბანში მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დასრულებასთან. 2019 წელს ეს თანხა ასახული იყო ჩინური სამშენებლო კომპანია China Thianchen Engeneering Corporation-სთვის გადახდილი საავანსო თანხებით. აღნიშნული კომპანია ასრულებდა ქ. გარდაბანში მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობას.

2020 წელს მნიშვნელოვნად შემცირდა არამატერიალური აქტივები, რაც გამოწვეულია შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის არამატერიალური აქტივების კლასიფიკაციის შეცვლით.

მარაგების მნიშვნელოვანი ზრდა გამოიწვია შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის ფუნქციონირების შედეგად გაზრდილმა მარაგებმა.

წინასწარ გადახდილი თანხები გაზრდილია 43%-ით, ზრდის მიზეზი არის გაზის მომწოდებლებზე წინასწარ გადახდილი ავანსები.

სავაჭრო მოთხოვნების კლება ძირითადად დაკავშირებულია შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტის“ მიმართ არსებული მოთხოვნების ბალანსის დაახლოებით 21 მილიონიან კლებასთან და იმ კონტრაგენტების მოთხოვნების ბალანსების 31 მილიონი ლარით შემცირებასთან, რომლებზეც „კორპორაციამ“ მოახდინა კომერციული გაზის რეალიზაცია.

ფულადი სახსრების შემცირება 62 მილიონი ლარით გამოწვეულია გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაფინანსებით („ჯგუფი“ თბოსადგურის მშენებლობას ახორციელებს საკუთარი სახსრებით) და ატარებს დროებით ხასიათს.

2020 და 2019 წლებში ჯგუფის EBITDA წარმოდგენილია ქვემოთ (თანხები მოცემულია ათას ლარებში).

2020 წელი	2019 წელი	ცვლილება
201,397	201,991	-0.3%

ჯგუფის შემოსავლები/ხარჯები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულია „ჯგუფის“ შემოსავლების ძირითადი წყაროების მოცულობები და თანხები, რაც საშუალებას იძლევა განისაზღვროს თითოეულის წილი ჯამური პოზიტიური ეფექტის მიდწევად.

- 2020 წლის განმავლობაში ფაქტური შემოსავალი გაზის რეალიზაციიდან 2019 წლის მაჩვენებელთან შედარებით გაიზარდა **15,803** ათასი ლარით კურსის ცვლილების გამო.

გაზის რეალიზაცია	2020 წელი	2019 წელი	ცვლილება
გაზის მოცულობა, ათასი მ3 (სოციალური სექტორი)	1,450,109	1,402,673	+3%
გაზის მოცულობა, ათასი მ3 (კომერციული სექტორი)	205,256	163,349	+26%
სულ	1,655,365	1,566,022	+6%
გაზის რეალიზაცია, ათასი \$	180,163	204,113	-12%
საშუალო კურსი	3.25	2.79	
გაზის რეალიზაცია, ათასი ლარი	585,093	569,290	+3%

ელექტროენერგიის წარმოება/მიწოდება

შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2-ის“ კომერციული საქმიანობის ძირითად სფეროს წარმოადგენს გამომუშავებული ელექტროენერგიით ვაჭრობა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლები. გარდა ამისა, სადგურის რემონტში და/ან მარქაფში ყოფნის პერიოდში იგი თვითონ არის მომხმარებელი და ელექტროენერგიას საკუთარი მოხმარებისთვის ყიდულობს ელექტროენერგეტიკული ბაზრის კომერციული ოპერატორისგან.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილებში მოცემულია:

- საანგარიშო პერიოდში წარმოებული და რეალიზებული ელ. ენერგიის მონაცემები - ცხრილი 1
- საანგარიშო პერიოდში რეალიზებული ელ.ენერგიის განაწილება შემსყიდველების მიხედვით - გრაფიკი 1.

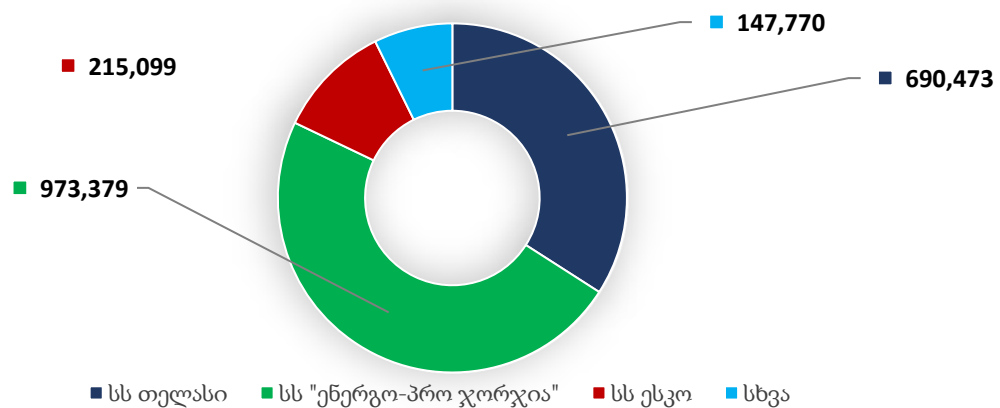
ცხრილი 1. ელექტროენერგიის მოცულობები

საანგარიშო პერიოდი	გენერაცია ათ. კვტ. სთ.	რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი ათ. ლარი
იანვარი	212,741	15,105
თებერვალი	252,113	13,567
მარტი	122,312	12,590
აპრილი	118,319	11,352
მაისი	12,382	1,172
ივნისი	-	-

ივლისი	45,515	7,699
აგვისტო	83,667	12,763
სექტემბერი	217,395	25,590
ოქტომბერი	327,347	39,518
ნოემბერი	320,894	39,743
დეკემბერი	314,033	38,253
სულ	2,026,719	217,352

გრაფიკი 1

ელექტროენერგიის რეალიზაცია შემსყიდველების მიხედვით
ათასი კვტ.სთ

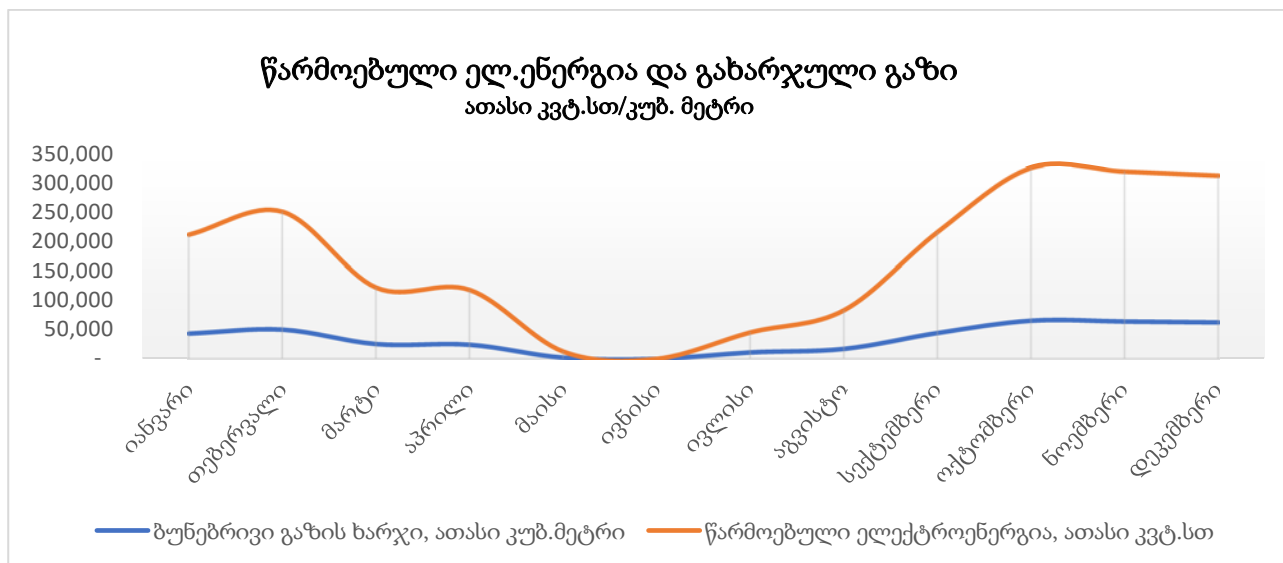
შემოსავალი რეალიზაციიდან შედგება გაყიდული ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლებისგან.

ელექტროენერგიის რეალიზაციის თვითღირებულებაში შედის ბუნებრივი გაზის, ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების და ქიმიკატების ღირებულება.

2020 წელს ელექტროენერგიის წარმოებისთვის შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2-მა“ ჯამში მოიხმარა 355,273 ათასი კუბური მეტრი გაზი, რომლის ჯამურმა ღირებულებამ შეადგინა 184,584 ათასი ლარი.

შპს გარდაბნის თბოსადგურის მიერ თვეების მიხედვით გამომუშავებული ელექტროენერგიის და გახარჯული გაზის მოცულობები მოცემულია 2-ე გრაფიკში.

გრაფიკი 2

ნავთობის მიღება/რეალიზაცია პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების (პწგხ) ფარგლებში

„ჯგუფი“ ახორციელებს პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ნედლი ნავთობის რეალიზაციას აუქციონის მეშვეობით. 2020 წლის განმავლობაში შედგა რამდენიმე აუქციონი, რომლის ფარგლებში კორპორაციამ მოახდინა 92,213 ბარელი ნედლი ნავთობის რეალიზაცია. რეალიზაციის ჯამურმა თანხამ შეადგინა 3,083 ათასი აშშ დოლარი (დღგ-ს გარეშე).

პწგხ-ს ფარგლებში მიღებული ნავთობის რეალიზაცია	2020 წელი	2019 წელი	ცვლილება
ნავთობის მოცულობა (ბარელი)	92,213	94,150	-2%
ბარელის საშუალო ფასი (\$)	39.46	65.74	-40%
ნავთობის რეალიზაცია ათასი \$ (დღგ-ს ჩათვლით)	3,638	6,189	-41%
ნავთობის რეალიზაცია ათასი \$ (დღგ-ს გარეშე)	3,083	5,245	-41%
საშუალო კურსი	3.07	2.88	
ნავთობის რეალიზაცია, ათასი ლარი	9,459	15,105	-37%

როგორც ჩანს ცხრილიდან 2020 წელს ნავთობის საშუალო გასაყიდი ფასი შემცირდა თითქმის 26 აშშ დოლარით, პანდემიით გამოწვეული, მსოფლიო ბაზარზე ნავთობის ფასის შემცირების გამო, რამაც გავლენა იქონია ნავთობის რეალიზაციიდან მისაღებ ამონაგებზე უცხოურ ვალუტაში, თუმცა ეროვნული ვალუტის გაუფასურებამ დადებითი გავლენა იქონია ამონაგებზე ლარში.

ნავთობის და გაზის ტრანზიტი

გარდა ზემოხსენებული საქმიანობებისა „ჯგუფი“ აგრეთვე ახორციელებს ნავთობისა და გაზის ტრანზიტის მის საკუთრებაში/კონტროლს ქვეშ არსებული მილსადენებით.

ნავთობის ტრანზიტი ხორციელდება ე.წ. ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის მეშვეობით, რომლის ოპერატორი არის Azerbaijan International Operation Company, რომელიც არის საერთაშორისო კომპანია BP-ს მფლობელობაში არსებული კომპანია და ახორციელებს საქართველოში საქმიანობას. 2020 წლის განმავლობაში ნავთობსადენში გატარებულმა ნავთობის მოცულობამ შეადგინა 31,035 ბარელი ნავთობი, ხოლო შემოსავალმა ამ ნავთობის ტრანზიტიდან - 26,348 ათასი ლარი.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

“ჯგუფის” სტაბილური და წარმატებული განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია, რომ “ჯგუფს” ჰქონდეს სტრატეგიული ხედვა, რომელზეც ის იქნება ორიენტირებული გრძელვადიან პერსპექტივაში. ამისთვის საჭიროა “ჯგუფის” სტრატეგიის ძირითადი მიმართულებების შესწავლა და მათი განვითარების გეგმის შემუშავება.

“ჯგუფის” სტრატეგიის ძირითადი მიმართულებებია:

- იაფი ენერგორესურსების მოზიდვა და რეგიონალურ ენერგოკომპანიებთან თანამშრომლობა მოწოდების იაფი და საიმედო, მათ შორის ახალი წყაროების უზრუნველყოფის მიზნით;
- საქართველოს ტერიტორიის გავლით ნავთობისა და გაზის არსებული და დაგეგმილი სატრანზიტო პროექტების განვითარების აქტიური მხარდაჭერა;
- სატრანზიტო პროექტებიდან მიღებული შემოსავლების გამოყენების ეფექტური მექანიზმების დანერგვა, ენერგო რესურსებზე საბაზრო ფასის ცვალებადობით გამოწვეული რისკების მინიმუმადე დაყვანისა და საქართველოს მოსახლეობისა და ენერგეტიკული სექტორისათვის ბუნებრივი გაზის ხელმისაწვდომი და გარანტირებული მოწოდების უზრუნველყოფის მიზნით;
- საქართველოში ნავთობისა და ბუნებრივი გაზის სექტორის სხვადასხვა პროექტებში მონაწილეობა სახელმწიფო ინტერესების გატარების ექსკლუზიური უფლებით;
- ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განახლება და განვითარება მათი ფუნქციონირების მაღალი ტექნიკური საიმედოობის უზრუნველყოფის მიზნით;
- ბიზნესის დივერსიფიკაცია, მათ შორის ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ პროექტებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვით გზით.
- რეგიონულ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ხელშეწყობა ევროკავშირის მესამე ენერგეტიკული პაკეტით გათვალისწინებული სამართლებრივი ბაზისა და საერთაშორისო ტექნიკური სტანდარტებისა და ნორმების იმპლემენტაციის მეშვეობით.

“კორპორაციის” სტრატეგიული დაგეგმვის და ტექნიკური დეპარტამენტები უწყვეტ რეჟიმში მუშაობენ ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის, საქმიანობის ეფექტურობის გაზრდის, ენერგიის დამატებითი წყაროების, ქვეყნის ენერგოდამოუკიდებლობის და სხვა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი მიმართულებებით და ადგენენ გრძელვადიან პროექტებს, რომლის შესრულება და დანერგვა ხდება ეტაპობრივად.

ზემოაღნიშნული მიზნების განხორციელებისთვის „ჯგუფი“ მუდმივად მუშაობს ნავთობისა და გაზის და ელექტროენერგიის წარმოება/მოწოდების ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლების ეფექტურ მართვაზე და ახორციელებს მნიშვნელოვან ინვესტიციებს ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან ენერგოპროექტებში საკუთარი სახსრებით.

„ჯგუფი“ აქტიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან პროექტების დაფინანსების კუთხით.

2020 წლის 11 მარტს, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ (WHO) კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. COVID-19-ის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისთვის პოტენციურად სერიოზულ საფრთხეზე რეაგირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ ვირუსის გავრცელების შესაკავებლად, ქვეყანაში საქმიანობებზე გარკვეული შეზღუდვები დააწესა, მათ შორის, ადამიანების ტრანსსასაზღვრო გადაადგილების შეზღუდვების დაწესება, უცხოელი ვიზიტორებისთვის შემოსვლის შეზღუდვები და ბიზნეს საზოგადოებისთვის რეკომენდაციის გაცემა, რომ თანამშრომლები სახლიდან მუშაობის რეჟიმზე გადაიყვანონ.

ბევრ ქვეყანაში, კარანტინისა და ბიზნესის შეფერხების გამო, ნავთობის გლობალური მოთხოვნა მკვეთრად შემცირდა, რამაც გამოიწვია ზედმეტი მიწოდება და ნავთობის ფასების მკვეთრი ვარდნა.

ამ მოვლენებმა უარყოფითი გავლენა მოახდინა ეკონომიკაზე, მათ შორის:

- ბიზნეს ოპერაციებისა და ეკონომიკური საქმიანობის შეფერხება, რამაც უარყოფითად იმოქმედა მიწოდების ჯაჭვებზე და ხელშეკრულებების დარღვევაზე;
- გარკვეულ სექტორებში ბიზნესის მნიშვნელოვანი შეფერხება, როგორც შიდა ბაზარზე, ისე ექსპორტზე ორიენტირებული ბიზნესებისთვის, რომლებიც საგარეო ბაზრებზე არიან დამოკიდებულნი. ძირითადად დაზარალებულ სექტორებში შედის საცალო ვაჭრობა, მოგზაურობა და ტურიზმი, გასართობი და სასტუმროების სექტორი, ტრანსპორტირება, ნავთობის მრეწველობა, მშენებლობა, ავტომობილები, სადაზღვევო და ფინანსური სექტორი.
- მნიშვნელოვნად შემცირდა მოთხოვნა მეორეხარისხოვან საქონელსა და მომსახურებაზე.
- გაიზარდა ეკონომიკური გაურკვევლობა, რაც გამოიხატა აქტივების უფრო ცვალებად ფასებში და ვალუტის გაცვლით კურსებში.

„ჯგუფი“ მუშაობს ენერგეტიკის სექტორში. მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის წარმოებას, გაზით ვაჭრობას და მილსადენებთან დაკავშირებულ ოპერაციებს.

COVID-19-ის აფეთქებამ არსებითი გავლენა არ იქონია „ჯგუფის“ ყოველდღიურ ოპერაციებზე და გაზის მიწოდება და ელექტროენერგიის წარმოება ხორციელდებოდა შეფერხების გარეშე.

თუმცა, იმის მიუხედავად, რომ „ჯგუფის“ ბრუნვა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 14%-ით, „ჯგუფის“ წმინდა შემოსავალი მნიშვნელოვნად შემცირდა. აღნიშნული განპირობებული იყო საქართველოს მოსახლეობისათვის განკუთვნილ ბუნებრივ გაზზე საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნების მიზნით საქართველოს მთავრობასა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ნავთობის სახელმწიფო კომპანიას შორის მიღწეული შეთანხმების შესასრულებლად „კორპორაციის“ მიერ საქართველოს მთავრობის დავალებით განხორციელებული მიზნობრივი ღონისძიებებით (მათ შორის, მსხვილი მომწოდებლისათვის მოსახლეობისათვის განკუთვნილ ბუნებრივი გაზის შემცირებული ღირებულებით მიწოდება).

პანდემიის გამო მოხდა ცვლილება „კორპორაციის“ ნასესხები სახსრების სტრუქტურაში. კერძოდ, „კორპორაცია“ პანდემიის აფეთქებამდე აპირებდა არსებული 250 მილიონი აშშ დოლარის ევროობლიგაციების რეფინანსირებას 2020 წლის აპრილში, რაც არ განხორციელდა, რადგან საერთაშორისო ფინანსურმა ბაზრებმა სხვადასხვა აქტივების კლასებში განიცადეს მნიშვნელოვანი რყევები და ევროობლიგაციების რეფინანსირებისთვის იყო არახელსაყრელი მომენტი.

„კორპორაცია“ შევიდა მოლაპარაკებებში საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან და 2020 წლის სექტემბერში მოხდა მიზნობრივი სესხის ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან. სესხის ხელშეკრულება გაფორმდა 217 მილიონ ევროზე, საიდანაც ათვისებულ იქნა 211,537 ათასი ევრო, რომელიც მოხმარდა 2021 წელს ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის დაფარვას.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ „კორპორაციასა“ და „ჯგუფს“ ექნებათ საკმარისი რესურსები, რომ გააგრძელონ ფუნქციონირება ახლო მომავალში. იმის გათვალისწინებით, რომ „კორპორაციამ“ მოახერხა ევროობლიგაციების დასაფარავად სახსრების მოძიება, გარდაბნის 2-ე თბოსადგურმა დაიწყო შემოსავლების გენერირება (100 მილიონ ლარზე მეტი ბრუნვა დაემტატა „ჯგუფის“ შემოსავლებს) და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, „ჯგუფი“ ინარჩუნებს მყარ პოზიციებს ენერგეტიკულ ბაზარზე და განაგრძობს

ფუნქციონირებას და განვითარებას.

საინვესტიციო საქმიანობა

„ჯგუფი“ ეწევა აქტიურ საინვესტიციო საქმიანობას თავისი საქმიანობის მიმართულებების გაფართოების მიზნით და დამატებითი მოგების მიღების მიზნებისთვის. COVID-19-ის აფეთქების გამო „კორპორაციამ“ მიზანშეწონილად მიიჩნია გარკვეული საინვესტიციო პროექტების ვადის გადაწევა, თუმცა აღნიშნული პროექტები განხორციელდება, რადგან ისინი წარმოადგენს ქვეყნისთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან პროექტებს.

2020 წლის ბოლოსთვის „კორპორაციას“ აქვს 51% და 100% წილი შპს გარდაბნის თბოსადგურსა და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ში, შესაბამისად. კორპორაცია აგრეთვე ფლობს 100%-იან წილს შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანიაში. აღნიშნული შვილობილი კომპანიები დაარსდა გარდაბანში თბოელექტროსადგურების მშენებლობის და ოპერირების, საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობის პროექტების განხორციელების მიზნებისთვის.

2021 წელს დაარსდა შპს გარდაბნის თბოსადგური 3 და შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი, ორივე „კორპორაციის“ 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით. შპს გარდაბნის თბოსადგური 3 განახორციელებს გარდაბანში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობას და შემდგომ ოპერირებას, ხოლო შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი განახორციელებს ბუნებრივი გაზის მილსადენების სისტემის ოპერირებას.

1.1. შპს გარდაბნის თბოსადგური - გარდაბნის თბოელექტროსადგურის პროექტი

შპს გარდაბნის თბოსადგური დაარსდა 2013 წლის ოქტომბერში. ახალი შვილობილი კომპანია შეიქმნა „კორპორაციის“ და სს საპარტნიორო ფონდის წილობრივი მონაწილეობით 51% და 49% შესაბამისად. შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000 აშშ დოლარით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადახდილმა კაპიტალმა შეადგინა 175,185 ათასი ლარი (2019: 175,185 ათასი ლარი).

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციაში მოსაყვანად. სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2015 წლის ივლისში. 2015 წლის სექტემბრიდან გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა დაიწყო შემოსავლის გენერირება.

შპს გარდაბნის თბოსადგური ყოველწლიურად გამოიმუშავებს საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის 9-11%-ს. 2020 წელს შპს გარდაბნის თბოსადგურის მიერ წარმოებულმა ელექტროენერგიის მოცულობამ შეადგინა 1.209 გვტ. სთ (2019: 1.384 გვტ. სთ).

შპს გარდაბნის თბოსადგურის ოპერირებაში ჩართულია უმეტესწილად ადგილობრივი კადრები და დასაქმებულთა რაოდენობა აჭარბებს 210 თანამშრომელს.

1.2 შპს გარდაბნის თბოსადგური 2 - გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის პროექტი

2016 წლის აგვისტოში დაფუძნდა შპს გარდაბნის თბოსადგური 2 - ახალი შვილობილი კომპანია, რომლის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 10,000 ათასი ლარით, რომელშიც „კორპორაცია“ ფლობს 100%-იან წილს. 2020 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მიერ მოხდა სესხის გაცემა გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაფინანსებისთვის. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-სთვის გაცემული სესხის მოცულობამ შეადგინა 267,427 ათასი ლარი. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ახალი შვილობილი კომპანიის კაპიტალმა შეადგინა 266,909 ათასი ლარი.

2019 წლის დეკემბერში დასრულდა ყველა ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები და იმავე თვიდან თბოსადგურმა სატესტო რეჟიმში დაიწყო ოპერირება.

2020 წლის მარტში შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-მა სემეკ-ისგან მიიღო ოპერირების ლიცენზია და ამ პერიოდის სრულად შევიდა ექსპლუატაციაში. გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის სრულად დატვირთვა მოხდა 2020 წლის ივლისიდან.

გარდაბნის ახალი კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის დაგეგმილი სიმძლავრე 230 მგვტ-ს შეადგენს.

შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-მა, რომელიც ექსპლუატაციაში შევიდა 2020 წლის მარტში, ელექტროენერგიის აქტიური წარმოება დაიწყო 2020 წლის ივლისიდან. ივლისიდან წლის ბოლომდე შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის მიერ წარმოებულმა ელექტროენერგიის მოცულობამ გადააჭარბა 826 მვტ.სთ-ს.

ჯამურად, შპს გარდაბნის თბოსადგურმა და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-მა 2020 წლის განმავლობაში გამოიმუშავა საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის 18%-ზე მეტი.

1.3 შპს გარდაბნის თბოსადგური 3 - გარდაბნის მესამე თბოელექტროსადგურის პროექტი

2021 წლის მარტში დაფუძნდა შპს გარდაბნის თბოსადგური 3 - ახალი შვილობილი კომპანია, რომლის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 10,000 ათასი ლარით, რომელშიც „კორპორაცია“ ფლობს 100%-იან წილს. შპს გარდაბნის თბოსადგური 3 შექმნილია ქ.გარდაბანში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის და შემდგომი ოპერირების განხორციელების მიზნით. ახალი თბოელექტროსადგურის დაგეგმილი სიმძლავრე იქნება 272 მგვტ.

გარდაბნის მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაწყება ივარაუდება 2021 წლის მეორე ნახევარში.

1.4 შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია - მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტი

2018 წლის ოქტომბერში „ჯგუფმა“, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, დააფუძნა შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია, რომელიც განხორციელებს სამგორის სამხრეთი თალის საბადოს ბაზაზე საერთაშორისო სტანდარტების მქონე მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტს.

მიწისქვეშა გაზსაცავის ძირითადი დანიშნულებაა: სახელმწიფოს ენერგოუსაფრთხოების /დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება; პიკური მოხმარებისა და მოწოდების დაუგეგმავი შეწყვეტით წარმოშობილ კრიტიკულ პერიოდში, დაცული მომხმარებლების უწყვეტი, გარანტირებული გაზმომარაგების უზრუნველყოფა; გაზის მიწოდების სისტემის მოქნილობის ზრდა და სეზონური დისბალანსის რეგულირების შესაძლებლობა საკუთარი ძალებით; აგრეთვე ევრო გაერთიანების წინაშე ბუნებრივი გაზის მიწოდების უსაფრთხოების ნაწილში ნაკისრი ვალდებულებების, კერძოდ უსაფრთხო მიწოდების სტანდარტის მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

პროექტის განხორციელებისთვის „ჯგუფმა“ მოიზიდა ფინანსური სახსრების ნაწილი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან (KfW Development Bank) და ახორციელებს აქტიურ მოლაპარაკებებს დარჩენილი ნაწილის დაფინანსების მიღების მიზნით.

პანდემიამ გავლენა იქონია აღნიშნული პროექტის განხორციელების პროცესსა და ვადებზე. კერძოდ, საქართველოს მთავრობასა და KfW-ს შორის გაფორმდა შეთანხმება, რომლის მიხედვით პროექტის განხორციელებისათვის KfW-ს მიერ „კორპორაციისათვის“ გამოყოფილი 150 მლნ. ევროს ოდენობის სესხიდან 120 მილიონი ევრო გადატანილი იქნა COVID-19 პანდემიის ბრძოლასა და პრევენციასთან დაკავშირებული სამთავრობო პროგრამების მხარდასაჭერად. აქედან გამომდინარე, სესხის ოდენობა „კორპორაციისთვის“

შემცირდა 30 მილიონ ევრომდე და შესაბამისი ცვლილებები შევიდა „კორპორაციასა“ და KfW-ს შორის 2018 წელს გაფორმებულ სესხის ხელშეკრულებაში.

2020 წლის ბოლოს მშს საქართველოს გაზსაცავის კომპანიაში განხორციელებული ინვესტიციების მოცულობამ შეადგინა 7,557 ათასი ლარი.

1.5 „სარმატია“ - ნავთობის ევრო-აზიური სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

საქართველო წარმოადგენს სამხრეთის ენერგეტიკული ღერუფნის მნიშვნელოვან სატრანზიტო ქვეყანას, რომლის ფარგლებშიც დაგეგმილია სტრატეგიული პროექტების განხორციელება. სამხრეთის ენერგეტიკული ღერუფნის განვითარების შედეგად, კიდევ უფრო გაიზრდება ევროკავშირის ენერგოსაფრთხოების ხარისხი. „კორპორაცია“ ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის ერთ-ერთი თანადამფუძნებელი და რეალიზაციის ხელშემწყობია.

ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის მიზანია ევროკავშირის წევრი ქვეყნების ენერგო უსაფრთხოების ამაღლება კასპიის ზღვის რეგიონიდან აზერბაიჯანის, საქართველოს, უკრაინის ნავთობის ტრანსპორტირებისათვის საიმედო მარშრუტის ჩამოყალიბების მეშვეობით. EAOTC ძირითადად მოიცავს არსებულ ნავთობის ტრანსპორტირების ინფრასტრუქტურას. დამატებით გათვალისწინებულია ახალი, 700 მმ დიამეტრის მილსადენის მშენებლობა ბროდიდან (უკრაინა) ადამოვოს (პოლონეთი) მიმართულებით, შემდგომ კი „დრუჟბას“ არსებული მილსადენების სისტემის გამოყენება. მანძილი ბროდიდან ადამოვოს სატუმბო სადგურამდე დაახლოებით 397 კმ-ია.

დაგეგმილია EAOTC პროექტის ეტაპობრივი რეალიზაცია 20 მლნ ტონამდე წლიური გამტარუნარიანობით. პროექტის რეალიზაციის პირველ ეტაპზე ტექნიკურად შესაძლებელი იქნება კასპიის ზღვის რეგიონიდან ყოველწლიურად 10 მლნ ტონამდე ნავთობის მიწოდება ევროპის ქვეყნებში, მათ შორის საგანგებო სიტუაციებში, თუ სამიზნე ბაზრის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნებისათვის, ნავთობის მიწოდება ტრადიციული წყაროებიდან შეწყდება, მნიშვნელოვნად შემცირდება რაიმე, მათ შორის პოლიტიკური მიზეზის გამო ან ხარისხის გაუარესების გამო.

განვითარების მეორე ეტაპზე გათვალისწინებულია აზერბაიჯან-საქართველოს მონაკვეთზე ახალი, დაახლოებით 830 კმ სიგრძის ნავთობსადენის მშენებლობა ან რკინიგზის გამტარუნარიანობის გაზრდა.

რეგიონში უკანასკნელ პერიოდში ჩამოყალიბებული პოლიტიკური და ეკონომიკური სიტუაცია, მათ შორის, რუსული ნავთობის მიწოდებასთან დაკავშირებული 2019 წლის აპრილ-ივნისში განვითარებული ინციდენტი, რომელმაც შეაფერხა ევროპის ზოგიერთი ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოს მუშაობა და/ან გამოიწვია სახელმწიფოთა სტრატეგიული მარაგების გაუმართლებელი ხარჯვა, მნიშვნელოვნად ამაღლებს პროექტის რეალიზაციის აქტუალურობას.

განსაკუთრებულად უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო, ისევე როგორც აზერბაიჯანი, ფლობს საკმარის ინფრასტრუქტურას (მილსადენები, რკინიგზა, საზღვაო ტერმინალები) საწყის ეტაპზე ნავთობის შეუფერხებელი მიწოდებისათვის ოდესა-ბროდი, ბროდი-პლოცკის მიმართულებით.

მიმდინარე პერიოდისათვის დასრულებულია EAOTC პროექტის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებული ბროდი (უკრაინა)-ადამოვოს (პოლონეთი) მონაკვეთის ტედ-ის (Feasibility Study) განახლებული ვერსია, იგეგმება მისი შემდგომი რეალიზაციის ხელშემწყობი სამუშაოთა გააქტიურება.

2020 წელს „კორპორაციის“ მონაწილეობით არ განხორციელებულა „სარმატიას“ საწესდებო კაპიტალის გაზრდა.

პროექტს 2020 წლის დეკემბერში ევროკავშირის ერთობლივი ინტერესებისა (PCI) და ენერგეტიკული გაერთიანების ერთობლივი ინტერესების (PECI) პროექტის სტატუსი მიენიჭა (ფაქტობრივად გაუგრძელდა ადრე მინიჭებული სტატუსი).

უახლოესი პერიოდის სამუშაო გეგმებით გათვალისწინებულია ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებული ბროდი-ადამოვოს მონაკვეთის წინა საინჟინრო დაპროექტების მომზადება, საჭირო მიწების შეძენა და სამშენებლო ნებართვების მიღება, აგრეთვე მოლაპარაკებების დაწყება „სარმატიას“ პოტენციურ კლიენტებთან (აღმოსავლეთ და ცენტრალური ევროპის ნავთობგადამამუშავებელ ქარხნებთან), რაც აუცილებელი პირობებია უშუალოდ სამშენებლო სამუშაოების დასაფინანსებლად.

1.6 AGRI LNG Project Company S.R.L - აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის პროექტი (AGRI) ითვალისწინებს აზერბაიჯანული (ან თურქმენული) გაზის ტრანსპორტირებას მილსადენებით ფოთის პორტამდე, გამათხევადებელი საწარმოსა და ტერმინალის მშენებლობას ფოთში და გათხევადებული გაზის ტრანსპორტირებას ტანკერებით რუმინეთის პორტ მიდამდე. რუმინეთში გაზის რეგაზიფიკაციის შემდეგ გაზი მილსადენებით მიეწოდება რუმინეთისა და უნგრეთის, აგრეთვე ბალკანეთისა და აღმოსავლეთ ევროპის სხვა ქვეყნებს. პროექტი უზრუნველყოფს ევროპის ზოგიერთი ქვეყნის გაზის ბაზრის დამოკიდებულების შერბილებას დომინანტი მიმწოდებლისაგან როგორც მიწოდების წყაროს, ისე მარშრუტის დივერსიფიკაციის საშუალებით. მიმდინარე პერიოდისათვის პროექტის განმახორციელებელი ერთობლივი AGRI LNG Project Company S.R.L. საწესდებო კაპიტალი განაწილებულია დამფუძნებლებს შორის შემდეგი პროპორციით: ROMGAZ (რუმინეთი) - 25% MVM (უნგრეთი) – 25%, SOCAR (აზერბაიჯანი) – 25%, „კორპორაცია“ - 25 %.

წინასწარი ანალიზი ადასტურებს, რომ გარკვეული ხელისშემწყოები წინაპირობების არსებობის შემთხვევაში, მას შემდეგ, რაც დასრულდება აზერბაიჯანის შაჰ-დენიზის საბადოს მეორე ფაზისა და აზერბაიჯანის სხვა საბადოების სრული ათვისების სამუშაოები, სავარაუდოდ 2023-2026 წლების შემდეგ, მიზანშეწონილი იქნება პროექტის იმპლემენტაციის ფაზის დაწყება, რასაც წინ უნდა უძღოდეს პროექტის ტექნიკური დასაბუთების ანგარიშის განახლება, რითაც დადასტურდება მისი კომერციული მიზანშეწონილობა თანამედროვე პირობებში.

აღსანიშნავია, რომ AGRI-ს რეალიზაციის შემაფერხებელ ერთ-ერთ ძირითად ფაქტორად, ენერგეტიკული გაერთიანების ექსპერტების შეფასებით, პროექტის მაღალი ინვესტიციატევადობა ჩაითვალა, რაც ძირითადად სახმელეთო გამათხევადებელი საწარმოს მოწყობის მაღალი დანახარჯებითაა განპირობებული ორიგინალური პროექტის კონცეპციის მიხედვით. თუმცა, უკანასკნელი ინფორმაციის თანახმად, 2010-2012 წლის პერიოდთან შედარებით (როცა პროექტის ტექნიკური ანგარიში მზადდებოდა), დღეისათვის გამათხევადებელი საწარმოს მშენებლობის ღირებულება საშუალოდ 30 – 50 %-ით არის შემცირებული.

2020 წლის თებერვალში ღირებულორთა საბჭოს სხდომაზე მიღებულ იქნა ერთობლივი გადაწყვეტილება AGRI-ის პროექტის სამი წლით გადავადების შესახებ.

1.7 TCP-White Stream Project Company - ტრანსკასპიური მილსადენი „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანია

„კორპორაცია“ ტრანსკასპიური მილსადენი - „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანიების 10%-იანი წილის მფლობელია. აღნიშნული პროექტების დანიშნულებათა უზრუნველყოფის თურქმენული გაზის მიწოდება ევროპულ ბაზარზე კასპიის ზღვის ოფშორული, აზერბაიჯანისა და საქართველოს ტერიტორიების გადამკვეთი და შავი ზღვის ოფშორული მილსადენების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ ტრანსკასპიური მილსადენის პროექტი შესულია ევროკავშირის ერთობლივი ინტერესების პროექტის (PCI) სტატუსის მქონე პროექტების ჩამონათვალში.

კორპორაცია უზრუნველყოფს აღნიშნული პროექტის მრავალმხრივ (საექსპერტო, ფინანსური) მხარდაჭერას და რეალიზაციის ხელშეწყობას როგორც შიდასახელმწიფოებრივ ისე საერთაშორისო დონეზე. 2020 წელს აღნიშნულ საქმიანობაზე თანხა არ ყოფილა დახარჯული.

1.8 შპს ენგურის ჰიდრომააკუმულირებელი ელექტროსადგური - ჰიდრომააკუმულირებელი ელექტროსადგურის პროექტი

2018 წლის 6 ივნისის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს თანხმობის წერილის თანახმად, ენგურჰესის თაღოვან კაშხალთან მძლავრი ჰიდრომააკუმულირებელი სადგურის (ჰმეს-ი) ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის და შემდგომში მშენებლობის პროექტის განხორციელების უზრუნველსაყოფად, „კორპორაციას“ დაევალა შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მქონე სამეწარმეო საზოგადოების დაფუძნება, რომლის წილთა 40%-40% იქნება „კორპორაციის“ და შპს „ენგურჰესის“ საკუთრება, ხოლო 20% - სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის“ საკუთრება. საზოგადოების კაპიტალი საწყის ეტაპზე განისაზღვრა 1,500,000 აშშ დოლარით, საიდანაც „კორპორაციის“ შენატანი შეადგენდა 600,000 აშშ დოლარს.

2020 წლის განმავლობაში „კორპორაციის“ მიერ განხორციელებული ინვესტიციის მოცულობა არ შეცვლილა და 2020 წლის ბოლოსთვის შეადგენს ჯამში 813 ათას ლარს (300 ათას აშშ დოლარის ექვივალენტს).

ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები

„კორპორაციაში“ რისკების მართვა ხორციელდება რისკების მართვის სისტემის საფუძველზე, რომელიც გაწერილია კორპორაციის შიდა პოლიტიკაში. „კორპორაციის“ საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკები არის შემდეგი:

დარგობრივი რისკები. დარგობრივ რისკებს შეიძლება მიეკუთვნოს სახელმწიფოს მიერ ტარიფების დაუსაბუთებელი რეგულირება და რისკი, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ ისეთი ტარიფების შესაძლო დამტკიცებასთან, რომელიც არ ფარავს „კორპორაციის“ ხარჯებს. „კორპორაცია“ აქტიურად თანამშრომლობს სემეკ-თან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ამ რისკის შესაძლო უარყოფითი შედეგების მინიმიზაციისთვის, რომ არ მოხდეს „ჯგუფის“ ფინანსური შედეგების გაუარესება და იმავდროულად მოხდეს ქვეყნის ინტერესების გატარება.

ქვეყნის და რეგიონალური რისკები. ქვეყანასა და რეგიონთან დაკავშირებულ რისკებს მიეკუთვნება რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია საქართველოს კანონმდებლობის, საგადასახადო პოლიტიკის, სახელმწიფო რეგულირების პირობების შეცვლასთან.

ფინანსური რისკები. თავისი საქმიანობის პროცესში „კორპორაცია“ ექვემდებარება ფინანსური რისკის სხვადასხვა ფაქტორებს, უცხოური ვალუტის კურსის, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენის, საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დაუცველობის, გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის რისკის ჩათვლით.

ფინანსური რისკების მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად „კორპორაციაზე“ ზეგავლენა აქვს შემდეგ რისკებს:

-საკრედიტო რისკი;

-ლიკვიდურობის რისკი;

- საბაზრო რისკი.

(i) რისკების მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭო მთლიანად პასუხისმგებელია „კორპორაციის“ რისკების მართვის სტრუქტურის შექმნასა და ზედამხედველობაზე.

„კორპორაციის“ რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია რისკების გამოვლენისთვის და ანალიზისთვის, რომლის წინაშეც დგას კომპანია, რისკის სათანადო ლიმიტების და კონტროლების ჩამოყალიბებისთვის, ამ რისკების მონიტორინგისა და ლიმიტების დასაცავად. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება იმისათვის, რომ მოხდეს საბაზრო პირობებში ცვლილებების ასახვა კომპანიის საქმიანობაში.

(iii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „კორპორაციის“ ფინანსური ზარალის რისკი, რომელიც მიიღება თუ კლიენტი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ვერ შეასრულებს თავის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ძირითადად წარმოიშვება კომპანიის დებიტორული დავალიანებებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტებიდან.

(i) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კორპორაცია“ შეეჭიდება სირთულეებს ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფინანსურ დავალიანებებთან, რომლებიც თავისმხრივ იწვრება ნაღდი ფულით ან სხვა ფინანსური აქტივების გადაცემით. „კორპორაციის“ მიდგომა ლიკვიდურობის მართვისადმი უზრუნველყოფს, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, საკმარისი ლიკვიდური აქტივების არსებობას მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე რთულ პირობებში, „კორპორაციისთვის“ მიუღებელი დანაკარგების წარმოშობისა და რეპუტაციისთვის ზარალის მიყენების გარეშე. „კორპორაციის“ ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს ობლიგაციების ხელშეკრულების დამატებითი პირობების მონიტორინგს.

ჩვეულებრივ, „კორპორაცია“ უზრუნველყოფს საკმარისი ფულადი სახსრების არსებობას 60 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაკმაყოფილებლად, ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ჩათვლით; აქ არ გაითვალისწინება იმ გარემოებების პოტენციური ზემოქმედება, რომლებიც არ შეიძლება იყოს წინასწარ განსაზღვრული, ისეთი როგორც ბუნებრივი კატასტროფები.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ცვლილებები საბაზრო ფასებში, როგორიცაა უცხოური ვალუტის კურსი, საპროცენტო განაკვეთები და კაპიტალის ფასები, გავლენას მოახდენს „კორპორაციის“ შემოსავალზე ან მის საკუთრებაში არსებულ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია ბაზარზე არსებული რისკის „კორპორაციაზე“ ზემოქმედების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, შემოსავლის ოპტიმიზაციასთან ერთად.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკები ზემოქმედებას ახდენს „კორპორაციის“, ფუნქციური ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში დენომინირებულ გაყიდვებზე, შესყიდვებზე და სესხებზე. ვალუტა, რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ტრანზაქციები არის აშშ დოლარი. ზოგადად, „კორპორაციის“ სესხები დენომინირებული არის იმ ვალუტაში, რომელიც ემთხვევა კორპორაციის ძირითადი ოპერაციების შედეგად

მიღებულ ფულად ნაკადებს. ეს უზრუნველყოფს ეკონომიკურ ჰეჯირებას დერივატივების კონტრაქტებში მონაწილეობის აუცილებლობის გარეშე.

„კორპორაციის“ შემოსავლების მნიშვნელოვანი ნაწილი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის დენომინირებული აშშ დოლარში, ისევე როგორც ძირითადი ხარჯები, რომელსაც განეკუთვნება გაზის ხარჯი. შესაბამისად, ვალუტის კურსის ზრდა/შემცირება მნიშვნელოვან გავლენას არ ახდენს „კორპორაციის“ საოპერაციო მოგებაზე. სხვა საოპერაციო ხარჯები უმეტესწილად არის ლარში დენომინირებული და სტაბილური (მნიშვნელოვანი გადაცდომების გარეშე).

„კორპორაციას“ ძირითადი სასესხო ვალდებულება აქვს ევროში, რაც გავლენას ახდენს მის ნეტო ფინანსურ შემოსავლებზე/ხარჯებზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ცვლილებები საპროცენტო განაკვეთებზე ძირითადად გავლენას ახდენს სესხებსა და ვალდებულებებზე, მათი საბაზრო ღირებულების (ფიქსირებული განაკვეთის დავალიანების) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლად-განაკვეთიანი დავალიანება) ცვლილების სახით. მენეჯმენტს არ აქვს განსაზღვრული ფორმალური პოლიტიკა იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორი იქნება ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების ზეგავლენა კორპორაციაზე. თუმცა, ახალი სესხების ან ვალდებულებების აღებისას, მენეჯმენტი იყენებს თავის მსჯელობას, იმისათვის, რომ გადაწყვიტოს რომელი განაკვეთი - ფიქსირებული თუ ცვლადი იქნება უფრო ხელსაყრელი „კორპორაციისთვის“ პერიოდის განმავლობაში ვალდებულებების დაფარვამდე.

„კორპორაცია“ არ აღრიცხავს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში აღიარების მეშვეობით ან როგორც გაყიდვისთვის მზას. შესაბამისად, საანგარიშო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება გავლენას არ იქონიებს არც მოგება-ზარალზე და არც კაპიტალზე.

ინფორმაცია კორპორაციის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ

2020 წლის განმავლობაში „კორპორაციამ“ სს „საპარტნიორო ფონდის“ სასარგებლოდ 2019 წლის კონსოლიდირებული მოგებიდან განაწილებული დივიდენდის სახით სრულად გადაიხადა 38,951 ათასი ლარი.

კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები

ეფექტური კორპორატიული მმართველობა წარმოადგენს წარმატებული ბიზნესის საფუძველს. „კორპორაციის“ კორპორატიული მმართველობის სისტემა მიმართულია ინვესტირებთან, აქციონერებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან სანდო და საიმედო ურთიერთობების შენარჩუნებაზე და მის განვითარებაზე, რაც ზრდის „ჯგუფის“ საინვესტიციო მიმზიდველობას.

აქციონერი ნიშნავს და ამტკიცებს კორპორაციის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობას, რომელიც ანგარიშვალდებულია სს „საპარტნიორო ფონდის“ წინაშე წესდებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში. სამეთვალყურეო საბჭო, თავის მხრივ, სს „საპარტნიორო ფონდის“/სამინისტროს წარდგენით ნიშნავს კორპორაციის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და აკონტროლებს მათ საქმიანობას. სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე მონაწილეობს „კორპორაციის“ ბიზნეს გეგმის განხილვა-დამტკიცებასა და ფინანსური ვალდებულებების მიზანშეწონილობაში (თუ მათი რაოდენობა წლის განმავლობაში ერთ მილიონ ლარს აღემატება), განიხილავს „კორპორაციის“ საქმიანობის ანგარიშს.

„კორპორაციის“ სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის შეჯამებისას, აღსანიშნავია, რომ 2020 წლის განმავლობაში ჩატარდა სამეთვალყურეო საბჭოს 10 სხდომა, რომელზეც განხილულ იქნა შემდეგი ძირითადი საკითხები:

- 1) „კორპორაციის“ ბიზნეს-გეგმის განხილვა/კორექტირება;
- 2) „კორპორაციის“ მიერ ბანკებიდან დამატებითი ფინანსური სახსრების მოძიება;
- 3) აქციონერისთვის დივიდენდების გაცემა;
- 4) აუდიტორული ფირმის არჩევა „კორპორაციის“ გარე აუდიტის ჩატარებისთვის.

კორპორაციის შიდა კონტროლის სისტემა

კონტროლის დეპარტამენტი საქმიანობას ახორციელებს „კორპორაციის“ დებულებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში. კერძოდ დეპარტამენტი:

- აქტიურად არის ჩართული „კორპორაციის“ წლიური ბიზნეს-გეგმის განხორციელების პროცესში, წლიური და პერსპექტიული სამუშაო გეგმის საფუძველზე მიღებული დავალებების შესასრულებლად;
- აკონტროლებს კორპორაციის ცალკეული სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობას, განსაზღვრავს აქტუალურ საკითხებს, მოსალოდნელ რისკებს, შეიმუშავებს რეკომენდაციებს, პრევენციული ღონისძიებების გასატარებლად;
- აწარმოებს მუდმივ მონიტორინგს „კორპორაციის“ თანამშრომელთა მხრიდან შინაგანაწესის დაცვაზე.
- საკითხთა შესწავლისას გამოვლენილი ხარვეზების, ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად, რეკომენდაციებს წარუდგენს „კორპორაციის“ დირექტორთა საბჭოს.

გაწეული მუშაობის შედეგად უზრუნველყოფილია „კორპორაციის“ სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობის წარმართვა გეგმაზომიერად, შემუშავებული პროცედურების, წესის, რეგლამენტის მიხედვით, მინიმუმამდეა შემცირებული გაუთვალისწინებელი წინააღმდეგობები, ადამიანური და მატერიალური ფაქტორებით გამოწვეული ეკონომიკური, ფინანსური და შრომითი რესურსების დანაკარგები.

მიმდინარეობს „კორპორაციის“ მშენებლობის ზედამხედველობის დეპარტამენტის მშენებლობის სამსახურის 2016 წლის საქმიანობის აუდიტი. მშენებლობის სამსახურის გამოცდილებისა და პრაქტიკის სიმწირის გათვალისწინებით საკითხის შესწავლის პროცესში მიმდინარეობს მიღებულ სტანდარტებთან გამოვლენილი ნაკლოვანებების აღმოფხვრა და დადებითი ტენდენციების გამოყოფა.

შესწავლის პროცესშია განსახლებისა და ნებართვების უზრუნველყოფის დეპარტამენტის გარემოს დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის 2016 წელს გაწეული საქმიანობის აუდიტი.

სამსახური მუდმივ კონტროლს ახორციელებს „კორპორაციის“ ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გამოყენებისა და მათი ეფექტური მართვის პროცესზე, ასს საქმიანობის წესის შესაბამისად, რომელიც კორპორაციის დირექტორთა საბჭომ მიიღო კონტროლის დეპარტამენტის რეკომენდაციის საფუძველზე.

„კორპორაციის“ „შინაგანაწესის“ და თანამშრომელთა შრომითი ხელშეკრულებით დათქმულ უფლება მოვალეობათა შესრულების კონტროლის მიზნით, დეპარტამენტი ელექტრონული სისტემის „ტურნიკეტის“ მეშვეობით ყოველდღიურ კონტროლს ახორციელებს შრომის რეჟიმის დაცვის მდგომარეობაზე. მონიტორინგის შედეგები ყოველი თვის 10 რიცხვამდე წარედგინება გენერალურ დირექტორს. „შინაგანაწესის“ მე-6 მუხლის საფუძველზე, გენერალური დირექტორის ბრძანებით გატარებულია შესაბამისი ღონისძიებები გამოვლენილი ნაკლოვანებების აღმოფხვრისათვის.

კონტროლის დეპარტამენტის თანამშრომლები წლის განმავლობაში განსახლებისა და ნებართვების უზრუნველყოფის დეპარტამენტის მიერ შექმნილი სპეციალისტების ჯგუფთან ერთად მონაწილეობდნენ „კორპორაციის“ წლიური გეგმით განსაზღვრული მაგისტრალური გაზსადენების მშენებლობის პროექტების განსახორციელებლად წინასწარი სამუშაოების შესრულების პროცესში.

ასევე მუდმივ კონტროლზეა, 2016 წლის კონტროლის დეპარტამენტის ანგარიშით განსაზღვრული რეკომენდაციებისა და წინადადებების შესრულება.

დეპარტამენტი თავის საქმიანობას ასრულებს კორპორაციის დეპარტამენტებთან და სხვა სტრუქტურულ ერთეულებთან მჭიდრო კავშირში. ასე მაგალითად, შესწავლილ იქნა კორპორატიული მართვის დეპარტამენტის საქმის წარმოების სამსახურის საქმიანობა, აუდიტის მიერ შემუშავებული რეკომენდაციების გათვალისწინებით კორპორატიული მართვის დეპარტამენტმა დირექტორთა საბჭოზე დაამტკიცა საქმის წარმოების ინსტრუქცია.

გარემოს დაცვა

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რისკების გაცნობიერება, გაკონტროლება და მათზე ადეკვატური რეაგირება „ჯგუფის“ გარემოსდაცვითი სტრატეგიის ნაწილია.

მშენებლობის ზედამხედველობის დეპარტამენტის გარემოზე ზედამხედველობის ჯგუფი უზრუნველყოფს „კორპორაციის“ მიერ ჩასატარებელი სამუშაოების გარემოზე ზემოქმედების რისკის დონის განსაზღვრასა და შეფასებას, ამ რისკის შემცირების ან აღმოფხვრის ადეკვატური ზომების მიღებას. ასევე, მიღსადენების, ჭაბურღილების, სხვა ტექნიკური ობიექტების და ახალი სისტემების პროექტირების, მშენებლობის და შემდგომი ექსპლუატაციის ფაზების გარემოსდაცვითი მონიტორინგისა და კომპეტენციის ფარგლებში, გარემოზე ზემოქმედების შესწავლა-შეფასებას, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების და ზოგადად გარემოს დაცვის საკითხების შესახებ დოკუმენტაციის წარმოებას.

2020 წლის განმავლობაში განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებზე გამოქვეყნებული გარემოსდაცვითი ანგარიშები დეტალურად აღწერს „ჯგუფის“ ზეგავლენას გარემოზე და მიუთითებს რამდენად დიდ ყურადღებას აქცევს „ჯგუფი“ გარემოსდაცვით საკითხებს თითოეული პროექტის განხორციელებისას.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„ჯგუფის“ ხედვებიდან, ფასეულობებიდან და სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე „ჯგუფი“ განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სოციალურ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებზე და გარემოზე ზრუნვა, ქველმოქმედება და სხვა სოციალურად საჭირო აქტივობები არის ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებზეც კონცენტრირებულია „ჯგუფი“ სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით.

თანამშრომლები - „კორპორაციის“ უმთავრესი აქტივი, რომელზეც „ჯგუფი“ აქტიურად ზრუნავს სასიამოვნო სამუშაო გარემოს შექმნით, პროფესიული ზრდის პერსპექტივების შექმნით და სხვადასხვა ფულადი/არაფულადი ბენეფიტების შეთავაზებით.

„ჯგუფში“ დასაქმებული თანამშრომლების რაოდენობა აღემატება 800 ადამიანს, რომელთაგან 600 ადამიანზე მეტი არის მუდმივად მომუშავე თანამშრომელი. „ჯგუფს“ ჰყავს დაქირავებული დროებითი თანამშრომლები, გარკვეული სამუშაოების შესრულებისთვის.

„ჯგუფი“ აქტიურ მონაწილეობას იღებს თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებაში და აფინანსებს პროფესიულ ტრენინგებს და გადამზადებას, იმისათვის, რომ ჰყავდეს პროფესიონალი და კონკურენტუნარიანი კადრები.

ქველმოქმედება - „ჯგუფი“ აქტიურად ჩართულია სხვადასხვა საქველმოქმედო აქციებში, რომლებიც ეხება მეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების დახმარებას და მათი პირობების გაუმჯობესებას, იმ პირების დახმარებას, რომლებსაც ესაჭიროებათ მკურნალობა/რეაბილიტაცია. ჯგუფი აგრეთვე თანამშრომლობს სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებთან და კორპორაციის შიგნით ახორციელებს ინფორმაციის

გაცვლას, რათა თანამშრომლებიც იყვნენ ინფორმირებულები და აქტიური მონაწილეობა მიიღონ დახმარების პროექტებში/პროგრამებში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2021 წლის 30 ივნისს და ხელმოწერილია:

გივი ბახტაძე
გენერალური დირექტორი

ომარ ოგბაიძე
ფინანსური დირექტორი

გაცვლას, რათა თანამშრომლებიც იყვნენ ინფორმირებულები და აქტიური მონაწილეობა მიიღონ დახმარების პროექტებში/პროგრამებში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2021 წლის 30 ივნისს და ხელმოწერილია:

გივი ბახტაძე
გენერალური დირექტორი

ოთარ კობაიძე
ფინანსური დირექტორი

Georgian Oil and Gas Corporation JSC

**Consolidated Financial Statements
for 2020**

Contents

Independent Auditors' Report	3
Consolidated Statement of Financial Position	7
Consolidated Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income	8
Consolidated Statement of Changes in Equity	9
Consolidated Statement of Cash Flows	10
Notes to the Consolidated Financial Statements	11

KPMG Georgia LLC
GMT Plaza
5th floor, 4 Liberty Square
Tbilisi, Georgia 0105
Telephone +995 322 93 57 13
Internet www.kpmg.ge

Independent Auditors' Report

To the Board of Directors of Georgian Oil and Gas Corporation JSC

Opinion

We have audited the consolidated financial statements of Georgian Oil and Gas Corporation JSC the ("Company") and its subsidiaries (the "Group"), which comprise the consolidated statement of financial position as at 31 December 2020, the consolidated statements of profit or loss and other comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes, comprising significant accounting policies and other explanatory information.

In our opinion, the accompanying consolidated financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated financial position of the Group as at 31 December 2020 and its consolidated financial performance and its consolidated cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditors' Responsibilities for the Audit of the Consolidated Financial Statements* section of our report. We are independent of the Group in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) (*IESBA Code*) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the consolidated financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the consolidated financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the consolidated financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Retrospective price reduction for sale of social gas

Please refer to the Note 18 in the consolidated financial statements.

The key audit matter	How the matter was addressed in our audit
Starting from the second half of 2020, due to economic downturn caused by COVID-19, following the instruction of the ultimate controlling party - the Government of Georgia (the "Government") aimed at the maintenance of low tariffs on gas for the population of Georgia, the Company started negotiations with the most significant customer (the "Customer") to reduce financial burden on the populace of Georgia. The outcome of the negotiations was the signing of an amendment to the contract in December 2020 which resulted in (i) reduction of the Company's receivables from the Customer through decrease of Social Gas Purchase Prices for the respective volumes of the Social Gas during the period from 2018 to 2020, and (ii) corresponding waiver by the Customer of its right to receive and claim certain discount in Compensation period (see Note 18). The management of the Group classified the impact of the retrospective reduction in price as a distribution to shareholder accounted through equity by GEL 108,475 thousand. Classification of the transaction under consideration as distribution to shareholder accounted through equity is a Key Audit Matter due to the level of judgment involved in the determination of accounting treatment and significance of transaction amount.	We have performed the following audit procedures to address the key audit matter: - Performed inquiries of the management to obtain an understanding of the transaction and the process of determination of the accounting treatment applied to it; - Obtained confirmation letter from the Customer supporting the total amount of the reduction in the Group's trade receivables in accordance with the Agreement in order to check the accuracy of the effect of the transaction recognized in the consolidated financial statements; - Challenged the management's judgement on classification of the transaction as a distribution to shareholder accounted through equity and analyze applicability of IFRS 15 <i>Revenue From Contracts with Customer</i>; - Obtained a representation letter from the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia confirming the substance of the transaction and the Government's intentions for imposing the obligation on the Group; - Evaluated the adequacy of the disclosures made, including disclosures of key assumptions and judgement, in Note 18(e) of the consolidated financial statements by reference to the requirements of IAS 1 – presentation of financial statements.

Management Report

Management is responsible for the Management Report. Our opinion on the consolidated financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the consolidated financial statements, our responsibility is to read the Management Report, and in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the consolidated financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

We do not express any form of assurance conclusion on the Management Report. We have read the Management Report and based on the work we have performed, we conclude that the Management Report:

- is consistent with the consolidated financial statements and does not contain material misstatement;
- contains the information that is required by and is compliant with the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Consolidated Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with IFRS, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of consolidated financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's financial reporting process.

Auditors' Responsibilities for the Audit of the Consolidated Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditors' report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to

continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditors' report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditors' report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. We remain solely responsible for our audit opinion

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, actions taken to eliminate threats or safeguards applied.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the consolidated financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditors' report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

The engagement partner on the audit resulting in this independent auditors' report is:

Irina Gevorgyan

KMPG Georgia LLC
30 June 2021

continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditors' report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditors' report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. We remain solely responsible for our audit opinion

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, actions taken to eliminate threats or safeguards applied.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the consolidated financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditors' report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

The engagement partner on the audit resulting in this independent auditors' report is:

Irina Gevorgyan

KMPG Georgia LLC
30 June 2021

Georgian Oil and Gas Corporation JSC
Consolidated Statement of Financial Position as at 31 December 2020

'000 GEL	Note	31 December 2020	31 December 2019 restated*	1 January 2019 restated*
Assets				
Property, plant and equipment	12	1,284,885	1,186,626	963,914
Prepayments for non-current assets	13	1,039	97,170	62,681
Intangible assets		61	1,421	1,122
Finance lease receivable	14	79,962	73,134	67,854
Loans given	15	20,121	16,154	14,952
Trade and other receivables	16	14,514	15,718	18,959
Equity accounted investees	7	2,021	2,021	17,182
Non-current assets		1,402,603	1,392,244	1,146,664
Loans given	15	1,513	1,692	-
Inventories		14,477	4,253	8,753
Taxes other than on income		3,991	437	2,170
Prepayments	13	94,566	66,198	50,301
Trade and other receivables	16	252,090	281,628	127,380
Restricted cash	17	924	60	5,607
Cash and cash equivalents	17	74,034	135,815	348,595
Current assets		441,595	490,083	542,806
Total assets		1,844,198	1,882,327	1,689,470
Equity	18			
Share capital		646,044	642,905	626,595
Additional paid in capital		59,797	59,797	71,718
Fair value reserve for non-cash owner contributions		(282,181)	(282,181)	(282,181)
Retained earnings		402,749	540,696	489,496
Equity attributable to owners of the Company		826,409	961,217	905,628
Non-controlling interests	23	80,856	90,669	79,168
Total equity		907,265	1,051,886	984,796
Liabilities				
Loans and borrowings	20	-	705,122	658,134
Contract liabilities	6	-	4,621	-
Non-current liabilities		-	709,743	658,134
Loans and borrowings	20	828,152	16,902	13,486
Trade and other payables	21	106,171	95,182	30,989
Current tax liabilities		545	6,549	-
Provisions		2,065	2,065	2,065
Current liabilities		936,933	120,698	46,540
Total liabilities		936,933	830,441	704,674
Total equity and liabilities		1,844,198	1,882,327	1,689,470

*The comparative information is restated on account of correction of errors. See Note 30.

Georgian Oil and Gas Corporation JSC
Consolidated Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income for 2020

'000 GEL	Note	2020	2019 restated*
Revenue	6	997,212	873,748
Cost of gas and oil		(746,056)	(616,415)
Depreciation and amortization		(58,814)	(41,152)
Personnel costs		(24,163)	(23,004)
Taxes, other than on income		(13,789)	(15,742)
Impairment reversal/(loss) on trade receivables		1,386	(2,668)
Other expenses	8	(21,661)	(31,389)
Other income	9	9,854	17,461
Results from operating activities		143,969	160,839
Finance income	10	17,066	22,828
Finance costs	10	(157,838)	(65,246)
Net finance costs		(140,772)	(42,418)
Share of profit of equity accounted investees	7	-	1,731
Profit before income tax		3,197	120,152
Income tax expense	11	-	-
Profit and total comprehensive income for the year		3,197	120,152
Profit and total comprehensive income attributable to:			
Owners of the Company		(6,071)	107,669
Non-controlling interests		9,268	12,483
		3,197	120,152

* The comparative information is restated on account of correction of errors. See Note 30.

These consolidated financial statements were approved by management on 30 June 2021 and were signed on its behalf by:

Givi Bakhtadze
General Director

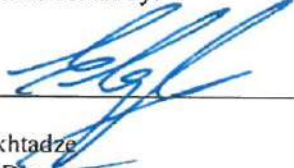
Omar Ogbaidze
Financial Director

Georgian Oil and Gas Corporation JSC
Consolidated Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income for 2020

'000 GEL	Note	2020	2019 restated*
Revenue	6	997,212	873,748
Cost of gas and oil		(746,056)	(616,415)
Depreciation and amortization		(58,814)	(41,152)
Personnel costs		(24,163)	(23,004)
Taxes, other than on income		(13,789)	(15,742)
Impairment reversal/(loss) on trade receivables		1,386	(2,668)
Other expenses	8	(21,661)	(31,389)
Other income	9	9,854	17,461
Results from operating activities		143,969	160,839
Finance income	10	17,066	22,828
Finance costs	10	(157,838)	(65,246)
Net finance costs		(140,772)	(42,418)
Share of profit of equity accounted investees	7	-	1,731
Profit before income tax		3,197	120,152
Income tax expense	11	-	-
Profit and total comprehensive income for the year		3,197	120,152
Profit and total comprehensive income attributable to:			
Owners of the Company		(6,071)	107,669
Non-controlling interests		9,268	12,483
		3,197	120,152

* The comparative information is restated on account of correction of errors. See Note 30.

These consolidated financial statements were approved by management on 30 June 2021 and were signed on its behalf by:

 Givi Bakhtadze
 General Director

 Omar Ogbaidze
 Financial Director

Georgian Oil and Gas Corporation JSC
Consolidated Statement of Changes in Equity for 2020

	Attributable to owners of the Company					Non-controlling interests	Total equity
	Share capital	Additional paid in capital	Fair value reserve for non-cash owner contributions	Retained earnings	Total		
'000 GEL							
Balance at 1 January 2019, as previously reported	626,595	71,718	(282,181)	480,661	896,793	91,560	988,353
Impact of correction of errors	-	-	-	8,835	8,835	(12,392)	(3,557)
Balance at 1 January 2019 (restated)	626,595	71,718	(282,181)	489,496	905,628	79,168	984,796
Profit and total comprehensive income for the year (restated)	-	-	-	107,669	107,669	12,483	120,152
Transactions with owners of the Company							
Contributions and distributions							
Dividends (see note 18(c))	-	-	-	(56,469)	(56,469)	(982)	(57,451)
Increase in share capital (see note 18(a))	16,310	(11,921)	-	-	4,389	-	4,389
Total contributions and distributions	16,310	(11,921)	-	(56,469)	(52,080)	(982)	(53,062)
Balance at 31 December 2019 (restated)	642,905	59,797	(282,181)	540,696	961,217	90,669	1,051,886
 Balance at 1 January 2020	 642,905	 59,797	 (282,181)	 540,696	 961,217	 90,669	 1,051,886
Profit and total comprehensive income for the year	-	-	-	(6,071)	(6,071)	9,268	3,197
Transactions with owners of the Company							
Contributions and distributions							
Dividends (see note 18(c))	-	-	-	(42,482)	(42,482)	-	(42,482)
Distribution to owner (see note 18 (e))	-	-	-	(108,475)	(108,475)	-	(108,475)
Other changes (see note 18(d))	-	-	-	19,081	19,081	(19,081)	-
Increase in share capital (see note 18(a))	3,139	-	-	-	3,139	-	3,139
Total contributions and distributions	3,139	-	-	(131,876)	(128,737)	(19,081)	(147,818)
Balance at 31 December 2020	646,044	59,797	(282,181)	402,749	826,409	80,856	907,265

* The comparative information is restated on account of correction of errors. See Note 30

Georgian Oil and Gas Corporation JSC
Consolidated Statement of Cash Flows for 2020

'000 GEL	Note	2020	2019 restated*
Cash flows from operating activities			
Cash receipts from customers		1,020,519	849,046
Cash paid to suppliers and employees		(933,655)	(784,377)
Restricted cash		(924)	-
Value added tax refund from the State		6,985	23,891
Cash from operations before income taxes and interest		92,925	88,560
Interest paid	20	(54,964)	(47,880)
Interest received		6,909	12,585
Net cash from operating activities		44,870	53,265
Cash flows from investing activities			
Acquisition of property, plant and equipment, including advances paid		(63,678)	(226,712)
Investments in equity-accounted investees		-	(474)
Sale of equity-accounted investee		-	20,620
Loans given		-	(119)
Reduction of capital in equity accounted investee		-	3,591
Cash received from disposal of property, plant and equipment		1,199	2,447
Net cash used in investing activities		(62,479)	(200,647)
Cash flows from financing activities			
Dividends paid		(38,951)	(60,982)
Proceeds from borrowings		10,067	-
Repayment of borrowings		(10,000)	-
Management fee on loans	20	(8,225)	(4,455)
Net cash used in financing activities		(47,109)	(65,437)
Net decrease in cash and cash equivalents		(64,718)	(212,819)
Cash and cash equivalents at 1 January		135,815	348,595
Effect of exchange rate fluctuations on cash and cash equivalents		2,937	39
Cash and cash equivalents at 31 December	17	74,034	135,815

* The comparative information is restated on account of correction of errors. See Note 30

Note	Page	Note	Page
1. Reporting entity	12	18.Equity	25
2. Basis of accounting	13	19.Capital management	26
3. Functional and presentation currency	13	20.Loans and borrowings	27
4. Use of estimates and judgements	14	21.Trade and other payables	28
5. Operating segments	15	22.Fair values and risk management	29
6. Revenue	16	23.Significant subsidiaries and non-controlling interest	34
7. Equity accounted investees	19	24.Capital and other commitments	36
8. Other expenses	19	25.Contingencies	36
9. Other income	20	26.Related party transactions	38
10.Finance income and finance costs	20	27.Subsequent events	40
11.Income tax expense	20	28.Impact of COVID-19	40
12.Property, plant and equipment	21	29.Basis of measurement	41
13.Prepayments	22	30.Correction of errors	41
14.Finance lease receivable	23	31.Significant accounting policies	44
15.Loans given	23	32.New standards and interpretations not yet adopted	56
16.Trade and other receivables	24		
17.Cash and cash equivalents and restricted cash balances	24		

1. Reporting entity

(a) Organisation and operations

Georgian Oil and Gas Corporation JSC (the “Company”) and its subsidiaries (the “Group”) comprise Georgian Joint Stock and Limited Liability Companies as defined in the Law of Georgia on Entrepreneurs. The Company was established as a 100% state-owned enterprise by the order of the Ministry of Economy of Georgia on 21 March 2006, on the basis of three Georgian state-owned companies: Georgian International Oil Corporation JSC, Georgian Gas International Corporation JSC and Teleti Oil Company JSC.

The Company’s registered office is 21 Kakheti Highway, Tbilisi 0190, Georgia. The Company has been registered by Tbilisi Tax Inspection and the registration number is # 4346/007.

The Group’s principal activities are natural gas import, electricity generation and supply, rent of gas pipelines and oil and gas exploration and extraction in Georgia. Following the completion of the Gardabani Combined-Cycle Power Plant (CCPP) construction in July 2015, electricity generation was added to the Group’s principal activities. On 7 September 2015, Gardabani CCPP obtained the license on operation for an unlimited period from the Georgian National Energy and Water Supply Regulatory Commission (GNERC) and commenced generating revenue in accordance with the deregulated tariffs on the electricity market in Georgia. In accordance with the Government of Georgia order # 475 dated 14 September 2015 Gardabani CCPP was granted the status of guaranteed capacity operator until 1 October 2040.

Since 2017 the Company started construction of Gardabani II Combined-Cycle Thermal Power Plant(TPP). The Major construction works of Thermal Power Plant were finalized on 12 February 2020 and taking over certificate was signed by Gardabani II and counterparty responsible for the construction of TPP on 28 February 2020. On 25 March 2020, Gardabani II obtained the license on operation for an unlimited period from the Georgian National Energy and Water Supply Regulatory Commission (GNERC) and commenced generating revenue in accordance with the deregulated tariffs on the electricity market in Georgia.

Since December 2006, when the Company has been granted the status of National Oil Company on behalf of the State of Georgia, the Company receives and sells the State’s share of extracted oil and gas in Georgia in accordance with Production Sharing Agreements signed between the State and investors.

The New law of Georgia on Energy and Water Supply (“The Law”) was introduced and entered in force on 27 December 2019. The Law requires adoption of a number of by-laws, such as electricity market concept design (“EMCD”) and natural gas market concept design (“NGMCD”), accompanied by certain institutional developments. It will follow the schedule set forth by the Law, which was not intended to have immediate effect on the Georgian electricity and gas markets and their participants (including the Group).

By-laws necessary for implementation of NGMCD are scheduled for government approval not earlier than December 2021. Therefore, from the Group’s perspective, the latter will not have effect on the Group’s operations till beginning of 2022.

Main gas pipelines system of Georgia

Based on the Law and governmental resolution No. 129 of 25 March 2021 “On approval of the action plan for unbundling of Georgian transmission system operator” an independent system operator model was selected. Pursuant to the said model the Company will remain indirect owner of the main gas pipeline system of Georgia (“MGPS”). MGPS will be transferred to wholly owned subsidiary of the Company, which will be assigned the Company’s rights and interests to MGPS in the rent agreement with Georgian Gas Transportation Company LLC (GGTC).

Unbundling will not have effect on the Group's operations (on the Group level), because as mentioned above, the company to which MGPS is transferred will be the Company's 100% subsidiary.

Electricity operations

The management of the Group believes that operations of Gardabani TPP LLC and Gardabani TPP 2 LLC will not be affected by the adoption of the Law under discussion, such as EMCD as their activities and performance results are backed by the respective implementation agreements entered into by the Company, its respective subsidiaries, the Government of Georgia and JSC Electricity System Commercial Operator ("ESCO") and power purchase agreements ("PPAs") concluded with the latter.

As at 31 December 2020 and 2019 the Group is wholly owned by Partnership Fund JSC (100% owned by the Georgian Government). The ultimate controlling party of the Group is the Government of Georgia. Related party transactions are disclosed in note 26.

(b) Business environment

The Group's operations are primarily located in Georgia. Consequently, the Group is exposed to the economic and financial markets of Georgia, which display characteristics of an emerging market. The legal, tax and regulatory frameworks continue development, but are subject to varying interpretations and frequent changes which together with other legal and fiscal impediments contribute to the challenges faced by entities operating in Georgia. The COVID-19 coronavirus pandemic has further increased uncertainty in the business environment.

The consolidated financial statements reflect management's assessment of the impact of the Georgian business environment on the operations and the financial position of the Group. The future business environment may differ from management's assessment.

2. Basis of accounting

(a) Statement of compliance

These consolidated financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRSs").

3. Functional and presentation currency

The national currency of Georgia is the Georgian Lari ("GEL"), which is the Group's functional currency and the currency in which these consolidated financial statements are presented. All financial information presented in GEL has been rounded to the nearest thousands, except when otherwise indicated.

4. Use of estimates and judgements

The preparation of consolidated financial statements in conformity with IFRSs requires management to make judgements, estimates and assumptions that affect the application of accounting policies and the reported amounts of assets, liabilities, income and expenses. Actual results may differ from those estimates.

Estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are recognized in the period in which the estimates are revised and in any future periods affected.

Information about critical judgements in applying accounting policies that have the most significant effect on the amounts recognized in the consolidated financial statements is included in the following notes:

- Note 18(e) – Equity – Distribution to owner;
- Note 31 (h) (i) – Property, plant and equipment – recognition and measurement - accounting of separate overhaul component.

Information about assumptions and estimation uncertainties that have a significant risk of resulting in a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year is included in the following notes:

- Note 22 - measurement of ECL allowance for financial assets;
- Note 25 - recognition and measurement of contingencies: key assumptions about the likelihood and magnitude of an outflow of resources.

Measurement of fair values

When measuring the fair value of an asset or a liability, the Group uses market observable data as far as possible. Fair values are categorised into different levels in a fair value hierarchy based on the inputs used in the valuation techniques as follows:

- Level 1: quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities.
- Level 2: inputs other than quoted prices included in Level 1 that are observable for the asset or liability, either directly (i.e. as prices) or indirectly (i.e. derived from prices).
- Level 3: inputs for the asset or liability that are not based on observable market data (unobservable inputs).

If the inputs used to measure the fair value of an asset or a liability might be categorised in different levels of the fair value hierarchy, then the fair value measurement is categorised in its entirety in the same level of the fair value hierarchy as the lowest level input that is significant to the entire measurement.

The Group recognises transfers between levels of the fair value hierarchy at the end of the reporting period during which the change has occurred.

Further information about the assumptions made in measuring fair values is included in note 22 (a) – accounting classifications and fair values.

5. Operating segments

The Group has five reportable segments, as described below, which are the Group's strategic business units. The strategic business units offer different products and services, and are managed separately. For each of the strategic business units, the Company's General Director reviews internal management reports on at least a quarterly basis. The following summary describes the operations in each of the Group's reportable segments:

- *Gas supply*: Includes purchase and sale of natural gas.
- *Electricity generation and supply*: Includes electricity sales and guaranteed capacity fees.
- *Pipeline rental*: Includes rental income earned by the Group from the lease of gas pipelines to a related party, Georgian Gas Transportation Company LLC (see note 26).
- *Oil transportation*: Includes income from transportation of oil through the territory of Georgia.
- *Upstream activities*: Includes sale of oil from production-sharing arrangements.

Information regarding the results of each reportable segment is included below. Performance is measured based on segment profit before depreciation, personnel costs, net finance costs, other income/expenses and income and other taxes, as included in the internal management reports that are reviewed by the Group's General Director. The management believes that such information is the most relevant in evaluating the results of certain segments relative to other entities that operate within these industries. The Company's General Director does not monitor segment assets or liabilities.

(i) Information about reportable segments:

	Gas supply		Electricity generation and supply		Pipeline rental		Oil transportation		Upstream activities		Total	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
'000 GEL		(restated)										(restated)
Revenue	585,093	569,290	333,235	225,126	43,065	43,059	26,348	21,168	9,471	15,105	997,212	873,748
Cost of gas and oil	(561,472)	(505,135)	(184,584)	(111,280)	-	-	-	-	-	-	(746,056)	(616,415)
Reportable segment profit before unallocated costs and income tax	23,621	64,155	148,651	113,846	43,065	43,059	26,348	21,168	9,471	15,105	251,156	257,333

'000 GEL	2020	2019 (restated)
Revenues		
Total revenue for reportable segments	997,212	873,748
Profit or loss		
Reportable segments profit	251,156	257,333
<i>Unallocated amounts:</i>		
Depreciation and amortization	(58,814)	(41,152)
Personnel costs	(24,163)	(23,004)
Net finance costs	(140,772)	(42,418)
Impairment reversal/(loss) on trade receivables	1,386	(2,668)
Taxes, other than on income	(13,789)	(15,742)
Other expenses	(21,661)	(31,389)
Other income	9,854	17,461
Share of profit of equity accounted investees	-	1,731
Consolidated profit before income tax	3,197	120,152

(ii) Geographical information

All of the Group's revenues are generated in Georgia and all non-current assets are located in Georgia.

(iii) Major customers

In 2020 sales to one customer in the gas supply segment represented GEL 439,875 thousand which represents approximately 44% of the Group's total revenue (2019: GEL 466,017 thousand, 53%).

In 2020 sales to one customer in electricity generation and supply segment represented GEL 148,441 thousand which represents approximately 15% of the Group's total revenue (2019: GEL 119,996 thousand, 14%).

6. Revenue

(a) Revenue streams

The Group's principal activities are natural gas import, electricity generation and supply, rent of gas pipelines and oil and gas exploration and extraction in Georgia.

'000 GEL	2020	2019 (restated)
Revenue from contracts with customers:		
Sale of natural gas	585,093	569,290
Income from electricity generation and supply	333,235	225,126
Income from crude oil sales	9,471	15,105
Revenue from contracts with customers	927,799	809,521
Income from rent of gas pipelines	43,065	43,059
Oil transportation fee under finance lease (note 14)	26,348	21,168
Total other revenue	69,413	64,227
Total revenues	997,212	873,748

Income from electricity generation and supply includes the income from guaranteed capacity fees of GEL 117,222 thousand (2019: GEL 115,191 thousand) and income from electricity generation of GEL 216,013 thousand (2019: GEL 109,935 thousand).

Gardabani TPP 2 LLC started active generation of electricity from July 2020, contributing more than GEL 100,000 thousand to revenue from electricity generation and supply.

Oil transportation fee is received for the oil transit from Azerbaijan to Turkey through the Baku-Supsa pipeline.

The Company rents its gas pipeline and related infrastructure to Georgian Gas Transportation Company LLC (GGTC). The rent agreement is non-cancellable and is valid until 1 January 2021. From 1 September 2017 until March 2019 the rent fee was fixed at GEL 3,500 thousand per month (excluding VAT) and from 1 March till 31 December 2019 monthly rent fee was fixed at GEL 3,600 thousand per month (excluding VAT). Since 1 January 2020 the fixed rent fee is GEL 43,065 thousand per annum (excluding VAT). GGTC is responsible for all costs related to the repair, maintenance, operation and security of the main gas pipeline system. The Company is responsible for capital expenditures only. Transactions with related parties are disclosed in note 26.

(b) Disaggregation of revenue from contracts with customers

In the following table, revenue from contracts with customers is disaggregated by primary geographical market. The table also includes a reconciliation of the disaggregated revenue with the Group's reportable segments (see Note 5).

	Sale of		Income from		Income from		Total	
	natural gas		electricity generation		crude oil sales			
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
'000 GEL	(restated)							
Primary geographical markets:								
Georgia	585,093	569,290	333,235	225,126	9,471	15,105	927,799	809,521
	585,093	569,290	333,235	225,126	9,471	15,105	927,799	809,521

(c) Contract balances

The following table provides information about receivables and contract liabilities from contracts with customers.

'000 GEL	Note	31 December 2020	31 December 2019
Receivables, which are included in 'trade and other receivables'	16	243,740	271,478
Contract liabilities	6	-	(4,621)

(d) Material right recognized in 2019 and the shareholder intervention in 2020

According to the contract (the "Contract") with the most significant customer (the "Customer") for gas supply, the customer should have made discount of USD 15 for each thousand cubic meters of so called "social gas" sold until the end of the year 2020 ("Facilitation period") for the consumption of the populace of Georgia. On its part, the Company undertook obligation to provide during 2021-2025 (the "Compensation period") USD 15 discount for each thousand cubic meters of the Option Gas (received by the Company during each particular year of the Compensation Period in excess of 330 MCM) in aggregate amount equal to the volume of gas sold by the customer for the consumption of the populace of Georgia during the Facilitation Period.

The management, considering the requirements of *IFRS 15 – Revenue from contracts with customers*, concluded that the option given by the Company to the Customer to purchase the above-mentioned volumes of gas at a discount from the price stipulated in the original Contract, gives the Customer the right to acquire additional goods at a price that does not reflect the stand-alone selling price. Consequently, management concluded that the option is a material right, which gives rise to a performance obligation.

As a result, respective contract liability amounted to GEL 4,621 thousand was recognized by the Group for the year ended 31 December 2019.

Starting from the second half of 2020, due to economic downturn caused by COVID-19, following the instruction of the ultimate controlling party - the Government of Georgia (the "Government") aimed at the maintenance of low tariffs on gas for the population of Georgia, the Company started negotiations with the Customer to achieve set objective (reduce financial burden on the populace of Georgia).

The outcome of the negotiations was the signing of an amendment to the Contract in December 2020 which resulted inter alia in (i) reduction of the Company's receivables from the Customer through decrease of Social Gas Purchase Prices for the respective volumes of the Social Gas during the period from 2018 to 2020, and (ii) corresponding waiver by the Customer of its right to receive and claim USD 15 discount in Compensation period (see note 18).

As a result, contract liability recognized in 2019, was derecognized by the Group for the year ended 31 December 2020 and trade receivable was reduced by GEL 108,475 thousand (see Note 18)

(e) Performance obligations and revenue recognition policies

Revenue is measured based on the consideration specified in a contract with a customer. The Group recognizes revenue when it transfers control over a good or service to a customer.

The following table provides information about the nature and timing of the satisfaction of performance obligations in contracts with customers, including significant payment terms, and the related revenue recognition policies.

Type of product/service	Nature and timing of satisfaction of performance obligations, including significant payment terms	Revenue recognition policies
Sale of natural gas	Customers obtain control of gas when it's transferred by pipelines to the customer. Invoices are generated no later than 15th of the following reporting month. There are two main types of payment terms. In the first case (which is related to the most significant part of gas sales), per contractual terms, part of payments are made in advance (no later than 25th of each month) and the remaining amount is paid by the end of the month following the reporting month. Per agreement late payment penalties are accrued on outstanding balances starting from the day following payment due date. In the second type, payment terms vary for each customer but in most cases payments should be done in arrears, no later than 25th day following the reporting month.	Revenue is recognised when the gas is delivered to the delivery points (pre-determined in the agreements with each customer) i.e. performance obligation on delivery of gas is satisfied. The transaction price includes cost of gas and late payment penalties as variable consideration.
Income from crude oil sales	Performance obligation is satisfied when the Group makes oil available to the customer at its premises (EXW – Incoterms). Invoice is issued on the sale of oil and payment is contractually agreed with individual customer.	Revenue from sales of oil is recognized when oil is transferred/ shipped from the Company's facilities to the customer.
Income from electricity generation and supply	Performance obligation is satisfied when electricity is provided to and consumed by the wholesaler. Invoice is issued on a monthly basis. Payment for consumed electricity is made by the end of the month following reporting month.	Revenue is recognized on a monthly basis based on volume of electricity consumed by wholesalers. The consumed electricity is measured by meters. Guaranteed Capacity fees are determined by resolution of GNERC and fixed daily payment is being made during 290 days out of 365 in 2020 (300 days in 2019)

7. Equity accounted investees

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2019
<i>Interests in associates:</i>		
Enguri Pumped-Storage Power Plant LLC (EPSPP) – 40%	813	813
Other investments	1,208	1,208
Total	2,021	2,021

Movement of the equity-accounted investees during the year:

'000 GEL	2020	2019
Balance at 1 January	2,021	17,182
Contributions made during the year	-	474
Reduction of investment	-	(3,591)
Disposal of associate	-	(13,775)
The Group's share of profit, net of income tax	-	1,731
Balance at 31 December	2,021	2,021

In December 2019 the Group disposed its share (49.99%) in Kartli Wind Power Station LLC at gain of GEL 6,845 thousand. Compensation of GEL 20,620 thousand for disposed investment was fully received in cash on 30 December 2019.

On 11 June 2018 Enguri Pumped-Storage Power Plant LLC (EPSPP) was founded by the Group, Engurhesi LLC and JSC Georgian Energy Development Fund with 40%, 40% and 20% shareholding, respectively. EPSPP was founded for research of feasibility of Pumped-Storage Power Plant project and in case of positive results of feasibility analysis EPSPP should implement this project. Initial investment to EPSPP per charter of the investee is USD 1,500 thousand, which should be paid by the founders according their shareholding. No additional capital contribution was made to EPSPP by the Group during 2020 (2019: GEL 446 thousand).

Additionally, Georgian Oil and Gas Corporation JSC owns interest in International Pipeline Company Sarmatia LLC and interest in AGRI LNG Project Company LLC, both constituting significant influence. Based on the order #775 of the Government of Georgia on 13 April 2017, Georgian Oil and Gas Corporation JSC can participate in the implementation of White Stream and Trans-Caspian Gas Pipeline projects. Based on the annual Partnership Meeting held on 9 July 2017, Partners of Sarmatia made the decision to increase the charter capital of Sarmatia LLC. Based on the above-mentioned decision, cash paid for the acquisition of equity accounted investees equaled to GEL 740 thousand.

None of the Group's equity accounted investees are publicly listed entities and consequently do not have published price quotation for shares.

8. Other expenses

'000 GEL	2020	2019 (restated)
Transportation, materials, repair and maintenance	8,893	10,905
Regulatory fees	2,335	2,759
Utility costs	1,716	755
Legal fees*	965	8,445
TPP costs of working in testing regime	903	-
Professional services	621	206
Insurance costs	611	608
Office expenses and office equipment maintenance	468	806
Write off and disposal of assets	263	843
Representative and business trip expenses	168	689
Other	4,718	5,373
	21,661	31,389

* Legal fees in 2019 mainly relate to legal services received from Hogan Lovells International LLP based on the agreement between the Company and Hogan Lovells International LLP dated 6 November 2017, with respect to legal case related to Frontera Resources Georgian Corporation (note 25(b)).

The professional services above include fees paid to the audit firm of about GEL 343 thousand for the provision of audit and other professional services. (2019: GEL 202 thousand)

9. Other income

'000 GEL	2020	2019 (restated)
Penalty income*	6,104	7,516
Gain on foreign currency conversion	1,184	120
Oil processing	653	466
Rent income	630	728
Gain on disposal of property, plant and equipment	-	290
Gain on disposal of investments	-	6,845
Other	1,283	1,496
	9,854	17,461

*The most significant part of penalty income in 2020 and 2019 is attributable to the contractual penalties accrued on overdue days of contractual obligation fulfillment related to the construction works of Thermal Power plant (see note 30 (g)).

10. Finance income and finance costs

'000 GEL	2020	2019 (restated)
Recognised in profit or loss		
Interest income under the effective interest method at amortized cost	7,955	14,999
Unwinding of discount on finance lease receivable (note 14)	6,828	5,280
Unwinding of discount on restructured receivable from related party (note 16)	2,283	2,549
Finance income	17,066	22,828
Interest expense on loans and borrowings	(50,733)	(27,564)
Other finance costs	(3,961)	-
Net foreign exchange loss*	(103,144)	(37,682)
Finance costs	(157,838)	(65,246)
Net finance costs recognised in profit or loss	(140,772)	(42,418)

* GEL/USD spot rate as at year end 2020 increased by 14% compared with prior year. See note 22 (d)(i) Currency risk.

11. Income tax expense

In 2020 the Parent (Partnership Fund JSC) made a decision that the Company can distribute 35% of 2019 consolidated profit (2019: 35% of 2018 consolidated profit). The Tax code of Georgia specifically excludes certain transactions from the definition of distribution of earnings, particularly, distribution of earnings (except of dividends attributable to net earned profit during 2008-2016) between Georgian entrepreneurs (except to CIT exempt entity) having the status of legal entities registered in Georgia. As distribution of these dividends related to 2019 undistributed earnings, per Tax code of Georgia it is not deemed as a distribution of earnings, thus is not subject to CIT.

According to the Tax code of Georgia, distribution of dividends attributable to net earned profit during 2008-2016 between Georgian entrepreneurs is also considered as distribution of earnings with the right to credit CIT attributable to 2008-2016 tax periods.

As at 31 December 2020 and 2019 total tax reimbursement available for offset against CIT applicable to distribution of dividends from net earned profit during 2008-2016, amounts to GEL 47,962 thousand.

12. Property, plant and equipment

'000 GEL	Gas and oil pipelines	Land and buildings	Electricity generating unit	Oil wells	Plant and equipment	Other	Under construction and uninstalled equipment	Total
Cost/deemed cost								
Balance at 1 January 2019 as previously reported	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	315,210	1,240,395
Impact of correction of errors	-	-	-	-	-	-	15,224	15,224
Balance at 1 January 2019 (restated)	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	330,434	1,255,619
Additions (restated)	2,188	1,963	-	-	322	2,522	225,623	232,618
Transfers (restated)	10,533	1,355	4,016	18	58	-	(15,980)	-
Capitalized borrowing costs (restated)	-	-	-	-	-	-	34,460	34,460
Disposals (restated)	-	-	-	(17)	(299)	(478)	(3,323)	(4,117)
Reclassification	1,646	-	-	-	-	-	(1,646)	-
Balance at 31 December 2019 (restated)	445,664	47,787	385,419	35,405	20,002	14,735	569,568	1,518,580
Balance at 1 January 2020	445,664	47,787	385,419	35,405	20,002	14,735	569,568	1,518,580
Additions	1,604	3,783	2,239	-	185	926	145,242	153,979
Transfers	20,603	1,465	505,879	-	185	33	(528,165)	-
Capitalized borrowing costs	-	-	-	-	-	-	7,152	7,152
Disposals	-	(29)	-	-	-	-	(4,143)	(4,172)
Balance at 31 December 2020	467,871	53,006	893,537	35,405	20,372	15,694	189,654	1,675,539
Depreciation and impairment losses								
Balance at 1 January 2019 as previously reported	174,151	7,245	52,716	26,396	12,185	6,261	3,040	281,994
Impact of correction of errors	-	-	9,711	-	-	-	-	9,711
Balance at 1 January 2019 (restated)	174,151	7,245	62,427	26,396	12,185	6,261	3,040	291,705
Depreciation for the year (restated)	18,212	621	17,852	700	1,783	1,592	-	40,760
Disposals	-	-	-	(17)	(16)	(478)	-	(511)
Reclassification	952	-	-	-	-	-	(952)	-
Balance at 31 December 2019 (restated)	193,315	7,866	80,279	27,079	13,952	7,375	2,088	331,954
Balance at 1 January 2020	193,315	7,866	80,279	27,079	13,952	7,375	2,088	331,954
Depreciation for the year	18,619	901	35,583	585	1,877	1,135	-	58,700
Balance at 31 December 2020	211,934	8,767	115,862	27,664	15,829	8,510	2,088	390,654
Carrying amounts								
At 1 January 2019 (restated)	257,146	37,224	318,976	9,008	7,736	6,430	327,394	963,914
At 31 December 2019 (restated)	252,349	39,921	305,140	8,326	6,050	7,360	567,480	1,186,626
At 31 December 2020	255,937	44,239	777,675	7,741	4,543	7,184	187,566	1,284,885

Uninstalled equipment represents GEL 105,877 thousand (2019: GEL 92,475 thousand) from the total balance of assets under construction and uninstalled equipment of GEL 187,566 thousand (2019: GEL 567,480) thousand). Most of the uninstalled equipment consists of gas pipelines and turbines not yet put into use. Since the Georgian market is not developed, it is almost impossible to buy parts for thermal power plants quickly in urgent situations, hence the Group has to keep additional stock.

Increase in assets under construction of GEL 108,195 thousand (2019: increase of GEL 176,786 thousand) from total additions balance of GEL 145,242 thousand (2019: GEL 225,623 thousand) relates to construction of Gardabani II Combined-Cycle Thermal Power Plant. Major construction works of Thermal Power Plant was finalized on 12 February 2020, the date when Thermal Power Plant was ready for intended use, capable of operating in the manner intended by management. Depreciation of TPP presented under Electricity generating unit began on 12 February 2020, when it was available for use. The Group allocates depreciable amount on a straight-line basis over its estimated useful life of 25 years. Major overhaul related to gas turbine wings, presented in the electricity generating unit , with a carrying amount GEL 36,091 thousand (2019: GEL 1,596 thousand), expected to be performed in every 5-8 years are accounted as a separate overhaul component and depreciated separately from the main asset.

Remaining amount of Assets under construction mostly contains the construction/rehabilitation works related to the gas pipelines.

Capitalised borrowing costs related to the construction of the Gardabani II Combined-Cycle Thermal Power Plant and construction of Pipelines in 2020 amounted to GEL 7,152 thousand (2019: GEL 34,460 thousand), with a capitalisation rate of 7.27%.(2019: 7.27%)

During 2020 the Parent of the Company contributed land plots of GEL 1,530 thousand and pipelines of GEL 1,609 thousand (2019: land plots of GEL 1,773 thousand, pipelines of GEL 1,854 thousand) in the form of an increase in share capital of the Company. Cost of the contributed land plots and pipelines approximates to their fair values.

Management analyzed impairment indicators in accordance with IAS 36 *Impairment of Assets* requirements and conclude that no impairment indicators exist as at 31 December 2020.

13. Prepayments

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2019
Non-current assets		
Prepayments for non-current assets	1,039	97,170
Current assets		
Prepayments	94,566	66,198
	95,605	163,368

On 28 September 2016 the agreement was signed on engineering, procurement, and construction of Gardabani II Combined-Cycle Thermal Power Plant, between Gardabani TTP 2 LLC and China Tianchen Engineering Corporation. Balance of prepayments to the latter as at 31 December 2019 amounted to GEL 89,953 thousand. In February 2020 construction of Gardabani 2 Thermal power Plant was finalized and prepayments made to China Tianchen Engineering Corporation were fully utilized.

Current portion of the prepayments balance were made mainly to South Caucasus Pipeline Option Gas Company Limited of GEL 68,173 thousand (2019: GEL 42,933 thousand) and to Azerbaijan Gas Supply Company Limited (AGSC) of GEL 14,980 thousand (2019: GEL 13,332 thousand) for the supply of gas.

14. Finance lease receivable

In 1996, the Government of Georgia entered into a 30-year arrangement with a consortium of oil companies that undertook the construction and development of an oil pipeline system from the Georgian-Azerbaijan state border to the Supsa oil terminal on the Georgian Black Sea coast. The arrangement granted the oil companies the right to transport oil across the territory of Georgia through that pipeline system that became the property of the Government of Georgia. The ownership of this pipeline was transferred to the Company in June-July 2010 as a contribution to the charter capital of the Company at a nominal value of GEL 269,299 thousand. In exchange for the oil companies using the pipeline, the Group receives a transit fee for each barrel of oil transported. Management has determined that the initial arrangement contained a finance lease at inception date, as the lease agreement transferred substantially all of the risks and rewards incidental to ownership to the lessee.

The Group has recognized the finance lease receivable of GEL 39,229 thousand at the date when the title of the pipelines was transferred to the Group. The finance lease receivable is the present value of the net investment in the lease comprising the present value of the assets' unguaranteed residual value at the end of the lease term discounted at the interest rate implicit in the lease. The difference of GEL 230,070 thousand between the nominal and the present value of the net investment in the lease has been recognised in equity as a fair value adjustment for non-cash owner contributions.

'000 GEL	2020	2019
Finance lease receivable at 1 January	73,134	67,854
Unwinding of discount on finance lease receivable	6,828	5,280
Finance lease receivable at 31 December	79,962	73,134

Variable lease payments depending on usage related to oil transportation recognized in the consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income during 2020 amounted to GEL 26,348 thousand (2019: GEL 21,168 thousand).

15. Loans given

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2019
Non-current assets		
Loan given to the shareholder	19,914	15,983
Loan given to a third party	207	171
	20,121	16,154
Current assets		
Loan given to a third party	1,513	1,692
	1,513	1,692
Total loans given	21,634	17,846

The loan given to the shareholder, JSC Partnership Fund, is unsecured subordinated loan denominated in USD (USD 4,500 thousand) and bears the contractual interest rate of 9.5% per annum.

Per loan agreement, repayment of principal and accrued interest should be made on the later of 31 May 2021 or the date falling six months after all amounts owing by JSC Partnership Fund to Credit Suisse (lender of JSC Partnership fund) have been paid in full.

In 2020 JSC Partnership Fund used its contractual option to extend the principal repayment of the loan obtained from Credit Suisse till September 2021. Therefore, the Company prolonged the maturity of repayment of loan given to shareholder, till March 2022.

In March 2018 the Company issued a loan to Georgian Oil and Gas Limited (non-related party) of USD 500 thousand. The loan bears contractual interest rate of 9.5% per annum. During year 2020 GOGL paid in full interest on outstanding loan. Amendment of the loan has been made on 30 December 2020 and maturity of the repayment of principal was prolonged until 31 December 2021.

The Group's exposure to credit risks and impairment losses related to loans are disclosed in note 22.

16. Trade and other receivables

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2019
Non-current assets		
Restructured receivables*	14,514	15,718
Total non-current	14,514	15,718
Current assets		
Trade receivables	247,889	275,677
Restructured receivables*	3,204	4,296
Other receivables	997	1,655
Total current	252,090	281,628
	266,604	297,346

* On 16 November 2017 the Company and Georgian Gas Transportation Company LLC (a state-owned entity) signed an agreement on restructuring the receivable related to the rent of the main gas pipeline. The counterparties agreed on a payment schedule, based on which the total amount will be repaid by the end of 2025. The restructuring of the receivable signified a substantial modification of terms, therefore, at the date of the restructuring, the Company derecognized the existing receivable and recognised a new asset according to the new terms. The fair value of the new asset at initial recognition in 2017 was calculated based on the present value of the future payments discounted at the interest rate of 10.86% per annum, which was considered to be at market rate (note 10). In 2020 Georgian Gas Transportation Company LLC has made GEL 5,000 thousand payment in accordance with above mentioned payment schedule.

The Group's exposure to credit and currency risks and impairment losses related to trade and other receivables are disclosed in note 22.

17. Cash and cash equivalents and restricted cash balances

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2019
Bank balances	24,203	71,141
Call deposits	49,831	64,674
Cash and cash equivalents	74,034	135,815

Call deposits represent term deposits with banks, with maturities greater than three months from the acquisition date but for which the Group has the unilateral right to withdraw the deposits within a few days of providing notification without incurring penalties or significant loss of interest. Consequently, these term deposits have been classified in accordance with their nature which is that of a call deposit.

Restricted cash

As at 31 December 2020 restricted cash balance of GEL 924 thousand represents bank balances secured for letter of credit agreements in one Georgian bank (2019: GEL 60 thousand).

The Group's exposure to interest rate risk and a sensitivity analysis for financial assets and liabilities are disclosed in note 22.

18. Equity

(a) Share capital

Number of shares unless otherwise stated

	Ordinary shares	
	2020	2019
Par value	GEL 20	GEL 20
On issue at 1 January	32,145,250	31,329,768
Issue of shares in exchange for non-cash assets contributed	156,950	815,482
On issue at 31 December	32,302,200	32,145,250

Ordinary shares

During 2020, the Parent of the Company made decisions to contribute into the Company's share capital property, plant and equipment (land plots and pipelines) with nominal amount of GEL 3,139 thousand which approximates the fair value of contributed property, plant and equipment, at the contribution dates. During 2019 the Parent of the Company contributed property, plant and equipment of GEL 15,548 thousand and undertook liability of GEL 762 thousand for capital contributions to be made in 2020. The difference between the nominal value of the in-kind contribution in 2019 and fair value of contributed property, plant and equipment, at the contribution dates, amounted to GEL 11,921 thousand, was recognized as a reduction of Additional paid in capital.

(b) Additional paid in capital

Additional paid in capital represents benefits provided to the Group by the Government of Georgia acting in its role of the shareholder.

When share capital is increased, any difference between the registered amount of share capital and the fair value of the assets contributed is recognized as a separate component of equity as additional paid in capital.

(c) Dividends

In 2020 dividends of GEL 42,482 thousand were declared by the Company and GEL 38,951 thousand was paid to JSC Partnership Fund (2019: GEL 56,469 thousand were declared and GEL 60,000 thousand paid).

Difference between the amounts of declared and paid dividends represents prepaid dividends recognized in 2019 which were set-off with dividends distributed in 2020.

No interim dividends were declared nor paid by the Company from 2020 net profits.

In 2019 Gardabani TPP LLC declared dividends of GEL 2,000 thousand out of which GEL 982 thousand was paid to non-controlling interest holder - JSC Partnership Fund. No dividends were declared nor paid by Gardabani TPP LLC in 2020.

(d) Non-controlling interests

Non-controlling interest represents the Partnership Fund JSC's contribution into the charter capital and its share of the cumulative retained earnings of Gardabani TPP LLC, a 51% subsidiary of the Group (see note 23).

In 2020 the Company signed loan agreement with European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) for the purpose of refinancing Eurobonds maturing in April 2021, amounted to EUR 217 million. As at 20 September 2020, the guarantee agreement was signed between

Gardabani TPP LLC, Gardabani TPP 2 LLC and EBRD. Under the mentioned agreement Gardabani TPP LLC and Gardabani TPP 2 LLC (mutually - “Guarantors” of the Loan) agreed to jointly and severally guarantee the obligations of the Company under the loan agreement with EBRD. According to the guarantee agreement, if the Company does not pay any amount when due under or in connection with the Loan Agreement, the Guarantors shall immediately on demand pay that amount as if they were the principal obligors and not merely sureties.

As Gardabani TPP LLC and Gardabani TPP 2 LLC provided guarantee to the Company without consideration, the guarantee is accounted as a distribution to the Company, at fair value in standalone financial statements of Gardabani TPP LLC and Gardabani TPP 2 LLC. Fair value of the guarantee is determined based Income approach using discounted cash flow model. Valuation model considers the present value of total cash flows of the loan payments for the whole period under ECL approach, discounted using long-terms borrowings rate issued by Georgian banks to corporate clients in foreign currency at the date of issuance of guarantee. Total fair value of the Guarantee amount has been split between Gardabani TPP LLC and Gardabani TPP 2 LLC based on the proportion of their respective net assets. The fair valued measurement was categorized as a Level 3 fair value based on the inputs in the valuation technique used.

On the Group level issued guarantees were eliminated; non-controlling interest was reduced at the benefit of the retained earnings attributable to owners of the Company by its share of the issued guarantee of Gardabani TPP LLC amounted to GEL 19,081 thousand.

(e) Distribution to owner

In furtherance to the intention of the Government of Georgia (Government) to avoid increase of the end user gas tariffs for the population of Georgia and representing the ultimate shareholder of the Company, Government instructed the latter to enter into Omnibus Agreement of amendments N16 to adjust the provisions of the Gas Sales Agreement of 23 December 2011 (“GSA”) signed between SOCAR Gas Export-Import (“SGEI”) and the Company, which resulted *inter alia* in (i) reduction of the Company’s receivables (GEL 108,475 thousand, excluding VAT) from SGEI through decrease of Social Gas Purchase Prices for the respective volumes of the social gas provided to the populace of Georgia during 2018-2020, and (ii) corresponding waiver by Azerbaijani party of its right to receive and claim a discount USD 15 during 2021-2025 (the “Compensation period”) in accordance with amendments N12 of Omnibus Agreement. see note 6(d)).

As GoG represents the ultimate shareholder of the Company, and as the transaction under consideration has been made by the Group as a result of the Government’s instruction, rather than as a part of the normal course of the business, the management accounted for the transaction in equity as distribution to owner and retained earnings of the Group were reduced accordingly by GEL 108,475 thousand.

19. Capital management

The Group has no formal policy for capital management, but management seeks to maintain a sufficient capital base for meeting the Group’s operational and strategic needs, and to maintain confidence of market participants. This is achieved with efficient cash management, constant monitoring of the Group’s revenues and profit, and long-term investment plans mainly financed by the Group’s operating cash flows and unsecured bonds. With these measures the Group aims for steady profits growth.

There were no changes in the Group’s approach to capital management during the year.

Neither the Company nor its subsidiaries are subject to externally imposed capital requirements.

20. Loans and borrowings

This note provides information about the contractual terms of the Group's interest-bearing loans and borrowings, which are measured at amortized cost. For more information about the Group's exposure to interest rate, foreign currency and liquidity risk, see note 22.

'000 GEL	<u>31 December 2020</u>	<u>31 December 2019</u>
Non-current liabilities		
Unsecured bond issue	-	705,122
Current liabilities		
Current portion of unsecured bond issue	828,152	16,902
	<u>828,152</u>	<u>722,024</u>

(a) Terms and debt repayment schedule

Terms and conditions of outstanding loans were as follows:

'000 GEL	Currency	Nominal interest rate	Year of maturity	<u>31 December 2020</u>		<u>31 December 2019</u>	
				Face value	Carrying amount	Face value	Carrying amount
Unsecured bond issue	USD	6.75%	2021	829,148	828,152	725,675	722,024
Total interest-bearing liabilities				<u>829,148</u>	<u>828,152</u>	<u>725,675</u>	<u>722,024</u>

Unsecured bonds maturing in April 2021 were issued by the Company to repay 2012 Bonds due in April, 2016.

From the beginning of the year 2020, the Company engaged a syndicate of leading investment banks with the aim to conduct market exercise as early as March of 2020. However, due to the spread of COVID-19 and subsequent downturn of the financial markets, Liability Management process was suspended due to unfavorable market conditions. Consequently, the Company, following the syndicate's advice, decided to put transaction on hold and in parallel from April 2020 started to seek alternative financing options.

As a result of extensive negotiations with the EBRD, the Company signed a EUR 217 million (GEL 873 million as at year end 31 December 2020) 10-year unsecured loan agreement in September 2020 in order to refinance the amount payable on outstanding USD 250 million (GEL 819 million as at year end 31 December 2020) corporate Eurobond debt and accrued coupon.

USD 250 million corporate Eurobond debt principal and coupon due was fully repaid in April 2021 by utilizing of the loan facility from EBRD amounted to GEL 853,734 thousand.

As at 31 December 2020 no tranche was withdrawn/utilized and the Company paid management fee of GEL 8,225 thousand, accounted as prepayments.

In 2018 the Company signed a loan agreement of EUR 150 million with KfW for financing construction of first underground gas storage in Georgia. As at 31 December 2020 no tranche was withdrawn/utilized and the Company paid commitment fee of GEL 904 thousand recognized in finance cost, (2019: management fee GEL 4,455 thousand and commitment fee of GEL 89.5 thousand).

In 2020, due to the financial difficulties caused by the outbreak of COVID -19 pandemic globally, the Ministry of Finance of Georgia issued a letter, dated 23 April, 2020, according to which, a

decision has been made to redirect the unused loan facility from KfW, designated for construction of Underground Gas Storage, in the amount of EUR 120 million out of EUR 150 million, into the State Budget of Georgia in order to support government programs aimed at prevention of the pandemic and its impact.

Therefore, as at 31 December 2020 the loan agreement between the Company and KfW was revised and reduced from EUR 150 million to EUR 30 million. As a result management fee paid in 2018-2019 years of about GEL 3,961 thousand was written off in other finance cost in 2020 (please see note 10).

As at 31 December 2020 the Company has unused two credit lines from two Georgian banks (credit line limits amounted to USD 30,000 thousand and USD 15,000 thousand, respectively), no tranche was withdrawn/utilized as at reporting date. For the date when these consolidated financial statements are authorized for issue both credit lines are expired.

As at 31 December 2020 a financial covenant related to Interest Coverage Ratio on the EBRD loan was breached, allowing the lender to request repayment on demand, however on 30 June 2021 the Group obtained a waiver from the lender on this covenant.

As the loan under consideration was not utilized as at 31 December 2020 and the Group obtained waiver in 2021, when the loan was used, management believes that the breach of covenant does not have impact on the Group's consolidated financial statement.

(b) Reconciliation of movements of liabilities to cash flows arising from financing activities

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2019 (restated)
Balance at 1 January	722,024	671,620
Proceeds from borrowings	10,067	-
Repayment of borrowings	(10,000)	-
Total changes from financing cash flows	67	-
Other changes		
The effect of changes in foreign exchange rates	103,140	36,260
Interest expense	50,733	27,564
Borrowing cost capitalized	7,152	34,460
Interest paid (included in operating cash flows)	(54,964)	(47,880)
Total liability-related other changes	106,061	50,404
Balance at 31 December	828,152	722,024

21. Trade and other payables

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2019 (restated)
Trade payables	102,145	69,317
Payables for non-current assets	3,626	23,072
Other payables	400	2,793
	106,171	95,182

The Group's exposure to currency and liquidity risk related to trade and other payables is disclosed in note 22.

22. Fair values and risk management

(a) Accounting classifications and fair values

The estimates of fair value are intended to approximate the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. However, given the uncertainties and the use of subjective judgment, the fair value should not be interpreted as being realizable in an immediate sale of the assets or transfer of liabilities.

The Group has determined fair values of financial assets and liabilities using valuation techniques. The objective of valuation techniques is to arrive at a fair value determination that reflects the price that would be received to sell the asset or paid to transfer the liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The valuation technique used is the discounted cash flow model. Fair value of all financial assets and liabilities is calculated based on the present value of future principal and interest cash flows, discounted at the market rate of interest at the reporting date.

Management's estimate of the fair value of the unsecured bonds yielded a range of values approximately equal to the carrying amount. Although unsecured bonds are listed in London Stock Exchange, the market is not considered as active, as the participants are mostly institutional investors and turnover on the market is not high.

The carrying values of other financial assets and liabilities of the Group are a reasonable approximation of their fair values.

(b) Financial risk management

The Group has exposure to the following risks from its use of financial instruments:

- credit risk (see (b)(ii));
- liquidity risk (see (c));
- market risk (see (d)).

(i) Risk management framework

The Supervisory Board has overall responsibility for the establishment and oversight of the Group's risk management framework.

The Group's risk management policies are established to identify and analyze the risks faced by the Group, to set appropriate risk limits and controls, and to monitor risks and adherence to limits. Risk management policies and systems are reviewed regularly to reflect changes in market conditions and the Group's activities.

(ii) Credit risk

Credit risk is the risk of financial loss to the Group if a customer or counterparty to a financial instrument fails to meet its contractual obligations, and arises principally from the Group's receivables from customers, loans given, term deposits and cash and cash equivalents.

The carrying amount of financial assets represents the maximum credit exposure.

The maximum exposure to credit risk at the reporting date was as follows:

'000 GEL	Note	Carrying amount	
		31 December 2020	31 December 2019
Trade and other receivables	16	266,604	297,346
Loans given	15	21,634	17,846
Cash and cash equivalents	17	74,034	135,815
Restricted cash		924	60
		363,196	451,067

(iii) Trade and other receivables

The Group's exposure to credit risk is influenced mainly by the individual characteristics of each customer. However, management also considers the factors that may influence the credit risk of its customer base, including the default risk associated with the industry and country in which customers operate. Details of concentration of revenue are included in Note 6.

The Group limits its exposure to credit risk from trade receivables by establishing a maximum payment period of one month for corporate customers. Moreover, for some customers credit risk is managed by requesting prepayments from customers.

The Group does not require collateral in respect of trade and other receivables. The Group does not have trade receivable for which no loss allowance is recognised because of collateral.

The exposure to credit risk for trade and other receivables at the reporting date by geographic region was:

'000 GEL	Carrying amount	
	31 December 2020	31 December 2019
Domestic	264,137	295,742
CIS countries	2,467	1,604
	266,604	297,346

The maximum exposure to credit risk for trade and other receivables at the reporting date by type of customer was:

'000 GEL	Carrying amount	
	31 December 2020	31 December 2019
Gas distributors	159,187	239,010
Electricity distributors	81,353	24,822
Gas pipeline rentals (note 16)	22,851	24,264
Others	3,213	9,250
	266,604	297,346

At 31 December 2020, the carrying amount of the Group's two most significant customers was GEL 157,403 thousand (2019: GEL 226,603 thousand).

Expected credit loss assessment for corporate customers

The Group allocates each exposure to a credit risk grade based on data that is determined to be predictive of the risk of loss (including but not limited to external ratings, audited financial statements, management accounts and cash flow projections and available press information about customers) and applying experienced credit judgement. Credit risk grades are defined using qualitative and quantitative factors that are indicative of the risk of default and are aligned to external credit rating definitions from agencies.

Expected credit loss

The following table provides information about the exposure to credit risk and ECLs for trade and other receivables for customers as at 31 December 2020:

'000 GEL	31 December 2020	31 December 2020	31 December 2020
Customer credit risk grade	Not credit impaired	Credit impaired	Total
Low risk	248,660	-	248,660
Medium risk	18,344	-	18,344
High risk	-	8,865	8,865
Total gross carrying amount	267,004	8,865	275,869
Loss allowance	(400)	(8,865)	(9,265)
Total net carrying amount	266,604	-	266,604

'000 GEL	31 December 2019	31 December 2019	31 December 2019
Customer credit risk grade	Not credit impaired	Credit impaired	Total
Low risk	279,191	-	279,191
Medium risk	21,047	-	21,047
High risk	-	7,944	7,944
Total gross carrying amount	300,238	7,944	308,182
Loss allowance	(2,892)	(7,944)	(10,836)
Total net carrying amount	297,346	-	297,346

Low risk - the borrower has a strong capacity to meet its contractual cash flow obligations in the near term and adverse changes in economic and business conditions in the longer term may not likely reduce the ability of the borrower to fulfil its contractual cash flow obligations. With equivalent to external credit rating of BBB- to BB+ (S&P).

Medium risk - the borrower has a restructured contractual cash flow obligations to meet in the near term and adverse changes in economic and business conditions in the longer term may likely reduce the ability of the borrower to fulfil its contractual cash flow obligations.

High risk - the counterparties have a weak capacity to meet their contractual cash flow obligations in the near term and adverse changes in economic and business conditions in the longer term may likely increase the ability of the counterparties to fulfil their contractual cash flow obligations.

Movements in the allowance for impairment in respect of trade and other receivables

The movement in the allowance for impairment in respect of trade and other receivables and loans given during the year was as follows.

'000 GEL	2020	2019
Balance at 1 January under IFRS 9	10,836	8,068
Net (recovery)/charge for the year	(1,571)	2,768
Balance at 31 December	9,265	10,836

(iv) *Loans given*

Terms of the issued loans are described in note 15. Per management's assessment none of the loans issued balances are credit-impaired as at 31 December 2020. Partnership Fund JSC to whom the most significant balance of loans given are related to was classified as low risk. All loans given are categorized in Stage 1 and impairment allowance is calculated based on 12 month expected losses, accordingly, about GEL 185 thousand.

(v) Cash and cash equivalents and restricted cash balances

As at 31 December 2020 approximately 99% of bank balances are held with 3 Georgian banks (2019: 3 Georgian banks), out of which 2 banks have long-term Fitch credit rating of BB- and one is the Georgian subsidiary of a Russian bank with long-term S&P Global rating of BB with stable outlook.

Impairment on cash and cash equivalents and restricted balances has been measured on a 12-month expected loss basis and reflects the short maturities of the exposures. All balances are categorized under Stage 1. The Group does not expect any counterparty to fail to meet its obligations.

(vi) Finance lease receivable

Balance of finance lease receivable represents unguaranteed residual value at the end of the lease term discounted at the interest rate implicit in the lease (see note 14). Consequently, management concluded that the latter does not bear credit risk and is outside of IFRS 9 impairment requirements, consequently no expected credit losses were recognised with respect to finance lease receivable.

(c) Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that the Group will encounter difficulty in meeting the obligations associated with its financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. The Group's approach to managing liquidity is to ensure, as far as possible, that it will always have sufficient liquidity to meet its liabilities when due, under both normal and stressed conditions, without incurring unacceptable losses or risking damage to the Group's reputation. The Group's liquidity management also involves monitoring the covenants embedded in the bond issue agreements.

The Group ensures that it has sufficient cash on demand to meet expected operational expenses for a period of 60 days, including the servicing of financial obligations; this excludes the potential impact of extreme circumstances that cannot reasonably be predicted, such as natural disasters or global pandemic.

Exposure to liquidity risk

The following are the remaining contractual maturities of financial liabilities at the reporting date. The amounts are gross and undiscounted, and include estimated interest payments and exclude the impact of netting agreements.

'000 GEL 2020	Carrying amount	Contractual cash flows	0-6 mths	6-12 mths	1-3 yrs
Non-derivative financial liabilities					
Unsecured bond issue	828,152	846,796	846,796	-	-
Trade and other payables	106,171	106,171	106,171	-	-
	934,323	952,967	952,967	-	-
'000 GEL 2019	Carrying amount	Contractual cash flows	0-6 mths	6-12 mths	1-3 yrs
Non-derivative financial liabilities					
Unsecured bond issues	722,024	789,513	24,196	24,196	741,121
Trade and other payables	95,182	95,182	95,182	-	-
	817,206	884,695	119,378	24,196	741,121

It is not expected that the cash flows included in the maturity analysis could occur significantly earlier, or at significantly different amounts.

Despite net current liability position as at 31 December 2020 of GEL 495,338 thousand, the Group has strong positive balance of net working capital of GEL 332,814 thousand. The net current liability position as at 31 December 2020 was effectively caused by loans and borrowings, maturing in April 2021. As at 31 December 2020, the Group maintained unused loan facility of EUR 217 million from EBRD. The loan facility was fully utilized in February 2021 in the amount of EUR 211,5 million for full repayment of Eurobonds in April 2021. See note 20

(d) Market risk

Market risk is the risk that changes in market prices, such as foreign exchange rates, interest rates and equity prices will affect the Group's income or the value of its holdings of financial instruments. The objective of market risk management is to manage and control market risk exposures within acceptable parameters, while optimizing the return.

(i) Currency risk

The Group is exposed to currency risk on sales, purchases and borrowings that are denominated in a currency other than the functional currency of Group entities. The currency in which these transactions primarily are denominated is USD. Generally, the Group's borrowings are denominated in currencies that match the cash flows generated by the underlying operations of the Group. This provides an economic hedge without a need to enter into derivatives contracts.

The Group's exposure to foreign currency risk was as follows:

Exposure to currency risk

'000 GEL	USD-denominated 31 December 2020	USD-denominated 31 December 2019 (restated)
Trade and other receivables	2,467	1,604
Loans given	21,427	17,675
Cash and cash equivalents	204	14,561
Trade and other payables	(47,299)	(58,407)
Loans and borrowings	(828,152)	(722,024)
Net exposure	(851,353)	(746,591)

The following significant exchange rates have been applied during the year:

in GEL	Average rate		Reporting date spot rate	
	2020	2019	2020	2019
USD	3.1097	2.8192	3.2766	2.8677

Sensitivity analysis

A reasonably possible 20% (2019: 10%) weakening of the GEL, as indicated below, against USD at 31 December would have affected the measurement of financial instruments denominated in a foreign currency and effected equity and profit or loss by the amounts shown below. The analysis assumes that all other variables, in particular interest rates, remain constant and ignores any impact of forecast sales and purchases.

'000 GEL	Profit or (loss)
31 December 2020	(170,271)
31 December 2019	(74,659)

A strengthening of the GEL against USD 31 December would have the equal but opposite effect to the amounts shown above, on the basis that all other variables remain constant.

(ii) Interest rate risk

Changes in interest rates impact primarily loans and borrowings by changing either their fair value (fixed rate debt) or their future cash flows (variable rate debt). Management does not have a formal policy of determining how much of the Group's exposure should be to fixed or variable rates. However, at the time of raising new loans or borrowings management uses its judgment to decide whether it believes that a fixed or variable rate would be more favourable to the Group over the expected period until maturity.

Exposure to interest rate risk

At the reporting date the interest rate profile of the Group's interest-bearing financial instruments was as follows:

'000 GEL	Carrying amount	
	31 December 2020	31 December 2019
Fixed rate instruments		
Loans given	21,634	17,846
Cash and cash equivalents	74,034	135,815
Restricted cash	924	60
Loans and borrowings	(828,152)	(722,024)
	(731,560)	(568,303)

Fair value sensitivity analysis for fixed rate instruments

The Group does not account for any fixed-rate financial instruments at FVTPL or FVOCI. Therefore, a change in interest rates at the reporting date would not have an effect on profit or loss or on equity.

23. Significant subsidiaries and non-controlling interest

In October 2013 a new subsidiary, Gardabani TPP LLC, was created by the Company and Partnership Fund JSC with 51% and 49% interest, respectively. The charter capital was defined at USD 100,000 thousand. The paid in charter capital as at 31 December 2020 amounted to GEL 175,185 thousand (2019: GEL 175,185 thousand).

In accordance with the charter of the subsidiary Gardabani TPP LLC, unanimous agreement is required for certain decisions. Management has concluded that the Group has control over the subsidiary because the Group is exposed to (has rights to) variable returns from its involvement with the subsidiary, and has the ability to affect those returns through its power over the subsidiary. The conclusion is based on the percentage of the ownership interest and the significance of decisions defined in the charter of the subsidiary for which only a simple majority of votes is required.

The subsidiary was created for the construction and operation of the Gardabani Combined-Cycle Power Plant (CCPP). The construction works were completed in July 2015. The Gardabani CCPP began generating revenue from September 2015.

The following table summarizes the information relating to the Group's subsidiary Gardabani TPP LLC that has material non-controlling interest (NCI) (see also Note 30 (d)):

	31 December 2020	31 December 2019 (restated)	1 January 2019 (restated)
'000 GEL			
NCI percentage	49%	49%	49%
Non-current assets	396,690	411,642	416,512
Current assets	54,747	44,722	49,267
Non-current liabilities	(189,091)	(197,709)	(238,324)
Current liabilities	(97,334)	(73,616)	(65,887)
Net assets	165,012	185,039	161,568
Carrying amount of NCI	80,856	90,669	79,168
Revenue	232,324	224,966	209,090
Profit	18,914	25,475	43,512
Profit and total comprehensive income	18,914	25,475	43,512
Profit allocated to NCI	9,268	12,483	21,321
Cash flows from operating activities	57,830	89,726	71,209
Cash flows used in investment activities	(9,027)	(9,050)	(35,472)
Cash flows used in financing activities (dividends to NCI: GEL 982 thousand in 2019)	(63,938)	(80,894)	(50,577)
Net decrease in cash and cash equivalents	(15,135)	(218)	(14,840)

In August 2016 a new subsidiary Gardabani II TPP LLC, with charter capital of GEL 10,000 thousand, was founded in which the Company holds 100% interest. During 2017 and 2018 the Group made additional investments in the capital of Gardabani II TPP LLC and as at 31 December 2018 the charter capital of the new subsidiary amounts to GEL 350,193 thousand. In February 2019 the Company made decision to reduce charter capital of Gardabani II TPP LLC to GEL 266,909 thousand. In February 2019 the Company reduced its investment in Gardabani TPP II LLC by GEL 83,297 thousand, consequently annulling investment payable and provided amount to the subsidiary in the form of a loan.

In August 2017 a new subsidiary GOGC Trading SA was incorporated with registered office situated in Geneva, Switzerland. The Group's purpose is to trade crude oil, petroleum products, petrochemicals and other commodities as well as logistics through this subsidiary. The Company holds 100% interest in the subsidiary with share capital fixed in the amount of 100,000 Swiss francs.

In 2020 and 2019 additional amount of 450 thousand and 450 thousand Swiss francs, respectively, was contributed into the capital of GOGC Trading SA.

In October 2018 a new subsidiary Georgian Gas Storage Company LLC (GGSC) was founded with registered office in Tbilisi, Georgia, in which the Company holds 100% interest. The initial capital of GGSC per charter documentation is GEL 100 thousand. GGSC was founded for construction and operation of the first in Georgia Underground Gas Storage. As at 31 December 2020 the Company's investment to GGSC amounted to GEL 7,557 thousand (cash and non-cash contributions). By the end of 2020 construction of Underground Gas Storage was not commenced.

24. Capital and other commitments

The Group entered into contracts for construction of pipelines and purchase of property plant and equipment with outstanding capital commitments as at 31 December 2020 of GEL 3,841 thousand (2019: GEL 8,802 thousand-mainly related to construction of pipelines, GEL 45,030 thousand respectively-mainly related to TPP construction and GEL 2,266 related to purchasing of power transformer).

On 11 June 2018 Enguri Pumped-Storage Power Plant LLC (EPSPP) was founded by the Group, Engurhesi LLC and JSC Georgian Energy Development Fund with 40%, 40% and 20% shareholding, respectively. EPSPP was founded for research of feasibility of Pumped-Storage Power Plant project and in case of positive results of feasibility analysis EPSPP should implement this project. Initial investment to EPSPP per charter of the investee is USD 1,500 thousand, which should be paid by shareholders according their shareholding. During 2020 the Group made no contribution (GEL 446 thousand during 2019) to the charter capital of EPSPP.

The Group is a party to a Supplemental Gas purchase agreement effective until 2026 in accordance with which the Group shall take and pay for or pay for, if not taken, certain quantities of gas and at predetermined prices, which are significantly below the current market price of natural gas. As at 31 December 2020 the total remaining amount of Supplemental Gas to be purchased and paid for amounted to GEL 771,959 thousand (2019: GEL 783,315 thousand).

The Group is also a party to a gas sale agreement based on which its customer must take and pay for or pay for, if not taken, the whole quantity of gas purchased by the Group including the whole amount of the Supplemental Gas. As a result, the Group considers that their commitment in respect of the purchase of Supplemental Gas is set off by the commitment of the Group's customer to buy that amount of gas and represents an effective back-to-back contractual arrangement whereby the Group passes its obligations towards the customer of the Group.

25. Contingencies

(a) Insurance

The insurance industry in the Georgia is in a developing state and many forms of insurance protection common in other parts of the world are not yet generally available. The Group does not have full coverage for its plant facilities, business interruption, or third-party liability in respect of property or environmental damage arising from accidents on Group property or relating to Group operations. Until the Group obtains adequate insurance coverage, there is a risk that the loss or destruction of certain assets could have a material adverse effect on the Group's operations and financial position.

(b) Litigations

GGTC case:

In October 2017 the Company has filed a case against GGTC (the defendant) seeking compensation for the loss of approximately USD 3,747 incurred by the Company due to the defendant's failure to provide the Company with the contractually required quantity of natural gas.

Additionally, the Company seeks restitution amounting to GEL 706 thousand for the repair of damages incurred to the pipeline system, leased out to the defendant by the Company, during the period when it was operated by the latter. Tbilisi City Court, which is the court of first instance rejected the claim. The Company lodged an appeal before the Appellate Court. As of date when the financial statements are authorized for issue, the proceedings are not complete. The next hearing in Tbilisi City Court scheduled for 24 April 2020 has been postponed due to COVID-19 pandemic.

As at 31 December 2020 and subsequent to the reporting date management estimates that the outcome of the litigation remains uncertain, as a result the Company has not recorded any receivable in respect of the above.

Frontera case:

In July 2018, the Company and SAOG (State Agency of Oil and Gas) submitted their statement of claim against Frontera Resources Georgia Corporation (Frontera). SAOG and the Company inter alia are claiming that Frontera has materially breached certain provisions of the PSA (profit sharing agreement) including but not limited to the relinquishment of approximately 99% of the Contract Area. Apart from this the Company and SAOG are seeking reimbursement of damages including a monetary compensation for the breach of oil sharing and relinquishment obligations and reimbursement of the natural resource enjoyment fee which was paid by the Company and never reimbursed by Frontera.

In September 2018 Frontera made a counterclaim, claiming USD 3.5 billion as lost profits for the period 2012 through 2027 for certain alleged breaches of the PSA by the Company and SAOG. The Company and SAOG have considered the counterclaim to be without merit and contested it vigorously. In addition to the claim for the lost profits, Frontera asserted a claim for taxes (VAT and excise tax) in the amount of USD 3.5 million and claimed for legal costs allegedly incurred in obtaining land access to Block XII in the amount of USD 74 thousand.

In 2019, Frontera applied to the arbitration tribunal with a statement on voluntarily withdrawal of the counterclaims. The Company and SAOG objected Frontera's request but later withdrew their opposition to the proposed withdrawal.

On 17 April 2020 the Arbitration Tribunal rendered its final award as to the matters in dispute. The Arbitration Tribunal has upheld the Company's and SAOG's interpretation of the PSA as it defines the parties' respective rights and obligations. Among the issues decided by the Arbitration Tribunal, it ruled that the respondent - Frontera committed material breach of the PSA by its refusal to relinquish and return to the State the exploration area. According to the award Frontera and Frontera Resources US LLC are obligated to reimburse the amount of the mineral usage tax paid by the Company on behalf of Frontera as well as the costs incurred by the Company with regard to the arbitration proceedings, with a total amount of GEL 18,522 thousand. The arbitral award effectuates withdrawal of and dismisses the counterclaims that had been filed by Frontera. The arbitral award is final and binding on the parties, in accordance with its terms and the PSA.

According to the arbitral award, Company has legal right to GEL 18,522 thousand to be received from Frontera and expects to collect the amount it in full, however for the IFRS purposes it does not meet the strict recognition criteria of virtually certain realization of income, and therefore is not included in the financial statements.

(c) Taxation contingencies

The taxation system in Georgia is relatively new and is characterized by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are sometimes unclear, contradictory and subject to varying interpretation. A tax year remains open for review by the tax authorities during the three subsequent calendar years, however under certain circumstances a tax year may remain open longer.

These circumstances may create tax risks in Georgia that are more significant than in other countries with more developed taxation systems. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these consolidated financial statements, if the authorities were successful in enforcing their interpretations, could be significant.

(d) Environmental matters

The enforcement of environmental regulation in Georgia is evolving and the enforcement posture of government authorities is continually being reconsidered. The Company periodically evaluates its obligations under environmental regulations. As obligations are determined, they are recognized immediately. Potential liabilities, which might arise as a result of changes in existing regulations, civil litigation or legislation, cannot be estimated but could be material. In the current enforcement climate under existing legislation, management believes that there are no significant liabilities for environmental damage.

26. Related party transactions

(a) Control relationships

As at 31 December 2020 and 2019 Georgian Oil and Gas Corporation JSC is wholly owned by Partnership Fund JSC. The ultimate controlling party of the Group is the Government of Georgia. The Group's parent company produces publicly available financial statements prepared in accordance with IFRSs.

(b) Transactions with key management personnel

Key management remuneration

Key management received the following remuneration during the year, which is included in personnel costs:

'000 GEL	2020	2019
Salaries and bonuses	<u>1,174</u>	<u>1,284</u>

(c) Other related party transactions

The Group transacts in its daily operations with a number of entities that are either controlled, jointly controlled or under significant influence of the Government of Georgia. The Group has opted to apply the exemption in IAS 24 *Related Party Disclosures* that allows the presentation of reduced related party disclosures regarding transactions with government-related entities.

Management estimates that the aggregate amounts of other income and expenses and the related balances with Government-related entities, except as disclosed below are not significant.

The Group's related party transactions are disclosed below. Transactions with the Government of Georgia are disclosed in notes 6, 11, 15, and 16 of these consolidated financial statements.

(i) Revenue

	Transaction value for the year ended 31 December		Outstanding balance as at 31 December	
	2020	2019	2020	2019
'000 GEL				
State controlled entities:				
Income from rent of gas pipelines*	43,065	43,059	22,851	24,264
Income from electricity generation and supply	148,441	119,996	31,377	11,991
Associate of Parent:				
Income from electricity generation	14,948	37,997	-	4,318
	206,454	201,052	54,228	40,573

* Outstanding balance of the rent of pipeline includes the restructured receivable from GGTC (see note 16).

'000 GEL

Net present value of GGTC receivables as at 1 January 2020	20,014
Repayment of receivable of GGTC during 2020	(5,000)
Expected credit loss recognized during 2020	421
Unwinding of discount (note 10)	2,283
Net present value of GGTC receivables as at 31 December 2020	17,718

Outstanding balances related to the income from electricity generation and supply are to be settled in cash within three months at the end of the reporting period. None of the balances are secured.

(ii) Expenses

	Transaction value for the year ended 31 December		Outstanding balance as at 31 December	
	2020	2019	2020	2019
'000 GEL				
State controlled entities:				
Transportation of gas	9,632	12,561	1,504	1,973
	9,632	12,561	1,504	1,973

Outstanding balances are to be settled in cash within three months at the end of the reporting period.

(iii) Loans

	Interest accrued		Outstanding balance	
	2020	2019	2020	2019
'000 GEL				
Loans given:				
Shareholder	1,793	1,409	19,914	15,983

27. Subsequent events

In February 2021 the Company established new subsidiary Gardabani TPP 3 LLC, with 100% ownership. The goal of the new subsidiary is the construction and subsequent operation of third power plant in Gardabani. The construction of third power plant is expected to commence in the second half of 2021.

The Company, based on N129 Resolution of Georgian Government dated 25 March 2021 was placed under obligation to establish 100% owned subsidiary, which will serve as a transmission system owner (as this term defend under the law of Georgia on Energy and Water supply), and transfer to this subsidiary ownership rights over the Main Pipeline Gas System (MPGS). The subsidiary will be assigned the company's rights and interests in the rent agreement with GGTC and become a party to the rent agreement in place of the Company. The subsidiary - Georgian Natural Gas Transmission Network Owner LLC was registered according to the laws of Georgia in April, 2021. See note 1(a)

In 2021, share capital of the Company was increased by GEL 216 thousand by contributing land plots and other property and equipment by the Parent.

In April, 2021 the Company obtained short-term loan facilities from four Georgian banks and utilized GEL 134,677 thousand for financing of working capital.

USD 250 (GEL 819 million as at year end 31 December 2020) million corporate Eurobond debt principal and coupon due was fully repaid in April 2021 by utilizing of the loan facility from EBRD amounted to GEL 853,734 thousand.

In October 2020 the Company initiated negotiations with SOCAR Gas Export-Import ("SGEI") to adjust the contractual terms of natural gas supply to the Social Gas Sector of Georgia (including sale/purchase process of Georgian Gas and Social Gas) as set forth in the Gas Supply Agreement ("Agreement") of 23 December 2011 between the Company and SGEI entered into based on and in furtherance of the memorandum ("Memorandum") of 23 December 2011 between the Government of Georgia and SOCAR setting forth their mutual understandings regarding the supply of Social Gas to Georgia. Although the negotiations involving the Government of Georgia and SOCAR are currently underway, a formal agreement amending the respective provisions of the Memorandum and the Agreement has not been signed at the date of the issuance of these consolidated financial statements.

28. Impact of COVID-19

The COVID-19 outbreak started to have a significant impact in Georgia in late February, 2020. On 11 March 2020, the World Health Organization declared the coronavirus outbreak a pandemic and Georgian government started to take measures to contain the virus – imposed restrictions on the cross-border movement, instructed the business community to transfer employees to work from home etc. To enhance social distancing the schools, restaurants, cinemas and sports activities have stayed suspended for most of the 2020.

The outbreak of COVID-19 has substantially affected the economy and the business environment globally and in Georgia. Georgia's real GDP year-over-year change for 2020 is estimated at negative 6.1% (according to Geostat) compared to positive 5.1% and 4.8% in 2019 and 2018 respectively.

COVID-19 outbreak neither has nor is anticipated to have immediate significant adverse impact on the Group's financial performance and financial position, as Gas, Power and utility sector tends to be more resilient than most of the other sectors.

The management can not preclude the possibility that extended lockdown periods, an escalation in severity of such measures, or a consequential adverse impact of such measures on the economic environment will have an adverse effect on the Group in the medium and longer term. The Group also considers negative development scenarios and is ready to adapt its operational plans accordingly.

29. Basis of measurement

The consolidated financial statements are prepared on the historical cost basis.

30. Correction of errors

(a) Consideration payable to customer - omission

During the preparation of 2020 consolidated financial statements, the Group has discovered that the consideration payable to the main customer of gas sales related to year 2019 was not treated correctly as a reduction in revenue and no corresponding financial liability has been recognized in prior year consolidated financial statements. The management concluded that all the conditions for the recognition of the liability were met as at 31 December 2019 and the information regarding compensation payable to customer was available before the date when prior year consolidated financial statements were authorized for issue. As a consequence, the balance of trade and other payables has been understated and the amount of revenue has been overstated in the previously issued consolidated financial statements, by amount of GEL 6,833 thousand

(b) Property, plant and equipment – capitalization of general borrowing costs

During preparation of 2020 consolidated financial statements the Group discovered that general borrowing cost related to construction and rehabilitation of pipelines was not capitalized and part of the general borrowing cost related to construction of Gardabani II TPP was capitalized incorrectly in prior year financial statements. As a result, balance of property, plant and equipment was understated by amount GEL 7,440 thousand and finance costs were overstated in the previously issued consolidated financial statements, by amount of GEL 1,286 thousand.

(c) Property, Plant and equipment – depreciation on Group level

During preparation of 2020 consolidated financial statements the Group discovered that borrowing costs capitalized on Group level on construction of Gardabani TPP and Gardabani TPP 2 were not depreciated. As a result, balance of property, plant and equipment was overstated by GEL 1,756 thousand and depreciation expenses were understated by GEL 409 thousand, in the previously issued consolidated financial statements.

(d) Non-controlling Interests – consolidation adjustments

During preparation of 2020 consolidated financial statements the Group discovered that several consolidation adjustments were incorrectly applied to the balance of non-controlling interest in prior year consolidated financial statements. As a result of these errors, as well as other corrections in this note attributable to the subsidiary, balance of non-controlling interests was overstated by amount of GEL 14,059 thousand and, retained earnings were understated in the previously issued consolidated financial statements by amount of GEL 14,059 thousand.

(e) Classification of spare parts

During preparation of 2020 consolidated financial statements, Group discovered that part of the spare parts met definition of property, plant and equipment, including the requirement to be used over more than one period, were incorrectly classified as inventory. As a consequence, balances of property, plant and equipment have been understated by amount of GEL 16,222 thousand and the balances of inventories have been overstated by amount of GEL 16,222 thousand in previously issued consolidated financial statements.

(f) Component accounting

During preparation of 2020 consolidated financial statements, Group discovered that major overhaul costs related to wings of gas turbines, required regularly in every 5 -8 years were not accounted as a separate component and was not depreciated separately from the main asset. As a consequence, balances of property, plant and equipment have been overstated by amount of GEL 10,764 thousand and Depreciation have been understated by amount of GEL 2,401 thousand in the previously issued consolidated financial statements.

(g) Penalty accrual cut-off

During the preparation of 2020 financial statements Group discovered that penalty imposed to the main counterparty related to construction of TPP (Gardabani 2), and related correction of respective payable balance, attributable to year 2019 was not accounted in the correct period. As a consequence, balance of trade and other payables has been overstated by amount of GEL 7,133 thousand and amounts of other income and finance costs have been understated by amount of GEL 7,364 thousand and GEL 231 thousand respectively in the previously issued consolidated financial statements. Generally the Group recognizes income from penalties on an accrual basis when the Group has the legal right to request the payment or offset with payables and when the future receipt is reasonably certain .

Change in presentation of profit or loss and other comprehensive income

During preparation of 2020 consolidated financial statements, Group discovered that part of the Cost of sale and other expense was incorrectly presented by function, rather than by nature, by amount of GEL 854 thousand in previously issued consolidated financial statements.

(h) Consolidated Statement of financial position

'000 GEL

	Impact of correction of error		
	As previously reported	Adjustments	As restated
1 January 2019			
Property, plant and equipment	958,401	5,513	963,914
Inventories	17,823	(9,070)	8,753
Total assets	1,693,027	(3,557)	1,689,470
Total liabilities	704,674	-	704,674
NCI	91,560	(12,392)	79,168
Retained earnings	480,661	8,835	489,496
Total equity	988,353	(3,557)	984,796

'000 GEL

31 December 2019

Property, plant and equipment

Inventories

Total assets

Trade and other payables

Total liabilities

NCI

Retained earnings

Total equity

Impact of correction of error		
As previously reported	Adjustments	As restated
1,175,484	11,142	1,186,626
20,475	(16,222)	4,253
1,887,407	(5,080)	1,882,327
95,477	(295)	95,182
830,736	(295)	830,441
104,728	(14,059)	90,669
531,422	9,274	540,696
1,056,671	(4,785)	1,051,886

(i) Consolidated Statement of profit or loss and other comprehensive income

'000 GEL

For the year ended 31 December 2019

Depreciation and amortization

Revenue

Cost of gas and oil

Other income

Other expense

Finance costs

Profit and other comprehensive income for the year

Impact of correction of error		
As previously reported	Adjustments	As restated
(38,342)	(2,810)	(41,152)
880,581	(6,833)	873,748
(617,269)	854	(616,415)
10,097	7,364	17,461
(30,535)	(854)	(31,389)
(66,301)	1,055	(65,246)
121,376	(1,224)	120,152

(j) Consolidated Statement of cash flows

'000 GEL

For the year ended 31 December 2019

Cash paid to suppliers and employees

Interest received

Net cash from operating activities

Acquisition of property, plant and equipment, including advances paid

Net cash used in investing activities

Net decrease in cash and cash equivalents

Impact of correction of error		
As previously reported	Adjustments	As restated
(777,353)	(7,024)	(784,377)
12,917	(332)	12,585
60,621	(7,356)	53,265
(234,084)	7,372	(226,712)
(208,019)	7,372	(200,647)
(212,835)	16*	(212,819)

During preparation of 2020 consolidated financial statements the Group discovered that that part of the Cash paid to suppliers and employees was incorrectly classified as Acquisition of property, plant and equipment, including advances paid in the investing activities of the consolidated statement of cash flows. As a result, operating activities was understated by GEL 7,024 thousand and investing activities were overstated by GEL 7,024 thousand, in the previously issued consolidated financial statements.

* Effect of exchange rate fluctuation on cash and cash equivalents

31. Significant accounting policies

The accounting policies set out below have been applied consistently to all periods presented in these consolidated financial statements and have been applied consistently by Group entities.

Certain comparative amounts have been adjusted as a result of a correction of errors (see Note 30).

A number of new or amended standards and interpretations are effective from 1 January 2020 but they do not have a material effect on the Group's consolidated financial statements.

(a) Basis of consolidation

(i) *Non-controlling interests*

Non-controlling interests are measured at their proportionate share of the acquiree's identifiable net assets at the acquisition date.

Changes in the Group's interest in a subsidiary that do not result in a loss of control are accounted for as equity transactions.

(ii) *Subsidiaries*

Subsidiaries are entities controlled by the Group. The Group controls an entity when it is exposed to, or has rights to, variable returns from its involvement with the entity and has the ability to affect those returns through its power over the entity. The financial statements of subsidiaries are included in the consolidated financial statements from the date that control commences until the date that control ceases. The accounting policies of subsidiaries have been changed when necessary to align them with the policies adopted by the Group. Losses applicable to the non-controlling interests in a subsidiary are allocated to the non-controlling interests even if doing so causes the non-controlling interests to have a deficit balance.

(iii) *Interests in equity-accounted investees*

The Group's interests in equity-accounted investees comprise interests in associates and a joint venture.

Associates are those entities in which the Group has significant influence, but not control or joint control, over the financial and operating policies. Significant influence is presumed to exist when the Group holds between 20% and 50% of the voting power of another entity. A joint venture is an arrangement in which the Group has joint control, whereby the Group has rights to the net assets of the arrangement, rather than rights to its assets and obligations for its liabilities.

Interests in associates and joint ventures are accounted for using the equity method and are recognized initially at cost. The cost of the investment includes transaction costs.

The consolidated financial statements include the Group's share of the profit or loss and other comprehensive income of equity accounted investees, after adjustments to align the accounting policies with those of the Group, from the date that significant influence or joint control commences until the date that significant influence or joint control ceases.

When the Group's share of losses exceeds its interest in an equity-accounted investee, the carrying amount of that interest including any long-term investments, is reduced to zero, and the recognition of further losses is discontinued, except to the extent that the Group has an obligation or has made payments on behalf of the investee.

(iv) *Transactions eliminated on consolidation*

Intra-group balances and transactions, and any unrealised income and expenses arising from intra-group transactions, are eliminated. Unrealised gains arising from transactions with equity-accounted investees are eliminated against the investment to the extent of the Group's interest in the investee. Unrealised losses are eliminated in the same way as unrealised gains, but only to the extent that there is no evidence of impairment.

(b) *Revenue*

Information about the Group's accounting policies relating to contracts with customers is provided in Note 6(e).

(i) *Rent of pipelines*

Operating lease:

The Company rents its gas pipeline and related infrastructure to Georgian Gas Transportation Company LLC. The rent agreement is non-cancellable and is valid until 1 January 2021.

Revenue from rent of gas pipelines represents fixed rent payment and is recognized in profit or loss on a monthly basis (please see note 6).

(ii) *Oil transportation*

Oil transportation fees comprise contingent rent received under finance lease arrangement. Revenue is recognized on the basis of the metered oil transferred through the pipelines at the contract rate for barrels of oil.

(c) *Finance income and costs*

The Group's finance income and finance costs include:

- interest income;
- unwinding of discount on finance lease receivable;
- unwinding of discount on restructured receivable
- interest expense;
- customer late payment penalties;
- the foreign currency gain or loss on financial assets and financial liabilities

Interest income or expense is recognised using the effective interest method. Dividend income is recognised in profit or loss on the date on which the Group's right to receive payment is established.

The 'effective interest rate' is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts through the expected life of the financial instrument to:

- the gross carrying amount of the financial asset; or
- the amortised cost of the financial liability.

In calculating interest income and expense, the effective interest rate is applied to the gross carrying amount of the asset (when the asset is not credit-impaired) or to the amortised cost of the liability. However, for financial assets that have become credit-impaired subsequent to initial recognition, interest income is calculated by applying the effective interest rate to the amortised cost of the financial asset. If the asset is no longer credit-impaired, then the calculation of interest income reverts to the gross basis.

Borrowing costs that are not directly attributable to the acquisition, construction or production of the qualifying asset are recognized in profit or loss using the effective interest method.

Foreign currency gain losses are reported on a net basis as either finance income or finance cost, depending on whether foreign currency movements are in a net gain or net position.

(d) Foreign currency transactions

Transactions in foreign currencies are translated to the respective functional currencies of Group entities at exchange rates at the dates of the transactions.

Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies at the reporting date are translated to the functional currency at the exchange rate at that date. The foreign currency gain or loss on monetary items is the difference between amortised cost in the functional currency at the beginning of the period, adjusted for effective interest and payments during the period, and the amortised cost in foreign currency translated at the exchange rate at the end of the reporting period.

Non-monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies that are measured at fair value are translated to the functional currency at the exchange rate at the date that the fair value was determined. Non-monetary items in a foreign currency that are measured based on historical cost are translated using the exchange rate at the date of the transaction.

Foreign currency differences are recognised in profit or loss.

(e) Employee benefits

Short-term employee benefit obligations are measured on an undiscounted basis and are expensed as the related service is provided. A liability is recognised for the amount expected to be paid under short-term cash bonus or profit-sharing plans if the Group has a present legal or constructive obligation to pay this amount as a result of past service provided by the employee, and the obligation can be estimated reliably.

(f) Income tax

Generally, Income tax expense comprises current tax.

(i) Current tax

Current tax comprises the expected tax payable or receivable on the taxable income or loss for the year, using tax rates enacted or substantively enacted at the reporting date, and any adjustment to tax payable in respect of previous years. Current tax payable also includes any tax liability arising from dividends.

On 13 May 2016 the Parliament of Georgia passed the bill on corporate income tax reform (also known as the Estonian model of corporate taxation), which mainly moves the moment of taxation from when taxable profits are earned to when they are distributed. The law entered into force in 2016 and is effective for tax periods starting after 1 January 2017 for all entities except for financial institutions (such as banks, insurance companies, microfinance organizations, pawnshops), for which the law will become effective at a later date.

The new system of corporate income taxation does not imply exemption from Corporate Income Tax (CIT), rather CIT taxation is shifted from the moment of earning the profits to the moment of their distribution; i.e. the main tax object is distributed earnings. The Tax Code of Georgia defines Distributed Earnings (DE) to mean profit distributed to shareholders as a dividend. However, some other transactions are also considered as DE, for example non-arm's length cross-border transactions with related parties and/or with persons exempted from tax are also considered as DE for CIT purposes.

The corporate income tax arising from the payment of dividends is accounted for as an expense in the period when dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid. The amount of tax payable on a dividend distribution is calculated as 15/85 of the amount of the net distribution.

Set off the tax payable on dividends declared and paid is available for the corporate income tax paid on the undistributed earnings in the years 2008-2016, if those earnings are distributed in 2017 or further years.

The Tax Code of Georgia provides for charging corporate income tax on certain transactions not related to the entity's economic activities, free of charge supplies and representative expenses over the allowed limit. The Group considers the taxation of such transaction as outside of the scope of IAS 12 Income Taxes and accounts for the tax on such items as taxes other than on income.

(g) Inventories

Inventories are measured at the lower of cost and net realisable value. The cost of inventories is based on the first-in first-out principle, and includes expenditure incurred in acquiring the inventories, production or conversion costs and other costs incurred in bringing them to their existing location and condition. In the case of manufactured inventories and work in progress, cost includes an appropriate share of production overheads based on normal operating capacity.

Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated costs of completion and selling expenses.

(h) Property, plant and equipment

(i) Recognition and measurement

Items of property, plant and equipment are measured at cost less accumulated depreciation and accumulated impairment losses. Property, plant and equipment contributed by the shareholder are initially measured at fair value. The cost of property, plant and equipment at the date of adopting IFRS, 1 January 2008, was determined by reference to its fair value at that date (“deemed cost”).

Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the asset. The cost of self-constructed assets includes the cost of materials and direct labour, any other costs directly attributable to bringing the asset to a working condition for their intended use, the costs of dismantling and removing the items and restoring the site on which they are located, and capitalized borrowing costs. Purchased software that is integral to the functionality of the related equipment is capitalized as part of that equipment.

If significant parts of an item of property, plant and equipment have different useful lives, they are accounted for as separate items (major components) of property, plant and equipment. Major overhaul related to gas turbine wings, presented in the electricity generating unit, expected to be performed in every 5-8 years are accounted as a separate overhaul component and depreciated separately from the main asset.

Any gain or loss on disposal of an item of property, plant and equipment is determined by comparing the proceeds from disposal with the carrying amount of property, plant and equipment, and is recognized net within other income/other expenses in profit or loss.

(ii) Subsequent expenditure

The cost of replacing a component of an item of property, plant and equipment is recognised in the carrying amount of the item if it is probable that the future economic benefits embodied within the component will flow to the Group, and its cost can be measured reliably. The carrying amount of the replaced component is derecognised. The costs of the day-to-day servicing of property, plant and equipment are recognised in profit or loss as incurred.

(iii) Depreciation

Items of property, plant and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and ready for use. Depreciation is based on the cost of an asset less its residual value.

Depreciation is recognised in profit or loss on a straight-line basis over the estimated useful lives of each part of an item of property, plant and equipment, since this most closely reflects the expected pattern of consumption of the future economic benefits embodied in the asset. Leased assets are depreciated over the shorter of the lease term and their useful lives unless it is reasonably certain that the Group will obtain ownership by the end of the lease term. Land is not depreciated.

The estimated useful lives of significant items of property, plant and equipment for the current and comparative periods are as follows:

– gas and oil pipelines	30-35 years;
– buildings	50 years;
– electricity generating unit	25 years;
– oil wells	4-9 years;
– major overhaul costs	8 year.
– plant and equipment	2-14 years;
– other	1-6 years.

Depreciation methods, useful lives and residual values are reviewed at each reporting date and adjusted if appropriate.

(i) Financial instruments

(i) *Recognition and initial measurement*

Trade receivables and debt securities issued are initially recognised when they are originated. All other financial assets and financial liabilities are initially recognised when the Group becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

A financial asset (unless it is a trade receivable without a significant financing component) or financial liability is initially measured at fair value plus, for an item not at FVTPL, transaction costs that are directly attributable to its acquisition or issue. A trade receivable without a significant financing component is initially measured at the transaction price.

(ii) *Classification and subsequent measurement*

Financial assets

On initial recognition, a financial asset is classified as measured at: amortised cost; FVOCI – debt investment; FVOCI – equity investment; or FVTPL.

Financial assets are not reclassified subsequent to their initial recognition unless the Group changes its business model for managing financial assets, in which case all affected financial assets are reclassified on the first day of the first reporting period following the change in the business model.

A financial asset is measured at amortised cost if it meets both of the following conditions and is not designated as at FVTPL:

- it is held within a business model whose objective is to hold assets to collect contractual cash flows; and
- its contractual terms give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

A debt investment is measured at FVOCI if it meets both of the following conditions and is not designated as at FVTPL:

- it is held within a business model whose objective is achieved by both collecting contractual cash flows and selling financial assets; and
- its contractual terms give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

On initial recognition of an equity investment that is not held for trading, the Group may irrevocably elect to present subsequent changes in the investment's fair value in OCI. This election is made on an investment-by-investment basis.

All financial assets not classified as measured at amortised cost or FVOCI as described above are measured at FVTPL. This includes all derivative financial assets. On initial recognition, the Group may irrevocably designate a financial asset that otherwise meets the requirements to be measured at amortised cost or at FVOCI as at FVTPL if doing so eliminates or significantly reduces an accounting mismatch that would otherwise arise.

Financial liabilities – Classification, subsequent measurement and gains and losses

Financial liabilities are classified as measured at amortised cost or FVTPL. A financial liability is classified as at FVTPL if it is classified as held-for-trading, it is a derivative or it is designated as such on initial recognition. Financial liabilities at FVTPL are measured at fair value and net gains and losses, including any interest expense, are recognised in profit or loss. Other financial liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest method. Interest expense and foreign exchange gains and losses are recognised in profit or loss. Any gain or loss on derecognition is also recognised in profit or loss.

(iii) *Modification of financial assets and financial liabilities*

Financial assets

If the terms of a financial asset are modified, the Group evaluates whether the cash flows of the modified asset are substantially different. If the cash flows are substantially different (referred to as 'substantial modification'), then the contractual rights to cash flows from the original financial asset are deemed to have expired. In this case, the original financial asset is derecognised and a new financial asset is recognised at fair value.

The Group performs a quantitative and qualitative evaluation of whether the modification is substantial, i.e. whether the cash flows of the original financial asset and the modified or replaced financial asset are substantially different. The Group assesses whether the modification is substantial based on quantitative and qualitative factors in the following order: qualitative factors, quantitative factors, combined effect of qualitative and quantitative factors. If the cash flows are substantially different, then the contractual rights to cash flows from the original financial asset deemed to have expired. In making this evaluation the Group analogizes to the guidance on the derecognition of financial liabilities.

The Group concludes that the modification is substantial as a result of the following qualitative factors:

- change the currency of the financial asset;
- change in collateral or other credit enhancement;
- change of terms of financial asset that lead to non-compliance with SPPI criterion (e.g. inclusion of conversion feature)

If the cash flows of the modified asset carried at amortised cost are not substantially different, then the modification does not result in derecognition of the financial asset. In this case, the Group recalculates the gross carrying amount of the financial asset and recognises the amount arising from adjusting the gross carrying amount as a modification gain or loss in profit or loss. The gross carrying amount of the financial asset is recalculated as the present value of the renegotiated or modified contractual cash flows that are discounted at the financial asset's original effective interest rate. Any costs or fees incurred adjust the carrying amount of the modified financial asset and are amortised over the remaining term of the modified financial asset.

Financial liabilities

The Group derecognises a financial liability when its terms are modified and the cash flows of the modified liability are substantially different. In this case, a new financial liability based on the modified terms is recognised at fair value. The difference between the carrying amount of the financial liability extinguished and the new financial liability with modified terms is recognised in profit or loss.

If a modification (or exchange) does not result in the derecognition of the financial liability the Group applies accounting policy consistent with the requirements for adjusting the gross carrying amount of a financial asset when a modification does not result in the derecognition of the financial asset, i.e. the Group recognises any adjustment to the amortised cost of the financial liability arising from such a modification (or exchange) in profit or loss at the date of the modification (or exchange).

Changes in cash flows on existing financial liabilities are not considered as modification, if they result from existing contractual terms, e.g. changes in fixed interest rates initiated by banks due to changes in the CBR key rate, if the loan contract entitles banks to do so and the Group have an option to either accept the revised rate or redeem the loan at par without penalty. The Group treats the modification of an interest rate to a current market rate using the guidance on floating-rate financial instruments. This means that the effective interest rate is adjusted prospectively.

Group performs a quantitative and qualitative evaluation of whether the modification is substantial considering qualitative factors, quantitative factors and combined effect of qualitative and quantitative factors. The Group concludes that the modification is substantial as a result of the following qualitative factors:

- change the currency of the financial liability;
- change in collateral or other credit enhancement;
- inclusion of conversion option;
- change in the subordination of the financial liability.

For the quantitative assessment the terms are substantially different if the discounted present value of the cash flows under the new terms, including any fees paid net of any fees received and discounted using the original effective interest rate, is at least 10 per cent different from the discounted present value of the remaining cash flows of the original financial liability. If an exchange of debt instruments or modification of terms is accounted for as an extinguishment, any costs or fees incurred are recognised as part of the gain or loss on the extinguishment. If the exchange or modification is not accounted for as an extinguishment, any costs or fees incurred adjust the carrying amount of the liability and are amortised over the remaining term of the modified liability.

(iv) Derecognition

Financial assets

The Group derecognises a financial asset when the contractual rights to the cash flows from the financial asset expire, or it transfers the rights to receive the contractual cash flows in a transaction in which substantially all of the risks and rewards of ownership of the financial asset are transferred or in which the Group neither transfers nor retains substantially all of the risks and rewards of ownership and it does not retain control of the financial asset.

The Group enters into transactions whereby it transfers assets recognised in its statement of financial position, but retains either all or substantially all of the risks and rewards of the transferred assets. In these cases, the transferred assets are not derecognised.

Financial liabilities

The Group derecognises a financial liability when its contractual obligations are discharged or cancelled, or expire. The Group also derecognises a financial liability when its terms are modified and the cash flows of the modified liability are substantially different, in which case a new financial liability based on the modified terms is recognised at fair value.

On derecognition of a financial liability, the difference between the carrying amount extinguished and the consideration paid (including any non -cash assets transferred or liabilities assumed) is recognised in profit or loss.

(v) Offsetting

Financial assets and financial liabilities are offset and the net amount presented in the statement of financial position when, and only when, the Group currently has a legally enforceable right to set off the amounts and it intends either to settle them on a net basis or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

(j) Share capital

Ordinary shares

Ordinary shares are classified as equity. Incremental costs directly attributable to issue of ordinary shares and share options are recognized as a deduction from equity, net of any tax effects.

Increase of share capital

Share capital increase is effected through issuance of new shares. When share capital is increased, any difference between the registered amount of share capital and the fair value of the assets contributed is recognized as a separate components of equity as fair value adjustment reserve for non-cash owner contributions or additional paid in capital.

(k) Impairment

(i) *Non-derivative financial assets*

Financial instruments and contract assets

The Group recognises loss allowances for ECLs on:

- financial assets measured at amortised cost;

The Group measures loss allowances at an amount equal to lifetime ECLs, except for the following, which are measured at 12-month ECLs:

- debt securities that are determined to have low credit risk at the reporting date; and
- other debt securities and bank balances for which credit risk (i.e. the risk of default occurring over the expected life of the financial instrument) has not increased significantly since initial recognition.

Loss allowances for trade receivables and contract assets are always measured at an amount equal to lifetime ECLs.

When determining whether the credit risk of a financial asset has increased significantly since initial recognition and when estimating ECLs, the Group considers reasonable and supportable information that is relevant and available without undue cost or effort. This includes both quantitative and qualitative information and analysis, based on the Group's historical experience and informed credit assessment and including forward-looking information.

The Group assumes that the credit risk on a financial asset has increased significantly if it is more than 30 days past due.

The Group considers a financial asset to be in default when:

- the borrower is unlikely to pay its credit obligations to the Group in full, without recourse by the Group to actions such as realising security (if any is held); or
- the financial asset is more than 90 days past due.

Lifetime ECLs are the ECLs that result from all possible default events over the expected life of a financial instrument.

12-month ECLs are the portion of ECLs that result from default events that are possible within the 12 months after the reporting date (or a shorter period if the expected life of the instrument is less than 12 months).

The maximum period considered when estimating ECLs is the maximum contractual period over which the Group is exposed to credit risk.

Measurement of ECLs

ECLs are a probability-weighted estimate of credit losses. Credit losses are measured as the present value of all cash shortfalls (i.e. the difference between the cash flows due to the entity in accordance with the contract and the cash flows that the Group expects to receive).

ECLs are discounted at the effective interest rate of the financial asset.

Credit-impaired financial assets

At each reporting date, the Group assesses whether financial assets carried at amortised cost and debt securities at FVOCI are credit-impaired. A financial asset is 'credit-impaired' when one or more events that have a detrimental impact on the estimated future cash flows of the financial asset have occurred.

Evidence that a financial asset is credit-impaired includes the following observable data:

- significant financial difficulty of the borrower or issuer;
- a breach of contract such as a default or being more than 90 days past due;
- the restructuring of a loan or advance by the Group on terms that the Group would not consider otherwise;
- it is probable that the borrower will enter bankruptcy or other financial reorganisation; or
- the disappearance of an active market for a security because of financial difficulties.

Presentation of allowance for ECL in the statement of financial position

Loss allowances for financial assets measured at amortised cost are deducted from the gross carrying amount of the assets.

Write-off

The gross carrying amount of a financial asset is written off when the Group has no reasonable expectations of recovering a financial asset in its entirety or a portion thereof. For individual customers, the Group has a policy of writing off the gross carrying amount when the financial asset is 365 days past due based on historical experience of recoveries of similar assets. For corporate customers, the Group individually makes an assessment with respect to the timing and amount of write-off based on whether there is a reasonable expectation of recovery. The Group expects no significant recovery from the amount written off. However, financial assets that are written off could still be subject to enforcement activities in order to comply with the Group's procedures for recovery of amounts due.

Equity-accounted investees

An impairment loss in respect of an equity-accounted investee is measured by comparing the recoverable amount of the investment with its carrying amount. An impairment loss is recognised in profit or loss, and is reversed if there has been a favourable change in the estimates used to determine the recoverable amount.

(ii) Non-financial assets

The carrying amounts of the Group's non-financial assets, other than inventories, are reviewed at each reporting date to determine whether there is any indication of impairment. If any such indication exists, then the asset's recoverable amount is estimated. An impairment loss is recognized if the carrying amount of an asset or its related cash-generating unit (CGU) exceeds its estimated recoverable amount.

For the purpose of impairment testing, assets that cannot be tested individually are grouped together into the smallest group of assets that generates cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows of other assets or CGU.

The recoverable amount of an asset or CGU is the greater of its value in use and its fair value less costs to sell. In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset or CGU.

Impairment losses are recognized in profit or loss. Impairment losses recognized in respect of CGUs are allocated to reduce the carrying amounts of the assets in the CGU on a pro rata basis.

Impairment losses recognized in prior periods are assessed at each reporting date for any indications that the loss has decreased or no longer exists. An impairment loss is reversed if there has been a change in the estimates used to determine the recoverable amount. An impairment loss is reversed only to the extent that the asset's carrying amount does not exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation or amortisation, if no impairment loss had been recognized.

(l) Provisions

A provision is recognised if, as a result of a past event, the Group has a present legal or constructive obligation that can be estimated reliably, and it is probable that an outflow of economic benefits will be required to settle the obligation. Provisions are determined by discounting the expected future cash flows at a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the liability. The unwinding of the discount is recognised as finance cost.

(m) Leases

At inception of a contract, the Group assesses whether a contract is or contains, a lease. A contract is, or contains, a lease if the contract conveys the right to control the use of an identified asset for a period of time in exchange for consideration. To assess whether a contract conveys the right to control the use of an identified asset, the Group uses the definition of a lease in IFRS 16.

(i) As a lessee

The Group did not have significant lease agreements where it acts as a lessee as at 31 December 2020 and 2019. The Group has elected not to recognize right-of-use assets and lease liabilities for short-term leases. The Group recognises the lease payments associated with these leases as an expense on a straight-line basis over the lease term.

(ii) As a lessor

At inception or on modification of a contract that contains a lease component, the Group allocates the consideration in the contract to each lease component on the basis of their relative stand-alone prices.

When the Group acts as a lessor, it determines at lease inception whether each lease is a finance lease or an operating lease.

To classify each lease, the Group makes an overall assessment of whether the lease transfers substantially all of the risks and rewards incidental to ownership of the underlying asset. If this is the case, then the lease is a finance lease; if not, then it is an operating lease. As part of this assessment, the Group considers certain indicators such as whether the lease is for the major part of the economic life of the asset.

If an arrangement contains lease and non-lease components, then the Group applies IFRS 15 to allocate the consideration in the contract.

The Group applies derecognition and impairment requirements in IFRS 9 to the net investment in the lease. The Group further regularly reviews estimated unguaranteed residual values used in calculating the gross investment in the lease.

The Group recognises lease payments received under operating leases as income on a straight-line basis over the lease term as part of 'other revenue'.

(n) Segment reporting

An operating segment is a component of the Group that engages in business activities from which it may earn revenues and incur expenses, including revenues and expenses that relate to transactions with any of the Group's other components. All operating segments' operating results are reviewed regularly by the General Director to make decisions about resources to be allocated to the segment and assess its performance, and for which discrete financial information is available.

Segment results that are reported to the General Director include items directly attributable to a segment.

32. New standards and interpretations not yet adopted

A number of new standards are effective for annual periods beginning after 1 January 2020 and earlier application is permitted; however, the Group has not early adopted the new or amended standards in preparing these consolidated financial statements.

The following amended standards and interpretations are not expected to have a significant impact on the Group's consolidated financial statements:

- *Onerous contracts – Cost of Fulfilling a Contract (Amendments to IAS 37).*
- *Interest Rate Benchmark Reform – Phase 2 (Amendments to IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 and IFRS 16).*
- *COVID-19-Related Rent Concessions (Amendment to IFRS 16).*
- *Property, Plant and Equipment: Proceeds before Intended Use (Amendments to IAS 16).*
- *Reference to Conceptual Framework (Amendments to IFRS 3).*
- *Classification of Liabilities as Current or Non-current (Amendments to IAS 1).*
- *IFRS 17 Insurance Contracts and amendments to IFRS 17 Insurance Contracts.*

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია“

2020 წლის კონსოლიდირებული
ფინანსური ანგარიშგება

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	10
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	11
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	12

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ დირექტორთა საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კონსოლიდირებულ კაპიტალში ცვლილებებისა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, და ასევე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებს და სხვა განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს.

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხები

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხები მოიცავს საკითხებს, რომლებიც ჩვენი პროფესიონალური მსჯელობით ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში. აღნიშნული საკითხები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის და ჩვენი დასკვნის გაკეთების პროცესში არის გათვალისწინებული და ჩვენ არ გავცემთ ცალკე დასკვნას მათთან დაკავშირებით.

სოციალური გაზის გასაყიდი ფასის შემცირება რეტროსპექტიურად

გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 18 კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხი

2020 წლის მეორე ნახევრიდან COVID-19 პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის გამო, საქართველოს მთავრობამ („კომპანიის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) გადაწყვიტა მხარდაჭერა გამოეხატა საქართველოს მოსახლეობისთვის, გაზის საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფის შენარჩუნების გზით და დაავალა „კომპანიას“ შესულიყო მოლაპარაკებებში ბუნებრივი გაზის ძირითად მომხმარებელთან („მომხმარებელი“), დასახული მიზნის მისაღწევად (საქართველოს მოსახლეობისთვის ფინანსური ტვირთის შემცირება).

მოლაპარაკებების შედეგად 2020 წლის დეკემბერში მოხდა ხელშეკრულებაში ცვლილებაზე ხელის მოწერა, რამაც გამოიწვია, inter alia, (i) „კომპანიის“ მოთხოვნების შემცირება, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „კომპანიისგან“ სოციალური გაზის შესყიდვის ფასების შემცირების გზით, 2018-2020 წლებში ძირითად მომხმარებელზე რეალიზებული „სოციალური გაზის“ შესაბამის მოცულობებზე და (ii) შესაბამისად, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „საკომპენსაციო პერიოდში“ კონკრეტული ფასდაკლების მიღების და მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმა (იხილეთ შენიშვნა 18). „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობამ ფასის რეტროსპექტიური შემცირების გავლენა აღრიცხა როგორც კაპიტალში აღრიცხული „მესაკუთრეზე განაწილება“, 108,475 ათასი ლარის ოდენობით.

განხილული ოპერაციის კლასიფიკაცია როგორც „მესაკუთრეზე განაწილება“ და მისი კაპიტალში აღრიცხვა წარმოადგენს მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხს სააღრიცხვო კლასიფიკაციის განსაზღვრაში გამოყენებული მსჯელობების და ოპერაციის თანხის არსებითობის გათვალისწინებით.

როგორ არის გათვალისწინებული საკითხი ჩვენს აუდიტში

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხების გადასაჭრელად, ჩვენ განვახორციელეთ შემდეგი აუდიტორული პროცედურები:

- ჩავატარეთ ხელმძღვანელობის გამოკითხვები, ოპერაციის არსის და მასთან დაკავშირებით გამოყენებული სააღრიცხვო კლასიფიკაციის განსაზღვრის პროცესის გასაგებად;

- კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ოპერაციის გავლენის სიზუსტის შემოწმების მიზნით, მოვიპოვეთ დასტურის წერილი მომხმარებლისგან, რომელიც ადასტურებს „ჯგუფის“ სავაჭრო მოთხოვნების შემცირების მთლიან ოდენობას ხელშეკრულების შესაბამისად.

- კრიტიკულად განვიხილეთ ხელმძღვანელობის მსჯელობა ოპერაციის „მესაკუთრეზე განაწილების“ სახით კლასიფიკაციასთან და მისი კაპიტალში აღრიცხვასთან დაკავშირებით და განვიხილეთ ფასის 15-ის „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ გამოყენებადობა.

- მოვიპოვეთ წარმოდგენლობითი წერილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან, რომელიც ადასტურებს ოპერაციის არსს და მთავრობის განზრახვას „ჯგუფზე“ ვალდებულების დაკისრების შესახებ;

- შევაფასეთ წარმოდგენილი ახსნა-განმარტებების ადეკვატურობა, მათ შორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 18(e)-ე შენიშვნაში მოცემული ძირითადი დაშვებების და მსჯელობების შესაბამისობა ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ მოთხოვნებთან მიმართებაში.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს “მმართველობით ანგარიშს”.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- არის შესაბამისობაში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან და არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს;
- შეიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს „ჯგუფის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება განზრახვა მოახდინოს „ჯგუფის“ ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, დამახინჯებას, ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „ჯგუფის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს „ჯგუფის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა აიძულოს „ჯგუფი“ შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებითი შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას „ჯგუფის“ შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანოების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ „ჯგუფის“ აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ასევე წარუდგენთ ჩვენს მიერ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მყოფ ანგარიშს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და გავუზიარებთ მათ ინფორმაციას ყველა ურთიერთობის და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც შესაძლოა ეხებოდეს ჩვენს დამოუკიდებლობას და, შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ზომებს.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებთან გაზიარებული საკითხებიდან გამომდინარე, ჩვენ განვსაზღვრავთ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმების პროცესში და რომლებიც მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს განეკუთვნებიან. აღნიშნულ საკითხებს განვიხილავთ აუდიტორთა დასკვნაში, თუ კანონი ან მარეგულირებელი პროცედურები არ გამოიწვევს ამგვარი საკითხების გამჟღავნებას ან, როდესაც, განსაკუთრებით იშვიათ ვითარებაში, ჩვენ განვსაზღვრავთ, რომ საკითხი არ უნდა იქნას წარმოდგენილი ჩვენს დასკვნაში, იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ქმედების უარყოფითმა გავლენამ შესაძლოა გადაწონოს შესაბამისი კომუნიკაციის საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

შპს KPMG Georgia
30 ივნისი, 2021 წელი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 გადაანგარიშებული*	1 იანვარი 2019 გადაანგარიშებული*
აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	12	1,284,885	1,186,626	963,914
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	13	1,039	97,170	62,681
არამატერიალური აქტივები		61	1,421	1,122
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	14	79,962	73,134	67,854
გაცემული სესხები	15	20,121	16,154	14,952
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	14,514	15,718	18,959
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	7	2,021	2,021	17,182
გრძელვადიანი აქტივები		1,402,603	1,392,244	1,146,664
გაცემული სესხები	15	1,513	1,692	-
მარაგები		14,477	4,253	8,753
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		3,991	437	2,170
ავანსები	13	94,566	66,198	50,301
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	252,090	281,628	127,380
შეზღუდული ფულადი სახსრები	17	924	60	5,607
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17	74,034	135,815	348,595
მიმდინარე აქტივები		441,595	490,083	542,806
სულ აქტივები		1,844,198	1,882,327	1,689,470
კაპიტალი	18			
სააქციო კაპიტალი		646,044	642,905	626,595
დამატებითი შენატანები კაპიტალში		59,797	59,797	71,718
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი				
მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის		(282,181)	(282,181)	(282,181)
გაუნაწილებელი მოგება		402,749	540,696	489,496
კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი		826,409	961,217	905,628
არამაკონტროლებელი წილები	23	80,856	90,669	79,168
სულ კაპიტალი		907,265	1,051,886	984,796
ვალდებულებები				
სესხები და კრედიტები	20	-	705,122	658,134
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	6	-	4,621	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	709,743	658,134
სესხები და კრედიტები	20	828,152	16,902	13,486
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	106,171	95,182	30,989
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		545	6,549	-
ანარიცხები		2,065	2,065	2,065
მიმდინარე ვალდებულებები		936,933	120,698	46,540
სულ ვალდებულებები		936,933	830,441	704,674
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,844,198	1,882,327	1,689,470

*შესადარისი ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 12 - 66 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
 2020 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

’000 ლარი	შენიშვნა	2019	
		2020	*გადაანგარიშებული
შემოსავალი	6	997,212	873,748
გაზის და ნავთობის ღირებულება		(746,056)	(616,415)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(58,814)	(41,152)
თანამშრომელთა ხელფასები		(24,163)	(23,004)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(13,789)	(15,742)
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) სავაჭრო მოთხოვნებზე		1,386	(2,668)
სხვა ხარჯები	8	(21,661)	(31,389)
სხვა შემოსავალი	9	9,854	17,461
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		143,969	160,839
ფინანსური შემოსავალი	10	17,066	22,828
ფინანსური ხარჯები	10	(157,838)	(65,246)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(140,772)	(42,418)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების მოგების წილი	7	-	1,731
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		3,197	120,152
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		3,197	120,152
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
კომპანიის მესაკუთრეებს		(6,071)	107,669
არამაკონტროლებელ წილებს		9,268	12,483
		3,197	120,152

*შესადარისი ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2021 წლის 30 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გივი ბახტაძე
 გენერალური დირექტორი

ომარ ოგბაიძე
 ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 12 - 66 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2020 წლის კონსოლიდირებული საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი						
	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანები კაპიტალში	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ	არამაკონტრო- ლებელი წილები	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს, ადრე წარმოდგენილი	626,595	71,718	(282,181)	480,661	896,793	91,560	988,353
კორექტირებების შედეგი	-	-	-	8,835	8,835	(12,392)	(3,557)
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს (გადაანგარიშებული)	626,595	71,718	(282,181)	489,496	905,628	79,168	984,796
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში(გადაანგარიშებული)	-	-	-	107,669	107,669	12,483	120,152
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან შენატანები და განაწილებები							
დივიდენდები (იხილეთ შენიშვნა 18(c))	-	-	-	(56,469)	(56,469)	(982)	(57,451)
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 18(a))	16,310	(11,921)	-	-	4,389	-	4,389
სულ შენატანები და განაწილებები	16,310	(11,921)	-	(56,469)	(52,080)	(982)	(53,062)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს (გადაანგარიშებული)	642,905	59,797	(282,181)	540,696	961,217	90,669	1,051,886
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	642,905	59,797	(282,181)	540,696	961,217	90,669	1,051,886
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	(6,071)	(6,071)	9,268	3,197
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან შენატანები და განაწილებები							
დივიდენდები (იხილეთ შენიშვნა 18(c))	-	-	-	(42,482)	(42,482)	-	(42,482)
მესაკუთრეზე განაწილება (იხილეთ შენიშვნა 18 (e))	-	-	-	(108,475)	(108,475)	-	(108,475)
სხვა ცვლილებები (იხილეთ შენიშვნა 18 (d))	-	-	-	19,081	19,081	(19,081)	-
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 18 (a))	3,139	-	-	-	3,139	-	3,139
სულ შენატანები და განაწილებები	3,139	-	-	(131,876)	(128,737)	(19,081)	(147,818)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	646,044	59,797	(282,181)	402,749	826,409	80,856	907,265

*შესადარისი ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

კონსოლიდირებული საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 12 - 66 გვერდებზე.

*სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2020 წლის კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

'000 ლარი	შენიშვნა	2020	2019 გადაანგარიშებული*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		1,020,519	849,046
მიმწოდებლებისა და თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(933,655)	(784,377)
შეზღუდული ფულადი სახსრები		(924)	-
სახელმწიფოსგან დამატებული ღირებულების გადასახადის დაბრუნება		6,985	23,891
ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი სახსრები მოგების გადასახადების და პროცენტის გადახდამდე		92,925	88,560
გადახდილი პროცენტი	20	(54,964)	(47,880)
მიღებული პროცენტი		6,909	12,585
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან		44,870	53,265
საინვესტიციო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი სახსრები			
ძირითადი საშუალებების შეძენა, გადახდილი ავანსების ჩათვლით		(63,678)	(226,712)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები		-	(474)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების გაყიდვა		-	20,620
გაცემული სესხები		-	(119)
მეკავშირე საწარმოებში კაპიტალის შემცირება		-	3,591
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული ფულადი სახსრები		1,199	2,447
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(62,479)	(200,647)
საფინანსო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
გადახდილი დივიდენდები		(38,951)	(60,982)
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები		10,067	-
სესხის დაფარვა		(10,000)	-
მმართველობითი საფასური სესხებზე	20	(8,225)	(4,455)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(47,109)	(65,437)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(64,718)	(212,819)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		135,815	348,595
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		2,937	39
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	17	74,034	135,815

*შესაძარისი ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 12 - 66 გვერდებზე.

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო	13	18. კაპიტალი	30
2. აღრიცხვის საფუძველი	15	19. კაპიტალის მართვა	32
3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა	15	20. სესხები და კრედიტები	32
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	15	21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	34
5. საოპერაციო სეგმენტები	16	22. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	35
6. შემოსავალი	18	23. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები	41
7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	22	24. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები	43
8. სხვა ხარჯები	23	25. პირობითი ვალდებულებები	44
9. სხვა შემოსავალი	23	26. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	46
10. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები	24	27. შემდგომი მოვლენები	48
11. მოგების გადასახადის ხარჯი	24	28. COVID-19-ის გავლენა	49
12. ძირითადი საშუალებები	25	29. შეფასების საფუძველი	49
13. ავანსები	26	30. შეცდომების კორექტირება	49
14. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	27	31. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	53
15. გაცემული სესხები	28	32. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	66
16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	29		
17. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახრების ნაშთები	29		

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში „ჯგუფი“) მოიცავს სააქციო საზოგადოებებს და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. „კომპანია“ დაფუძნებულია, როგორც 100%-ით სახელმწიფო მფლობელობაში არსებული საწარმო საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს 2006 წლის 21 მარტის ბრძანების საფუძველზე, საქართველოს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფი სამი კომპანიის საფუძველზე: სს „საქართველოს საერთაშორისო ნავთობის კორპორაცია“, სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ და სს „თელეთის ნავთობის კომპანია“.

„კომპანიის“ რეგისტრირებული მისამართია: კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190, საქართველო. „კომპანია“ რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 4346/007.

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, გაზის მილსადენების იჯარა და ნავთობისა და გაზის ძიება-მოპოვება საქართველოში. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობის დასრულების შემდეგ, 2015 წლის ივლისის თვეში, ელექტროენერგიის გამომუშავება დაემატა „ჯგუფის“ ძირითად საქმიანობებს. 2015 წლის 7 სექტემბერს გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა საქართველოს ენერგეტიკის და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისგან მიიღო ოპერირების ლიცენზია შეუზღუდავი პერიოდით და დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 სექტემბრის ბრძანების №475 შესაბამისად, გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურს მიენიჭა გარანტირებული სიმძლავრის ოპერატორის სტატუსი 2040 წლის 1 ოქტომბრამდე.

2017 წლიდან „კომპანიამ“ დაიწყო გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის მშენებლობა. გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2020 წლის 12 თებერვალს და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-სა და მშენებლობაზე პასუხისმგებელ კომპანიას შორის მიღება-ჩაბარების აქტი გაფორმდა 2020 წლის 28 თებერვალს. ოპერირების ლიცენზია გაცემულ იქნა გარდაბანი 2-ზე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ, 2020 წლის 25 მარტს. ლიცენზია გაცემულ იქნა შეუზღუდავი პერიოდით და გარდაბნის 2-ე თბოსადგურმა დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად.

2006 წლის დეკემბრის შემდეგ, როდესაც „კომპანიას“ მიენიჭა საქართველოს სახელმწიფოს სახელით „ეროვნული ნავთობკომპანიის“ სტატუსი, „კომპანია“ იღებს და ყიდის საქართველოში მოპოვებული ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო წილს, სახელმწიფოსა და ინვესტორებს შორის გაფორმებული „პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების“ შესაბამისად.

2019 წლის 27 დეკემბერს ძალაში შევიდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ახალი კანონი (შემდგომში „კანონი“). „კანონი“ მოითხოვს გარკვეული კანონქვემდებარე აქტების დანერგვას, ისეთის როგორიცაა ელექტროენერგიის ბაზრის კონცეპცია („ეპკ“) და ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეპცია („გპკ“) და ინსტიტუციონალურ განვითარებას ამ კუთხით. კონცეპციების დანერგვა მიჰყვება „კანონით“ განსაზღვრულ გარკვეულ განრიგს, რომლის მიხედვით აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნება მყისიერი გავლენა საქართველოს ელექტროენერგიის და ბუნებრივი გაზის ბაზარზე და მის მონაწილეებზე („ჯგუფის“ ჩათვლით).

კანონქვემდებარე აქტები, რომლებიც საჭიროა „ბგპ“-ს დანერგვისთვის მთავრობაზე დასამტკიცებლად გატანილ იქნება არაუადრეს 2021 წლის დეკემბრისა. შესაბამისად, „ჯგუფის“ გადმოსახედიდან, „კანონს“ არ ექნება „ჯგუფის“ ოპერაციებზე გავლენა 2022 წლის დასაწყისამდე.

საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა

2021 წლის 25 მარტის #129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების მიხედვით შერჩეულ იქნა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კომპანია“ დარჩება საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ირიბი მესაკუთრე. საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა გადაეცემა „კომპანიის“ შვილობილ კომპანიას (100%-იანი წილის მფლობელი იქნება „კომპანია“), რომელსაც გადაეცემა კომპანიის უფლებები და წილები და რომელიც ჩაენაცვლება „კომპანიას“ შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირებასთან გაფორმებულ მილსადენების იჯარის ხელშეკრულებაში.

განცალკევებას არ ექნება ეფექტი „ჯგუფის“ ოპერაციებზე (ჯგუფის დონეზე), რადგან როგორც ადრე აღინიშნა, კომპანია, რომელსაც გადაეცემა საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა იქნება „კომპანიის“ 100%-იანი შვილობილი კომპანია.

ელექტროენერგიასთან დაკავშირებული ოპერაციები

„ჯგუფის“ მენეჯმენტის შეფასებით შპს გარდაბნის თბოსადგურის და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის ოპერაციებზე და ფინანსურ შედეგებზე „კანონს“ გავლენა არ ექნება, რადგან ორივე შვილობილის ოპერაციები რეგულირდება შესაბამისი იმპლემენტაციის ხელშეკრულებებით, რომელიც გაფორმებულია „კომპანიასა“, ამ შვილობილების, საქართველოს მთავრობასა და სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს შორის და აგრეთვე რეგულირდება, ამ უკანასკნელთან გაფორმებული, ელექტროენერგიის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფი“ არის მთლიანად სს საპარტნიორო ფონდის (100%-იანი მესაკუთრე საქართველოს მთავრობა) მფლობელობაში. „ჯგუფის“ საბოლოო, მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს მთავრობა. ურთიერთდამოკიდებულ მხარეებთან ოპერაციები განხილულია 26-ე შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

„ჯგუფის“ საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. COVID—19-ის პანდემიამ შეიტანა დამატებითი გაურკვევლობები ბიზნეს გარემოში.

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას „ჯგუფის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. აღრიცხვის საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“-ები) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც წარმოადგენს „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტას. მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფასს-ებთან შესაბამისობაში, რაც ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა ხორციელდება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ასევე ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკასთან მიმართებაში გამოყენებულ ყველაზე კრიტიკული მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების შესახებ, რომელთაც აქვთ მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, აღწერილია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 18 (e) - კაპიტალი - მესაკუთრეზე განაწილება;
- შენიშვნა 31 (h) (i) - ძირითადი საშუალებები - აღიარება და შეფასება - კაპიტალური რემონტის ცალკეული კომპონენტების აღრიცხვა.

ინფორმაცია დაშვებების და შეფასებების შესახებ, რომლებსაც აქვთ მაღალი რისკი გამოიწვიონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირებები მომავალ ფინანსურ წელს, მოცემულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 22 - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შეფასება ფინანსური აქტივებისთვის;
- შენიშვნა 25 - პირობითი ვალდებულებების აღიარება და შეფასება: ძირითადი დაშვებები რესურსების გადინების ალბათობებთან და ოდენობებთან დაკავშირებით.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.

- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია, აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემები შეიძლება დაჯგუფდეს სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებად, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

„ჯგუფი“ აღიარებს მოძრაობას სამართლიანი ღირებულების იერარქიას შორის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის დროსაც წარმოიშვება ცვლილება.

დამატებითი ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გაკეთებული დაშვებების შესახებ შესულია შენიშვნაში 22(a) - სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები.

5. საოპერაციო სეგმენტები

„ჯგუფს“ აქვს ხუთი ანგარიშვალდებული სეგმენტი, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი, რომლებიც „ჯგუფის“ სტრატეგიულ ბიზნეს ერთეულებს წარმოადგენს. სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულები სხვადასხვა პროდუქტებს და მომსახურებებს სთავაზობს და ისინი ცალკე იმართება. თითოეული სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულისთვის, „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი გადახედავს შიდა მმართველობით ანგარიშებს სულ მცირე კვარტალში ერთხელ. ქვემოთ მოცემულ მიმოხილვაში აღწერილია „ჯგუფის“ თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის მიერ განხორციელებული ოპერაციები:

- გაზის მიწოდება: მოიცავს ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვას.
- ელექტროენერგიის გამომუშავება და მიწოდება: მოიცავს ელექტროენერგიის გაყიდვისა და გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს.
- მილსადენის იჯარა: მოიცავს „ჯგუფის“ მიერ დაკავშირებული მხარისთვის (შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“) გაზის მილსადენების იჯარიდან მიღებულ საიჯარო შემოსავალს (იხილეთ შენიშვნა 26).
- ნავთობის ტრანსპორტირება: მოიცავს შემოსავალს ნავთობის საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანსპორტირებიდან.
- ძიება-მოპოვების საქმიანობა: მოიცავს ნავთობის გაყიდვას პროდუქციის განაწილების გარიგებებიდან.

ინფორმაცია თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის შედეგების შესახებ მოცემულია ქვემოთ. შედეგები ფასდება სეგმენტის მოგების საფუძველზე, ცვეთის დარიცხვამდე, თანამშრომელთა ხელფასების, წმინდა ფინანსური ხარჯების, სხვა შემოსავალი/ხარჯის და მოგებისა და სხვა გადასახადების გამოკლებით. შიდა მმართველობითი ანგარიშების საფუძველზე, რომელსაც „ჯგუფის“ გენერალური დირექტორი მიმოიხილავს. ხელმძღვანელობის აზრით, ამგვარი ინფორმაცია ყველაზე მეტად შესაბამისია კონკრეტული სექტორის შედეგების ამ ინდუსტრიებში მოქმედ, სხვა საწარმოებთან შედარებით შესაფასებლად. „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი არ აწარმოებს სეგმენტის აქტივებისა და ვალდებულებების მონიტორინგს.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლისათვის

(i) ინფორმაცია ანგარიშვალდებული სეგმენტების შესახებ:

	გაზის მიწოდება		ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება		მილსადენის იჯარა		ნავთობის ტრანსპორტირება		ძიება-მოპოვების საქმიანობები		სულ	
	2019 (გადაანგარ -იშვებული)		2020 2019		2020 2019		2020 2019		2020 2019		2019 (გადაანგარ -იშვებული)	
'000 ლარი	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
შემოსავალი	585,093	569,290	333,235	225,126	43,065	43,059	26,348	21,168	9,471	15,105	997,212	873,748
გაზის და ნავთობის ღირებულება	(561,472)	(505,135)	(184,584)	(111,280)							(746,056)	(616,415)
ანგარიშვალდებული სეგმენტის მოგება გაუნაწილებელი ხარჯების და მოგების გადასახადის												
გადახდამდე	<u>23,621</u>	<u>64,155</u>	<u>148,651</u>	<u>113,846</u>	<u>43,065</u>	<u>43,059</u>	<u>26,348</u>	<u>21,168</u>	<u>9,471</u>	<u>15,105</u>	<u>251,156</u>	<u>257,333</u>

'000 ლარი	2020	2019 გადაანგარიშვებული
შემოსავლები		
მთლიანი შემოსავალი ანგარიშვალდებული სეგმენტებისთვის	997,212	873,748
მოგება ან ზარალი		
ანგარიშვალდებული სეგმენტების მოგება	251,156	257,333
გაუნაწილებელი თანხები:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	(58,814)	(41,152)
თანამშრომელთა ხელფასები	(24,163)	(23,004)
წმინდა ფინანსური ხარჯები	(140,772)	(42,418)
გაუფასურების აღდგენა /(ზარალი) სავაჭრო მოთხოვნებზე	1,386	(2,668)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(13,789)	(15,742)
სხვა ხარჯები	(21,661)	(31,389)
სხვა შემოსავალი	9,854	17,461
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების მოგების წილი	-	1,731
კონსოლიდირებული მოგება, მოგების გადასახადის გადახდამდე	<u>3,197</u>	<u>120,152</u>

(ii) გეოგრაფიული ინფორმაცია

„ჯგუფის“ შემოსავლები მთლიანად საქართველოში გენერირდება, ხოლო ყველა გრძელვადიანი აქტივი საქართველოშია განთავსებული.

(iii) მთავარი მომხმარებელი

2020 წელს გაზის მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 439,875 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 44%-ს შეადგენს (2019 წელს: 466,017 ათასი ლარი, 53%).

2020 წელს ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 148,441 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 15%-ს შეადგენს (2019 წელს: 119,996 ათასი ლარი, 14%).

6. შემოსავალი

(a) შემოსავლის წყაროები

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობა არის ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, მილსადენების იჯარა და ნავთობის და გაზის ძიება და მოპოვება საქართველოს ტერიტორიაზე.

'000 ლარი	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან:		
ბუნებრივი გაზის გაყიდვა	585,093	569,290
ამონაგები ელ.ენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	333,235	225,126
ამონაგები ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	9,471	15,105
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან:	927,799	809,521
 შემოსავალი მილსადენების იჯარიდან	 43,065	 43,059
ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური ფინანსური ლიზინგის ფარგლებში (შენიშვნა 14)	26,348	21,168
სულ სხვა შემოსავალი	69,413	64,227
სულ შემოსავალი	997,212	873,748

შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მოიცავს შემოსავალს გარანტირებული სიმძლავრის საფასურიდან 117,222 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 115,191 ათასი ლარი) და ელექტროენერგიის წარმოებიდან მიღებულ შემოსავალს 216,013 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 109,935 ათასი ლარი).

შპს გარდაბანის თბოსადგური 2-მა ელექტროენერგიის გენერირება დაიწყო 2020 წლის ივლისიდან, რის გამოც შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან გაიზარდა 100,000 ათასი ლარზე მეტი თანხით.

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასურის მიღება ხდება ბაქო-სუფსის მილსადენის გავლით აზერბაიჯანიდან თურქეთში ნავთობის ტრანსპორტირებიდან.

„კომპანია“ მილსადენებს და დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას იჯარით გასცემს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ (GGTC). საიჯარო ხელშეკრულება არ ექვემდებარება გაუქმებას და ის ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრამდე. 2017 წლის 1 სექტემბრიდან 2019 წლის მარტამდე, ფიქსირებული საიჯარო საფასური თვეში შეადგენდა 3,500 ათას ლარს (დღგ-ს გარეშე), ხოლო 2019 წლის 1 მარტიდან 2019 წლის 31 დეკემბრამდე ყოველთვიური ფიქსირებული საიჯარო საფასური იყო 3,600 ლარი (დღგ-ს გარეშე). 2020 წლის 1 იანვრიდან ფიქსირებული საიჯარო საფასური შეადგენდა 43,065 ათას ლარს წელიწადში (დღგ-ს გარეშე). შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ პასუხს აგებს გაზის ძირითადი მილსადენების სისტემის რემონტზე, ტექნიკურ მომსახურებაზე, ოპერირებასა და უსაფრთხოებაზე. „კომპანია“ პასუხს აგებს მხოლოდ კაპიტალურ ხარჯებზე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 26-ე შენიშვნაში.

(b) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

შემდეგ ცხრილში ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრის მიხედვით. ცხრილი აგრეთვე მოიცავს ჩაშლილი ამონაგების შედარებას „ჯგუფის“ ანგარიშვალდებულ სეგმენტებთან (იხილეთ მე-5 შენიშვნა).

	ბუნებრივი გაზის გაყიდვა		შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან		შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან		სულ	
	2019							
	2020	(გადაანგარიშებული)	2020	2019	2020	2019	2020	2019
‘000 ლარი								
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები:								
საქართველო	585,093	569,290	333,235	225,126	9,471	15,105	927,799	809,521
	585,093	569,290	333,235	225,126	9,471	15,105	927,799	809,521

(c) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მოთხოვნების და სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

‘000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	16	243,740	271,478
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	6	-	(4,621)

(d) არსებითი უფლება აღიარებული 2019 წელს და საბოლოო მფლობელის ინტერვენცია 2020 წელს

ბუნებრივი გაზის შემსყიდველ ყველაზე მნიშვნელოვან კლიენტთან („კლიენტი“) გაფორმებული ხელშეკრულების მიხედვით, „კლიენტს“ უნდა გაეკეთებინა 15 აშშ დოლარის ფასდაკლება ე.წ. „სოციალური გაზის“ თითოეულ ათას კუბურ მეტრზე, რომელიც 2020 წლის ბოლომდე („საშეღავათო პერიოდი“) იქნებოდა მიწოდებული საქართველოს მოსახლეობისთვის. თავის მხრივ, „კომპანიამ“ იკისრა ვალდებულება 2021-2025 წლებში („საკომპენსაციო პერიოდი“) უზრუნველყოს 15 აშშ დოლარის ფასდაკლება ყოველ ათას კუბურ მეტრ ოპციურ გაზზე (330 მილიონ კუბურ მეტრის ზევით მიღებული გაზის მოცულობა, რომელსაც მიიღებს „კომპანია“ „საკომპენსაციო პერიოდის“ თითოეულ წელს), რომლის ჯამური მოცულობა უნდა უდრიდეს „კლიენტის“ მიერ „საშეღავათო პერიოდში“ საქართველოს მოსახლეობისთვის მიწოდებული გაზის ჯამურ მოცულობას.

ხელმძღვანელობამ, ფასს 15-ის - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან - მოთხოვნების გათვალისწინებით, დაასკვნა, რომ „კომპანიის“ მიერ კლიენტზე მიცემული შესაძლებლობა, რომ მან თავდაპირველი ხელშეკრულებით შეთანხმებულ ფასთან შედარებით ფასდაკლებით შეიძინოს დამატებითი გაზი, აძლევს კლიენტს უფლებას შეიძინოს დამატებითი საქონელი იმ ფასად, რომელიც არ ასახავს დამოუკიდებელ გასაყიდ ფასს. შესაბამისად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ შესაძლებლობა არსებით უფლებას წარმოადგენს რომელიც წარმოშობს ნაკისრ ვალდებულებას.

შედეგად, 4,621 ათასი ლარის სახელშეკრულებო ვალდებულება აღიარებულ იქნა „ჯგუფის“ მიერ 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.

2020 წლის მეორე ნახევრიდან COVID-19 პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის გამო, საქართველოს მთავრობამ („კომპანიის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) გადაწყვიტა მხარდაჭერა გამოეხატა საქართველოს მოსახლეობისთვის, გაზის საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფის შენარჩუნების გზით და დაავალა „კომპანიას“ შესულიყო მოლაპარაკებებში ბუნებრივი გაზის ძირითად მომხმარებელთან, დასახული მიზნის მისაღწევად (საქართველოს მოსახლეობისთვის ფინანსური ტვირთის შემცირება).

მოლაპარაკებების შედეგად 2020 წლის დეკემბერში მოხდა ხელშეკრულებაში ცვლილებაზე ხელის მოწერა, რამაც გამოიწვია, inter alia, (i) „კომპანიის“ მოთხოვნების შემცირება, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „კომპანიისგან“ სოციალური გაზის შესყიდვის ფასების შემცირების გზით, 2018-2020 წლებში ძირითად მომხმარებელზე რეალიზებული „სოციალური გაზის“ შესაბამის მოცულობებზე და (ii) შესაბამისად, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „საკომპენსაციო პერიოდში“ 15 აშშ დოლარის ფასდაკლების მიღების და მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმა (იხილეთ შენიშვნა 18).

შედეგად, „ჯგუფის“ მიერ 2019 წელს აღიარებული, სახელშეკრულებო ვალდებულება ამოტრიალდა 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლისთვის და სავაჭრო მოთხოვნები შემცირდა 108,475 ათასი ლარით (იხილეთ შენიშვნა 18).

(e) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

ამონაგების შეფასება ხდება მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ანაზღაურებაზე დაყრდნობით. ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს, როდესაც ის გადასცემს მომხმარებელს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე.

მოცემული ცხრილი შეიცავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული, შესასრულებელი ვალდებულებების ბუნებისა და ამ ვალდებულებების დაკმაყოფილების ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლების აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლისათვის

საქონლის/ მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ბუნება და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები
ბუნებრივი აირის გაყიდვა	მომხმარებლები მოიპოვებენ კონტროლს გაზზე, როდესაც ხდება მისი მიწოდება მილსადენების მეშვეობით მომხმარებელამდე. ინვოისები გამოიწერება არაუგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 15 რიცხვისა. არსებობს გადახდის ორი ძირითადი სახეობა. პირველ შემთხვევაში (რომელიც გაზის გაყიდვების ყველაზე მნიშვნელოვან ნაწილს უკავშირდება), სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით ვალდებულების დაფარვა ნაწილობრივ ხდება ავანსად (არაუგვიანეს ყოველი თვის 25 რიცხვისა) და დარჩენილი თანხის დაფარვა ხდება საანგარიშო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე. ხელშეკრულების მიხედვით საურავების დარიცხვა, დაგვიანებით გადახდისთვის, ხდება გადაუხდელ ნაშთზე გადახდის ვადის თარიღის შემდგომი დღიდან. მეორე სახეობაში, გადახდის პირობები ცვალებადია თითოეული კლიენტისთვის, მაგრამ უმეტეს შემთხვევებში გადახდები უნდა განხორციელდეს ნაწილ-ნაწილ, არაუგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო 25-ე დღისა.	ამონაგები აღიარდება, როდესაც ხდება გაზის მიწოდება ე.წ. მიწოდების წერტილებში (წერტილები, რომლებიც წინასწარ განსაზღვრულია „გაზის მიწოდების ხელშეკრულებით“), შესაბამისად შესრულების ვალდებულება გაზის მიწოდებაზე დაკმაყოფილებულია. ოპერაციის ფასი მოიცავს გაზის საფასურს და საურავებს, დაგვიანებით გადახდისთვის (ცვალებადი ანაზღაურება)
შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება, როდესაც „ჯგუფი“ მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომს ხდის ნავთობს „ჯგუფის“ საწყობში (EXW – Incoterms). ინვოისი გამოიწერება ნავთობის გაყიდვისას და ინდივიდუალურ მომხმარებელთან ხელშეკრულებით შეთანხმებულია გადახდა.	ამონაგები ნავთობის გაყიდვიდან აღიარდება როდესაც ნავთობი გადაცემულია/მიწოდებულია კომპანიის საწყობიდან მომხმარებელზე.
შემოსავალი ელექტრო- ენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება როდესაც ელექტროენერგია მიეწოდება და მოიხმარება საბითუმო მომხმარებლების მიერ. ინვოისი გამოიწერება ყოველთვიურად. მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა ხდება საანგარიშო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე.	ამონაგები აღიარდება ყოველთვიურად საბითუმო მომხმარებლების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობის მიხედვით. მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვა ხდება მრიცხველებით. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური განისაზღვრება სემეკის დადგენილების მიხედვით და დღიური ფიქსირებული გადასახადი გადასახდელია 365 დღიდან 290 დღეზე, 2020 წელს (300 დღე-2019 წელს)

7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
წილი მეკავშირე საწარმოებში:		
შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი		
ელექტროსადგური (EPSP) – 40%	813	813
სხვა ინვესტიციები	1,208	1,208
სულ	2,021	2,021

მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის მოძრაობა წლის განმავლობაში:

'000 ლარი	2020	2019
ნაშთი 1 იანვარს	2,021	17,182
შენატანები წლის განმავლობაში	-	474
ინვესტიციის შემცირება	-	(3,591)
მეკავშირე საწარმოს წილის გასხვისება	-	(13,775)
ჯგუფის წილი მოგებიდან, მოგების გადასახადის გამოკლებით	-	1,731
ნაშთი 31 დეკემბერს	2,021	2,021

2019 წლის დეკემბერში „ჯგუფმა“ გაყიდა მისი წილი (49.99%) შპს „ქართლის ქარის ელექტროსადგურში“ 6,845 ათას ლარიანი მოგებით. გაყიდული ინვესტიციის სანაცვლოდ მიღებული ანაზღაურება 20,620 ათასი ლარის ოდენობით სრულად იქნა მიღებული ფულადი ანაზღაურების სახით 2019 წლის 30 დეკემბერს.

2018 წლის 11 ივნისს „ჯგუფის“, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდეგში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი დამფუძნებლების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2020 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მხრიდან არ განხორციელებულა ინვესტიცია ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში (2019: 446 ათასი ლარი).

ამასთან, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ფლობს წილს კომპანიებში - შპს „საერთაშორისო მილსადენის კომპანია „სარმატია“ და შპს „AGRI LNG Project Company“, რომელთაგან ორივე მნიშვნელოვანი გავლენის საგანს წარმოადგენს. საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 აპრილის ბრძანების №775 საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს პროექტების „თეთრი ნაკადი“ და „ტრანსკასპიური გაზის მილსადენი“-ს განხორციელებაში. პარტნიორთა ყოველწლიური კრების საფუძველზე, რომელიც 2017 წლის 9 ივლისს გაიმართა, „სარმატია“-ს პარტნიორებმა მიიღეს გადაწყვეტილება შპს „სარმატია“-ს საწესდებო კაპიტალის გაზრდის შესახებ. ზემოხსენებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების შეძენაში გადახდილმა ფულადმა სახსრებმა შეადგინა 740 ათასი ლარი.

„ჯგუფის“ არცერთი ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში არ წარმოადგენს საჯარო საწარმოს და, შესაბამისად, ისინი არ აქვეყნებენ აქციების ფასების კოტირებას.

8. სხვა ხარჯები

'000 ლარი	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
ტრანსპორტირება, მასალა, რემონტი და ტექნიკური		
უზრუნველყოფა	8,893	10,905
რეგულირების ხარჯები	2,335	2,759
კომუნალური ხარჯები	1,716	755
იურიდიული ხარჯები*	965	8,445
თბოსადგურის სატესტო რეჟიმში მუშაობის ხარჯი	903	-
პროფესიული მომსახურებები	621	206
დაზღვევის ხარჯები	611	608
საოფისე ხარჯები და საოფისე აღჭურვილობის ტექნიკური		
უზრუნველყოფა	468	806
აქტივების ჩამოწერა და გაყიდვა	263	843
წარმომადგენლობითი და ბიზნეს მოგზაურობების		
ხარჯები	168	689
სხვა	4,718	5,373
	21,661	31,389

*2019 წლის იურიდიული მომსახურების ხარჯები დაკავშირებულია იურიდიულ მომსახურებასთან, რომელიც „კომპანია“ მიიღო Hogan Lovells International LLP-სგან „კომპანიას“ და ამ უკანასკნელს შორის 2017 წლის 6 ნოემბერს გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, რომელიც ეხება ფრონტერა რისორზ ჯორჯიან კორპორეიშენტთან არსებულ დავას (შენიშვნა 25 (b)). ზემოთ მოცემული პროფესიონალური მომსახურების ხარჯები მოიცავს აუდიტორული ფირმებისთვის, აუდიტორული და პროფესიული მომსახურებებისთვის გადახდილ თანხებს 343 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 202 ათასი ლარი).

9. სხვა შემოსავალი

'000 ლარი	შენიშვნა	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
პირგასამტეხლოდან მიღებული შემოსავალი		6,104	7,516
შემოსავალი გაცვლითი კურსებიდან		1,184	120
შემოსავალი ნავთობის გადამუშავებიდან		653	466
საიჯარო შემოსავალი		630	728
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		-	290
შემოსავალი მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის			
გაყიდვიდან		-	6,845
სხვა		1,283	1,496
		9,854	17,461

*2020 და 2019 წლებში მიღებული შემოსავალი პირგასამტეხლოდან უმეტესწილად უკავშირდება კონტრაქტის პირობების დარღვევისთვის დაკისრებულ პირგასამტეხლოს, რომელიც დაკავშირებულია თბოელექტროსადგურის მშენებლობის სახელშეკრულებლო ვადების გადაცილებასთან (იხილეთ შენიშვნა 30 (გ)).

10. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული		
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო		
განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებული ღირებულებით	7,955	14,999
დისკონტირების დაბრუნება ფინანსური იჯარის		
მოთხოვნაზე (შენიშვნა 14)	6,828	5,280
დისკონტირების დაბრუნება ურთიერთდაკავშირებული		
მხარის მიმართ რესტრუქტურიზებულ მოთხოვნაზე		
(შენიშვნა 16)	2,283	2,549
ფინანსური შემოსავალი	17,066	22,828
საპროცენტო ხარჯი სესხებსა და კრედიტებზე	(50,733)	(27,564)
სხვა ფინანსური ხარჯები	(3,961)	-
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული		
ზარალი*	(103,144)	(37,682)
ფინანსური ხარჯები	(157,838)	(64,246)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური		
ხარჯები	(140,772)	(42,418)

* ლარი/აშშ დოლარის კურსი 2020 წლის ბოლოს გაუფასურდა 14%-ით, წინა წელთან შედარებით. იხილეთ შენიშვნა 22 (d) (i) სავალუტო რისკი

11. მოგების გადასახადის ხარჯი

2020 წელს „ჯგუფის“ მშობელმა კომპანიამ (სს საპარტნიორო ფონდი) მიიღო გადაწყვეტილება „კომპანიის“ 2019 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%-ის, დივიდენდების სახით განაწილების შესახებ (2019: 2018 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%). საქართველოს საგადასახადო კოდექსი აწესებს გარკვეულ შეზღუდვებს მოგების განაწილებაზე (იმ დივიდენდების გარდა, რომელიც ეკუთვნის 2008-2016 წლებში გამომუშავებულ წმინდა მოგებას) ქართულ სამეწარმეო სუბიექტებს შორის (გარდა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებული საწარმოსი), რომლებსაც აქვთ იურიდიული საწარმოს სტატუსი საქართველოში. იმის გათვალისწინებით, რომ განაწილებული დივიდენდები ეკუთვნოდა 2019 წლის გაუნაწილებელ მოგებას, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, აღნიშნული არ ითვლება მოგების განაწილებად და შესაბამისად მოგების გადასახადით არ იბეგრება.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ქართულ მეწარმე სუბიექტებს შორის 2008-2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდის სახით განაწილება ითვლება შემოსავლების განაწილებად, 2008-2016 წლების კუთვნილი, გადახდილი მოგების გადასახადის ჩათვლის უფლებით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამური გადასახადი, რომელიც შეიძლება გაიქვითოს მოგების გადასახადთან, რომელიც ეხება 2008-2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდების სახით განაწილებას, შეადგენს 47,962 ათას ლარს.

12. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	გაზის და ნავთობის მილსადენები	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტრო- ენერგიის წარმოების ერთეული	ნავთობის ჭაბურღილები	მანქანა- დანადგარები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სულ
თვითღირებულება/შეფასებული ღირებულება								
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს, ადრე წარდგენილის შესაბამისად	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	315,210	1,240,395
კორექტირების შედეგი	-	-	-	-	-	-	15,224	15,224
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს (გადაანგარიშებული)	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	330,434	1,255,619
შესყიდვები (გადაანგარიშებული)	2,188	1,963	-	-	322	2,522	225,623	232,618
გადატანები (გადაანგარიშებული)	10,533	1,355	4,016	18	58	-	(15,980)	-
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები (გადაანგარიშებული)	-	-	-	-	-	-	34,460	34,460
გაყიდვები (გადაანგარიშებული)	-	-	-	(17)	(299)	-	(3,323)	(4,117)
რეკლასიფიკაცია	1,646	-	-	-	-	-	(1,646)	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს (გადაანგარიშებული)	445,664	47,787	385,419	35,405	20,002	14,735	569,568	1,518,580
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	445,664	47,787	385,419	35,405	20,002	14,735	569,568	1,518,580
შესყიდვები	1,604	3,783	2,239	-	185	926	145,242	153,979
გადატანები	20,603	1,465	505,879	-	185	33	(528,165)	-
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	7,152	7,152
გაყიდვები	-	(29)	-	-	-	-	(4,143)	(4,172)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	467,871	53,006	893,537	35,405	20,372	15,694	189,654	1,675,539
ცვეთა და გაუფასურების ზარალი								
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს, ადრე წარდგენილის შესაბამისად	174,151	7,245	52,716	26,396	12,185	6,261	3,040	281,994
კორექტირების შედეგი	-	-	9,711	-	-	-	-	9,711
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს (გადაანგარიშებული)	174,151	7,245	62,427	26,396	12,185	6,261	3,040	291,705
წლის ცვეთა (გადაანგარიშებული)	18,212	621	17,852	700	1,783	1,592	-	40,760
გაყიდვები	-	-	-	(17)	(16)	(478)	-	(511)
რეკლასიფიკაცია	952	-	-	-	-	-	(952)	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს (გადაანგარიშებული)	193,315	7,866	80,279	27,079	13,952	7,375	2,088	331,954
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	193,315	7,866	80,279	27,079	13,952	7,375	2,088	331,954
წლის ცვეთა	18,619	901	35,583	585	1,877	1,135	-	58,700
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	211,934	8,767	115,862	27,664	15,829	8,510	2,088	390,654
საბალანსო ღირებულებები								
2019 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)	257,146	37,224	318,976	9,008	7,736	6,430	327,394	963,914
2019 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	252,349	39,921	305,140	8,326	6,050	7,360	567,480	1,186,626
2020 წლის 31 დეკემბერი	255,937	44,239	777,675	7,741	4,543	7,184	187,566	1,284,885

დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები შეადგენს 105,877 ათას ლარს (2019 წელს: 92,475 ათასი ლარი) ჯამური 187,566 ათასი ლარის ნაშთიდან (2019 წელს: 567,480 ათასი ლარი). დაუმონტაჟებელი მოწყობილობა მოიცავს მშენებარე აქტივებს და დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებს. დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების უმეტესობა გაზის მილსადენებისგან და ტურბინებისგან შედგება, რომელთა გამოყენებაც ჯერ არ დაწყებულია. იმის გამო, რომ საქართველოს ბაზარი არ არის განვითარებული, თითქმის შეუძლებელია თბოელექტროსადგურების ნაწილების სასწრაფო წესით შეძენა, გადაუდებელ სიტუაციებში, შესაბამისად „ჯგუფს“ უწევს დამატებითი მარაგის შენახვა.

დაუმთავრებელი მშენებლობის დამატებების ზრდა 108,195 ათასი ლარით (2019: 176,786 ათასი ლარი) ჯამური 145,242 ათასი ლარიდან (2019: 225,623 ათასი ლარი) დაკავშირებულია გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან. ძირითადი მშენებლობა დასრულდა 2020 წლის 12 თებერვალს, თარიღი, როდესაც თბოსადგური მზად იყო გამოყენებისთვის და ამავე თარიღიდან დაიწყო მასზე ცვეთის დარიცხვა. „ჯგუფი“ იყენებს ცვეთის წრფივ მეთოდს და თბოსადგურის სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრული აქვს 25 წელი. გაზის ტურბინის ფრთების კაპიტალური რემონტი, რომელიც შესულია „ელექტროენერგიის წარმოების ერთეულის“ ძირითადი საშუალებების ჯგუფში, საბალანსო ღირებულებით 36,091 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 1,596 ათასი ლარი) და რომლის ჩატარება ივარაუდება ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, აღირიცხება ცალკე კაპიტალური რემონტის კომპონენტად და ცვეთა ერიცხება ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით.

დაუმთავრებელი მშენებლობის დარჩენილი ნაწილი ძირითადად შედგება მილსადენების მშენებლობა/რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული სამუშაოებისგან.

2020 წელს, კაპიტალიზირებულმა საპროცენტო ხარჯებმა, რომელიც დაკავშირებულია გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან, შეადგინა 7,152 ათასი ლარი (2019: 34,460 ათასი ლარი), ხოლო კაპიტალიზაციის განაკვეთმა - 7.27% (2019: 7.27%).

2020 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ განახორციელა 1,530 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთების, 1,609 ათასი ლარის მილსადენების შენატანი, „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალის ზრდის სახით (2019: მიწის ნაკვეთები 1,773 ათასი ლარი, მილსადენები - 1,854 ათასი ლარი). შეტანილი მიწის ნაკვეთების და მილსადენების თვითღირებულება მათ სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

ხელმძღვანელობამ გაანალიზა გაუფასურების მაჩვენებლები ბასს 36 "აქტივების გაუფასურება" მოთხოვნების შესაბამისად და დაასკვნა, რომ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის გაუფასურების ინდიკატორები არ არსებობს.

13. ავანსები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გრძელვადიანი აქტივები		
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	1,039	97,170
მიმდინარე აქტივები		
ავანსები	94,566	66,198
	95,605	163,368

2016 წლის 28 სექტემბერს შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს და „China Tianchen Engineering Corporation“-ს შორის გაფორმდა ხელშეკრულება გარდაბნის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის დაპროექტების, შესყიდვისა და მშენებლობის შესახებ. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „China Tianchen Engineering Corporation“-სთვის ავანსად გადახდილმა თანხამ შეადგინა 89,953 ათასი ლარი. 2020 წლის თებერვალში გარდაბნის მე-2 თბოელექტროსადგურის მშენებლობა დასრულდა. შესაბამისად, ზემოხსენებული ავანსი სრულად იყო ათვისებული 2020 წელს.

მოკლევადიანი ავანსების ნაშთი ძირითადად დაკავშირებულია გაზის მომწოდებლებისთვის გადახდილ თანხებთან კომპანია „South Caucasus Pipeline Option Gas Company Limited“-ისთვის 68,173 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 42,933 ათასი ლარი) და კომპანია „Azerbaijan Gas Supply Company Limited“-ისთვის (AGSC) 14,980 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს 13,332 ათასი ლარი).

14. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

1996 წელს საქართველოს მთავრობა შევიდა 30-წლიან გარიგებაში ნავთობის კომპანიების კონსორციუმთან, რომელმაც იკისრა საქართველო-აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრიდან საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე სუფსის ნავთობტერმინალამდე ნავთობის მილსადენის სისტემის მშენებლობის და განვითარების ვალდებულება. გარიგების საფუძველზე ნავთობის კომპანიებს მიენიჭა მითითებული მილსადენის სისტემით ნავთობის საქართველოს ტერიტორიის გავლით ტრანსპორტირების უფლება. მილსადენი საქართველოს სახელმწიფო ქონება გახდა. ამ მილსადენის საკუთრების უფლება გადაეცა „კომპანიას“ 2010 წლის ივნის-ივლისში „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში განხორციელებული შენატანის სახით, ნომინალური ღირებულებით 269,299 ათასი ლარი. მილსადენით მოსარგებლე ნავთობკომპანიებისგან „ჯგუფი“ იღებს სატრანზიტო საფასურს ტრანსპორტირებული ნავთობის თითოეულ ბარელზე. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი გარიგება მოიცავდა ფინანსურ იჯარას დაწყების თარიღიდან, იმის გამო, რომ საიჯარო ხელშეკრულება მოიჯარეს გადასცემდა საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას.

„ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 39,229 ათასი ლარის ოდენობით იმ თარიღში, როდესაც საკუთრების უფლება მილსადენებზე გადაეცა „ჯგუფს“. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა წარმოადგენს წმინდა ინვესტიციის მიმდინარე ღირებულებას იჯარაში, რომელიც აქტივების არაუზრუნველყოფილი ნარჩენი ღირებულების მიმდინარე ღირებულებას მოიცავდა იჯარის ვადის ბოლოს, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში არსებული საპროცენტო განაკვეთით. 230,070 ათასი ლარის სხვაობა იჯარაში წმინდა ინვესტიციების ნომინალურ და მიმდინარე ღირებულებას შორის აღიარებულ იქნა კაპიტალში სამართლიანი ღირებულების ცვლილების სახით, მესაკუთრის არაფულადი შენატანისთვის.

'000 ლარი	2020	2019
ფინანსური საიჯარო მოთხოვნა 1 იანვარს	73,134	67,854
დისკონტირების დაბრუნება ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე	6,828	5,280
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბერს	79,962	73,134

2020 წლის განმავლობაში ცვლადმა საიჯარო გადახდებმა ნავთობის ტრანსპორტირებიდან (აღიარებული კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში), შეადგინა 26,348 ათასი ლარი (2019: 21,168 ათასი ლარი).

15. გაცემული სესხები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გრძელვადიანი აქტივები		
აქციონერზე გაცემული სესხი	19,914	15,983
მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	207	171
	20,121	16,154
მიმდინარე აქტივები		
მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	1,513	1,692
	1,513	1,692
სულ გაცემული სესხები	21,634	17,846

აქციონერზე - სს „საპარტნიორო ფონდზე“ გაცემული სესხი არაუზრუნველყოფილ სუბორდინირებულ სესხს წარმოადგენს და ის აშშ დოლარშია დენომინირებული (4,500 ათასი აშშ დოლარი). მასზე ირიცხება სახელშეკრულებო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9,5%-ის ოდენობით.

სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის დაფარვა უნდა განხორციელდეს არაუგვიანეს 2021 წლის 31 მაისისა ან ექვსი თვის შემდეგ სს საპარტნიორო ფონდის მიერ Credit Suisse-სთვის (სს საპარტნიორო ფონდის გამსესხებელი) გადასახდელი სესხის თანხის სრულად დაფარვიდან.

2020 წელს სს საპარტნიორო ფონდმა გამოიყენა Credit Suisse-სთან გაფორმებული სესხის ხელშეკრულების პირობა ძირითადი თანხის დაფარვის ვადის გაგრძელებაზე და გადასახდელი სესხის დაფარვის ვადა გაახანგრძლივა 2021 წლის სექტემბრამდე. შესაბამისად, „კომპანიამ“ გაახანგრძლივა სს საპარტნიორო ფონდისგან სესხის დაფარვის ვადა 2022 წლის მარტამდე.

2018 წლის მარტში „კომპანიამ“ გასცა სესხი ჯორჯიან ოილ ენდ გაზ ლიმიტედ-ზე (GOGL) (არ არის ურთიერთდამოკიდებული მხარე) 500 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით. სესხზე ირიცხება სახელშეკრულებო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9,5%-ის ოდენობით. 2020 წლის განმავლობაში GOGL-მა გადაიხადა პროცენტი სესხის დაუფარავ ოდენობაზე. 2020 წლის 30 დეკემბრის სესხის დამატების საფუძველზე სესხის ძირითადი თანხის დაფარვის ვადა გაახანგრძლივდა 2021 წლის 31 დეკემბრამდე.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე და სესხებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

‘000 ლარი	2020	2019
გრძელვადიანი აქტივები		
რესტრუქტურისებული მოთხოვნები*	14,514	15,718
სულ გრძელვადიანი	14,514	15,718
მიმდინარე აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები	247,889	275,677
რესტრუქტურისებული მოთხოვნები*	3,204	4,296
სხვა მოთხოვნები	997	1,655
სულ მიმდინარე	252,090	281,628
	266,604	297,346

*2017 წლის 16 ნოემბერს, „კომპანია“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ (სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია) გააფორმეს ხელშეკრულება მაგისტრალური მილსადენის იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნის რესტრუქტურისებულების შესახებ. ხელშეკრულების მხარეებმა შეათანხმეს გადახდის გრაფიკი, რის საფუძველზეც მთლიანი თანხა დაიფარება 2025 წლის ბოლოსთვის. მოთხოვნის რესტრუქტურისებულება გულისხმობს პირობების არსებით მოდიფიკაციას; შესაბამისად, რესტრუქტურისებულების თარიღისთვის „კომპანია“ შეწყვიტა არსებული მოთხოვნის აღიარება და აღიარა ახალი აქტივი ახალი პირობების გათვალისწინებით. 2017 წელს ნაშთის სამართლიანი ღირებულების დაანგარიშება პირველადი აღიარებისას, მოხდა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დადისკონტირდა წლიური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით 10.86%-ის ოდენობით (შენიშვნა 10). 2020 წელს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ განახორციელა გადახდა 5,000 ათასი ლარის ოდენობით, ზემოხსენებული გადახდის გრაფიკის მიხედვით.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

17. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საბანკო ნაშთები	24,203	71,141
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	49,831	64,674
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	74,034	135,815

დაფარვამდე ანაზრები წარმოადგენს ვადიან ანაზრებს, რომელთა დაფარვაც შეიძლება სავალდებულო გახდეს, სამთვლიანი ან მეტი დაფარვის ვადით განთავსების თარიღიდან და რომლებისთვისაც „ჯგუფს“ აქვს ანაზრის გატანის ცალმხრივი უფლება შეტყობინების გაგზავნიდან რამდენიმე დღეში, ჯარიმების გადახდის და არსებითი საპროცენტო ზარალის გარეშე. შედეგად, აღნიშნული ვადიანი ანაზრების კლასიფიკაცია მოხდა მათი ბუნებიდან გამომდინარე, რაც წარმოადგენს მოთხოვნამდე ანაზრს.

შეზღუდული ფულადი სახსრები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთი 924 ათასი ლარის ოდენობით წარმოადგენს აკრედიტის ხელშეკრულების უზრუნველყოფის სახით ფლობილ საბანკო ნაშთებს საქართველოს ერთ ბანკში (2019: 60 ათასი ლარი).

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე „ჯგუფის“ დამოკიდებულება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

18. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა (სხვაგვარად მითითებამდე)

	ჩვეულებრივი აქციები	
	2020	2019
ნომინალური ღირებულება	20 ლარი	20 ლარი
რაოდენობა 1 იანვრის მდგომარეობით	32,145,250	31,329,768
აქციების გამოშვება არაფულადი აქტივების შენატანების სანაცვლოდ	156,950	815,482
გამოშვებული 31 დეკემბრისთვის	32,302,200	32,145,250

ჩვეულებრივი აქციები

2020 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ გადაწყვიტა „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალში გაეკეთებინა ძირითადი საშუალების შენატანი (მიწის ნაკვეთები და მილსადენები) ნომინალური ღირებულებით 3,139 ათასი ლარი, რომელიც დაახლოებით ტოლია ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულების გადაცემის დღისთვის.

2019 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალში შეიტანა ძირითადი საშუალებები ნომინალური ღირებულებით 15,548 ათასი ლარი, და იკისრა 762 ათასი ლარის ვალდებულება 2020 წელს განსახორციელებელი კაპიტალური შენატანებისთვის. 2019 წელს შეტანილი ძირითადი საშუალებების ნომინალურ და სამართლიან ღირებულებებს შორის სხვაობამ (შენატანების განხორციელების თარიღებისთვის) შეადგინა 11,921 ათასი ლარი და აღიარებული იყო კაპიტალში „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“ კომპონენტის შემცირების სახით.

(b) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებით გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს „ჯგუფისთვის“ საქართველოს მთავრობის (რომელიც ასრულებს მისი აქციონერის ფუნქციას) მიერ გადაცემულ სარგებელს.

სააქციო კაპიტალის გაზრდისას, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ ოდენობას და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკეული კომპონენტის სახით, როგორც „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“.

(c) დივიდენდები

2020 წელს 42,482 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები იქნა გამოცხადებული „კომპანიის“ მიერ (2019: 56,469 ათასი ლარი გამოცხადებული და 60,000 ათასი ლარი გადახდილი) და 38,951 ათასი ლარი გადახდილ იქნა სს „საპარტნიორო ფონდზე“.

სხვაობა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებს შორის 2019 წელს აღიარებულ წინასწარ გადახდილ დივიდენდებს წარმოადგენს, რომლებიც გაქვითულია იმ დივიდენდებთან, რომლებიც 2020 წელს იქნა განაწილებული.

2020 წლის წმინდა მოგებიდან კომპანიის მიერ არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა შუალედური დივიდენდები.

2019 წელს შპს გარდაბნის თბოსადგურმა გამოაცხადა 2,000 ათასი ლარის დივიდენდები, საიდანაც 982 ათასი იქნა გადახდილი არამაკონტროლებელი წილის მფლობელ - სს „საპარტნიორო ფონდზე“. 2020 წელს, შპს „გარდაბნის თბოსადგურს“ დივიდენდები არ გამოუცხადებია და არ გადაუხდია.

(d) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილი წარმოადგენს სს „საპარტნიორო ფონდის“ შენატანს საწესდებო კაპიტალში და მის წილს შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ („ჯგუფის“ 51%-იანი შვილობილი კომპანია) კუმულატიურ გაუნაწილებელ მოგებაში (იხილეთ შენიშვნა 23).

2020 წელს „კომპანიამ“ ხელი მოაწერა სესხის ხელშეკრულებას ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) 2021 წლის აპრილში ევროზღოვანობის რეფინანსირების მიზნით, 217 მილიონი ევროს ოდენობით. 2020 წლის 20 სექტემბერს ხელი მოეწერა საგარანტიო ხელშეკრულებას შპს გარდაბნის თბოსადგურსა, შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-სა და EBRD-ს შორის. აღნიშნული ხელშეკრულების თანახმად, შპს გარდაბნის თბოსადგური და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2 (ერთობლივად - სესხის „გარანტორები“) შეთანხმდნენ, რომ ერთობლივად და ცალ-ცალკე უზრუნველყოფენ „კომპანიის“ EBRD-ს წინაშე არსებულ ვალდებულებებს სასესხო ხელშეკრულების ფარგლებში. საგარანტიო ხელშეკრულების თანახმად, თუ „კომპანია“ არ დაფარავს რაიმე თანხას სესხის ხელშეკრულების ფარგლებში, გარანტორები დაუყოვნებლივ გადაიხდიან ამ თანხას, თითქოს ისინი იყვნენ ძირითადი მოვალეები და არა მხოლოდ გარანტორები.

იმის გამო, რომ შპს გარდაბნის თბოსადგურმა და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-მა უზრუნველყვეს „კომპანიისთვის“ გარანტია ანაზღაურების გარეშე, გარანტია აღირიცხება როგორც განაწილება „კომპანიისთვის“, შვილობილი კომპანიების ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, სამართლიანი ღირებულებით. გარანტიის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შემოსავლის მიდგომის საფუძველზე, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელის გამოყენებით. შეფასების მოდელი ითვალისწინებს მთლიანი პერიოდის სასესხო გადახდების ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომის გათვალისწინებით, რომელიც დისკონტირდება გარანტიის გაცემის თარიღისთვის არსებული, საქართველოს ბანკების მიერ კორპორატიულ კლიენტებზე უცხოურ ვალუტაში გაცემული გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების განაკვეთების გამოყენებით. გარანტიის მთლიანი სამართლიანი ღირებულება გაიყო შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს შორის მათი შესაბამისი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად. სამართლიანი ღირებულების შეფასება მესამე დონის სამართლიან ღირებულებად კლასიფიცირდა, ზემოაღნიშნულ შეფასების ტექნიკაში გამოყენებული შეტანილი მონაცემების საფუძველზე.

„ჯგუფის“ დონეზე აღნიშნული გარანტიები დაელიმინირდა და შემცირდა არამაკონტროლებელი წილი, „კომპანიის“ მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი გაუნაწილებელი მოგების სასარგებლოდ, შპს გარდაბნის თბოსადგურის გარანტიის წილით, რომელმაც შეადგინა 19,081 ათასი ლარი.

(e) განაწილება მესაკუთრეზე

საქართველოს მთავრობის განზრახვის, საქართველოს მოსახლეობისთვის გაზის სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნების შესაბამისად და იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს მთავრობა წარმოადგენს „კომპანიის“ საბოლოო მფლობელს, მთავრობამ დაავალა ამ უკანასკნელს გაფორმებინა N16 დამატება გაზის გაყიდვის ხელშეკრულებაზე (GSA), რომელიც გაფორმებულია სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტსა („SGEI“) და „კომპანიის“ შორის 2011 წლის 23 დეკემბერს, რამაც გამოიწვია, inter alia, (i) „კომპანიის“ მხრიდან SGEI-ის მიმართ არსებული მოთხოვნების შემცირება (108,475 ათასი ლარი დღგ-ს გარეშე), SGEI-ის მიერ „კომპანიისგან“ სოციალური გაზის შესყიდვის ფასების შემცირების გზით, 2018-2020 წლებში მოსახლეობაზე მიწოდებული „სოციალური გაზის“ შესაბამის მოცულობებზე და (ii) შესაბამისად, ახერხაიჯანული მხარის მიერ N12 შეთანხმებით გათვალისწინებულ, 2021-2025 წლებში („საკომპენსაციო პერიოდი“) მისაღებ 15 აშშ დოლარის ფასდაკლებაზე უარის თქმა. იხილეთ შენიშვნა 6(d)).

რადგან საქართველოს მთავრობა წარმოადგენს „კომპანიის“ საბოლოო მფლობელს, და ზემოხსენებული ოპერაცია განხორციელდა „ჯგუფის“ მიერ მთავრობის დავალების საფუძველზე და არ წარმოადგენს ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შესრულებულ ტრანზაქციას, ხელმძღვანელობამ აღრიცხა ეს ოპერაცია კაპიტალში, როგორც „მესაკუთრეზე განაწილება“ და შესაბამისად „ჯგუფის“ გაუნაწილებელი მოგება შემცირდა 108,475 ათასი ლარით.

19. კაპიტალის მართვა

„ჯგუფს“ არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის შესაბამისი ბაზის უზრუნველყოფას „ჯგუფის“ საოპერაციო და სტრატეგიულ საჭიროებებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, და ასევე ბაზრის მონაწილეების ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, „ჯგუფის“ შემოსავლებისა და მოგების და იმ გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად „ჯგუფის“ საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციებით ფინანსდება. ამ ღონისძიებების გატარებით, „ჯგუფი“ მისი მოგების მდგრად ზრდას ისახავს მიზნად.

წლის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია კაპიტალის მართვაში „ჯგუფის“ მიდგომის ცვლილებას. „კომპანია“ ან/და მისი შვილობილი კომპანიები არ წარმოადგენენ გარედან დაკისრებული, კაპიტალის მოთხოვნების საგანს.

20. სესხები და კრედიტები

მოცემულ შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია „ჯგუფის“ პროცენტის სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზირებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე „ჯგუფის“ დამოკიდებულებების შესახებ მეტი ინფორმაცია იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
გამოშვებული არაუზრუნველყოფილი ობლიგაცია	-	705,122
მიმდინარე ვალდებულებები		
გამოშვებული არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციის		
მიმდინარე ნაწილი	828,152	16,902
	828,152	722,024

(a) სესხის დაფარვის ვადები და გრაფიკი

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

'000 ლარი				31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
	ნომინალური			ნომინალური	საბალანსო	ნომინალური	საბალანსო
	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი				
არაუზრუნველ- ყოფილი ობლიგაციის გამოშვება	აშშ დოლარი	6.75%	2021	829,148	828,152	725,675	722,024
სულ პროცენტისა ვალდებულებები				829,148	828,152	725,675	722,024

არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები, რომლის დაფარვის ვადა იყო 2021 წლის აპრილი, გამოშვებული იყო „კომპანიის“ 2012 წლის ევროობლიგაციების გადაფარვის მიზნით, რომელთა დაფარვის ვადა იყო 2016 წლის აპრილი.

2020 წლის დასაწყისიდან „კომპანიამ“ დაიქირავა წამყვანი საინვესტიციო ბანკები, რომელთა მიზანი იყო 2020 წლის მარტისთვის ფინანსურ ბაზარზე გასვლის ხელშეწყობა. თუმცა, COVID-19 პანდემიის გავრცელებისა და ფინანსური ბაზრების შემდგომი კრიზისის გამო, აღნიშნული პროცესი შეჩერდა არახელსაყრელი საბაზრო პირობების გამო. შესაბამისად, „კომპანიამ“, ბანკების რჩევის გათვალისწინებით, გადაწყვიტა დროებით შეეჩერებინა გარიგება და პარალელურად, 2020 წლის აპრილიდან დაიწყო ალტერნატიული დაფინანსების წყაროების ძიება.

EBRD-თან ფართომასშტაბიანი მოლაპარაკებების შედეგად, „კომპანიამ“ 2020 წლის სექტემბერში ხელი მოაწერა 217 მილიონი ევროს (873 მილიონი ლარი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) 10-წლიან სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც აშშ დოლარის ექვივალენტში საკმარისი იყო გადასახდელი 250 მილიონი აშშ დოლარის (819 მილიონი ლარი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის დასაფარავად.

250 მილიონი აშშ დოლარის ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის სრული დაფარვა მოხდა 2021 წლის აპრილში. ევროობლიგაციების დაფარვისთვის გამოყენებულმა სესხის მოცულობამ შეადგინა 853,734 ათასი ლარი.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის „კომპანიის“ მიერ EBRD-ს სესხი არ იყო გატანილი/ათვისებული და „კომპანიამ“ გადაიხადა სესხის მართვის საფასური 8,225 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღრიცხულ იქნა გადახდილი ავანსების სახით.

2018 წელს, კომპანიამ „KfW“-თან ხელი მოაწერა სასესხო ხელშეკრულებას 150 მილიონ ევროზე, საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობის დაფინანსებისთვის. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის არცერთი ტრანში არ ყოფილა გატანილი/ათვისებული და კომპანიამ გადაიხადა სესხის მომსახურების საფასური 904 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულ იქნა ფინანსურ ხარჯებში (2019 წელს „კომპანიამ“ გადაიხადა მართვის საფასური 4,455 ათასი ლარის ოდენობით და 89.5 ათასი ლარის სესხის მომსახურების საკომისიო).

2020 წელს, ფინანსური სირთულეების გათვალისწინებით, რომელიც გამოწვეული იყო COVID-19 პანდემიით, ფინანსთა სამინისტრომ 2020 წლის 23 აპრილს გამოსცა წერილი, რომლის თანახმად გადაწყდა მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობისთვის განკუთვნილი, KfW-სგან მიღებული 150 მილიონი ევროს აუთვისებელი სესხიდან 120 მილიონი ევრო მიემართათ სახელმწიფო ბიუჯეტში, სამთავრობო პროგრამების მხარდასაჭერად, რომელიც ხელს შეუწყობს პანდემიის და მისი შედეგების შემსუბუქებას.

შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიასა“ და KfW-ს შორის დადებული სასესხო ხელშეკრულება იქნა გადახდილი და შემცირებული 150 მილიონი ევროდან 30 მილიონ ევრომდე. შედეგად, 2018-2019 წლებში გადახდილი 3,961 ათასი ლარის მმართველობითი საფასური ჩამოწერილი იქნა სხვა ფინანსურ ხარჯებში 2020 წელს (იხილეთ შენიშვნა 10).

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიას“ აქვს ორი გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზი ორი ქართული ბანკისგან (საკრედიტო ხაზების ლიმიტები შეადგენს 30,000 ათას აშშ დოლარს და 15,000 ათას აშშ დოლარს, შესაბამისად), საანგარიშგებო თარიღისთვის არცერთი საკრედიტო ხაზი არ იყო გამოყენებული/ათვისებული. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღისათვის ორივე საკრედიტო ხაზის სახელშეკრულებო ვადა გასულია.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, EBRD-ის სესხზე პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტთან დაკავშირებული ფინანსური კოვენანტი იქნა დარღვეული, რამაც გამსესხებელს სესხის დაფარვის მოთხოვნის უფლება მისცა, თუმცა 2021 წლის 30 ივნისს „ჯგუფმა“ გამსესხებლისგან სესხის მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმის საბუთი მოიპოვა, აღნიშნული კოვენანტის დარღვევის მიუხედავად.

იმის გათვალისწინებით, რომ განხილული სესხი არ ყოფილა ათვისებული 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2021 წელს, როდესაც სესხი იქნა ათვისებული, „ჯგუფმა“ მიიღო სესხის მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმის საბუთი, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კოვენანტის დარღვევა არ იქონიებს გავლენას „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	722,024	671,620
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	10,067	-
სესხების დაფარვა	(10,000)	-
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულად ნაკადებში	67	-
სხვა ცვლილებები		
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების		
ცვლილების გავლენა	103,140	36,260
საპროცენტო ხარჯი	50,733	27,564
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯი	7,152	34,460
გადახდილი პროცენტი (შეტანილი საოპერაციო ფულად ნაკადებში)	(54,964)	(47,880)
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	106,061	50,404
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	828,152	722,024

21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)
სავაჭრო ვალდებულებები	102,145	69,317
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	3,626	23,072
სხვა ვალდებულებები	400	2,793
	106,171	95,182

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებით „ჯგუფის“ დამოკიდებულება სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

22. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ ფასით, რომელიც სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი იქნებოდა ვალდებულების გადაცემისას ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისთვის. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

„ჯგუფმა“ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს ისეთი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვით მისაღებ ან ვალდებულების გადაცემისას გადასახდელ ფასს შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება მომავალი ძირი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულების ხელმძღვანელობისეულმა შეფასებამ შედეგად მოგვცა ღირებულებების დიაპაზონი, რომელიც დაახლოებით საბალანსო ღირებულებას უტოლდება. მიუხედავად იმისა, რომ არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები ლონდონის საფონდო ბირჟაზეა რეგისტრირებული, ბაზარი არ არის აქტიური, რადგან მონაწილეები ძირითადად ინსტიტუციონალური ინვესტორები არიან და ბრუნვა ბაზარზე არ არის მაღალი.

„ჯგუფის“ სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გონივრულად არის მიახლოებული მათ სამართლიან ღირებულებებთან.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით „ჯგუფი“ შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ (b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ (c));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ (d)).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა „ჯგუფის“ რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

„ჯგუფის“ რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და „ჯგუფის“ საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „ჯგუფის“ ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვერელი მხარე ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. ის ძირითადად წარმოიშობა „ჯგუფის“ კლიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება იყო შემდეგი:

’000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	266,604	297,346
გაცემული სესხები	15	21,634	17,846
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17	74,034	135,815
შეზღუდული ფულადი სახსრები		924	60
		363,196	451,067

(iii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე უმეტესწილად განპირობებულია მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. თუმცა, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს იმ ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას ახდენს მისი მომხმარებლების ზაზის საკრედიტო რისკზე, იმ ინდუსტრიის და ქვეყნის რისკების ჩათვლით, რომელშიც ოპერირებენ მომხმარებლები. შემოსავლების კონცენტრაციაზე დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-6 შენიშვნაში.

სავაჭრო მოთხოვნებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის შეზღუდვა ხდება კორპორატიული კლიენტებისთვის მაქსიმალური გადახდის პერიოდის (ერთი თვე) დაწესებით. ამასთანავე, ზოგიერთი კლიენტის შემთხვევაში რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის გზით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა ზოგადად არ მოითხოვება. „ჯგუფს“ არ გააჩნია სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებზეც არ აღიარდება ზარალის რეზერვი უზრუნველყოფის არსებობის გამო.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ადგილობრივი	264,137	295,742
დსთ ქვეყნები	2,467	1,604
	266,604	297,346

სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკის მაქსიმალური დამოკიდებულება ანგარიშგების თარიღისთვის კლიენტების ტიპების მიხედვით იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გაზის დისტრიბუტორები	159,187	239,010
ელექტროენერგიის დისტრიბუტორები	81,353	24,822
გაზის მილსადენის საიჯარო ქირა (შენიშვნა 16)	22,851	24,264
სხვა	3,123	9,250
	266,604	297,346

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფის“ ორი ყველაზე მნიშვნელოვანი მომხმარებლის მიმართ არსებული მოთხოვნების საბალანსო ნაშთი 157,403 ათას ლარს შეადგენდა (2019: 226,603 ათასი ლარი).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება კორპორატიული კლიენტებისთვის

„ჯგუფის“ მიერ საკრედიტო რისკების დონეების მიხედვით გადანაწილება ხდება იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელია ზარალის რისკის განსაზღვრა (მათ შორის გარე რეიტინგების, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მმართველობითი ანგარიშების და ფულადი ნაკადების პროგნოზების და სხვა, კლიენტთან დაკავშირებული გარე ინფორმაციის საფუძველზე) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკების დონეები განისაზღვრება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მიანიშნებს დეფოლტის რისკზე და შეესაბამება სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე და კლიენტების მიმართ არსებულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2020
	არ არის		
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი	გაუფასურებული კრედიტით	კრედიტით გაუფასურებული	სულ
დაბალი რისკი	248,660	-	248,660
საშუალო რისკი	18,344	-	18,344
მაღალი რისკი	-	8,865	8,865
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	267,004	8,865	275,869
ზარალის რეზერვი	(400)	(8,865)	(9,265)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	266,604	-	266,604

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2019
	არ არის		
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი	გაუფასურებული კრედიტით	კრედიტით გაუფასურებული	სულ
დაბალი რისკი	279,191	-	279,191
საშუალო რისკი	21,047	-	21,047
მაღალი რისკი	-	7,944	7,944
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	300,238	7,944	308,182
ზარალის რეზერვი	(2,892)	(7,944)	(10,836)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	297,346	-	297,346

დაბალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს ძლიერი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, ნაკლებად სავარაუდოა, უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდის უნარიანობაზე. საგარეო საკრედიტო რეიტინგი BBB-დან BB+ მდე (S&P).

საშუალო რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს რესტრუქტურირებული ხელშეკრულებით ნაკისრი ფულადი ნაკადების ვალდებულებები, რომელიც უნდა დაიფაროს უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე.

მაღალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს სუსტი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, დიდი ალბათობით იქონიებს უარყოფით გავლენას ხელშეკრულების მხარეების გადახდისუნარიანობაზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა

წლის განმავლობაში, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

'000 ლარი	2020	2019
ნაშთი 1 იანვარს ფასს 9-ის ფარგლებში	10,836	8,068
წმინდა დარიცხვა/(შემცირება) წლის განმავლობაში	(1,571)	2,768
ნაშთი 31 დეკემბრის	9,265	10,836

(iv) გაცემული სესხები

გაცემული სესხის პირობები აღწერილია მე-15 შენიშვნაში. ხელმძღვანელობის შეფასებით არცერთი გაცემული სესხების ნაშთი არ არის კრედიტით-გაუფასურებული 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის. სს „საპარტნიორო ფონდი“ რომელსაც გაცემული სესხების არსებითი ნაშთი უკავშირდება, კლასიფიცირებულია დაბალი რისკის კატეგორიაში. ყველა გაცემული სესხი კლასიფიცირებულია 1-ელ დონეზე და გაუფასურების ზარალი გამოთვლილია 12-თვიანი მოსალოდნელი ზარალის საფუძველზე, შესაბამისად დახლოებით 185 ათასი ლარი.

(v) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფის“, ბანკში არსებული თანხების 99% განთავსებულია 3 ქართულ ბანკში (2019: 3 ბანკი), რომელთაგან ორს Fitch-ის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგით აქვს BB- შეფასება და ერთს - რუსული ბანკის ქართულ შვილობილ კომპანიას - გრძელვადიანი S&P Global Rating -ის რეიტინგი BB, სტაბილური პერსპექტივით.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების და ფულადი სახსრების შეზღუდული ნაშთების გაუფასურება დაანგარიშებული იყო 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარების მოკლე ვადიანობას. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელ ეტაპზე. „ჯგუფი“ არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაგენტი ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

(vi) ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

ფინანსური იჯარის მოთხოვნის ნაშთი წარმოადგენს საიჯარო ვადის ბოლოს არსებულ არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებას დისკონტირებულს იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთით (იხ. შენიშვნა 14). შესაბამისად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ეს უკანასკნელი არ ატარებს საკრედიტო რისკს და არის ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების ფარგლებს გარეთ, შესაბამისად ფინანსური იჯარის მოთხოვნებთან დაკავშირებით არ ყოფილა აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

(ც) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ჯგუფი“ სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. „ჯგუფის“ მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან „ჯგუფის“ რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე. „ჯგუფის“ ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს ობლიგაციების გამოშვების ხელშეკრულებაში ჩართული პირობების მონიტორინგს.

ზოგადად, „ჯგუფს“ ყოველთვის აქვს სათანადო მოთხოვნამდე ფულადი სახსრები, მისი მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაკმაყოფილებლად 60 დღის განმავლობაში, ფინანსური ვალდებულებების მომსახურების ჩათვლით; ეს გამორიცხავს ისეთი გაუთვალისწინებელი ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის გონივრულ ფარგლებში წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, მაგალითად ბუნებრივი კატასტროფები ან გლობალური პანდემია.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების, დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

'000 ლარი 2020	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების გამოშვება	828,152	846,796	846,796	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	106,171	106,171	106,171	-	-
	934,323	952,967	952,967	-	-

'000 ლარი 2019	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების გამოშვება	722,024	789,513	24,196	24,196	741,121
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	95,182	95,182	95,182	-	-
	817,206	884,695	119,378	24,196	741,121

არ არის მოსალოდნელი რომ დაფარვის ვადების ანალიზში შესულ ფულად ნაკადებს ადგილი ექნებათ არსებითად ადრე, ან არსებითად განსხვავებული ოდენობებით.

495,338 ათასი ლარის წმინდა მიმდინარე ვალდებულების პოზიციის მიუხედავად, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფს“ აქვს წმინდა საბრუნავი კაპიტალის 332,814 ათასი ლარის დადებითი ნაშთი. წმინდა მიმდინარე ვალდებულების პოზიცია 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის ფაქტობრივად გამოწვეული იყო 2021 წლის აპრილში დასაფარი სასესხო ვალდებულებებით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფს“ ჰქონდა გამოუყენებელი სესხი EBRD-ისგან 217 მილიონი ევროს ოდენობით. 211,5 მილიონი ევროს სესხი ათვისებულ იქნა 2021 წლის თებერვალში, 2021 წლის აპრილში ევროობლიგაციების სრულად დაფარვის მიზნით. იხილეთ შენიშვნა 20.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები იმოქმედებს „ჯგუფის“ შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს ბაზრის რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

(i) სავალუტო რისკი

„ჯგუფი“ ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმ შესყიდვებთან, გაყიდვებთან და სესხებთან დაკავშირებით, რომლებიც დენომინირებულია „ჯგუფში“ შემავალი საწარმოების შესაბამისი სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის დენომინირებული არის აშშ დოლარი. ზოგადად, „ჯგუფის“ სესხები იმ ვალუტებშია დენომინირებული, რომლებიც შეესაბამება „ჯგუფის“ ქვემდებარე ოპერაციების საფუძველზე გენერირებულ ფულად ნაკადებს. ეს უზრუნველყოფს ეკონომიკურ ჰეჯირებას წარმოებული ხელშეკრულებების დადების საჭიროების გარეშე.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

’000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,467	1,604
გაცემული სესხები	21,427	17,675
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	204	14,561
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(47,299)	(58,407)
სესხები და კრედიტები	(828,152)	(722,024)
წმინდა დაქვემდებარება	(851,353)	(746,591)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		კურსი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის	
	2020	2019	2020	2019
აშშ დოლარი	3.1097	2.8192	3.2766	2.8677

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გონივრულად შესაძლებელი 20%-იანი გაუფასურება (2019 წელს 10%), ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, 31 დეკემბრისთვის, იმოქმედებდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და გაზრდიდა/(შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ანალიზი იყენებს დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება და ის გამორიცხავს პროგნოზირებული ყიდვა-გაყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

’000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი 2020	(170,271)
31 დეკემბერი 2019	(74,659)

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის გამყარებას აშშ დოლართან მიმართებაში ექნებოდა ზემოთ ნაჩვენები ოდენობის ტოლი, მაგრამ უკუეფექტი იმ პირობით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი დარჩება.

(ii) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება პირველ რიგში მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადი განაკვეთის მქონე სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს „ჯგუფი“ დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხებისა და კრედიტების აღებისას ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იმის გადასაწყვეტად, იქნება თუ არა ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთი მეტად სასურველი „ჯგუფისთვის“ მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, დაფარვის ვადის დადგომამდე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

ანგარიშგების თარიღისთვის „ჯგუფის“ პროცენტის ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
გაცემული სესხები	21,634	17,846
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	74,034	135,815
შეზღუდული ფულადი სახსრები	924	60
სესხები და კრედიტები	(828,152)	(722,024)
	(731,560)	(568,303)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

„ჯგუფი“ არ აღრიცხავს ფიქსირებულგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. შესაბამისად, ცვლილებას საპროცენტო განაკვეთებში ანგარიშგების თარიღისთვის არ ექნება გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

23. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები

2013 წლის ოქტომბერში „კომპანია“ და სს „საპარტნიორო ფონდმა“ დააფუძნეს ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ 51% და 49% წილობრივი მონაწილეობით, შესაბამისად. საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით. გადახდილი საწესდებო კაპიტალი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 175,185 ათას ლარს (2019 წელს: 175,185 ათასი ლარი) შეადგენდა.

შვილობილი კომპანიის, შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ წესდების თანახმად, კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღებას სჭირდება ერთპიროვნული შეთანხმება. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ „ჯგუფი“ აკონტროლებს შვილობილ კომპანიას, რადგან ის ექვემდებარება (აქვს უფლება) ცვალებად ამონაგებს შვილობილ კომპანიაში მისი ჩართულობიდან და მას შესწევს უნარი გავლენა იქონიოს ამგვარ ამონაგებზე, შვილობილ კომპანიაზე მისი უფლებამოსილების გამოყენების გზით. აღნიშნული დასკვნა ეფუძნება საკუთრების წილის პროცენტულ მაჩვენებელს და შვილობილი კომპანიის წესდებაში განსაზღვრული გადაწყვეტილებების მნიშვნელობას, რომლისთვისაც საჭიროა მარტივი ხმათა უმრავლესობა.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლისათვის

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის (CCPP) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის მიზნით. სამშენებლო სამუშაოები 2015 წლის ივლისის თვეში დასრულდა. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა შემოსავლის გენერირება 2015 წლის სექტემბრიდან დაიწყო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია „ჯგუფის“ შვილობილი კომპანიის „გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის“ შესახებ, რომელსაც არსებითი არამაკონტროლებელი წილი გააჩნია (იხილეთ აგრეთვე შენიშვნა 30 (d));

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)	1 იანვარი 2019 (გადაანგარიშებული)
‘000 ლარი			
არამაკონტროლებელი წილის პროცენტულობა	49%	49%	49%
გრძელვადიანი აქტივები	396,690	411,642	416,512
მიმდინარე აქტივები	54,747	44,722	49,267
გრძელვადიანი ვალდებულებები	(189,091)	(197,709)	(238,324)
მიმდინარე ვალდებულებები	(97,334)	(73,616)	(65,887)
წმინდა აქტივები	165,012	185,039	161,568
არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულება	80,856	90,669	79,168
შემოსავალი	232,324	224,966	209,090
მოგება	18,914	25,475	43,512
მოგება და სულ სრული შემოსავალი	18,914	25,475	43,512
არამაკონტროლებელი წილის კუთვნილი მოგება	9,268	12,483	21,321
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	57,830	89,726	71,209
ფულადი ნაკადები გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში	(9,027)	(9,050)	(35,472)
ფულადი ნაკადები გამოყენებული საფინანსო საქმიანობებში			
(არამაკონტროლირებული წილის დივიდენდები: 982 ათასი ლარი 2019 წელს)	(63,938)	(80,894)	(50,577)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(15,135)	(218)	(14,840)

2016 წლის აგვისტოში შეიქმნა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“, საწესდებო კაპიტალით 10,000 ათასი ლარის ოდენობით, რომელშიც „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს. 2017 და 2018 წლების განმავლობაში, „ჯგუფმა“ დამატებითი ინვესტიცია განახორციელა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის 2“-ის კაპიტალში და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ახალი შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალმა 350,193 ათასი ლარი შეადგინა. 2019 წლის თებერვალში, „კომპანიამ“ მიიღო გადწყვეტილება 266,909 ათას ლარამდე შეემცირებინა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის საწესდებო კაპიტალი. 2019 წლის თებერვალში „კომპანიამ“ 83,297 ათასი ლარით შეამცირა მისი ინვესტიციები შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ში, რის შედეგადაც განულდა საინვესტიციო ვალდებულება და თანხა შვილობილ კომპანიაზე მიწოდებულ იქნა სესხის სახით.

2017 წლის აგვისტოში, დარეგისტრირდა ახალი შვილობილი კომპანია „GOGC Trading SA“, რომლის რეგისტრირებული მისამართია ჟენევა, შვეიცარია. „ჯგუფის“ მიზანს წარმოადგენს ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტების, ნავთობ-ქიმიკატების და სხვა საქონლით ვაჭრობა, ასევე ლოგისტიკა, აღნიშნული შვილობილი კომპანიის მეშვეობით. „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს შვილობილ კომპანიაში, ფიქსირებული სააქციო კაპიტალით 100 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით.

2020 და 2019 და წლებში დამატებითი შენატანი 450 ათასი და 450 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით, შესაბამისად, განხორციელდა GOGC Trading SA-ის კაპიტალში.

2018 წლის ოქტომბერში დაფუძნდა ახალი შვილობილი კომპანია შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია (შემდგომში - სგკ), რეგისტრირებული ოფისით - თბილისი, საქართველო, რომელშიც „კომპანია“ ფლობს 100%-იან წილს. წესდების მიხედვით, სგკ-ს თავდაპირველი კაპიტალი განისაზღვრა 100 ათასი ლარით. სგკ დაფუძნდა საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობისა და ოპერირებისთვის. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიის“ ინვესტიციამ სგკ-ში შეადგინა 7,557 ათასი ლარი (ფულადი და არაფულადი შენატანები). 2020 წლის ბოლოსთვის გაზსაცავის მშენებლობა არ დაწყებულა.

24. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები

„ჯგუფმა“ გააფორმა მილსადენების მშენებლობის და ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ხელშეკრულებები 3,841 ათასი ლარის ოდენობით დაუფარავი კაპიტალური ვალდებულებებით 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის (2019: 8,802 ათასი ლარი - ძირითადად დაკავშირებული მილსადენების მშენებლობასთან, 45,030 ათასი ლარი, შესაბამისად - ძირითადად დაკავშირებული თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან და 2,266 ლარი დაკავშირებული ელექტროენერგიის ტრანსფორმატორის შეძენასთან).

2018 წლის 11 ივნისს „ჯგუფის“, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდგომში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი აქციონერების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2020 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მხრიდან არ განხორციელებულა ინვესტიცია ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში (2019 : 446 ათასი ლარი).

„ჯგუფი“ წარმოადგენს დამატებითი გაზის შესყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რომელიც ძალაშია 2026 წლამდე, რომლის თანახმადაც „ჯგუფმა“ უნდა მიიღოს და გადაიხადოს ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) კონკრეტული რაოდენობის გაზი წინასწარ განსაზღვრული ფასებით, რომლებიც ბუნებრივი გაზის მიმდინარე საბაზრო ფასზე მნიშვნელოვნად დაბალია. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესასყიდი და გადასახდელი „დამატებითი გაზის“ მთლიანი ნარჩენი ღირებულება 771,959 ათას ლარს შეადგენდა (2019: 783,315 ათასი ლარი).

„ჯგუფი“ ასევე წარმოადგენს გაზის გაყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რის საფუძველზეც მისმა კლიენტმა უნდა მიიღოს და აანაზღაუროს, ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) „ჯგუფის“ მიერ შესყიდული გაზის მთლიანი რაოდენობა, მათ შორის „დამატებითი გაზის“ მთლიანი რაოდენობა. შედეგად „ჯგუფს“ მიაჩნია, რომ „დამატებითი გაზის“ შესყიდვასთან დაკავშირებით მათი ვალდებულება გაიქცითება „ჯგუფის“ კლიენტის ვალდებულებით, რომელიც მოიცავს გაზის რაოდენობის შესყიდვას და წარმოადგენს ეფექტურ სახელშეკრულებო ურთიერთშეთანხმებას, როდესაც „ჯგუფი“ მის ვალდებულებებს გადასცემს „ჯგუფის“ კლიენტს.

25. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. „ჯგუფს“ არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონებასთან ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშვება „ჯგუფის“ ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ „ჯგუფი“ არ მოიპოვებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ ზარალს ან კონკრეტული აქტივების განადგურებას ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა „ჯგუფის“ ოპერაციებზე და ფინანსურ პოზიციაზე.

(b) სასამართლო დავა

„სგტკ“-ს საქმე:

2017 წლის ოქტომბერში, „კომპანია“ შეიტანა სარჩელი „სგტკ“-ს („მოპასუხე“) წინააღმდეგ, რომლითაც ის ითხოვდა „მოპასუხის“ მიერ „კომპანიისთვის“ ბუნებრივი აირის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ოდენობის მიუწოდებლობით გამოწვეული დაახლოებით 3,747 ათასი აშშ დოლარის ზარალის ანაზღაურებას.

ამასთან ერთად, „კომპანია“ ითხოვს „კომპანიის“ მიერ „მოპასუხისთვის“ იჯარით გადაცემული მილსადენების სისტემისთვის ამ უკანასკნელის მიერ მისი ოპერირების პერიოდში მიყენებული 706 ათასი ლარის ოდენობის ზარალის ანაზღაურებას. თბილისის საქალაქო სასამართლომ, რომელიც წარმოადგენს პირველი ინსტანციის სასამართლოს, არ დააკმაყოფილა სარჩელი. „კომპანია“ საჩივარი შეიტანა სააპელაციო სასამართლოში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღისთვის, სამართალწარმოება ჯერ არ დასრულებულა. თბილისის საქალაქო სასამართლოში 2020 წლის 24 აპრილს დანიშნული მოსმენა გადაიდო COVID-19-ის პანდემიის გამო.

ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და ანგარიშგების მომზადების შემდგომი პერიოდისთვის, სასამართლო განხილვის შედეგი გაურკვეველია, რის შედეგადაც „კომპანია“ აღრიცხვაში არ გაატარა ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული რაიმე შემოსავალი.

ფრონტერას საქმე:

2018 წლის ივლისში, „კომპანია“ და ნავთობის და გაზის სახელმწიფო სააგენტომ (შემდეგში - „ნგს“) შეიტანეს სარჩელი ფრონტერა რისორზ ჯორჯია ქორფორეიშენის (შემდეგში - „ფრონტერა“) წინააღმდეგ. „კომპანია“ და „ნგს“, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, აყენებენ საკითხს „ფრონტერას“ მიერ „პწგზ“-ს (პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების) გარკვეული პირობების არსებითად დარღვევის თაობაზე, რაც მოიცავს სახელმწიფოებო ფართობის დაახლოებით 99%-ის დაბრუნების ვალდებულებას, თუმცა არ შემოიფარგლება ამით. ამის გარდა, „კომპანია“ და „ნგს“ ითხოვენ ზიანის ანაზღაურებას, მათ შორის ფულად კომპენსაციას, ნავთობის განაწილების და ტერიტორიის დაბრუნების ვალდებულებების დარღვევისთვის და „კომპანიის“ მიერ გადახდილი, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებლის ანაზღაურებას, რომელიც არ ყოფილა ანაზღაურებული „ფრონტერას“ მიერ.

2018 წლის სექტემბერში „ფრონტერამ“ აღძრა შეგებებული სარჩელი, „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ 2012-2027 წლებში „პწგზ“-ს ვითომდა ჩადენილი დარღვევების შედეგად 3,5 მილიარდი აშშ დოლარის ოდენობის მიუღებელი მოგების ანაზღაურების მოთხოვნით. „კომპანია“ და „ნგს“-მ

შეგებებული სარჩელი უსაფუძვლოდ მიიჩნეის და მტკიცედ დაუპირისპირდნენ მას. მიუღებელი მოგების ანაზღაურების თაობაზე სასარჩელო მოთხოვნასთან ერთად, „ფრონტერამ“ დააყენა 3,5 მილიონ აშშ დოლარის ოდენობის გადასახადებთან (დღგ და აქციზის გადასახადი) დაკავშირებული მოთხოვნა და მოითხოვა XII ბლოკის ტერიტორიაზე დაშვების უფლების მოპოვების მიზნით გაწეული 74 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის იურიდიული ხარჯების ანაზღაურება.

2019 წელს „ფრონტერამ“ საარბიტრაჟო სასამართლოს მიმართა განცხადებით შეგებებული სარჩელის ნებაყოფლობითი გამოთხოვის თაობაზე. „კომპანიამ“ და „ნგს“-მ გააპროტესტეს „ფრონტერას“ მოთხოვნა, თუმცა მოგვიანებით უარი თქვეს შეთავაზებული გამოთხოვისათვის წინააღმდეგობის გაწევაზე.

2020 წლის 17 აპრილს საარბიტრაჟო სასამართლომ მიიღო საბოლოო გადაწყვეტილება სადავო საკითხებთან დაკავშირებით. საარბიტრაჟო სასამართლომ მხარი დაუჭირა „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ „პწგზ“-ს ინტერპრეტაციას მხარეთა შესაბამისი უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრის ნაწილში. საარბიტრაჟო სასამართლომ, სხვა საკითხებზე მის მიერ გამოტანილ გადაწყვეტილებებთან ერთად, დაადგინა, რომ საძიებო ფართობის დაბრუნებასა და სახელმწიფოსთვის გადაცემაზე უარის თქმით მოპასუხემ - „ფრონტერამ“, „პწგზ“-ის არსებითი დარღვევა ჩაიდინა. გადაწყვეტილების მიხედვით, „ფრონტერა“ და შპს „Frontera Resources US LLC“ ვალდებული არიან აანაზღაურონ „კომპანიის“ მიერ „ფრონტერას“ სახელით გადახდილი ბუნებრივი რესურსების მოსაკრებლის თანხა და ასევე, „კომპანიის“ მიერ საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები 18,522 ათასი ლარის ოდენობით. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებამ დაადასტურა „ფრონტერას“ მიერ შეტანილი შეგებებული სარჩელის გამოთხოვა და მასთან დაკავშირებით წარმოების შეწყვეტა. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების დებულებების და „პწგზ“-ს თანახმად, საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება არის საბოლოო და მხარეთათვის სავალდებულო.

საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების მიხედვით „კომპანიას“ აქვს ფრონტერასგან 18,522 ათასი ლარის კომპენსაციის მოთხოვნის იურიდიული უფლება და „კომპანია“ იმედოვნებს ამ თანხის სრულად ამოღებას, თუმცა იქიდან გამომდინარე, რომ ფასს-ის მიზნებისთვის აღნიშნული უფლება არ აკმაყოფილებს მისი, მისაღებ შემოსავლად აღიარების მკაცრ კრიტერიუმებს, იგი არ არის გათვალისწინებული ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლოს გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებები ახასიათებს, რაც ხშირად გაურკვეველი, ურთიერთგამომრიცხავი და განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, დამატებითი გადასახადის, მოსაკრებლის ან ჯარიმის ვალდებულება არ დაეკისრება საგადასახადო უწყებების მიერ იმ წლის დასრულებიდან სამი წლის გასვლის შემდეგ, როდესაც ადგილი ჰქონდა ამგვარ დარღვევას, თუმცა გარკვეულ შემთხვევებში საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „ჯგუფისეული“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(d) ეკოლოგიური საკითხები

საქართველოში ეკოლოგიური რეგულაციების ძალაში შესვლა განვითარების პროცესში იმყოფება და სამთავრობო უწყებების აღსრულების პოზიცია მუდმივად გადაიხედება. „კომპანია“ პერიოდულად აფასებს ეკოლოგიური რეგულაციების ფარგლებში მის ვალდებულებას. ვალდებულებები განსაზღვრისთანავე აღიარდება. შეუძლებელია იმ პოტენციური ვალდებულებების შეფასება, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს ცვლილებების განხორციელებით არსებულ რეგულაციებში, სამოქალაქო სამართალწარმოებაში ან კანონმდებლობაში, თუმცა მათ შესაძლოა არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდეს. მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში აღსრულების მოცემულ ვითარებაში, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს გარემოსთვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

26. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ მთლიანად ფლობს სს „საპარტნიორო ფონდი“. „ჯგუფის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა. „ჯგუფის“ მშობელი კომპანია აქვეყნებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რაც შესულია თანამშრომელთა ხელფასებში:

'000 ლარი	2020	2019
ხელფასები და ბონუსები	1,174	1,284

(c) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

„ჯგუფი“ ყოველდღიურ საქმიანობას ახორციელებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება ან ერთობლივად კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ ან იმყოფება ამ უკანასკნელის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. „ჯგუფმა“ მიიღო ბასს 24-ის (დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები) გათავისუფლების გამოყენების გადაწყვეტილება, რომელიც სამთავრობო უწყებებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების შემცირებული სახით წარდგენის საშუალებას იძლევა.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯის, ასევე სამთავრობო უწყებებთან დაკავშირებული ნაშთების მთლიანი თანხა, ქვემოთ განსაზღვრულის გარდა, მნიშვნელოვანი არ არის.

„ჯგუფის“ ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია ქვემოთ. ოპერაციები საქართველოს მთავრობასთან განხილულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში 6, 11, 15 და 16.

(i) შემოსავალი

'000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი	
	31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		31 დეკემბრისთვის	
	2020	2019	2020	2019
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებული საწარმოები:				
შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარიდან*	43,065	43,059	22,851	24,264
შემოსავალი ელექტროენერგიის გამომუშავებისა და მიწოდებიდან	148,441	119,996	31,377	11,991
მშობელი კომპანიის მეკავშირე:				
შემოსავალი ელექტროენერგიის გამომუშავებიდან	14,948	37,997	-	4,318
	206,454	201,052	54,228	40,573

* მილსადენის იჯარის ნარჩენი ნაშთი წარმოადგენს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (იხილეთ შენიშვნა 16) მიმართ არსებულ რესტრუქტურიზებულ მოთხოვნას.

'000 ლარი	
სგტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრისთვის	20,014
სგტკ-ის მიმართ არსებული მოთხოვნის დაფარვა 2020 წლის განმავლობაში	(5,000)
2020 წლის განმავლობაში აღარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	421
დისკონტირების დაბრუნება (შენიშვნა 10)	2,283
სგტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	17,718

ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მიღებულ შემოსავალთან დაკავშირებული დაუფარავი ნაშთები უნდა იყოს დაფარული ნაღდი ფულით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამი თვის განმავლობაში. არცერთი ნაშთი არ არის უზრუნველყოფილი.

(ii) ხარჯები

'000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი	
	31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		31 დეკემბრისთვის	
	2020	2019	2020	2019
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები:				
ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება	9,632	12,561	1,504	1,973
	9,632	12,561	1,504	1,973

ნარჩენი ნაშთების ანგარიშსწორება ხდება ნაღდი ფორმით, საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას სამი თვის განმავლობაში.

(iii) სესხები

'000 ლარი	დარიცხული პროცენტი		დაუფარავი ნაშთი	
	2020	2019	2020	2019
გაცემული სესხები:				
აქციონერი	1,793	1,409	19,914	15,983

27. შემდგომი მოვლენები

2021 წლის თებერვალში „კომპანია“ დაარსა ახალი შვილობილი კომპანია შპს გარდაბნის თბოელექტროსადგური 3, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით. ახალი შვილობილი კომპანიის მიზანია გარდაბანში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობა და შემდგომი ოპერირება. მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაწყება ივარაუდება 2021 წლის მეორე ნახევარში.

„კომპანიას“, საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 25 მარტის N129 დადგენილების საფუძველზე, დაეკისრა შვილობილი კომპანიის დაფუძნება, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, რომელიც გადამცემი სისტემის მფლობელის ფუნქციას შეასრულებს (როგორც განმარტებულია ეს ტერმინი საქართველოს ენერგეტიკის და წყალმომარაგების კანონში) და ამ შვილობილ კომპანიაზე საკუთრების უფლების გადაცემა გაზის მაგისტრალური მილსადენების სისტემაზე (MPGS). შვილობილი კომპანია გადაიხარებს „კომპანიის“ უფლებებსა და ინტერესებს შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან გაფორმებულ MPGS-ს საიჯარო ხელშეკრულებაში და გახდება საიჯარო ხელშეკრულების მხარე „კომპანიის“ ნაცვლად. შვილობილი კომპანია - შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ დარეგისტრირდა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2021 წლის აპრილში (იხილეთ შენიშვნა 1 (a)).

2021 წელს, „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალი გაიზარდა 216 ათასი ლარის არაფულადი შენატანებით (მიწის ნაკვეთები და სხვა აქტივები), რომელიც „კომპანიის“ კაპიტალში შეტანილ იქნა მშობელი კომპანიის მიერ.

2021 წლის აპრილში „კომპანია“ მოიპოვა მოკლევადიანი დაფინანსება ჯამური 134,677 ათასი ლარის ოდენობით, ოთხი ქართული ბანკისგან, სამუშაო კაპიტალის დაფინანსების მიზნით.

2021 წლის აპრილში „კომპანია“ სრულად დაფარა 250 მილიონი აშშ დოლარის (819 მილიონი ლარი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) ევროობლიგაციები და მათზე გადასახდელი კუპონი და ამისთვის აითვისა EBRD-სგან მიღებული სესხი 853,734 ათასი ლარის ოდენობით.

2020 წლის ოქტომბერში „კომპანია“ დაიწყო მოლაპარაკებები შპს სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტთან (SGEI) საქართველოს სოციალური გაზის სექტორში ბუნებრივი გაზის მიწოდების (მათ შორის „ქართული გაზის“ და „სოციალური გაზის“ ყიდვა/გაყიდვის), სახელშეკრულებო პირობების ცვლილების მიზნით, როგორც ეს გათვალისწინებულია „კომპანიასა“ და SGEI-ს შორის 2011 წლის 23 დეკემბერს დადებული გაზის მიწოდების ხელშეკრულებით (GSA), რომელიც გაფორმებულია საქართველოს მთავრობის და SOCAR-ის მიერ საქართველოსთვის სოციალური გაზის მიწოდების თაობაზე ურთიერთშეთანხმების განსაზღვრის თაობაზე 2011 წლის 23 დეკემბერს ხელმოწერილი მემორანდუმის საფუძველზე და მის შესასრულებლად. მიუხედავად იმისა, რომ ამჟამად მიმდინარეობს მოლაპარაკებები საქართველოს მთავრობისა და SOCAR-ის მონაწილეობით, ოფიციალური შეთანხმება მემორანდუმისა და ხელშეკრულების შესაბამის დებულებებში ცვლილებების შეტანის შესახებ არ არის ხელმოწერილი წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის.

28. COVID-19-ის გავლენა

COVID-19-ის პანდემიამ არსებითი გავლენა იქონია საქართველოზე 2020 წლის თებერვლის ბოლოდან. 2020 წლის 11 მარტს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა და საქართველოს მთავრობამ დაიწყო გარკვეული ზომების მიღება ვირუსის შესაჩერებლად - დაწესდა შეზღუდვები ტრანსპორტით გადაადგილებაზე, ბიზნეს საზოგადოებისთვის იქნა მიცემული მითითება თანამშრომლების დისტანციურ მუშაობის რეჟიმზე გადაყვანის შესახებ და ა.შ. სოციალური დისტანცირების გასაუმჯობესებლად, სკოლები, რესტორნები, კინოთეატრები და სპორტული ღონისძიებები 2020 წლის უმეტესი პერიოდის განმავლობაში იქნა შეჩერებული.

COVID-19-ის აფეთქებამ არსებითი გავლენა იქონია ეკონომიკასა და ბიზნესგარემოზე გლობალურ დონეზე და საქართველოში. 2020 წლისთვის, საქართველოს მშპ-ს რეალური წლიური ცვლილება უარყოფითია და შეადგენს 6.1%-ს (საქსტატის თანახმად), 2019 და 2018 წლებთან შედარებით, სადაც ზრდა იყო 5.1% და 4.8%, შესაბამისად.

„ჯგუფი“ არ ელოდება, რომ COVID-19 პანდემიას ექნება მყისიერი უარყოფითი გავლენა „ჯგუფის“ ფინანსურ შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე, რადგან გაზის, ენერგეტიკის და კომუნალური სექტორები, როგორც წესი უფრო სტაბილურია, სხვა სექტორებთან შედარებით.

ხელმძღვანელობა არ გამორიცხავს, რომ კარანტინის პერიოდის გახანგრძლივებას, რეგულაციების სიმკაცრის ზრდას, ან მსგავს შეზღუდვებს უარყოფითი გავლენა ექნება ეკონომიკაზე, რომელიც თავის მხრივ უარყოფითად აისახება „ჯგუფის“ ფინანსურ შედეგებზე, საშუალო და გრძელვადიან პერიოდებში. „ჯგუფი“ ასევე განიხილავს მოვლენების უარყოფითი განვითარების სცენარებს და მზად არის მოახდინოს საოპერაციო გეგმების ადაპტაცია ამ ცვლილებების შესაბამისად.

29. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

30. შეცდომების კორექტირება

(a) მომხმარებლისთვის გადასახდელი ანაზღაურება - გამოტოვება

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ გაზის ძირითადი მომხმარებლისთვის გადასახდელი ანაზღაურება, რომელიც ეკუთვნოდა 2019 წლის პერიოდს არ იყო სწორად აღრიცხული, როგორც შემოსავლის შემცირება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება არ იყო აღიარებული წინა წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ვალდებულების აღიარების ყველა პირობა იყო დაკმაყოფილებული და ინფორმაცია, მომხმარებლისთვის გადასახდელი ანაზღაურების შესახებ „კომპანიისთვის“ ხელმისაწვდომი იყო წინა წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღამდე. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ნაშთი იყო შემცირებული, ხოლო შემოსავალი - გაზრდილი, 6,833 ათასი ლარით.

(b) ძირითადი საშუალებები - ზოგადი სასესხო ხარჯების კაპიტალიზაცია

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ მილსადენების მშენებლობასა და რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული ზოგადი სასესხო ხარჯები არ იყო კაპიტალიზირებული და გარდაბნის 2-ე თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან დაკავშირებული ზოგადი სასესხო ხარჯების ნაწილი არასწორად იქნა კაპიტალიზირებული წინა წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი საშუალებების ნაშთი იყო შემცირებული 7,440 ათასი ლარით, ხოლო ფინანსური ხარჯი - გაზრდილი 1,286 ათასი ლარით.

(c) ძირითადი საშუალებები - ცვეთა „ჯგუფის“ დონეზე

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ჯგუფის დონეზე გარდაბნის თბოელექტროსადგურის და გარდაბნის 2-ე თბოელექტროსადგურის მშენებლობაზე კაპიტალიზირებულ საპროცენტო ხარჯებზე ცვეთა არ იყო დარიცხული. შედეგად ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი საშუალებების ნაშთი იყო გაზრდილი 1,756 ათასი ლარით, ხოლო ცვეთის ხარჯი - შემცირებული 409 ათასი ლარით.

(d) არამაკონტროლებელი წილი - კონსოლიდაციის კორექტირებები

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რამდენიმე კონსოლიდაციის კორექტირება არასწორად იყო გათვალისწინებული არამაკონტროლებელი წილის ნაშთში. აღნიშნული შეცდომების შედეგად, ასევე წინამდებარე შენიშვნაში წარმოდგენილი შვილობილ კომპანიასთან დაკავშირებული სხვა კორექტირებების შედეგად, არამაკონტროლებელი წილების ნაშთი გაზრდილი იყო 14,059 ათასი ლარით, ხოლო გაუნაწილებელი მოგება იყო შემცირებული 14,059 ათასი ლარით ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(e) სათადარიგო ნაწილების კლასიფიკაცია

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ სათადარიგო ნაწილების გარკვეული ნაწილი, რომელიც აკმაყოფილებს ძირითადი საშუალებების განმარტებას, მათ შორის ერთ პერიოდზე მეტი ვადით გამოყენების მოთხოვნას, არასწორად იქნა კლასიფიცირებული მარაგებში. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საშუალებების ნაშთები შემცირებული იყო 16,222 ათასი ლარით, ხოლო მარაგების ნაშთები - გაზრდილი იმავე თანხით.

(f) კომპონენტური აღრიცხვა

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ კაპიტალური დანახარჯები, რომლებიც გაზის ტურბინების ფრთებს უკავშირდებოდა და რომლის გაწევაც აუცილებელია ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, არ აღირიცხებოდა, როგორც ცალკეული კომპონენტი და ცვეთა არ ერიცხებოდა ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საშუალებების ნაშთები გაზრდილია 10,764 ათასი ლარით, ხოლო ცვეთა შემცირებულია 2,401 ათასი ლარით.

(გ) დარიცხული პირგასამტეხლოს აღრიცხვის პერიოდი

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ძირითად კონტრაქტორზე დარიცხული ჯარიმა, რომელიც გარდაბნის 2-ე თბოსადგურის მშენებლობას უკავშირდებოდა და მასთან დაკავშირებული შესაბამისი ვალდებულების კორექტირება, რომელიც ეკუთვნოდა 2019 წელს, არ იყო აღრიცხული სწორ პერიოდში. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ნაშთი გაზრდილია 7,133 ათასი ლარით, ხოლო სხვა შემოსავლისა და ფინანსური ხარჯების თანხები შემცირებული იყო 7,364 ათასი ლარით და 231 ათასი ლარით, შესაბამისად.

ზოგადად, „ჯგუფი“ ჯარიმებიდან მიღებულ შემოსავალს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით, როდესაც „ჯგუფს“ აქვს გადახდის მოთხოვნის უფლება ან ვალდებულებებთან ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და როდესაც დარწმუნებით მოსალოდნელია მომავალში აღნიშნული თანხების მიღება.

ცვლილებები მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის წარდგენაში

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაყიდვების თვითღირებულების და სხვა ხარჯების ნაწილი 854 ათასი ლარის ოდენობით, არასწორად იყო წარმოდგენილი მათი ფუნქციების და არა მათი ბუნების მიხედვით.

(h) კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

’000 ლარი

1 იანვარი 2019

ძირითადი საშუალებები

მარაგები

სულ აქტივები

სულ ვალდებულებები

არამაკონტრლებელი წილი

გაუნაწილებელი მოგება

სულ კაპიტალი

კორექტირების შედეგი

წინა

წარდგენილი

კორექტირება

გადაანგარიშებული

958,401

5,513

963,914

17,823

(9,070)

8,753

1,693,027

(3,557)

1,689,470

704,674

-

704,674

91,560

(12,392)

79,168

480,661

8,835

489,496

988,353

(3,557)

984,796

’000 ლარი

31 დეკემბერი 2019

ძირითადი საშუალებები

მარაგები

სულ აქტივები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სულ ვალდებულებები

არამაკონტრლებელი წილი

გაუნაწილებელი მოგება

სულ კაპიტალი

კორექტირების შედეგი

წინა

წარდგენილი

კორექტირება

გადაანგარიშებული

1,175,484

11,142

1,186,626

20,475

(16,222)

4,253

1,887,407

(5,080)

1,882,327

95,477

(295)

95,182

830,736

(295)

830,441

104,728

(14,059)

90,669

531,422

9,274

540,696

1,056,671

(4,785)

1,051,886

(i) კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	კორექტირებების შედეგი		
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	წინა წარდგენილი	კორექტირებები	გადაანგარიშებული
ცვეთა და ამორტიზაცია	(38,342)	(2,810)	(41,152)
შემოსავალი	880,581	(6,833)	873,748
გაზის და ნავთობის თვითღირებულება	(617,269)	854	(616,415)
სხვა შემოსავალი	10,097	7,364	17,461
სხვა ხარჯი	(30,535)	(854)	(31,389)
ფინანსური ხარჯები	(66,301)	1,055	(65,246)
მოგება და სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	121,376	(1,224)	120,152

(j) კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

'000 ლარი	კორექტირებების შედეგი		
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	წინა წარდგენილი	კორექტირებები	გადაანგარიშებული
მიმწოდებლებისა და თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები	(777,353)	(7,024)	(784,377)
მიღებული პროცენტი	12,917	(332)	12,585
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	60,621	(7,356)	53,265
ძირითადი საშუალებების შეძენა, გადახდილი ავანსების ჩათვლით	(234,084)	7,372	(226,712)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(208,019)	7,372	(200,647)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(212,835)	16*	(212,819)

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ მიმწოდებლებისთვის და თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრების ნაწილი არასწორად იყო კლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების შეძენის სახით, მათ შორის ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების საინვესტიციო საქმიანობებში გადახდილი ავანსები. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან შემცირებული იყო 7,024 ათასი ლარით, ხოლო ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან - გაზრდილი 7,024 ათასი ლარით.

*გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე

31. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული „ჯგუფის“ საწარმოების მიერ.

ზოგიერთი შესადარისი თანხები დაკორექტირდა შეცდომების გასწორების შედეგად (იხილეთ შენიშვნა 30).

რიგი ახალი ან კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები შევიდა ძალაში 2020 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არ იქონიეს არსებითი გავლენა „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილები ფასდება შეძენილი საწარმოს იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად, შესყიდვის თარიღისთვის.

ცვლილებები „ჯგუფის“ შვილობილ კომპანიაში არსებულ წილში, რომლებიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაციები.

(ii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ „ჯგუფის“ მიერ კონტროლირებად სტრუქტურულ ერთეულებს. „ჯგუფი“ აკონტროლებს საწარმოს თუ მას აქვს შვილობილ კომპანიაში ჩართულობით ცვალებადი ამონაგების მიღების და ასევე ამონაგებზე გავლენის მოხდენის უფლებამოსილება (მისი ჩართულობიდან საწარმოში). შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება ჩართულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კონტროლის დაწყების მომენტიდან მისი შეწყვეტის მომენტამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება საჭიროებისამებრ, რათა შესაბამისობაში მოვიდეს „ჯგუფის“ მიერ მიღებულ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელ წილზე მიკუთვნებადი ზარალი, მიკუთვნებულია არამაკონტროლებელ წილებზე მიუხედავად იმისა, იწვევს ეს თუ არა არამაკონტროლებელი წილის უარყოფით (დეფიციტურ) ნაშთს.

(iii) წილები „ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში“

„ჯგუფის“ წილი მეკავშირე საწარმოებში მოიცავს წილებს მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში.

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენს საწარმოებს, რომლებშიც „ჯგუფს“ აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არ ახორციელებს კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს ფინანსურ და საოპერაციო პოლიტიკებზე. მნიშვნელოვანი გავლენა არსებობს, როდესაც „ჯგუფი“ ფლობს 20%-დან 50%-მდე ხმის უფლებას სხვა საწარმოში.

ერთობლივი საწარმო წარმოადგენს გარიგებას რომელშიც „ჯგუფს“ აქვს ერთობლივი კონტროლი, რომლის საშუალებითაც „ჯგუფს“ აქვს უფლებები გარიგების წმინდა აქტივებზე, და არა უფლებები მის აქტივებზე და ვალდებულებები მის ვალდებულებებზე. წილი მეკავშირეებსა და ერთობლივ საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით და თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის ღირებულება მოიცავს გარიგების ღირებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს „ჯგუფის“ წილს მეკავშირე საწარმოების მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში, „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკებთან მორგების მიზნით კორექტირებების განხორციელების შემდეგ, იმ თარიღიდან, როდესაც იწყება მნიშვნელოვანი გავლენა ან საერთო კონტროლი, ამ უკანასკნელის დასრულებამდე.

როცა „ჯგუფის“ ზარალის წილი აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოებში, ამგვარი წილის საბალანსო ღირებულება, ნებისმიერი გრძელვადიანი ინვესტიციების ჩათვლით, ნულამდე არის შემცირებული და შემდგომი ზარალის აღიარება წყდება, გარდა შემთხვევისა, როდესაც „ჯგუფს“ აქვს ვალდებულება ან აქვს განხორციელებული გადახდები ინვესტიციის ობიექტის სახელით.

(iv) კონსოლიდაციისას აღმოფხვრილი ოპერაციები

გამოირიცხება შიდა ჯგუფური ნაშთები და გარიგებები და „ჯგუფის“ შიდა გარიგებებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი ან ხარჯი. მეკავშირე საწარმოსთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული არარეალიზებული ამონაგები აღმოიფხვრება ინვესტიციის საპირწონედ, ჯგუფის ინვესტიციის ობიექტში წილის მიხედვით. არარეალიზებული ზარალები აღმოიფხვრება იგივენაირად როგორც არარეალიზებული ამონაგები, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ არ არსებობს გაუფასურების მტკიცებულება.

(b) შემოსავალი

ინფორმაცია „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, მოცემულია 6(e) შენიშვნაში.

(i) მილსადენების იჯარა

საოპერაციო იჯარა:

„კომპანია“ იჯარით გასცემს გაზის მილსადენებს და მათთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“. საიჯარო ხელშეკრულება არის არა-გაუქმებადი და ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრამდე.

გაზის მილსადენების იჯარებიდან მიღებული შემოსავალი, რომელიც წარმოადგენს ფიქსირებულ საიჯარო გადასახადს, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ყოველთვიურად (გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 6).

(ii) ნავთობის ტრანსპორტირება

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური მოიცავს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ პირობით ქირას. შემოსავალი აღიარდება მილსადენებით გადაცემული ნავთობის მოცულობის მიხედვით, ხელშეკრულებით ბარელ ნავთობზე დადგენილი განაკვეთის საფუძველზე.

(c) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

„ჯგუფის“ ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი;
- ფინანსური საიჯარო მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- რესტრუქტურირებულ მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- საპროცენტო ხარჯი;
- კლიენტების მიერ გადახდის დაგვიანებისთვის დარიცხული ჯარიმები;
- უცხოური ვალუტის ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებზე და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. დივიდენდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, იმ თარიღისთვის, როდესაც დადგენილია „ჯგუფის“ უფლებები გადახდების მიღებასთან დაკავშირებით.

‘ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი’ არის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტირებს მომავალ ფულად გადახდებს ან მისაღებ თანხებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში:

- ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებამდე.

საპროცენტო შემოსავლების და ხარჯების გაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის კრედიტ-გაუფასურებული) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია კრედიტით, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის კრედიტ-გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გაანგარიშება ისევ უბრუნდება ბრუტო საფუძველს.

(d) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტით მიღებული ამონაგები ან ზარალი ფულად ერთეულებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებული ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებული ღირებულების სხვაობას.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში რომლებიც ფასდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(e) დასაქმებულთა გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმის ფარგლებში, თუ „ჯგუფს“ ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ხსენებული თანხა თანამშრომლის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად, და როდესაც ხსენებული ვალდებულება შესაძლებელია საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(f) მოგების გადასახადი

ზოგადად, მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლის საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე გადასახადი აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ გადასახადს.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში მოგვიანებით შევა.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა რომლისთვის არის გადახდილი დივიდენდები. დივიდენდების განაწილებაზე საგადასახადო ვალდებულების თანხა ანგარიშდება, როგორც წმინდა განაწილებული თანხის 15/85.

საგადასახადო ვალდებულების ჩათვლა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებზე შესაძლებელია მოგების გადასახადზე, რომელიც გადაიხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2016 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 წელს ან შემდგომ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში განსაზღვრულია მოგების გადასახადის დარიცხვა გარკვეულ გარიგებებზე რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდებებზე და დაშვებულ ფარგლებს გარეთ წარმომადგენლობით ხარჯებზე. კომპანია ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღრიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(g) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება ეფუძნება FIFO მეთოდის პრინციპს და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად. წარმოებული მარაგების და დაუსრულებელი წარმოების შემთხვევაში, ღირებულება მოიცავს წარმოების ზედნადები ხარჯების შესაბამის წილს ჩვეულებრივი სამუშაო სიმძლავრის საფუძველზე.

ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(h) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი. აქციონერის მიერ შენატანის სახით განხორციელებული ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება ფასს-ის მიღების თარიღისთვის (2008 წლის 1 იანვარი), განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მის სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით („მოსალოდნელი ღირებულება“).

თვითღირებულება მოიცავს იმ ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის შეძენას. საკუთარი ძალებით აშენებული აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მასალის და პირდაპირი შრომის ხარჯებს, ნებისმიერი სხვა ხარჯს, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად, დემონტაჟის და მისი გატანის ხარჯებს, ასევე იმ სამუშაო მოედნის აღდგენას, რომელზედაც ისინი არის განთავსებული, ასევე კაპიტალიზირებულ სასესხო ხარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც შესაბამისი მოწყობილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ამ მოწყობილობის ნაწილის სახით.

იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული მომსახურების ვადა აქვს, ისინი აღირიცხება როგორც ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეული (ძირითადი კომპონენტი). გაზის ტურბინებთან დაკავშირებული კაპიტალური დანახარჯები, რომელიც შესულია „ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულის“ ჯგუფში, რომლის ჩატარება ივარაუდება ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, აღირიცხება ცალკე კაპიტალური რემონტის კომპონენტად და ცვეთა ერიცხება ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით.

ძირითადი საშუალების ერთეულის გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობისა და მისი საბალანსო ღირებულების შედარებით და აღიარდება წმინდა სახით მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის ან სხვა ხარჯების ფარგლებში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის ჩანაცვლების ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპონენტში განვითეული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი „ჯგუფში“ შემოედინება, და მისი ღირებულება სანდოდ შეიძლება შეფასდეს. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მომსახურების ხარჯები გაწვევისთანავე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზა მდგომარეობაში მიყვანის მომენტიდან, ან ორგანიზაციის შიგნით შექმნილი აქტივებისთვის, იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი დასრულდება და გამოსაყენებლად მზად იქნება. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებას გამოკლებული ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა ზოგადად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით ძირითადი საშუალების ერთეულის თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადაზე, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ ასახავს აქტივის გამოყენების შედეგად მისაღები მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარის ვადასა და მათ მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ „ჯგუფი“ იჯარის ვადის ბოლოსთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი, ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადა, მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

– გაზისა და ნავთობის მილსადენები	30-35 წელი;
– შენობა-ნაგებობები	50 წელი;
– ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეული	25 წელი;
– ნავთობის ჭაბურღილები	4-9 წელი;
– მნიშვნელოვანი კაპიტალური დანახარჯები	8 წელი;
– მანქანა დანადგარები	2-14 წელი;
– სხვა	1-6 წელი.

ცვეთის მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა ხორციელდება ყოველ საანგარიშგებო წელს და ისინი საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(i) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

„ჯგუფი“ სავაჭრო მოთხოვნებს და სასესხო ფასიან ქაღალდებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის ყველა სხვა ფინანსური აქტივის და ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხორციელდება გარიგების თარიღისთვის, როდესაც „ჯგუფი“ ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვერელი მხარე.

ფინანსური აქტივი (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება (თუ აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული), გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული მის ყიდვასთან ან გამოშვებასთან. სავაჭრო მოთხოვნა, მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღიარდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას აქტივი კლასიფიცირდება: ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

„ჯგუფის“ მიერ არ ხდება ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა დაკავშირებული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირდება ბიზნეს მოდელის შეცვლის შემდეგ საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობებას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობებას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას „ჯგუფს“ აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები. ეს არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ ავლნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ეს ვრცელდება ყველა წარმოებულ ფინანსურ აქტივზე. თავდაპირველი აღიარებისას, „ჯგუფს“ შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოჩენის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ფინანსური ვალდებულებები – კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და ამონაგები და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა შემოსულობით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან ამონაგები და ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი ამონაგები ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას, ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, „ჯგუფმა“ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „მნიშვნელოვანი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

„ჯგუფი“ ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. „ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს „ჯგუფი“ ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

„ჯგუფი“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- ცვლილებები ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც იწვევს შეუსაბამობას „მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმებთან.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული, შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, „ჯგუფი“ ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას „ჯგუფი“ იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას „ჯგუფი“ აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში ინიცირებული ბანკების მიერ, ეროვნული ბანკის ძირითადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, თუ სესხის ხელშეკრულების პირობები აძლევს ბანკებს ამის უფლებას და „ჯგუფს“ აქვს უფლება დაეთანხმოს გადახდილ საპროცენტო განაკვეთს ან დააბრუნოს სესხი ჯარიმების გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, „ჯგუფი“ ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

„ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუარა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. „ჯგუფი“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- ცვლილებები გირაოში ან სხვა საკრედიტო გაუმჯობესებები;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ შემოსულობასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც „ჯგუფი“ არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და „ჯგუფი“ არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

„ჯგუფი“ დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

“ჯგუფი” წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. “ჯგუფი” ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების გადაცემის და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(j) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება როგორც, კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი მზარდი ხარჯები აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი გადასახადების გამოკლებით.

სააქციო კაპიტალის ზრდა

სააქციო კაპიტალის ზრდა ხორციელდება ახალი აქციების გამოშვების გზით. სააქციო კაპიტალის გაზრდისას ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, როგორც სამართლიანი ღირებულების კორექტირების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის ან დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

(k) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები და სახელშეკრულებო აქტივები

„ჯგუფი“ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ზარალის რეზერვებს აღიარებს:

- ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე

„ჯგუფი“ აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღიარდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების თარიღისთვის; და
- სხვა სავალო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომლებისთვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

„ჯგუფი“ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის ზრდას მნიშვნელოვნად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

„ჯგუფი“ ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს „ჯგუფის“ მიმართ, „ჯგუფის“ მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებული;

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას საანგარიშო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად (ან უფრო მოკლე პერიოდში თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მაქსიმალურ პერიოდად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას განიხილება მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც „ჯგუფი“ დამოკიდებულია საკრედიტო რისკზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო ზარალების ალბათობით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალები ანგარიშდება, როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის (სხვაობა ხელშეკრულების მიხედვით ჯგუფის მიერ მისაღებ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის „ჯგუფი“) მიმდინარე ღირებულება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, „ჯგუფი“ აფასებს გაუფასურდა თუ არა კრედიტით ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები. ფინანსური აქტივი არის (საკრედიტო რისკით) გაუფასურებული, როდესაც მოხდა ერთი ან მეტი მოვლენა, რომელიც უარყოფით ზეგავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის მომავალ ფულად ნაკადებზე.

ფინანსური აქტივის კრედიტით გაუფასურების მტკიცებულებები მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტის ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;

- „ჯგუფის“ მიერ სესხის ან წინასწარ გადახდილი თანხების რესტრუქტურია იმ პირობებით, რომლებსაც „ჯგუფი“ სხვა შემთხვევებში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის მიერ გაკოტრების პროცედურის, ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის პროცესის დაწყება; ან
- უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ასახვა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების ზარალის რეზერვები გამოიქვითება აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება, როდესაც „ჯგუფს“ არ გააჩნია ფინანსური აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ინდივიდუალური მომხმარებლებისთვის, „ჯგუფს“ აქვს განსაზღვრული ბრუტო საბალანსო ღირებულების ჩამოწერის პოლიტიკა, როდესაც ფინანსური აქტივი არის 365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული, მსგავსი აქტივების ამოღების ისტორიული გამოცდილების საფუძველზე. კორპორატიული მომხმარებლების შემთხვევაში „ჯგუფი“ ახორციელებს ვადებისა და ჩამოწერის ოდენობების ინდივიდუალურ შეფასებას, იმის გათვალისწინებით არსებობს თუ არა აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერილი თანხებიდან ჯგუფი არ ელოდება მნიშვნელოვან აღდგენას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება მაინც გახდეს სააღსრულებლო საქმიანობის საგანი იმისათვის, რომ მოვიდეს „ჯგუფის“ თანხების ამოღების პროცედურებთან შესაბამისობაში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების გაუფასურების ზარალი ანგარიშდება ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და აღდება თუ მოხდა დადებითი ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისთვის.

(ii) არაფინანსური აქტივები

„ჯგუფის“ არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეული (CGU) აღემატება მის მოსალოდნელ აღდგენად ღირებულებას.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოძინების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობისთვის, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოძინებისგან ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულისგან.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი დაერიცხება აქტივის ერთეულს პროპორციული გადანაწილების საფუძველზე და შეამცირებს მათ საბალანსო ღირებულებას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული ანგარიშგების თარიღში, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას აღდგენადი თანხის განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა განსაზღვრული, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოკლებით, თუ ადგილი არ ექნებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარებას.

(l) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, როცა „ჯგუფს“ აქვს სანდოდ შეფასებადი, სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დაფარვას დასჭირდება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. ანარიცხები განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით გადასახადებამდე არსებული განაკვეთით, რაც ასახავს ფულის დროით ღირებულების და, ვალდებულებისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს. დისკონტირების დაბრუნება აღიარდება ფინანსური ხარჯის სახით.

(m) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, „ჯგუფი“ განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, „ჯგუფი“ ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფს“ არ აქვს არსებითი საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებშიც ის მოქმედებს როგორც მოიჯარე. „ჯგუფმა“ აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები მოკლევადიანი იჯარებისთვის. „ჯგუფი“ აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

(ii) როგორც მეიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადებისას ან მისი ცვლილებისას, „ჯგუფი“, ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მათი შესაბამისი დამოუკიდებელი ფასების მიხედვით

როდესაც „ჯგუფი“ მეიჯარეს სახით მოქმედებს, ის იჯარის დაწყებისას განსაზღვრავს იჯარა ფინანსურ იჯარას წარმოადგენს თუ საოპერაციო იჯარას.

თითოეული იჯარის კლასიფიკაციისთვის, „ჯგუფი“ ახორციელებს ზოგად შეფასებას იმისა გადასცემს თუ არა იჯარა შესაბამისი აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. თუ კი, მაშინ იჯარა ფინანსური იჯარის სახით კლასიფიცირდებოდა; თუ არა, მაშინ საოპერაციო იჯარის სახით. აღნიშნული შეფასების ნაწილის სახით, „ჯგუფმა“ გაითვალისწინა გარკვეული მაჩვენებლები, მაგალითად იყო თუ არა იჯარა აქტივის ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადის ძირითადი ნაწილისთვის.

თუ გარიგება შეიცავს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს, მაშინ „ჯგუფი“ ხელშეკრულებაში მოცემული ანაზღაურების გასანაწილებლად იყენებს ფასს 15-ს.

„ჯგუფი“ იჯარაში წმინდა ინვესტიციაზე იყენებს ფასს 9-ის აღიარების შეწყვეტის და გაუფასურების მოთხოვნებს. „ჯგუფი“ შემდგომ რეგულარულად მიმოიხილავს იჯარაში ბრუტო ინვესტიციის გამოთვლაში გამოყენებულ სავარაუდო არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებებს.

„ჯგუფი“ საოპერაციო იჯარების ფარგლებში მიღებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს შემოსავლის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე, „სხვა შემოსავლის“ კატეგორიაში.

(n) სეგმენტის ანგარიშგება

საოპერაციო სეგმენტი წარმოადგენს „ჯგუფის“ კომპონენტს, რომელიც ჩართულია ბიზნეს საქმიანობაში, საიდანაც ის იღებს შემოსავალს ან გასწევს ხარჯებს, იმ ხარჯებისა და შემოსავლების ჩათვლით, რომლებიც „ჯგუფის“ ნებისმიერ სხვა კომპონენტებთან დადებულ გარიგებებს უკავშირდება. ყველა საოპერაციო სეგმენტის საოპერაციო შედეგები რეგულარულად არის მიმოხილული გენერალური დირექტორის მიერ, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები სეგმენტზე რესურსების განაწილებაზე და მისი საქმიანობის შედეგების შეფასებისთვის და რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია დისკრეტული ფინანსური ინფორმაცია.

სეგმენტის შედეგები, რომელთა ინფორმირებაც ხდება გენერალური დირექტორისთვის, მოიცავს სეგმენტზე პირდაპირ მიკუთვნებად ერთეულებს.

32. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენება ნებადართულია); თუმცა „ჯგუფს“ ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- კაბალური ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის კორექტირებები)
- საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმა - ეტაპი 2 (ფასს 9, ბასს 39, ფასს 7, ფასს 4 და ფასს 16-ის კორექტირებები).
- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება).
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირებები).
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირებები).
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია“

2020 წლის კონსოლიდირებული
ფინანსური ანგარიშგება

სოფოკლი ქაჭანაძე

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	10
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	11
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	12

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ დირექტორთა საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კონსოლიდირებულ კაპიტალში ცვლილებებისა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, და ასევე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებს და სხვა განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს.

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხები

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხები მოიცავს საკითხებს, რომლებიც ჩვენი პროფესიონალური მსჯელობით ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში. აღნიშნული საკითხები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის და ჩვენი დასკვნის გაკეთების პროცესში არის გათვალისწინებული და ჩვენ არ გავცემთ ცალკე დასკვნას მათთან დაკავშირებით.

სოციალური გაზის გასაყიდი ფასის შემცირება რეტროსპექტიურად

გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 18 კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხი

როგორ არის გათვალისწინებული საკითხი ჩვენს აუდიტში

2020 წლის მეორე ნახევრიდან COVID-19 პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის გამო, საქართველოს მთავრობამ („კომპანიის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) გადაწყვიტა მხარდაჭერა გამოეხატა საქართველოს მოსახლეობისთვის, გაზის საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფის შენარჩუნების გზით და დაავალა „კომპანიას“ შესულიყო მოლაპარაკებებში ბუნებრივი გაზის ძირითად მომხმარებელთან („მომხმარებელი“), დასახული მიზნის მისაღწევად (საქართველოს მოსახლეობისთვის ფინანსური ტვირთის შემცირება).

მოლაპარაკებების შედეგად 2020 წლის დეკემბერში მოხდა ხელშეკრულებაში ცვლილებაზე ხელის მოწერა, რამაც გამოიწვია, inter alia, (i) „კომპანიის“ მოთხოვნების შემცირება, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „კომპანიისგან“ სოციალური გაზის შესყიდვის ფასების შემცირების გზით, 2018-2020 წლებში ძირითად მომხმარებელზე რეალიზებული „სოციალური გაზის“ შესაბამის მოცულობებზე და (ii) შესაბამისად, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „საკომპენსაციო პერიოდში“ კონკრეტული ფასდაკლების მიღების და მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმა (იხილეთ შენიშვნა 18). „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობამ ფასის რეტროსპექტიური შემცირების გავლენა აღრიცხა როგორც კაპიტალში აღრიცხული „მესაკუთრეზე განაწილება“, 108,475 ათასი ლარის ოდენობით.

განვიხილოთ ოპერაციის კლასიფიკაცია როგორც „მესაკუთრეზე განაწილება“ და მისი კაპიტალში აღრიცხვა წარმოადგენს მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხს სააღრიცხვო კლასიფიკაციის განსაზღვრაში გამოყენებული მსჯელობების და ოპერაციის თანხის არსებითობის გათვალისწინებით.

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხების გადასაჭრელად, ჩვენ განვახორციელეთ შემდეგი აუდიტორული პროცედურები:

- ჩავატარეთ ხელმძღვანელობის გამოკითხვები, ოპერაციის არსის და მასთან დაკავშირებით გამოყენებული სააღრიცხვო კლასიფიკაციის განსაზღვრის პროცესის გასაგებად;

- კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ოპერაციის გავლენის სიზუსტის შემოწმების მიზნით, მოვიპოვეთ დასტურის წერილი მომხმარებლისგან, რომელიც ადასტურებს „ჯგუფის“ სავაჭრო მოთხოვნების შემცირების მთლიან ოდენობას ხელშეკრულების შესაბამისად.

- კრიტიკულად განვიხილეთ ხელმძღვანელობის მსჯელობა ოპერაციის „მესაკუთრეზე განაწილების“ სახით კლასიფიკაციასთან და მისი კაპიტალში აღრიცხვასთან დაკავშირებით და განვიხილეთ ფასის 15-ის „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ გამოყენებადობა.

- მოვიპოვეთ წარმომადგენლობითი წერილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან, რომელიც ადასტურებს ოპერაციის არსს და მთავრობის განზრახვას „ჯგუფზე“ ვალდებულების დაკისრების შესახებ;

- შევავსეთ წარმოდგენილი ახსნა-განმარტებების ადეკვატურობა, მათ შორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 18(e)-ე შენიშვნაში მოცემული ძირითადი დაშვებების და მსჯელობების შესაბამისობა ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ მოთხოვნებთან მიმართებაში.

სოფოკლიძე

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს “მმართველობით ანგარიშს”.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- არის შესაბამისობაში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან და არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს;
- შეიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს „ჯგუფის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება განზრახვა მოახდინოს „ჯგუფის“ ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

სოფიო კახიძე

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, დამახინჯებას, ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „ჯგუფის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს „ჯგუფის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაა დევკატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა აიძულოს „ჯგუფი“ შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას „ჯგუფის“ შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ „ჯგუფის“ აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ასევე წარვუდგენთ ჩვენს მიერ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მყოფ ანგარიშს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და გავუზიარებთ მათ ინფორმაციას ყველა ურთიერთობის და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც შესაძლოა ეხებოდეს ჩვენს დამოუკიდებლობას და, შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ზომებს.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებთან გაზიარებული საკითხებიდან გამომდინარე, ჩვენ განვსაზღვრავთ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმების პროცესში და რომლებიც მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს განეკუთვნებიან. აღნიშნულ საკითხებს განვიხილავთ აუდიტორთა დასკვნაში, თუ კანონი ან მარეგულირებელი პროცედურები არ გამორიცხავენ ამგვარი საკითხების გამჟღავნებას ან, როდესაც, განსაკუთრებით იშვიათ ვითარებაში, ჩვენ განვსაზღვრავთ, რომ საკითხი არ უნდა იქნას წარმოდგენილი ჩვენს დასკვნაში, იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ქმედების უარყოფითმა გავლენამ შესაძლოა გადაწონოს შესაბამისი კომუნიკაციის საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

შპს KPMG Georgia
30 ივნისი, 2021 წელი

სოფიო უპანაძე

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

		31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 გადაანგარიშებული*	1 იანვარი 2019 გადაანგარიშებული*
'000 ლარი	შენიშვნა			
აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	12	1,284,885	1,186,626	963,914
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	13	1,039	97,170	62,681
არამატერიალური აქტივები		61	1,421	1,122
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	14	79,962	73,134	67,854
გაცემული სესხები	15	20,121	16,154	14,952
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	14,514	15,718	18,959
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	7	2,021	2,021	17,182
გრძელვადიანი აქტივები		1,402,603	1,392,244	1,146,664
გაცემული სესხები	15	1,513	1,692	-
მარაგები		14,477	4,253	8,753
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		3,991	437	2,170
ავანსები	13	94,566	66,198	50,301
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	252,090	281,628	127,380
შეზღუდული ფულადი სახსრები	17	924	60	5,607
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17	74,034	135,815	348,595
მიმდინარე აქტივები		441,595	490,083	542,806
სულ აქტივები		1,844,198	1,882,327	1,689,470
კაპიტალი	18			
სააქციო კაპიტალი		646,044	642,905	626,595
დამატებითი შენატანები კაპიტალში		59,797	59,797	71,718
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი				
მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის		(282,181)	(282,181)	(282,181)
გაუნაწილებელი მოგება		402,749	540,696	489,496
კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი		826,409	961,217	905,628
არამაკონტროლებელი წილები	23	80,856	90,669	79,168
სულ კაპიტალი		907,265	1,051,886	984,796
ვალდებულებები				
სესხები და კრედიტები	20	-	705,122	658,134
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	6	-	4,621	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	709,743	658,134
სესხები და კრედიტები	20	828,152	16,902	13,486
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	106,171	95,182	30,989
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		545	6,549	-
ანარიცხები		2,065	2,065	2,065
მიმდინარე ვალდებულებები		936,933	120,698	46,540
სულ ვალდებულებები		936,933	830,441	704,674
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,844,198	1,882,327	1,689,470

*შესაძარის ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 12 - 66 გვერდებზე.

სოფი კახიძე

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2020 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

’000 ლარი	შენიშვნა	2019	
		2020	*გადაანგარიშებული
შემოსავალი	6	997,212	873,748
გაზის და ნავთობის ღირებულება		(746,056)	(616,415)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(58,814)	(41,152)
თანამშრომელთა ხელფასები		(24,163)	(23,004)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(13,789)	(15,742)
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) საგაჭრო მოთხოვნებზე		1,386	(2,668)
სხვა ხარჯები	8	(21,661)	(31,389)
სხვა შემოსავალი	9	9,854	17,461
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		143,969	160,839
ფინანსური შემოსავალი	10	17,066	22,828
ფინანსური ხარჯები	10	(157,838)	(65,246)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(140,772)	(42,418)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების მოგების წილი	7	-	1,731
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		3,197	120,152
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		3,197	120,152
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
კომპანიის მესაკუთრეებს		(6,071)	107,669
არამაკონტროლებელ წილებს		9,268	12,483
		3,197	120,152

*შესადარის ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2021 წლის 30 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გივი ბახტაძე
გენერალური დირექტორი

ომარ ოგბაიძე
ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 12 - 66 გვერდებზე.

სოფი კახიძე

წელი	კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი					
	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი					
	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანები კაპიტალში	მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის	გაუნაწილებელი მოგება	არამაკონტროლებელი წილები	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს, ადრე წარმოდგენილი კორექტირებების შედეგი	626,595	71,718	(282,181)	480,661	91,560	988,353
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს (გადაანგარიშებული) მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში (გადაანგარიშებული)	626,595	71,718	(282,181)	8,835	(12,392)	(3,557)
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან შენატანები და განაწილებები	-	-	-	489,496	79,168	984,796
დივიდენდები (იხილეთ შენიშვნა 18(c))	-	-	-	107,669	12,483	120,152
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 18(a))	16,310	(11,921)	-	(56,469)	(982)	(57,451)
სულ შენატანები და განაწილებები	16,310	(11,921)	-	(56,469)	(982)	(53,062)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრს (გადაანგარიშებული)	642,905	59,797	(282,181)	540,696	90,669	1,051,886
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	642,905	59,797	(282,181)	540,696	90,669	1,051,886
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	(6,071)	9,268	3,197
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან შენატანები და განაწილებები	-	-	-	(42,482)	-	(42,482)
დივიდენდები (იხილეთ შენიშვნა 18(c))	-	-	-	(108,475)	-	(108,475)
მესაკუთრეზე განაწილება (იხილეთ შენიშვნა 18 (e))	-	-	-	19,081	(19,081)	-
სხვა ცვლილებები (იხილეთ შენიშვნა 18 (d))	3,139	-	-	-	-	3,139
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 18 (a))	3,139	-	-	(131,876)	(19,081)	(147,818)
სულ შენატანები და განაწილებები	646,044	59,797	(282,181)	402,749	80,856	907,265
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრს	646,044	59,797	(282,181)	402,749	80,856	907,265

*შესადარისი ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

სოფიო კ. ანაბაძე

'000 ლარი	შენიშვნა	2020	2019 გადაანგარიშებული*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		1,020,519	849,046
მიმწოდებლებისა და თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(933,655)	(784,377)
შეზღუდული ფულადი სახსრები		(924)	-
სახელმწიფოსგან დამატებული ღირებულების გადასახადის დაბრუნება		6,985	23,891
ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი სახსრები მოგების გადასახადების და პროცენტის გადახდამდე		92,925	88,560
გადახდილი პროცენტი	20	(54,964)	(47,880)
მიღებული პროცენტი		6,909	12,585
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან		44,870	53,265
საინვესტიციო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი სახსრები			
ძირითადი საშუალებების შეძენა, გადახდილი ავანსების ჩათვლით		(63,678)	(226,712)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები		-	(474)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების გაყიდვა		-	20,620
გაცემული სესხები		-	(119)
მეკავშირე საწარმოებში კაპიტალის შემცირება		-	3,591
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული ფულადი სახსრები		1,199	2,447
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(62,479)	(200,647)
საფინანსო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
გადახდილი დივიდენდები		(38,951)	(60,982)
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები		10,067	-
სესხის დაფარვა		(10,000)	-
მმართველობითი საფასური სესხებზე	20	(8,225)	(4,455)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(47,109)	(65,437)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(64,718)	(212,819)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		135,815	348,595
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		2,937	39
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	17	74,034	135,815

*შესადარისი ინფორმაცია შეცდომების გასწორებასთან დაკავშირებით მოცემულია 30-ე შენიშვნაში

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 12 - 66 გვერდებზე.

სოფია კახიძე

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო	13	18. კაპიტალი	30
2. აღრიცხვის საფუძველი	15	19. კაპიტალის მართვა	32
3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა	15	20. სესხები და კრედიტები	32
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	15	21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	34
5. საოპერაციო სეგმენტები	16	22. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	35
6. შემოსავალი	18	23. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები	41
7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	22	24. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები	43
8. სხვა ხარჯები	23	25. პირობითი ვალდებულებები	44
9. სხვა შემოსავალი	23	26. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	46
10. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები	24	27. შემდგომი მოვლენები	48
11. მოგების გადასახადის ხარჯი	24	28. COVID-19-ის გავლენა	49
12. ძირითადი საშუალებები	25	29. შეფასების საფუძველი	49
13. ავანსები	26	30. შეცდომების კორექტირება	49
14. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	27	31. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	53
15. გაცემული სესხები	28	32. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	66
16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	29		
17. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახრების ნაშთები	29		

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში „ჯგუფი“) მოიცავს სააქციო საზოგადოებებს და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. „კომპანია“ დაფუძნებულია, როგორც 100%-ით სახელმწიფო მფლობელობაში არსებული საწარმო საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს 2006 წლის 21 მარტის ბრძანების საფუძველზე, საქართველოს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფი სამი კომპანიის საფუძველზე: სს „საქართველოს საერთაშორისო ნავთობის კორპორაცია“, სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ და სს „თელეთის ნავთობის კომპანია“.

„კომპანიის“ რეგისტრირებული მისამართია: კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190, საქართველო. „კომპანია“ რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 4346/007.

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, გაზის მილსადენების იჯარა და ნავთობისა და გაზის მიება-მოპოვება საქართველოში. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობის დასრულების შემდეგ, 2015 წლის ივლისის თვეში, ელექტროენერგიის გამომუშავება დაემატა „ჯგუფის“ ძირითად საქმიანობებს. 2015 წლის 7 სექტემბერს გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა საქართველოს ენერგეტიკის და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისგან მიიღო ოპერირების ლიცენზია შეუზღუდავი პერიოდით და დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 სექტემბრის ბრძანების №475 შესაბამისად, გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურს მიენიჭა გარანტირებული სიმძლავრის ოპერატორის სტატუსი 2040 წლის 1 ოქტომბრამდე.

2017 წლიდან „კომპანიამ“ დაიწყო გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის მშენებლობა. გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2020 წლის 12 თებერვალს და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-სა და მშენებლობაზე პასუხისმგებელ კომპანიას შორის მიღება-ჩაბარების აქტი გაფორმდა 2020 წლის 28 თებერვალს. ოპერირების ლიცენზია გაცემულ იქნა გარდაბანი 2-ზე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ, 2020 წლის 25 მარტს. ლიცენზია გაცემულ იქნა შეუზღუდავი პერიოდით და გარდაბნის 2-ე თბოსადგურმა დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად.

2006 წლის დეკემბრის შემდეგ, როდესაც „კომპანიას“ მიენიჭა საქართველოს სახელმწიფოს სახელით „ეროვნული ნავთობკომპანიის“ სტატუსი, „კომპანია“ იღებს და ყიდის საქართველოში მოპოვებული ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო წილს, სახელმწიფოსა და ინვესტორებს შორის გაფორმებული „პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების“ შესაბამისად.

2019 წლის 27 დეკემბერს ძალაში შევიდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ახალი კანონი (შემდგომში „კანონი“). „კანონი“ მოითხოვს გარკვეული კანონქვემდებარე აქტების დანერგვას, ისეთის როგორიცაა ელექტროენერგიის ბაზრის კონცეპცია („ეზკ“) და ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეპცია („გგკ“) და ინსტიტუციონალურ განვითარებას ამ კუთხით. კონცეპციების დანერგვა მიჰყვება „კანონით“ განსაზღვრულ გარკვეულ განრიგს, რომლის მიხედვით აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნება მყისიერი გავლენა საქართველოს ელექტროენერგიის და ბუნებრივი გაზის ბაზარზე და მის მონაწილეებზე („ჯგუფის“ ჩათვლით).

კანონქვემდებარე აქტები, რომლებიც საჭიროა „ბგპ“-ს დანერგვისთვის მთავრობაზე დასამტკიცებლად გატანილ იქნება არაუადრეს 2021 წლის დეკემბრისა. შესაბამისად, „ჯგუფის“ გადმოსახედიდან, „კანონს“ არ ექნება „ჯგუფის“ ოპერაციებზე გავლენა 2022 წლის დასაწყისამდე.

საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა

2021 წლის 25 მარტის #129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების მიხედვით შერჩეულ იქნა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კომპანია“ დარჩება საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ირიბი მესაკუთრე. საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა გადაეცემა „კომპანიის“ შვილობილ კომპანიას (100%-იანი წილის მფლობელი იქნება „კომპანია“), რომელსაც გადაეცემა კომპანიის უფლებები და წილები და რომელიც ჩაენაცვლება „კომპანიას“ შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირებასთან გაფორმებულ მილსადენების იჯარის ხელშეკრულებაში.

განცალკევებას არ ექნება ეფექტი „ჯგუფის“ ოპერაციებზე (ჯგუფის დონეზე), რადგან როგორც ადრე აღინიშნა, კომპანია, რომელსაც გადაეცემა საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა იქნება „კომპანიის“ 100%-იანი შვილობილი კომპანია.

ელექტროენერგიასთან დაკავშირებული ოპერაციები

„ჯგუფის“ მენეჯმენტის შეფასებით შპს გარდაბნის თბოსადგურის და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის ოპერაციებზე და ფინანსურ შედეგებზე „კანონს“ გავლენა არ ექნება, რადგან ორივე შვილობილის ოპერაციები რეგულირდება შესაბამისი იმპლემენტაციის ხელშეკრულებებით, რომელიც გაფორმებულია „კომპანიასა“, ამ შვილობილების, საქართველოს მთავრობასა და სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს შორის და აგრეთვე რეგულირდება, ამ უკანასკნელთან გაფორმებული, ელექტროენერგიის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფი“ არის მთლიანად სს საპარტნიორო ფონდის (100%-იანი მესაკუთრე საქართველოს მთავრობა) მფლობელობაში. „ჯგუფის“ საბოლოო, მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს მთავრობა. ურთიერთდამოკიდებულ მხარეებთან ოპერაციები განხილულია 26-ე შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

„ჯგუფის“ საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. COVID—19-ის პანდემიამ შეიტანა დამატებითი გაურკვევლობები ბიზნეს გარემოში.

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას „ჯგუფის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. აღრიცხვის საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“-ები) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც წარმოადგენს „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტას. მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფასს-ებთან შესაბამისობაში, რაც ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა ხორციელდება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ასევე ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკასთან მიმართებაში გამოყენებულ ყველაზე კრიტიკული მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების შესახებ, რომელთაც აქვთ მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, აღწერილია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 18 (e) - კაპიტალი - მესაკუთრეზე განაწილება;
- შენიშვნა 31 (h) (i) - ძირითადი საშუალებები - აღიარება და შეფასება - კაპიტალური რემონტის ცალკეული კომპონენტების აღრიცხვა.

ინფორმაცია დაშვებების და შეფასებების შესახებ, რომლებსაც აქვთ მაღალი რისკი გამოიწვიონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირებები მომავალ ფინანსურ წელს, მოცემულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 22 - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შეფასება ფინანსური აქტივებისთვის;
- შენიშვნა 25 - პირობითი ვალდებულებების აღიარება და შეფასება: ძირითადი დაშვებები რესურსების გადინების ალბათობებთან და ოდენობებთან დაკავშირებით.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.

- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია, აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემები შეიძლება დაჯგუფდეს სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებად, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

„ჯგუფი“ აღიარებს მოძრაობას სამართლიანი ღირებულების იერარქიას შორის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის დროსაც წარმოიშვება ცვლილება.

დამატებითი ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გაკეთებული დაშვებების შესახებ შესულია შენიშვნაში 22(a) - სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები.

5. საოპერაციო სეგმენტები

„ჯგუფს“ აქვს ხუთი ანგარიშვალდებული სეგმენტი, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი, რომლებიც „ჯგუფის“ სტრატეგიულ ბიზნეს ერთეულებს წარმოადგენს. სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულები სხვადასხვა პროდუქტებს და მომსახურებებს სთავაზობს და ისინი ცალკე იმართება. თითოეული სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულისთვის, „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი გადახედავს შიდა მმართველობით ანგარიშებს სულ მცირე კვარტალში ერთხელ. ქვემოთ მოცემულ მიმოხილვაში აღწერილია „ჯგუფის“ თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის მიერ განხორციელებული ოპერაციები:

- გაზის მიწოდება: მოიცავს ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვას.
- ელექტროენერგიის გამომუშავება და მიწოდება: მოიცავს ელექტროენერგიის გაყიდვისა და გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს.
- მილსადენის იჯარა: მოიცავს „ჯგუფის“ მიერ დაკავშირებული მხარისთვის (შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“) გაზის მილსადენების იჯარიდან მიღებულ საიჯარო შემოსავალს (იხილეთ შენიშვნა 26).
- ნავთობის ტრანსპორტირება: მოიცავს შემოსავალს ნავთობის საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანსპორტირებიდან.
- ძეგა-მოპოვების საქმიანობა: მოიცავს ნავთობის გაყიდვას პროდუქციის განაწილების გარიგებებიდან.

ინფორმაცია თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის შედეგების შესახებ მოცემულია ქვემოთ. შედეგები ფასდება სეგმენტის მოგების საფუძველზე, ცვეთის დარიცხვამდე, თანამშრომელთა ხელფასების, წმინდა ფინანსური ხარჯების, სხვა შემოსავალი/ხარჯის და მოგებისა და სხვა გადასახადების გამოკლებით. შიდა მმართველობითი ანგარიშების საფუძველზე, რომელსაც „ჯგუფის“ გენერალური დირექტორი მიმოხილავს. ხელმძღვანელობის აზრით, ამგვარი ინფორმაცია ყველაზე მეტად შესაბამისია კონკრეტული სექტორის შედეგების ამ ინდუსტრიებში მოქმედ, სხვა საწარმოებთან შედარებით შესაფასებლად. „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი არ აწარმოებს სეგმენტის აქტივებისა და ვალდებულებების მონიტორინგს.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლისათვის

(i) ინფორმაცია ანგარიშვალდებული სეგმენტების შესახებ:

	გაზის მიწოდება		ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება		მილსადენის ოჯარა		ნავთობის ტრანსპორტირება		ძიება-მოპოვების საქმიანობები		სულ	
	2019 (გადაანგარ -იშებული)										2019 (გადაანგარ -იშებული)	
'000 ლარი	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
შემოსავალი	585,093	569,290	333,235	225,126	43,065	43,059	26,348	21,168	9,471	15,105	997,212	873,748
გაზის და ნავთობის დირეზულირება	(561,472)	(505,135)	(184,584)	(111,280)							(746,056)	(616,415)
ანგარიშვალდებული სეგმენტის მოგება												
გაუნაწილებელი ხარჯების და მოგების გადასახადის												
გადახდამდე	23,621	64,155	148,651	113,846	43,065	43,059	26,348	21,168	9,471	15,105	251,156	257,333

'000 ლარი	2020	2019 გადაანგარიშებული
შემოსავლები		
მთლიანი შემოსავალი ანგარიშვალდებული სეგმენტებისთვის	997,212	873,748
მოგება ან ზარალი		
ანგარიშვალდებული სეგმენტების მოგება	251,156	257,333
გაუნაწილებელი თანხები:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	(58,814)	(41,152)
თანამშრომელთა ხელფასები	(24,163)	(23,004)
წმინდა ფინანსური ხარჯები	(140,772)	(42,418)
გაუფასურების აღდგენა / (ზარალი) სავაჭრო მოთხოვნებზე	1,386	(2,668)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(13,789)	(15,742)
სხვა ხარჯები	(21,661)	(31,389)
სხვა შემოსავალი	9,854	17,461
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების მოგების წილი	-	1,731
კონსოლიდირებული მოგება, მოგების გადასახადის გადახდამდე	3,197	120,152

სოფი კანაქაძე

(ii) გეოგრაფიული ინფორმაცია

„ჯგუფის“ შემოსავლები მთლიანად საქართველოში გენერირდება, ხოლო ყველა გრძელვადიანი აქტივი საქართველოშია განთავსებული.

(iii) მთავარი მომხმარებელი

2020 წელს გაზის მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 439,875 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 44%-ს შეადგენს (2019 წელს: 466,017 ათასი ლარი, 53%).

2020 წელს ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 148,441 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 15%-ს შეადგენს (2019 წელს: 119,996 ათასი ლარი, 14%).

6. შემოსავალი

(a) შემოსავლის წყაროები

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობა არის ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, მილსადენების იჯარა და ნავთობის და გაზის ძიება და მოპოვება საქართველოს ტერიტორიაზე.

'000 ლარი	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან:		
ბუნებრივი გაზის გაყიდვა	585,093	569,290
ამონაგები ელ.ენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	333,235	225,126
ამონაგები ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	9,471	15,105
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან:	927,799	809,521
 შემოსავალი მილსადენების იჯარიდან	 43,065	 43,059
ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური ფინანსური ლიზინგის ფარგლებში (შენიშვნა 14)	26,348	21,168
სულ სხვა შემოსავალი	69,413	64,227
სულ შემოსავალი	997,212	873,748

შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მოიცავს შემოსავალს გარანტირებული სიმძლავრის საფასურიდან 117,222 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 115,191 ათასი ლარი) და ელექტროენერგიის წარმოებიდან მიღებულ შემოსავალს 216,013 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 109,935 ათასი ლარი).

შპს გარდაბანის თბოსადგური 2-მა ელექტროენერგიის გენერირება დაიწყო 2020 წლის ივლისიდან, რის გამოც შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან გაიზარდა 100,000 ათასი ლარზე მეტი თანხით.

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასურის მიღება ხდება ბაქო-სუფსის მილსადენის გავლით აზერბაიჯანიდან თურქეთში ნავთობის ტრანსპორტირებიდან.

„კომპანია“ მილსადენებს და დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას იჯარით გასცემს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ (GGTC). საიჯარო ხელშეკრულება არ ექვემდებარება გაუქმებას და ის ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრამდე. 2017 წლის 1 სექტემბრიდან 2019 წლის მარტამდე, ფიქსირებული საიჯარო საფასური თვეში შეადგენდა 3,500 ათას ლარს (დღგ-ს გარეშე), ხოლო 2019 წლის 1 მარტიდან 2019 წლის 31 დეკემბრამდე ყოველთვიური ფიქსირებული საიჯარო საფასური იყო 3,600 ლარი (დღგ-ს გარეშე). 2020 წლის 1 იანვრიდან ფიქსირებული საიჯარო საფასური შეადგენდა 43,065 ათას ლარს წელიწადში (დღგ-ს გარეშე). შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ პასუხს აგებს გაზის ძირითადი მილსადენების სისტემის რემონტზე, ტექნიკურ მომსახურებაზე, ოპერირებასა და უსაფრთხოებაზე. „კომპანია“ პასუხს აგებს მხოლოდ კაპიტალურ ხარჯებზე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 26-ე შენიშვნაში.

(b) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

შემდეგ ცხრილში ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრის მიხედვით. ცხრილი აგრეთვე მოიცავს ჩაშლილი ამონაგების შედარებას „ჯგუფის“ ანგარიშვალდებულ სეგმენტებთან (იხილეთ მე-5 შენიშვნა).

	ბუნებრივი გაზის გაყიდვა		შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან		შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან		სულ	
	2019							
	2020	(გადაანგარიშებული)	2020	2019	2020	2019	2020	2019
'000 ლარი								
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები:								
საქართველო	585,093	569,290	333,235	225,126	9,471	15,105	927,799	809,521
	<u>585,093</u>	<u>569,290</u>	<u>333,235</u>	<u>225,126</u>	<u>9,471</u>	<u>15,105</u>	<u>927,799</u>	<u>809,521</u>

(c) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მოთხოვნების და სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	16	243,740	271,478
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	6	-	(4,621)

(d) არსებითი უფლება აღიარებული 2019 წელს და საბოლოო მფლობელის ინტერვენცია 2020 წელს

ბუნებრივი გაზის შემსყიდველ ყველაზე მნიშვნელოვან კლიენტთან („კლიენტი“) გაფორმებული ხელშეკრულების მიხედვით, „კლიენტს“ უნდა გაეკეთებინა 15 აშშ დოლარის ფასდაკლება ე.წ. „სოციალური გაზის“ თითოეულ ათას კუბურ მეტრზე, რომელიც 2020 წლის ბოლომდე („საშეღავათო პერიოდი“) იქნებოდა მიწოდებული საქართველოს მოსახლეობისთვის. თავის მხრივ, „კომპანია“ იკისრა ვალდებულება 2021-2025 წლებში („საკომპენსაციო პერიოდი“) უზრუნველყოს 15 აშშ დოლარის ფასდაკლება ყოველ ათას კუბურ მეტრ ოპციურ გაზზე (330 მილიონ კუბურ მეტრის ზევით მიღებული გაზის მოცულობა, რომელსაც მიიღებს „კომპანია“ „საკომპენსაციო პერიოდის“ თითოეულ წელს), რომლის ჯამური მოცულობა უნდა უდრიდეს „კლიენტის“ მიერ „საშეღავათო პერიოდში“ საქართველოს მოსახლეობისთვის მიწოდებული გაზის ჯამურ მოცულობას.

ხელმძღვანელობამ, ფასს 15-ის - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან - მოთხოვნების გათვალისწინებით, დაასკვნა, რომ „კომპანიის“ მიერ კლიენტზე მიცემული შესაძლებლობა, რომ მან თავდაპირველი ხელშეკრულებით შეთანხმებულ ფასთან შედარებით ფასდაკლებით შეიძინოს დამატებითი გაზი, აძლევს კლიენტს უფლებას შეიძინოს დამატებითი საქონელი იმ ფასად, რომელიც არ ასახავს დამოუკიდებელ გასაყიდ ფასს. შესაბამისად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ შესაძლებლობა არსებით უფლებას წარმოადგენს რომელიც წარმოშობს ნაკისრ ვალდებულებას.

შედეგად, 4,621 ათასი ლარის სახელშეკრულებო ვალდებულება აღიარებულ იქნა „ჯგუფის“ მიერ 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.

2020 წლის მეორე ნახევრიდან COVID-19 პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის გამო, საქართველოს მთავრობამ („კომპანიის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე) გადაწყვიტა მხარდაჭერა გამოეხატა საქართველოს მოსახლეობისთვის, გაზის საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფის შენარჩუნების გზით და დაავალა „კომპანიას“ შესულიყო მოლაპარაკებებში ბუნებრივი გაზის ძირითად მომხმარებელთან, დასახული მიზნის მისაღწევად (საქართველოს მოსახლეობისთვის ფინანსური ტვირთის შემცირება).

მოლაპარაკებების შედეგად 2020 წლის დეკემბერში მოხდა ხელშეკრულებაში ცვლილებაზე ხელის მოწერა, რამაც გამოიწვია, inter alia, (i) „კომპანიის“ მოთხოვნების შემცირება, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „კომპანიისგან“ სოციალური გაზის შესყიდვის ფასების შემცირების გზით, 2018-2020 წლებში ძირითად მომხმარებელზე რეალიზებული „სოციალური გაზის“ შესაბამის მოცულობებზე და (ii) შესაბამისად, ბუნებრივი გაზის ძირითადი მომხმარებლის მიერ „საკომპენსაციო პერიოდში“ 15 აშშ დოლარის ფასდაკლების მიღების და მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმა (იხილეთ შენიშვნა 18).

შედეგად, „ჯგუფის“ მიერ 2019 წელს აღიარებული, სახელშეკრულებო ვალდებულება ამოტრიალდა 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლისთვის და სავაჭრო მოთხოვნები შემცირდა 108,475 ათასი ლარით (იხილეთ შენიშვნა 18).

(e) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

ამონაგების შეფასება ხდება მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ანაზღაურებაზე დაყრდნობით. ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს, როდესაც ის გადასცემს მომხმარებელს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე.

მოცემული ცხრილი შეიცავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული, შესასრულებელი ვალდებულებების ბუნებისა და ამ ვალდებულებების დაკმაყოფილების ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლების აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით.

საქონლის/ მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ბუნება და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები
ბუნებრივი აირის გაყიდვა	მომხმარებლები მოიპოვებენ კონტროლს გაზზე, როდესაც ხდება მისი მიწოდება მილსადენების მეშვეობით მომხმარებელამდე. ინვოისები გამოიწერება არაუგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 15 რიცხვისა. არსებობს გადახდის ორი ძირითადი სახეობა. პირველ შემთხვევაში (რომელიც გაზის გაყიდვების ყველაზე მნიშვნელოვან ნაწილს უკავშირდება), სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით ვალდებულების დაფარვა ნაწილობრივ ხდება ავანსად (არაუგვიანეს ყოველი თვის 25 რიცხვისა) და დარჩენილი თანხის დაფარვა ხდება საანგარიშო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე. ხელშეკრულების მიხედვით საურავების დარიცხვა, დაგვიანებით გადახდისთვის, ხდება გადაუხდელ ნაშთზე გადახდის ვადის თარიღის შემდგომი დღიდან. მეორე სახეობაში, გადახდის პირობები ცვალებადია თითოეული კლიენტისთვის, მაგრამ უმეტეს შემთხვევებში გადახდები უნდა განხორციელდეს ნაწილ-ნაწილ, არაუგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო 25-ე დღისა.	ამონაგები აღიარდება, როდესაც ხდება გაზის მიწოდება ე.წ. მიწოდების წერტილებში (წერტილები, რომლებიც წინასწარ განსაზღვრულია „გაზის მიწოდების ხელშეკრულებით“), შესაბამისად შესრულების ვალდებულება გაზის მიწოდებაზე დაკმაყოფილებულია. ოპერაციის ფასი მოიცავს გაზის საფასურს და საურავებს, დაგვიანებით გადახდისთვის (ცვალებადი ანაზღაურება)
შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება, როდესაც „ჯგუფი“ მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომს ხდის ნავთობს „ჯგუფის“ საწყობში (EXW – Incoterms). ინვოისი გამოიწერება ნავთობის გაყიდვისას და ინდივიდუალურ მომხმარებელთან ხელშეკრულებით შეთანხმებულია გადახდა.	ამონაგები ნავთობის გაყიდვიდან აღიარდება როდესაც ნავთობი გადაცემულია/მიწოდებულია კომპანიის საწყობიდან მომხმარებელზე.
შემოსავალი ელექტრო- ენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება როდესაც ელექტროენერგია მიეწოდება და მოიხმარება საბითუმო მომხმარებლების მიერ. ინვოისი გამოიწერება ყოველთვიურად. მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა ხდება საანგარიშო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე.	ამონაგები აღიარდება ყოველთვიურად საბითუმო მომხმარებლების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობის მიხედვით. მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვა ხდება მრიცხველებით. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური განისაზღვრება სემეკის დადგენილების მიხედვით და დღიური ფიქსირებული გადასახადი გადასახდელია 365 დღიდან 290 დღეზე, 2020 წელს (300 დღე-2019 წელს)

7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
წილი მეკავშირე საწარმოებში:		
შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი		
ელექტროსადგური (EPSPP) – 40%	813	813
სხვა ინვესტიციები	1,208	1,208
სულ	2,021	2,021

მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის მოძრაობა წლის განმავლობაში:

'000 ლარი	2020	2019
ნაშთი 1 იანვარს	2,021	17,182
შენატანები წლის განმავლობაში	-	474
ინვესტიციის შემცირება	-	(3,591)
მეკავშირე საწარმოს წილის გასხვისება	-	(13,775)
ჯგუფის წილი მოგებიდან, მოგების გადასახადის გამოკლებით	-	1,731
ნაშთი 31 დეკემბერს	2,021	2,021

2019 წლის დეკემბერში „ჯგუფმა“ გაყიდა მისი წილი (49.99%) შპს „ქართლის ქარის ელექტროსადგურში“ 6,845 ათას ლარიანი მოგებით. გაყიდული ინვესტიციის სანაცვლოდ მიღებული ანაზღაურება 20,620 ათასი ლარის ოდენობით სრულად იქნა მიღებული ფულადი ანაზღაურების სახით 2019 წლის 30 დეკემბერს.

2018 წლის 11 ივნისს „ჯგუფის“, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდეგში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი დამფუძნებლების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2020 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მხრიდან არ განხორციელებულა ინვესტიცია ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში (2019: 446 ათასი ლარი).

ამასთან, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ფლობს წილს კომპანიებში - შპს „საერთაშორისო მილსადენის კომპანია „სარმატია“ და შპს „AGRI LNG Project Company“, რომელთაგან ორივე მნიშვნელოვანი გავლენის საგანს წარმოადგენს. საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 აპრილის ბრძანების №775 საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს პროექტების „თეთრი ნაკადი“ და „ტრანსკასპიური გაზის მილსადენი“-ს განხორციელებაში. პარტნიორთა ყოველწლიური კრების საფუძველზე, რომელიც 2017 წლის 9 ივლისს გაიმართა, „სარმატია“-ს პარტნიორებმა მიიღეს გადაწყვეტილება შპს „სარმატია“-ს საწესდებო კაპიტალის გაზრდის შესახებ. ზემოხსენებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების შეძენაში გადახდილმა ფულადმა სახსრებმა შეადგინა 740 ათასი ლარი.

„ჯგუფის“ არცერთი ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში არ წარმოადგენს საჯარო საწარმოს და, შესაბამისად, ისინი არ აქვეყნებენ აქციების ფასების კოტირებას.

8. სხვა ხარჯები

'000 ლარი	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
ტრანსპორტირება, მასალა, რემონტი და ტექნიკური უზრუნველყოფა	8,893	10,905
რეგულირების ხარჯები	2,335	2,759
კომუნალური ხარჯები	1,716	755
იურიდიული ხარჯები*	965	8,445
თბოსადგურის სატესტო რეჟიმში მუშაობის ხარჯი	903	-
პროფესიული მომსახურებები	621	206
დაზღვევის ხარჯები	611	608
საოფისე ხარჯები და საოფისე აღჭურვილობის ტექნიკური უზრუნველყოფა	468	806
აქტივების ჩამოწერა და გაყიდვა	263	843
წარმომადგენლობითი და ბიზნეს მოგზაურობების ხარჯები	168	689
სხვა	4,718	5,373
	21,661	31,389

*2019 წლის იურიდიული მომსახურების ხარჯები დაკავშირებულია იურიდიულ მომსახურებასთან, რომელიც „კომპანია“ მიიღო Hogan Lovells International LLP-სგან „კომპანიასა“ და ამ უკანასკნელს შორის 2017 წლის 6 ნოემბერს გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, რომელიც ეხება ფრონტერა რისორზ ჯორჯიან კორპორეიშენთან არსებულ დავას (შენიშვნა 25 (b)). ზემოთ მოცემული პროფესიონალური მომსახურების ხარჯები მოიცავს აუდიტორული ფირმებისთვის, აუდიტორული და პროფესიული მომსახურებებისთვის გადახდილ თანხებს 343 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 202 ათასი ლარი).

9. სხვა შემოსავალი

'000 ლარი	შენიშვნა	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
პირგასამტეხლოდან მიღებული შემოსავალი		6,104	7,516
შემოსავალი გაცვლითი კურსებიდან		1,184	120
შემოსავალი ნავთობის გადაამუშავებიდან		653	466
საიჯარო შემოსავალი		630	728
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		-	290
შემოსავალი მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის გაყიდვიდან		-	6,845
სხვა		1,283	1,496
		9,854	17,461

*2020 და 2019 წლებში მიღებული შემოსავალი პირგასამტეხლოდან უმეტესწილად უკავშირდება კონტრაქტის პირობების დარღვევისთვის დაკისრებულ პირგასამტეხლოს, რომელიც დაკავშირებულია თბოელექტროსადგურის მშენებლობის სახელშეკრულებლო ვადების გადაცილებასთან (იხილეთ შენიშვნა 30 (g)).

10. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2020	2019 (გადაანგარიშებული)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული		
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებული ღირებულებით დისკონტირების დაბრუნება ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე (შენიშვნა 14)	7,955	14,999
დისკონტირების დაბრუნება ურთიერთდაკავშირებული მხარის მიმართ რესტრუქტურული მოთხოვნაზე (შენიშვნა 16)	6,828	5,280
	2,283	2,549
ფინანსური შემოსავალი	17,066	22,828
საპროცენტო ხარჯი სესხებსა და კრედიტებზე	(50,733)	(27,564)
სხვა ფინანსური ხარჯები	(3,961)	-
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი*	(103,144)	(37,682)
ფინანსური ხარჯები	(157,838)	(64,246)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯები	(140,772)	(42,418)

* ლარი/აშშ დოლარის კურსი 2020 წლის ბოლოს გაუფასურდა 14%-ით, წინა წელთან შედარებით. იხილეთ შენიშვნა 22 (d) (i) სავალუტო რისკი

11. მოგების გადასახადის ხარჯი

2020 წელს „ჯგუფის“ მშობელმა კომპანიამ (სს საპარტნიორო ფონდი) მიიღო გადაწყვეტილება „კომპანიის“ 2019 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%-ის, დივიდენდების სახით განაწილების შესახებ (2019: 2018 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%). საქართველოს საგადასახადო კოდექსი აწესებს გარკვეულ შეზღუდვებს მოგების განაწილებაზე (იმ დივიდენდების გარდა, რომელიც ეკუთვნის 2008-2016 წლებში გამომუშავებულ წმინდა მოგებას) ქართულ სამეწარმეო სუბიექტებს შორის (გარდა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებული საწარმოსი), რომლებსაც აქვთ იურიდიული საწარმოს სტატუსი საქართველოში. იმის გათვალისწინებით, რომ განაწილებული დივიდენდები ეკუთვნოდა 2019 წლის გაუნაწილებელ მოგებას, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, აღნიშნული არ ითვლება მოგების განაწილებად და შესაბამისად მოგების გადასახადით არ იბეგრება.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ქართულ მეწარმე სუბიექტებს შორის 2008-2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდის სახით განაწილება ითვლება შემოსავლების განაწილებად, 2008-2016 წლების კუთვნილი, გადახდილი მოგების გადასახადის ჩათვლის უფლებით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამური გადასახადი, რომელიც შეიძლება გაიქვითოს მოგების გადასახადთან, რომელიც ეხება 2008-2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდების სახით განაწილებას, შეადგენს 47,962 ათას ლარს.

12. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	გაზის და ნავთობის მილსადენები	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტრო- ენერგიის წარმოების ერთეული	ნავთობის ჭაბურღილები	მანქანა- დანადგარები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სულ
თვითღირებულება/შეფასებული ღირებულება								
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს, ადრე წარდგენილის შესაბამისად	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	315,210	1,240,395
კორექტირების შედეგი	-	-	-	-	-	-	15,224	15,224
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს (გადაანგარიშებული)	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	330,434	1,255,619
შესყიდვები (გადაანგარიშებული)	2,188	1,963	-	-	322	2,522	225,623	232,618
გადატანები (გადაანგარიშებული)	10,533	1,355	4,016	18	58	-	(15,980)	-
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები (გადაანგარიშებული)	-	-	-	-	-	-	34,460	34,460
გაყიდვები (გადაანგარიშებული)	-	-	-	(17)	(299)	-	(3,323)	(4,117)
რეკლასიფიკაცია	1,646	-	-	-	-	-	(1,646)	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს (გადაანგარიშებული)	445,664	47,787	385,419	35,405	20,002	14,735	569,568	1,518,580
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	445,664	47,787	385,419	35,405	20,002	14,735	569,568	1,518,580
შესყიდვები	1,604	3,783	2,239	-	185	926	145,242	153,979
გადატანები	20,603	1,465	505,879	-	185	33	(528,165)	-
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	7,152	7,152
გაყიდვები	-	(29)	-	-	-	-	(4,143)	(4,172)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	467,871	53,006	893,537	35,405	20,372	15,694	189,654	1,675,539
ცვეთა და გაუფასურების ზარალი								
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს, ადრე წარდგენილის შესაბამისად	174,151	7,245	52,716	26,396	12,185	6,261	3,040	281,994
კორექტირების შედეგი	-	-	9,711	-	-	-	-	9,711
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს (გადაანგარიშებული)	174,151	7,245	62,427	26,396	12,185	6,261	3,040	291,705
წლის ცვეთა (გადაანგარიშებული)	18,212	621	17,852	700	1,783	1,592	-	40,760
გაყიდვები	-	-	-	(17)	(16)	(478)	-	(511)
რეკლასიფიკაცია	952	-	-	-	-	-	(952)	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს (გადაანგარიშებული)	193,315	7,866	80,279	27,079	13,952	7,375	2,088	331,954
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	193,315	7,866	80,279	27,079	13,952	7,375	2,088	331,954
წლის ცვეთა	18,619	901	35,583	585	1,877	1,135	-	58,700
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	211,934	8,767	115,862	27,664	15,829	8,510	2,088	390,654
საბალანსო ღირებულებები								
2019 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)	257,146	37,224	318,976	9,008	7,736	6,430	327,394	963,914
2019 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	252,349	39,921	305,140	8,326	6,050	7,360	567,480	1,186,626
2020 წლის 31 დეკემბერი	255,937	44,239	777,675	7,741	4,543	7,184	187,566	1,284,885

საფინანსო
განმარტება

დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები შეადგენს 105,877 ათას ლარს (2019 წელს: 92,475 ათასი ლარი) ჯამური 187,566 ათასი ლარის ნაშთიდან (2019 წელს: 567,480 ათასი ლარი). დაუმონტაჟებელი მოწყობილობა მოიცავს მშენებარე აქტივებს და დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებს. დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების უმეტესობა გაზის მილსადენებისგან და ტურბინებისგან შედგება, რომელთა გამოყენებაც ჯერ არ დაწყებულია. იმის გამო, რომ საქართველოს ბაზარი არ არის განვითარებული, თითქმის შეუძლებელია თბოელექტროსადგურების ნაწილების სასწრაფო წესით შეძენა, გადაუდებელ სიტუაციებში, შესაბამისად „ჯგუფს“ უწევს დამატებითი მარაგის შენახვა.

დაუმთავრებელი მშენებლობის დამატებების ზრდა 108,195 ათასი ლარით (2019: 176,786 ათასი ლარი) ჯამური 145,242 ათასი ლარიდან (2019: 225,623 ათასი ლარი) დაკავშირებულია გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან. ძირითადი მშენებლობა დასრულდა 2020 წლის 12 თებერვალს, თარიღი, როდესაც თბოსადგური მზად იყო გამოყენებისთვის და ამავე თარიღიდან დაიწყო მასზე ცვეთის დარიცხვა. „ჯგუფი“ იყენებს ცვეთის წრფივ მეთოდს და თბოსადგურის სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრული აქვს 25 წელი. გაზის ტურბინის ფრთების კაპიტალური რემონტი, რომელიც შესულია „ელექტროენერგიის წარმოების ერთეულის“ ძირითადი საშუალებების ჯგუფში, საბალანსო ღირებულებით 36,091 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 1,596 ათასი ლარი) და რომლის ჩატარება ივარაუდება ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, აღირიცხება ცალკე კაპიტალური რემონტის კომპონენტად და ცვეთა ერიცხება ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით.

დაუმთავრებელი მშენებლობის დარჩენილი ნაწილი ძირითადად შედგება მილსადენების მშენებლობა/რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული სამუშაოებისგან.

2020 წელს, კაპიტალიზირებულმა საპროცენტო ხარჯებმა, რომელიც დაკავშირებულია გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან, შეადგინა 7,152 ათასი ლარი (2019: 34,460 ათასი ლარი), ხოლო კაპიტალიზაციის განაკვეთმა - 7.27% (2019: 7.27%).

2020 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ განახორციელა 1,530 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთების, 1,609 ათასი ლარის მილსადენების შენატანი, „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალის ზრდის სახით (2019: მიწის ნაკვეთები 1,773 ათასი ლარი, მილსადენები - 1,854 ათასი ლარი). შეტანილი მიწის ნაკვეთების და მილსადენების თვითღირებულება მათ სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

ხელმძღვანელობამ გაანალიზა გაუფასურების მაჩვენებლები ბასს 36 „აქტივების გაუფასურება“ მოთხოვნების შესაბამისად და დაასკვნა, რომ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის გაუფასურების ინდიკატორები არ არსებობს.

13. ავანსები

000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გრძელვადიანი აქტივები		
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	1,039	97,170
მიმდინარე აქტივები		
ავანსები	94,566	66,198
	<u>95,605</u>	<u>163,368</u>

2016 წლის 28 სექტემბერს შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს და „China Tianchen Engineering Corporation“-ს შორის გაფორმდა ხელშეკრულება გარდაბნის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის დაპროექტების, შესყიდვისა და მშენებლობის შესახებ. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „China Tianchen Engineering Corporation“-სთვის ავანსად გადახდილმა თანხამ შეადგინა 89,953 ათასი ლარი. 2020 წლის თებერვალში გარდაბნის მე-2 თბოელექტროსადგურის მშენებლობა დასრულდა. შესაბამისად, ზემოხსენებული ავანსი სრულად იყო ათვისებული 2020 წელს.

მოკლევადიანი ავანსების ნაშთი ძირითადად დაკავშირებულია გაზის მომწოდებლებისთვის გადახდილ თანხებთან კომპანია „South Caucasus Pipeline Option Gas Company Limited“-ისთვის 68,173 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 42,933 ათასი ლარი) და კომპანია „Azerbaijan Gas Supply Company Limited“-ისთვის (AGSC) 14,980 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს 13,332 ათასი ლარი).

14. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

1996 წელს საქართველოს მთავრობა შევიდა 30-წლიან გარიგებაში ნავთობის კომპანიების კონსორციუმთან, რომელმაც იკისრა საქართველო-აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრიდან საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე სუფსის ნავთობტერმინალამდე ნავთობის მილსადენის სისტემის მშენებლობის და განვითარების ვალდებულება. გარიგების საფუძველზე ნავთობის კომპანიებს მიენიჭა მითითებული მილსადენის სისტემით ნავთობის საქართველოს ტერიტორიის გავლით ტრანსპორტირების უფლება. მილსადენი საქართველოს სახელმწიფო ქონება გახდა. ამ მილსადენის საკუთრების უფლება გადაეცა „კომპანიას“ 2010 წლის ივნის-ივლისში „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში განხორციელებული შენატანის სახით, ნომინალური ღირებულებით 269,299 ათასი ლარი. მილსადენით მოსარგებლე ნავთობკომპანიებისგან „ჯგუფი“ იღებს სატრანზიტო საფასურს ტრანსპორტირებული ნავთობის თითოეულ ბარელზე. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი გარიგება მოიცავდა ფინანსურ იჯარას დაწყების თარიღიდან, იმის გამო, რომ საიჯარო ხელშეკრულება მოიჯარეს გადასცემდა საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას.

„ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 39,229 ათასი ლარის ოდენობით იმ თარიღში, როდესაც საკუთრების უფლება მილსადენებზე გადაეცა „ჯგუფს“. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა წარმოადგენს წმინდა ინვესტიციის მიმდინარე ღირებულებას იჯარაში, რომელიც აქტივების არაუზრუნველყოფილი ნარჩენი ღირებულების მიმდინარე ღირებულებას მოიცავდა იჯარის ვადის ბოლოს, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში არსებული საპროცენტო განაკვეთით. 230,070 ათასი ლარის სხვაობა იჯარაში წმინდა ინვესტიციების ნომინალურ და მიმდინარე ღირებულებას შორის აღიარებულ იქნა კაპიტალში სამართლიანი ღირებულების ცვლილების სახით, მესაკუთრის არაფულადი შენატანისთვის.

‘000 ლარი	2020	2019
ფინანსური საიჯარო მოთხოვნა 1 იანვარს	73,134	67,854
დისკონტირების დაბრუნება ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე	6,828	5,280
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბერს	79,962	73,134

2020 წლის განმავლობაში ცვლადმა საიჯარო გადახდებმა ნავთობის ტრანსპორტირებიდან (აღიარებული კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში), შეადგინა 26,348 ათასი ლარი (2019: 21,168 ათასი ლარი).

15. გაცემული სესხები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გრძელვადიანი აქტივები		
აქციონერზე გაცემული სესხი	19,914	15,983
მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	207	171
	20,121	16,154
მიმდინარე აქტივები		
მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	1,513	1,692
	1,513	1,692
სულ გაცემული სესხები	21,634	17,846

აქციონერზე - სს „საპარტნიორო ფონდზე“ გაცემული სესხი არაუზრუნველყოფილ სუბორდინირებულ სესხს წარმოადგენს და ის აშშ დოლარშია დენომინირებული (4,500 ათასი აშშ დოლარი). მასზე ირიცხება სახელშეკრულებო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9,5%-ის ოდენობით.

სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის დაფარვა უნდა განხორციელდეს არაუგვიანეს 2021 წლის 31 მაისისა ან ექვსი თვის შემდეგ სს საპარტნიორო ფონდის მიერ Credit Suisse-სთვის (სს საპარტნიორო ფონდის გამსესხებელი) გადასახდელი სესხის თანხის სრულად დაფარვიდან.

2020 წელს სს საპარტნიორო ფონდმა გამოიყენა Credit Suisse-სთან გაფორმებული სესხის ხელშეკრულების პირობა ძირითადი თანხის დაფარვის ვადის გაგრძელებაზე და გადასახდელი სესხის დაფარვის ვადა გაახანგრძლივა 2021 წლის სექტემბრამდე. შესაბამისად, „კომპანიამ“ გაახანგრძლივა სს საპარტნიორო ფონდისგან სესხის დაფარვის ვადა 2022 წლის მარტამდე.

2018 წლის მარტში „კომპანიამ“ გასცა სესხი ჯორჯიან ოილ ენდ გაზ ლიმიტედ-ზე (GOGL) (არ არის ურთიერთდამოკიდებული მხარე) 500 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით. სესხზე ირიცხება სახელშეკრულებო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9,5%-ის ოდენობით. 2020 წლის განმავლობაში GOGL-მა გადაიხადა პროცენტი სესხის დაუფარავ ოდენობაზე. 2020 წლის 30 დეკემბრის სესხის დამატების საფუძველზე სესხის ძირითადი თანხის დაფარვის ვადა გაახანგრძლივდა 2021 წლის 31 დეკემბრამდე.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე და სესხებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2020	2019
გრძელვადიანი აქტივები		
რესტრუქტურირებული მოთხოვნები*	14,514	15,718
სულ გრძელვადიანი	14,514	15,718
მიმდინარე აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები	247,889	275,677
რესტრუქტურირებული მოთხოვნები*	3,204	4,296
სხვა მოთხოვნები	997	1,655
სულ მიმდინარე	252,090	281,628
	266,604	297,346

*2017 წლის 16 ნოემბერს, „კომპანია“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ (სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია) გააფორმეს ხელშეკრულება მაგისტრალური მილსადენის იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნის რესტრუქტურირების შესახებ. ხელშეკრულების მხარეებმა შეათანხმეს გადახდის გრაფიკი, რის საფუძველზეც მთლიანი თანხა დაიფარება 2025 წლის ბოლოსთვის. მოთხოვნის რესტრუქტურირება გულისხმობს პირობების არსებით მოდიფიკაციას; შესაბამისად, რესტრუქტურირების თარიღისთვის „კომპანია“ შეწყვიტა არსებული მოთხოვნის აღიარება და აღიარა ახალი აქტივი ახალი პირობების გათვალისწინებით. 2017 წელს ნაშთის სამართლიანი ღირებულების დაანგარიშება პირველადი აღიარებისას, მოხდა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დადისკონტირდა წლიური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით 10.86%-ის ოდენობით (შენიშვნა 10). 2020 წელს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ განახორციელა გადახდა 5,000 ათასი ლარის ოდენობით, ზემოხსენებული გადახდის გრაფიკის მიხედვით.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

17. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საბანკო ნაშთები	24,203	71,141
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	49,831	64,674
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	74,034	135,815

დაფარვამდე ანაბრები წარმოადგენს ვადიან ანაბრებს, რომელთა დაფარვაც შეიძლება სავალდებულო გახდეს, სამთვლიანი ან მეტი დაფარვის ვადით განთავსების თარიღიდან და რომლებისთვისაც „ჯგუფს“ აქვს ანაბრის გატანის ცალმხრივი უფლება შეტყობინების გაგზავნიდან რამდენიმე დღეში, ჯარიმების გადახდის და არსებითი საპროცენტო ზარალის გარეშე. შედეგად, აღნიშნული ვადიანი ანაბრების კლასიფიკაცია მოხდა მათი ბუნებიდან გამომდინარე, რაც წარმოადგენს მოთხოვნამდე ანაბარს.

შეზღუდული ფულადი სახსრები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთი 924 ათასი ლარის ოდენობით წარმოადგენს აკრედიტების ხელშეკრულების უზრუნველყოფის სახით ფლობილ საბანკო ნაშთებს საქართველოს ერთ ბანკში (2019: 60 ათასი ლარი).

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე „ჯგუფის“ დამოკიდებულება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

18. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა (სხვაგვარად მითითებამდე)

	ჩვეულებრივი აქციები	
	2020	2019
ნომინალური ღირებულება	20 ლარი	20 ლარი
რაოდენობა 1 იანვრის მდგომარეობით	32,145,250	31,329,768
აქციების გამოშვება არაფულადი აქტივების შენატანების სანაცვლოდ	156,950	815,482
გამოშვებული 31 დეკემბრისთვის	32,302,200	32,145,250

ჩვეულებრივი აქციები

2020 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ გადაწყვიტა „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალში გაეკეთებინა ძირითადი საშუალების შენატანი (მიწის ნაკვეთები და მილსადენები) ნომინალური ღირებულებით 3,139 ათასი ლარი, რომელიც დაახლოებით ტოლია ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულების გადაცემის დღისთვის.

2019 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალში შეიტანა ძირითადი საშუალებები ნომინალური ღირებულებით 15,548 ათასი ლარი, და იკისრა 762 ათასი ლარის ვალდებულება 2020 წელს განსახორციელებელი კაპიტალური შენატანებისთვის. 2019 წელს შეტანილი ძირითადი საშუალებების ნომინალურ და სამართლიან ღირებულებებს შორის სხვაობამ (შენატანების განხორციელების თარიღებისთვის) შეადგინა 11,921 ათასი ლარი და აღიარებული იყო კაპიტალში „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“ კომპონენტის შემცირების სახით.

(b) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებით გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს „ჯგუფისთვის“ საქართველოს მთავრობის (რომელიც ასრულებს მისი აქციონერის ფუნქციას) მიერ გადაცემულ სარგებელს.

სააქციო კაპიტალის გაზრდისას, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ ოდენობას და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკეული კომპონენტის სახით, როგორც „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“.

(c) დივიდენდები

2020 წელს 42,482 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები იქნა გამოცხადებული „კომპანიის“ მიერ (2019: 56,469 ათასი ლარი გამოცხადებული და 60,000 ათასი ლარი გადახდილი) და 38,951 ათასი ლარი გადახდილ იქნა სს „საპარტნიორო ფონდზე“.

სხვაობა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებს შორის 2019 წელს აღიარებულ წინასწარ გადახდილ დივიდენდებს წარმოადგენს, რომლებიც გაქვითულია იმ დივიდენდებთან, რომლებიც 2020 წელს იქნა განაწილებული.

2020 წლის წმინდა მოგებიდან კომპანიის მიერ არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა შუალედური დივიდენდები.

2019 წელს შპს გარდაბნის თბოსადგურმა გამოაცხადა 2,000 ათასი ლარის დივიდენდები, საიდანაც 982 ათასი იქნა გადახდილი არამაკონტროლებელი წილის მფლობელ - სს „საპარტნიორო ფონდზე“. 2020 წელს, შპს „გარდაბნის თბოსადგურს“ დივიდენდები არ გამოუცხადებია და არ გადაუხდია.

(d) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილი წარმოადგენს სს „საპარტნიორო ფონდის“ შენატანს საწესდებო კაპიტალში და მის წილს შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ („ჯგუფის“ 51%-იანი შვილობილი კომპანია) კუმულატიურ გაუნაწილებელ მოგებაში (იხილეთ შენიშვნა 23).

2020 წელს „კომპანიაში“ ხელი მოაწერა სესხის ხელშეკრულებას ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) 2021 წლის აპრილში ევროზღბილიგაციების რეფინანსირების მიზნით, 217 მილიონი ევროს ოდენობით. 2020 წლის 20 სექტემბერს ხელი მოეწერა საგარანტიო ხელშეკრულებას შპს გარდაბნის თბოსადგურსა, შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-სა და EBRD-ს შორის. აღნიშნული ხელშეკრულების თანახმად, შპს გარდაბნის თბოსადგური და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2 (ერთობლივად - სესხის "გარანტორები") შეთანხმდნენ, რომ ერთობლივად და ცალ-ცალკე უზრუნველყოფენ „კომპანიის“ EBRD-ს წინაშე არსებულ ვალდებულებებს სასესხო ხელშეკრულების ფარგლებში. საგარანტიო ხელშეკრულების თანახმად, თუ „კომპანია“ არ დაფარავს რაიმე თანხას სესხის ხელშეკრულების ფარგლებში, გარანტორები დაუყოვნებლივ გადაიხდიან ამ თანხას, თითქოს ისინი იყვნენ ძირითადი მოვალეები და არა მხოლოდ გარანტორები.

იმის გამო, რომ შპს გარდაბნის თბოსადგურმა და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-მა უზრუნველყვეს „კომპანიისთვის“ გარანტია ანაზღაურების გარეშე, გარანტია აღირიცხება როგორც განაწილება „კომპანიისთვის“, შვილობილი კომპანიების ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, სამართლიანი ღირებულებით. გარანტიის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შემოსავლის მიდგომის საფუძველზე, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელის გამოყენებით. შეფასების მოდელი ითვალისწინებს მთლიანი პერიოდის სასესხო გადახდების ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომის გათვალისწინებით, რომელიც დისკონტირდება გარანტიის გაცემის თარიღისთვის არსებული, საქართველოს ბანკების მიერ კორპორატიულ კლიენტებზე უცხოურ ვალუტაში გაცემული გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების განაკვეთების გამოყენებით. გარანტიის მთლიანი სამართლიანი ღირებულება გაიყო შპს "გარდაბნის თბოსადგურის" და შპს "გარდაბნის თბოსადგური 2"-ს შორის მათი შესაბამისი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად. სამართლიანი ღირებულების შეფასება მესამე დონის სამართლიან ღირებულებად კლასიფიცირდა, ზემოაღნიშნულ შეფასების ტექნიკაში გამოყენებული შეტანილი მონაცემების საფუძველზე.

„ჯგუფის“ დონეზე აღნიშნული გარანტიები დაელიმინირდა და შემცირდა არამაკონტროლებელი წილი, „კომპანიის“ მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი გაუნაწილებელი მოგების სასარგებლოდ, შპს გარდაბნის თბოსადგურის გარანტიის წილით, რომელმაც შეადგინა 19,081 ათასი ლარი.

(e) განაწილება მესაკუთრეზე

საქართველოს მთავრობის განზრახვის, საქართველოს მოსახლეობისთვის გაზის სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნების შესაბამისად და იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს მთავრობა წარმოადგენს „კომპანიის“ საბოლოო მფლობელს, მთავრობამ დაავალა ამ უკანასკნელს გაეფორმებინა N16 დამატება გაზის გაყიდვის ხელშეკრულებაზე (GSA), რომელიც გაფორმებულია სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტსა ("SGEI") და „კომპანიას“ შორის 2011 წლის 23 დეკემბერს, რამაც გამოიწვია, inter alia, (i) „კომპანიის“ მხრიდან SGEI-ის მიმართ არსებული მოთხოვნების შემცირება (108,475 ათასი ლარი დღგ-ს გარეშე), SGEI-ის მიერ „კომპანიისგან“ სოციალური გაზის შესყიდვის ფასების შემცირების გზით, 2018-2020 წლებში მოსახლეობაზე მიწოდებული „სოციალური გაზის“ შესაბამის მოცულობებზე და (ii) შესაბამისად, აზერბაიჯანული მხარის მიერ N12 შეთანხმებით გათვალისწინებულ, 2021-2025 წლებში („საკომპენსაციო პერიოდი“) მისაღებ 15 აშშ დოლარის ფასდაკლებაზე უარის თქმა. იხილეთ შენიშვნა 6(d)).

რადგან საქართველოს მთავრობა წარმოადგენს „კომპანიის“ საბოლოო მფლობელს, და ზემოხსენებული ოპერაცია განხორციელდა „ჯგუფის“ მიერ მთავრობის დავალების საფუძველზე და არ წარმოადგენს ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შესრულებულ ტრანზაქციას, ხელმძღვანელობამ აღრიცხა ეს ოპერაცია კაპიტალში, როგორც „მესაკუთრეზე განაწილება“ და შესაბამისად „ჯგუფის“ გაუნაწილებელი მოგება შემცირდა 108,475 ათასი ლარით.

19. კაპიტალის მართვა

„ჯგუფს“ არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის შესაბამისი ბაზის უზრუნველყოფას „ჯგუფის“ საოპერაციო და სტრატეგიულ საჭიროებებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, და ასევე ბაზრის მონაწილეების ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, „ჯგუფის“ შემოსავლებისა და მოგების და იმ გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად „ჯგუფის“ საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციებით ფინანსდება. ამ ღონისძიებების გატარებით, „ჯგუფი“ მისი მოგების მდგრად ზრდას ისახავს მიზნად.

წლის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია კაპიტალის მართვაში „ჯგუფის“ მიდგომის ცვლილებას. „კომპანია“ ან/და მისი შვილობილი კომპანიები არ წარმოადგენენ გარედან დაკისრებული, კაპიტალის მოთხოვნების საგანს.

20. სესხები და კრედიტები

მოცემულ შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია „ჯგუფის“ პროცენტური სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზირებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე „ჯგუფის“ დამოკიდებულებების შესახებ მეტი ინფორმაცია იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
გამოშვებული არაუზრუნველყოფილი ობლიგაცია	-	705,122
მიმდინარე ვალდებულებები		
გამოშვებული არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციის მიმდინარე ნაწილი	828,152	16,902
	828,152	722,024

(a) სესხის დაფარვის ვადები და გრაფიკი

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
				ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
არაუზრუნველ- ყოფილი ობლიგაციის გამოშვება სულ პროცენტური ვალდებულებები	აშშ დოლარი	6.75%	2021	829,148	828,152	725,675	722,024
				829,148	828,152	725,675	722,024

არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები, რომლის დაფარვის ვადა იყო 2021 წლის აპრილი, გამოშვებული იყო „კომპანიის“ 2012 წლის ევროობლიგაციების გადაფარვის მიზნით, რომელთა დაფარვის ვადა იყო 2016 წლის აპრილი.

2020 წლის დასაწყისიდან „კომპანიამ“ დაიქირავა წამყვანი საინვესტიციო ბანკები, რომელთა მიზანი იყო 2020 წლის მარტისთვის ფინანსურ ბაზარზე გასვლის ხელშეწყობა. თუმცა, COVID-19 პანდემიის გავრცელებისა და ფინანსური ბაზრების შემდგომი კრიზისის გამო, აღნიშნული პროცესი შეჩერდა არახელსაყრელი საბაზრო პირობების გამო. შესაბამისად, „კომპანიამ“, ბანკების რჩევის გათვალისწინებით, გადაწყვიტა დროებით შეეჩერებინა გარიგება და პარალელურად, 2020 წლის აპრილიდან დაიწყო ალტერნატიული დაფინანსების წყაროების ძიება.

EBRD-თან ფართომასშტაბიანი მოლაპარაკებების შედეგად, „კომპანიამ“ 2020 წლის სექტემბერში ხელი მოაწერა 217 მილიონი ევროს (873 მილიონი ლარი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) 10-წლიან სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც აშშ დოლარის ექვივალენტში საკმარისი იყო გადასახდელი 250 მილიონი აშშ დოლარის (819 მილიონი ლარი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის დასაფარავად.

250 მილიონი აშშ დოლარის ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის სრული დაფარვა მოხდა 2021 წლის აპრილში. ევროობლიგაციების დაფარვისთვის გამოყენებულმა სესხის მოცულობამ შეადგინა 853,734 ათასი ლარი.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის „კომპანიის“ მიერ EBRD-ს სესხი არ იყო გატანილი/ათვისებული და „კომპანიამ“ გადაიხადა სესხის მართვის საფასური 8,225 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღრიცხულ იქნა გადახდილი ავანსების სახით.

2018 წელს, კომპანიამ „KfW“-თან ხელი მოაწერა სასესხო ხელშეკრულებას 150 მილიონ ევროზე, საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსადგავის მშენებლობის დაფინანსებისთვის. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის არცერთი ტრანში არ ყოფილა გატანილი/ათვისებული და კომპანიამ გადაიხადა სესხის მომსახურების საფასური 904 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულ იქნა ფინანსურ ხარჯებში (2019 წელს „კომპანიამ“ გადაიხადა მართვის საფასური 4,455 ათასი ლარის ოდენობით და 89.5 ათასი ლარის სესხის მომსახურების საკომისიო).

2020 წელს, ფინანსური სირთულეების გათვალისწინებით, რომელიც გამოწვეული იყო COVID-19 პანდემიით, ფინანსთა სამინისტრომ 2020 წლის 23 აპრილს გამოსცა წერილი, რომლის თანახმად გადაწყდა მიწისქვეშა გაზსადგავის მშენებლობისთვის განკუთვნილი, KfW-სგან მიღებული 150 მილიონი ევროს აუთვისებელი სესხიდან 120 მილიონი ევრო მიემართათ სახელმწიფო ბიუჯეტში, სამთავრობო პროგრამების მხარდასაჭერად, რომელიც ხელს შეუწყობს პანდემიის და მისი შედეგების შემსუბუქებას.

შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიასა“ და KfW-ს შორის დადებული სასესხო ხელშეკრულება იქნა გადახდილი და შემცირებული 150 მილიონი ევროდან 30 მილიონ ევრომდე. შედეგად, 2018-2019 წლებში გადახდილი 3,961 ათასი ლარის მმართველობითი საფასური ჩამოწერილი იქნა სხვა ფინანსურ ხარჯებში 2020 წელს (იხილეთ შენიშვნა 10).

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიას“ აქვს ორი გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზი ორი ქართული ბანკისგან (საკრედიტო ხაზების ლიმიტები შეადგენს 30,000 ათას აშშ დოლარს და 15,000 ათას აშშ დოლარს, შესაბამისად), საანგარიშგებო თარიღისთვის არცერთი საკრედიტო ხაზი არ იყო გამოყენებული/ათვისებული. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღისათვის ორივე საკრედიტო ხაზის სახელშეკრულებო ვადა გასულია.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, EBRD-ის სესხზე პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტთან დაკავშირებული ფინანსური კოვენანტი იქნა დარღვეული, რამაც გამსესხებელს სესხის დაფარვის მოთხოვნის უფლება მისცა, თუმცა 2021 წლის 30 ივნისს „ჯგუფმა“ გამსესხებლისგან სესხის მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმის საბუთი მოიპოვა, აღნიშნული კოვენანტის დარღვევის მიუხედავად.

იმის გათვალისწინებით, რომ განხილული სესხი არ ყოფილა ათვისებული 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2021 წელს, როდესაც სესხი იქნა ათვისებული, „ჯგუფმა“ მიიღო სესხის მოთხოვნის უფლებაზე უარის თქმის საბუთი, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კოვენანტის დარღვევა არ იქონიებს გავლენას „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(b) აქტივებისა და ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	722,024	671,620
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	10,067	-
სესხების დაფარვა	(10,000)	-
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულად ნაკადებში	67	-
სხვა ცვლილებები		
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების ცვლილების გავლენა	103,140	36,260
საპროცენტო ხარჯი	50,733	27,564
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯი	7,152	34,460
გადახდილი პროცენტი (შეტანილი საოპერაციო ფულად ნაკადებში)	(54,964)	(47,880)
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	106,061	50,404
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	828,152	722,024

21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)
სავაჭრო ვალდებულებები	102,145	69,317
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	3,626	23,072
სხვა ვალდებულებები	400	2,793
	106,171	95,182

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებით „ჯგუფის“ დამოკიდებულება სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

22. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ ფასით, რომელიც სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი იქნებოდა ვალდებულების გადაცემისას ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისთვის. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

„ჯგუფმა“ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს ისეთი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვით მისაღებ ან ვალდებულების გადაცემისას გადასახდელ ფასს შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება მომავალი ძირითადი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულების ხელმძღვანელობისეულმა შეფასებამ შედეგად მოგვცა ღირებულებების დიაპაზონი, რომელიც დაახლოებით საბალანსო ღირებულებას უტოლდება. მიუხედავად იმისა, რომ არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები ლონდონის საფონდო ბირჟაზეა რეგისტრირებული, ბაზარი არ არის აქტიური, რადგან მონაწილეები ძირითადად ინსტიტუციონალური ინვესტორები არიან და ბრუნვა ბაზარზე არ არის მაღალი.

„ჯგუფის“ სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გონივრულად არის მიახლოებული მათ სამართლიან ღირებულებებთან.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით „ჯგუფი“ შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ (b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ (c));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ (d)).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა „ჯგუფის“ რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

„ჯგუფის“ რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და „ჯგუფის“ საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „ჯგუფის“ ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვრელი მხარე ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. ის ძირითადად წარმოიშობა „ჯგუფის“ კლიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება იყო შემდეგი:

'000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	266,604	297,346
გაცემული სესხები	15	21,634	17,846
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17	74,034	135,815
შეზღუდული ფულადი სახსრები		924	60
		363,196	451,067

(iii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე უმეტესწილად განპირობებულია მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. თუმცა, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს იმ ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას ახდენს მისი მომხმარებლების ბაზის საკრედიტო რისკზე, იმ ინდუსტრიის და ქვეყნის რისკების ჩათვლით, რომელშიც ოპერირებენ მომხმარებლები. შემოსავლების კონცენტრაციაზე დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-6 შენიშვნაში.

სავაჭრო მოთხოვნებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის შეზღუდვა ხდება კორპორატიული კლიენტებისთვის მაქსიმალური გადახდის პერიოდის (ერთი თვე) დაწესებით. ამასთანავე, ზოგიერთი კლიენტის შემთხვევაში რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის გზით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა ზოგადად არ მოითხოვება. „ჯგუფს“ არ გააჩნია სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებზეც არ აღიარდება ზარალის რეზერვი უზრუნველყოფის არსებობის გამო.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ადგილობრივი	264,137	295,742
დსთ ქვეყნები	2,467	1,604
	266,604	297,346

სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკის მაქსიმალური დამოკიდებულება ანგარიშგების თარიღისთვის კლიენტების ტიპების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გაზის დისტრიბუტორები	159,187	239,010
ელექტროენერგიის დისტრიბუტორები	81,353	24,822
გაზის მილსადენის საიჯარო ქირა (შენიშვნა 16)	22,851	24,264
სხვა	3,123	9,250
	266,604	297,346

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფის“ ორი ყველაზე მნიშვნელოვანი მომხმარებლის მიმართ არსებული მოთხოვნების საბალანსო ნაშთი 157,403 ათას ლარს შეადგენდა (2019: 226,603 ათასი ლარი).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება კორპორატიული კლიენტებისთვის

„ჯგუფის“ მიერ საკრედიტო რისკების დონეების მიხედვით გადანაწილება ხდება იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელია ზარალის რისკის განსაზღვრა (მათ შორის გარე რეიტინგების, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მმართველობითი ანგარიშების და ფულადი ნაკადების პროგნოზების და სხვა, კლიენტთან დაკავშირებული გარე ინფორმაციის საფუძველზე) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკების დონეები განისაზღვრება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მიანიშნებს დეფოლტის რისკზე და შეესაბამება სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე და კლიენტების მიმართ არსებულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2020
	არ არის გაუფასურებული კრედიტით	კრედიტით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი			
დაბალი რისკი	248,660	-	248,660
საშუალო რისკი	18,344	-	18,344
მაღალი რისკი	-	8,865	8,865
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	267,004	8,865	275,869
ზარალის რეზერვი	(400)	(8,865)	(9,265)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	266,604	-	266,604

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2019
	არ არის გაუფასურებული კრედიტით	კრედიტით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი			
დაბალი რისკი	279,191	-	279,191
საშუალო რისკი	21,047	-	21,047
მაღალი რისკი	-	7,944	7,944
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	300,238	7,944	308,182
ზარალის რეზერვი	(2,892)	(7,944)	(10,836)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	297,346	-	297,346

დაბალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს ძლიერი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, ნაკლებად სავარაუდოა, უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდის უნარიანობაზე. საგარეო საკრედიტო რეიტინგი BBB-დან BB+ მდე (S&P).

საშუალო რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს რესტრუქტურიზირებული ხელშეკრულებით ნაკისრი ფულადი ნაკადების ვალდებულებები, რომელიც უნდა დაიფაროს უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე.

მაღალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს სუსტი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, დიდი ალბათობით იქონიებს უარყოფით გავლენას ხელშეკრულების მხარეების გადახდისუნარიანობაზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა

წლის განმავლობაში, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

'000 ლარი	2020	2019
ნაშთი 1 იანვარს ფასს 9-ის ფარგლებში	10,836	8,068
წმინდა დარიცხვა/(შემცირება) წლის განმავლობაში	(1,571)	2,768
ნაშთი 31 დეკემბერს	9,265	10,836

(iv) გაცემული სესხები

გაცემული სესხის პირობები აღწერილია მე-15 შენიშვნაში. ხელმძღვანელობის შეფასებით არცერთი გაცემული სესხების ნაშთი არ არის კრედიტით-გაუფასურებული 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის. სს „საპარტნიორო ფონდი“ რომელსაც გაცემული სესხების არსებითი ნაშთი უკავშირდება, კლასიფიცირებულია დაბალი რისკის კატეგორიაში. ყველა გაცემული სესხი კლასიფიცირებულია 1-ელ დონეზე და გაუფასურების ზარალი გამოთვლილია 12-თვიანი მოსალოდნელი ზარალის საფუძველზე, შესაბამისად დახლოებით 185 ათასი ლარი.

(v) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფის“, ბანკში არსებული თანხების 99% განთავსებულია 3 ქართულ ბანკში (2019: 3 ბანკი), რომელთაგან ორს Fitch-ის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგით აქვს BB- შეფასება და ერთს - რუსული ბანკის ქართულ შვილობილ კომპანიას - გრძელვადიანი S&P Global Rating -ის რეიტინგი BB, სტაბილური პერსპექტივით.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების და ფულადი სახსრების შეზღუდული ნაშთების გაუფასურება დაანგარიშებული იყო 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარების მოკლე ვადიანობას. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელ ეტაპზე. „ჯგუფი“ არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაგენტი ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

(vi) ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

ფინანსური იჯარის მოთხოვნის ნაშთი წარმოადგენს საიჯარო ვადის ბოლოს არსებულ არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებას დისკონტირებულს იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთით (იხ. შენიშვნა 14). შესაბამისად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ეს უკანასკნელი არ ატარებს საკრედიტო რისკს და არის ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების ფარგლებს გარეთ, შესაბამისად ფინანსური იჯარის მოთხოვნებთან დაკავშირებით არ ყოფილა აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

(c) **ლიკვიდურობის რისკი**

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ჯგუფი“ სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. „ჯგუფის“ მდიდრობა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან „ჯგუფის“ რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე. „ჯგუფის“ ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს ობლიგაციების გამოშვების ხელშეკრულებაში ჩართული პირობების მონიტორინგს.

ზოგადად, „ჯგუფს“ ყოველთვის აქვს სათანადო მოთხოვნამდე ფულადი სახსრები, მისი მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაკმაყოფილებლად 60 დღის განმავლობაში, ფინანსური ვალდებულებების მომსახურების ჩათვლით; ეს გამორიცხავს ისეთი გაუთვალისწინებელი ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის გონივრულ ფარგლებში წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, მაგალითად ბუნებრივი კატასტროფები ან გლობალური პანდემია.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების, დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

'000 ლარი 2020	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების გამოშვება	828,152	846,796	846,796	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	106,171	106,171	106,171	-	-
	934,323	952,967	952,967	-	-

'000 ლარი 2019	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების გამოშვება	722,024	789,513	24,196	24,196	741,121
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	95,182	95,182	95,182	-	-
	817,206	884,695	119,378	24,196	741,121

არ არის მოსალოდნელი რომ დაფარვის ვადების ანალიზში შესულ ფულად ნაკადებს ადგილი ექნებათ არსებითად ადრე, ან არსებითად განსხვავებული ოდენობებით.

495,338 ათასი ლარის წმინდა მიმდინარე ვალდებულების პოზიციის მიუხედავად, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფს“ აქვს წმინდა საბრუნავი კაპიტალის 332,814 ათასი ლარის დადებითი ნაშთი. წმინდა მიმდინარე ვალდებულების პოზიცია 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის ფაქტობრივად გამოწვეული იყო 2021 წლის აპრილში დასაფარი სასესხო ვალდებულებებით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფს“ ჰქონდა გამოუყენებელი სესხი EBRD-ისგან 217 მილიონი ევროს ოდენობით. 211,5 მილიონი ევროს სესხი ათვისებულ იქნა 2021 წლის თებერვალში, 2021 წლის აპრილში ევროობლიგაციების სრულად დაფარვის მიზნით. იხილეთ შენიშვნა 20.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები იმოქმედებს „ჯგუფის“ შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს ბაზრის რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

(i) სავალუტო რისკი

„ჯგუფი“ ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმ შესყიდვებთან, გაყიდვებთან და სესხებთან დაკავშირებით, რომლებიც დენომინირებულია „ჯგუფში“ შემავალი საწარმოების შესაბამისი სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის დენომინირებული არის აშშ დოლარი. ზოგადად, „ჯგუფის“ სესხები იმ ვალუტებშია დენომინირებული, რომლებიც შეესაბამება „ჯგუფის“ ქვემდებარე ოპერაციების საფუძველზე გენერირებულ ფულად ნაკადებს. ეს უზრუნველყოფს ეკონომიკურ ჰეჯირებას წარმოებული ხელშეკრულებების დადების საჭიროების გარეშე.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

'000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)
	31 დეკემბერი 2020	
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,467	1,604
გაცემული სესხები	21,427	17,675
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	204	14,561
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(47,299)	(58,407)
სესხები და კრედიტები	(828,152)	(722,024)
წმინდა დაქვემდებარება	(851,353)	(746,591)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		კურსი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის	
	2020	2019	2020	2019
აშშ დოლარი	3.1097	2.8192	3.2766	2.8677

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გონივრულად შესაძლებელი 20%-იანი გაუფასურება (2019 წელს 10%), ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, 31 დეკემბრისთვის, იმოქმედებდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და გაზრდიდა/(შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ანალიზი იყენებს დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება და ის გამორიცხავს პროგნოზირებული ყიდვა-გაყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

'000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი 2020	(170,271)
31 დეკემბერი 2019	(74,659)

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის გამყარებას აშშ დოლართან მიმართებაში ექნებოდა ზემოთ ნაჩვენები ოდენობის ტოლი, მაგრამ უკუეფექტი იმ პირობით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი დარჩება.

(ii) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება პირველ რიგში მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადი განაკვეთის მქონე სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს „ჯგუფი“ დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხებისა და კრედიტების აღებისას ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იმის გადასაწყვეტად, იქნება თუ არა ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთი მეტად სასურველი „ჯგუფისთვის“ მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, დაფარვის ვადის დადგომამდე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

ანგარიშგების თარიღისთვის „ჯგუფის“ პროცენტითი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
გაცემული სესხები	21,634	17,846
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	74,034	135,815
შეზღუდული ფულადი სახსრები	924	60
სესხები და კრედიტები	(828,152)	(722,024)
	(731,560)	(568,303)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

„ჯგუფი“ არ აღრიცხავს ფიქსირებულგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. შესაბამისად, ცვლილებას საპროცენტო განაკვეთებში ანგარიშგების თარიღისთვის არ ექნება გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

23. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები

2013 წლის ოქტომბერში „კომპანია“ და სს „საპარტნიორო ფონდმა“ დააფუძნეს ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ 51% და 49% წილობრივი მონაწილეობით, შესაბამისად. საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით. გადახდილი საწესდებო კაპიტალი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 175,185 ათას ლარს (2019 წელს: 175,185 ათასი ლარი) შეადგენდა.

შვილობილი კომპანიის, შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ წესდების თანახმად, კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღებას სჭირდება ერთპიროვნული შეთანხმება. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ „ჯგუფი“ აკონტროლებს შვილობილ კომპანიას, რადგან ის ექვემდებარება (აქვს უფლება) ცვალებად ამონაგებს შვილობილ კომპანიაში მისი ჩართულობიდან და მას შესწევს უნარი გავლენა იქონიოს ამგვარ ამონაგებზე, შვილობილ კომპანიაზე მისი უფლებამოსილების გამოყენების გზით. აღნიშნული დასკვნა ეფუძნება საკუთრების წილის პროცენტულ მაჩვენებელს და შვილობილი კომპანიის წესდებაში განსაზღვრული გადაწყვეტილებების მნიშვნელობას, რომლისთვისაც საჭიროა მარტივი ხმათა უმრავლესობა.

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის (CCPP) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის მიზნით. სამშენებლო სამუშაოები 2015 წლის ივლისის თვეში დასრულდა. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა შემოსავლის გენერირება 2015 წლის სექტემბრიდან დაიწყო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია „ჯგუფის“ შვილობილი კომპანიის „გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის“ შესახებ, რომელსაც არსებითი არამაკონტროლებელი წილი გააჩნია (იხილეთ აგრეთვე შენიშვნა 30 (d));

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019 (გადაანგარიშებული)	1 იანვარი 2019 (გადაანგარიშებული)
არამაკონტროლებელი წილის პროცენტულობა	49%	49%	49%
გრძელვადიანი აქტივები	396,690	411,642	416,512
მიმდინარე აქტივები	54,747	44,722	49,267
გრძელვადიანი ვალდებულებები	(189,091)	(197,709)	(238,324)
მიმდინარე ვალდებულებები	(97,334)	(73,616)	(65,887)
წმინდა აქტივები	165,012	185,039	161,568
არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულება	80,856	90,669	79,168
შემოსავალი	232,324	224,966	209,090
მოგება	18,914	25,475	43,512
მოგება და სულ სრული შემოსავალი	18,914	25,475	43,512
არამაკონტროლებელი წილის კუთვნილი მოგება	9,268	12,483	21,321
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	57,830	89,726	71,209
ფულადი ნაკადები გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში	(9,027)	(9,050)	(35,472)
ფულადი ნაკადები გამოყენებული საფინანსო საქმიანობებში (არამაკონტროლირებული წილის დივიდენდები: 982 ათასი ლარი 2019 წელს)	(63,938)	(80,894)	(50,577)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(15,135)	(218)	(14,840)

2016 წლის აგვისტოში შეიქმნა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“, საწესდებო კაპიტალით 10,000 ათასი ლარის ოდენობით, რომელშიც „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს. 2017 და 2018 წლების განმავლობაში, „ჯგუფმა“ დამატებითი ინვესტიცია განახორციელა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის 2“-ის კაპიტალში და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ახალი შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალმა 350,193 ათასი ლარი შეადგინა. 2019 წლის თებერვალში, „კომპანიამ“ მიიღო გადაწყვეტილება 266,909 ათას ლარამდე შეემცირებინა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის საწესდებო კაპიტალი. 2019 წლის თებერვალში „კომპანიამ“ 83,297 ათასი ლარით შეამცირა მისი ინვესტიციები შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ში, რის შედეგადაც განულდა საინვესტიციო ვალდებულება და თანხა შვილობილ კომპანიაზე მიწოდებულ იქნა სესხის სახით.

2017 წლის აგვისტოში, დარეგისტრირდა ახალი შვილობილი კომპანია „GOGC Trading SA“, რომლის რეგისტრირებული მისამართია ქუენევა, შვეიცარია. „ჯგუფის“ მიზანს წარმოადგენს ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტების, ნავთობ-ქიმიკატების და სხვა საქონლით ვაჭრობა, ასევე ლოგისტიკა, აღნიშნული შვილობილი კომპანიის მეშვეობით. „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს შვილობილ კომპანიაში, ფიქსირებული სააქციო კაპიტალით 100 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით.

2020 და 2019 და წლებში დამატებითი შენატანი 450 ათასი და 450 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით, შესაბამისად, განხორციელდა GOGC Trading SA-ის კაპიტალში.

2018 წლის ოქტომბერში დაფუძნდა ახალი შვილობილი კომპანია შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია (შემდგომში - სგკ), რეგისტრირებული ოფისით - თბილისი, საქართველო, რომელშიც „კომპანია“ ფლობს 100%-იან წილს. წესდების მიხედვით, სგკ-ს თავდაპირველი კაპიტალი განისაზღვრა 100 ათასი ლარით. სგკ დაფუძნდა საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობისა და ოპერირებისთვის. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიის“ ინვესტიციამ სგკ-ში შეადგინა 7,557 ათასი ლარი (ფულადი და არაფულადი შენატანები). 2020 წლის ბოლოსთვის გაზსაცავის მშენებლობა არ დაწყებულია.

24. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები

„ჯგუფმა“ გააფორმა მილსადენების მშენებლობის და ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ხელშეკრულებები 3,841 ათასი ლარის ოდენობით დაუფარავი კაპიტალური ვალდებულებებით 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის (2019: 8,802 ათასი ლარი - ძირითადად დაკავშირებული მილსადენების მშენებლობასთან, 45,030 ათასი ლარი, შესაბამისად - ძირითადად დაკავშირებული თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან და 2,266 ლარი დაკავშირებული ელექტროენერგიის ტრანსფორმატორის შეძენასთან).

2018 წლის 11 ივნისს „ჯგუფის“, შპს ენგურჭესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდგომში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი აქციონერების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2020 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მხრიდან არ განხორციელებულა ინვესტიცია ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში (2019 : 446 ათასი ლარი).

„ჯგუფი“ წარმოადგენს დამატებითი გაზის შესყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რომელიც ძალაშია 2026 წლამდე, რომლის თანახმადაც „ჯგუფმა“ უნდა მიიღოს და გადაიხადოს ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) კონკრეტული რაოდენობის გაზი წინასწარ განსაზღვრული ფასებით, რომლებიც ბუნებრივი გაზის მიმდინარე საბაზრო ფასზე მნიშვნელოვნად დაბალია. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესასყიდი და გადასახდელი „დამატებითი გაზის“ მთლიანი ნარჩენი ღირებულება 771,959 ათას ლარს შეადგენდა (2019: 783,315 ათასი ლარი).

„ჯგუფი“ ასევე წარმოადგენს გაზის გაყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რის საფუძველზეც მისმა კლიენტმა უნდა მიიღოს და აანაზღაუროს, ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) „ჯგუფის“ მიერ შესყიდული გაზის მთლიანი რაოდენობა, მათ შორის „დამატებითი გაზის“ მთლიანი რაოდენობა. შედეგად „ჯგუფს“ მიაჩნია, რომ „დამატებითი გაზის“ შესყიდვასთან დაკავშირებით მათი ვალდებულება გაიქცითება „ჯგუფის“ კლიენტის ვალდებულებით, რომელიც მოიცავს გაზის რაოდენობის შესყიდვას და წარმოადგენს ეფექტურ სახელშეკრულებო ურთიერთშეთანხმებას, როდესაც „ჯგუფი“ მის ვალდებულებებს გადასცემს „ჯგუფის“ კლიენტს.

25. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. „ჯგუფს“ არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონებასთან ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშევა „ჯგუფის“ ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ „ჯგუფი“ არ მოიპოვებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ ზარალს ან კონკრეტული აქტივების განადგურებას ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა „ჯგუფის“ ოპერაციებზე და ფინანსურ პოზიციაზე.

(b) სასამართლო დავა

„სგტკ“-ს საქმე:

2017 წლის ოქტომბერში, „კომპანია“ შეიტანა სარჩელი „სგტკ“-ს („მოპასუხე“) წინააღმდეგ, რომლითაც ის ითხოვდა „მოპასუხის“ მიერ „კომპანიისთვის“ ბუნებრივი აირის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ოდენობის მიუწოდებლობით გამოწვეული დაახლოებით 3,747 ათასი აშშ დოლარის ზარალის ანაზღაურებას.

ამასთან ერთად, „კომპანია“ ითხოვს „კომპანიის“ მიერ „მოპასუხისთვის“ იჯარით გადაცემული მილსადენების სისტემისთვის ამ უკანასკნელის მიერ მისი ოპერირების პერიოდში მიყენებული 706 ათასი ლარის ოდენობის ზარალის ანაზღაურებას. თბილისის საქალაქო სასამართლომ, რომელიც წარმოადგენს პირველი ინსტანციის სასამართლოს, არ დააკმაყოფილა სარჩელი. „კომპანია“ საჩივარი შეიტანა სააპელაციო სასამართლოში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღისთვის, სამართალწარმოება ჯერ არ დასრულებულა. თბილისის საქალაქო სასამართლოში 2020 წლის 24 აპრილს დანიშნული მოსმენა გადაიდო COVID-19-ის პანდემიის გამო.

ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და ანგარიშგების მომზადების შემდგომი პერიოდისთვის, სასამართლო განხილვის შედეგი გაურკვეველია, რის შედეგადაც „კომპანია“ აღრიცხვაში არ გაატარა ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული რაიმე შემოსავალი.

ფრონტერას საქმე:

2018 წლის ივლისში, „კომპანია“ და ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტომ (შემდეგში - „ნგს“) შეიტანეს სარჩელი ფრონტერა რისორზ ჯორჯია ქორფორეიშენის (შემდეგში - „ფრონტერა“) წინააღმდეგ. „კომპანია“ და „ნგს“, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, აყენებენ საკითხს „ფრონტერას“ მიერ „პწგბ“-ს (პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების) გარკვეული პირობების არსებითად დარღვევის თაობაზე, რაც მოიცავს სახელშეკრულებო ფართობის დაახლოებით 99%-ის დაბრუნების ვალდებულებას, თუმცა არ შემოიფარგლება ამით. ამის გარდა, „კომპანია“ და „ნგს“ ითხოვენ ზიანის ანაზღაურებას, მათ შორის ფულად კომპენსაციას, ნავთობის განაწილების და ტერიტორიის დაბრუნების ვალდებულებების დარღვევისთვის და „კომპანიის“ მიერ გადახდილი, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებლის ანაზღაურებას, რომელიც არ ყოფილა ანაზღაურებული „ფრონტერას“ მიერ.

2018 წლის სექტემბერში „ფრონტერამ“ აღძრა შეგებებული სარჩელი, „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ 2012-2027 წლებში „პწგბ“-ს ვითომდა ჩადენილი დარღვევების შედეგად 3,5 მილიარდი აშშ დოლარის ოდენობის მიუღებელი მოგების ანაზღაურების მოთხოვნით. „კომპანია“ და „ნგს“-მ

შეგებებული სარჩელი უსაფუძვლოდ მიიჩნეეს და მტკიცედ დაუპირისპირდნენ მას. მიუღებელი მოგების ანაზღაურების თაობაზე სასარჩელო მოთხოვნასთან ერთად, „ფრონტერამ“ დააყენა 3,5 მილიონ აშშ დოლარის ოდენობის გადასახადებთან (დღგ და აქციზის გადასახადი) დაკავშირებული მოთხოვნა და მოითხოვა XII ბლოკის ტერიტორიაზე დაშვების უფლების მოპოვების მიზნით გაწეული 74 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის იურიდიული ხარჯების ანაზღაურება.

2019 წელს „ფრონტერამ“ საარბიტრაჟო სასამართლოს მიმართა განცხადებით შეგებებული სარჩელის ნებაყოფლობითი გამოთხოვის თაობაზე. „კომპანიამ“ და „ნგს“-მ გააპროტესტეს „ფრონტერას“ მოთხოვნა, თუმცა მოგვიანებით უარი თქვეს შეთავაზებული გამოთხოვისათვის წინააღმდეგობის გაწევაზე.

2020 წლის 17 აპრილს საარბიტრაჟო სასამართლომ მიიღო საბოლოო გადაწყვეტილება სადავო საკითხებთან დაკავშირებით. საარბიტრაჟო სასამართლომ მხარი დაუჭირა „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ „პწგზ“-ს ინტერპრეტაციას მხარეთა შესაბამისი უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრის ნაწილში. საარბიტრაჟო სასამართლომ, სხვა საკითხებზე მის მიერ გამოტანილ გადაწყვეტილებებთან ერთად, დაადგინა, რომ საძიებო ფართობის დაბრუნებასა და სახელმწიფოსთვის გადაცემაზე უარის თქმით მოპასუხემ - „ფრონტერამ“, „პწგზ“-ის არსებითი დარღვევა ჩაიდინა. გადაწყვეტილების მიხედვით, „ფრონტერა“ და შპს „Frontera Resources US LLC“ ვალდებული არიან აანაზღაურონ „კომპანიის“ მიერ „ფრონტერას“ სახელით გადახდილი ბუნებრივი რესურსების მოსაკრებლის თანხა და ასევე, „კომპანიის“ მიერ საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები 18,522 ათასი ლარის ოდენობით. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებამ დაადასტურა „ფრონტერას“ მიერ შეტანილი შეგებებული სარჩელის გამოთხოვა და მასთან დაკავშირებით წარმოების შეწყვეტა. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების დებულებების და „პწგზ“-ს თანახმად, საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება არის საბოლოო და მხარეთათვის სავალდებულო.

საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების მიხედვით „კომპანიას“ აქვს ფრონტერასგან 18,522 ათასი ლარის კომპენსაციის მოთხოვნის იურიდიული უფლება და „კომპანია“ იმედოვნებს ამ თანხის სრულად ამოღებას, თუმცა იქიდან გამომდინარე, რომ ფასს-ის მიზნებისთვის აღნიშნული უფლება არ აკმაყოფილებს მისი, მისაღებ შემოსავლად აღიარების მკაცრ კრიტერიუმებს, იგი არ არის გათვალისწინებული ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლოს გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებები ახასიათებს, რაც ხშირად გაურკვეველი, ურთიერთგამომრიცხავი და განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, დამატებითი გადასახადის, მოსაკრებლის ან ჯარიმის ვალდებულება არ დაეკისრება საგადასახადო უწყებების მიერ იმ წლის დასრულებიდან სამი წლის გასვლის შემდეგ, როდესაც ადგილი ჰქონდა ამგვარ დარღვევას, თუმცა გარკვეულ შემთხვევებში საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელშეწყობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „ჯგუფისეული“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(d) ეკოლოგიური საკითხები

საქართველოში ეკოლოგიური რეგულაციების ძალაში შესვლა განვითარების პროცესში იმყოფება და სამთავრობო უწყებების აღსრულების პოზიცია მუდმივად გადაიხედება. „კომპანია“ პერიოდულად აფასებს ეკოლოგიური რეგულაციების ფარგლებში მის ვალდებულებას. ვალდებულებები განსაზღვრისთანავე აღიარდება. შეუძლებელია იმ პოტენციური ვალდებულებების შეფასება, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს ცვლილებების განხორციელებით არსებულ რეგულაციებში, სამოქალაქო სამართალწარმოებაში ან კანონმდებლობაში, თუმცა მათ შესაძლოა არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდეს. მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში აღსრულების მოცემულ ვითარებაში, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს გარემოსთვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

26. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მთლიანად ფლობს სს „საპარტნიორო ფონდი“. „ჯგუფის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა. „ჯგუფის“ მშობელი კომპანია აქვეყნებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რაც შესულია თანამშრომელთა ხელფასებში:

’000 ლარი	2020	2019
ხელფასები და ბონუსები	1,174	1,284

(c) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

„ჯგუფი“ ყოველდღიურ საქმიანობას ახორციელებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება ან ერთობლივად კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ ან იმყოფება ამ უკანასკნელის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. „ჯგუფმა“ მიიღო ბასს 24-ის (დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები) გათავისუფლების გამოყენების გადაწყვეტილება, რომელიც სამთავრობო უწყებებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების შემცირებული სახით წარდგენის საშუალებას იძლევა.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯის, ასევე სამთავრობო უწყებებთან დაკავშირებული ნაშთების მთლიანი თანხა, ქვემოთ განსაზღვრულის გარდა, მნიშვნელოვანი არ არის.

„ჯგუფის“ ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია ქვემოთ. ოპერაციები საქართველოს მთავრობასთან განხილულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში 6, 11, 15 და 16.

(i) შემოსავალი

'000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი	
	31 დეკემბრით		31 დეკემბრისთვის	
	2020	2019	2020	2019
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებული საწარმოები:				
შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარიდან*	43,065	43,059	22,851	24,264
შემოსავალი ელექტროენერგიის გამომუშავებისა და მიწოდებიდან	148,441	119,996	31,377	11,991
მშობელი კომპანიის მეკავშირე: შემოსავალი ელექტროენერგიის გამომუშავებიდან	14,948	37,997	-	4,318
	206,454	201,052	54,228	40,573

* მილსადენის იჯარის ნარჩენი ნაშთი წარმოადგენს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (იხილეთ შენიშვნა 16) მიმართ არსებულ რესტრუქტურულ მოთხოვნას.

'000 ლარი	
სკტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრისთვის	20,014
სკტკ -ის მიმართ არსებული მოთხოვნის დაფარვა 2020 წლის განმავლობაში	(5,000)
2020 წლის განმავლობაში აღარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	421
დისკონტირების დაბრუნება (შენიშვნა 10)	2,283
სკტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	17,718

ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მიღებულ შემოსავალთან დაკავშირებული დაუფარავი ნაშთები უნდა იყოს დაფარული ნაღდი ფულით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამი თვის განმავლობაში. არცერთი ნაშთი არ არის უზრუნველყოფილი.

(ii) ხარჯები

'000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი	
	31 დეკემბრით დასრულებული		31 დეკემბრისთვის	
	2020	2019	2020	2019
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები:				
ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება	9,632	12,561	1,504	1,973
	9,632	12,561	1,504	1,973

ნარჩენი ნაშთების ანგარიშსწორება ხდება ნაღდი ფორმით, საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას სამი თვის განმავლობაში.

(iii) სესხები

'000 ლარი	დარიცხული პროცენტი		დაუფარავი ნაშთი	
	2020	2019	2020	2019
გაცემული სესხები:				
აქციონერი	1,793	1,409	19,914	15,983

27. შემდგომი მოვლენები

2021 წლის თებერვალში „კომპანია“ დაარსა ახალი შვილობილი კომპანია შპს გარდაზნის თბოელექტროსადგური 3, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით. ახალი შვილობილი კომპანიის მიზანია გარდაზნში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობა და შემდგომი ოპერირება. მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაწყება იგარაუდება 2021 წლის მეორე ნახევარში.

„კომპანიას“, საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 25 მარტის N129 დადგენილების საფუძველზე, დაეკისრა შვილობილი კომპანიის დაფუძნება, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, რომელიც გადამცემი სისტემის მფლობელის ფუნქციას შეასრულებს (როგორც განმარტებულია ეს ტერმინი საქართველოს ენერგეტიკის და წყალმომარაგების კანონში) და ამ შვილობილ კომპანიაზე საკუთრების უფლების გადაცემა გაზის მაგისტრალური მილსადენების სისტემაზე (MPGS). შვილობილი კომპანია გადაიხარებს „კომპანიის“ უფლებებსა და ინტერესებს შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან გაფორმებულ MPGS-ს საიჯარო ხელშეკრულებაში და გახდება საიჯარო ხელშეკრულების მხარე „კომპანიის“ ნაცვლად. შვილობილი კომპანია - შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ დარეგისტრირდა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2021 წლის აპრილში (იხილეთ შენიშვნა 1 (a)).

2021 წელს, „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალი გაიზარდა 216 ათასი ლარის არაფულადი შენატანებით (მიწის ნაკვეთები და სხვა აქტივები), რომელიც „კომპანიის“ კაპიტალში შეტანილ იქნა მშობელი კომპანიის მიერ.

2021 წლის აპრილში „კომპანია“ მოიპოვა მოკლევადიანი დაფინანსება ჯამური 134,677 ათასი ლარის ოდენობით, ოთხი ქართული ბანკისგან, სამუშაო კაპიტალის დაფინანსების მიზნით.

2021 წლის აპრილში „კომპანია“ სრულად დაფარა 250 მილიონი აშშ დოლარის (819 მილიონი ლარი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით) ევროობლიგაციები და მათზე გადასახდელი კუპონი და ამისთვის აითვისა EBRD-სგან მიღებული სესხი 853,734 ათასი ლარის ოდენობით.

2020 წლის ოქტომბერში „კომპანია“ დაიწყო მოლაპარაკებები შპს სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტთან (SGEI) საქართველოს სოციალური გაზის სექტორში ბუნებრივი გაზის მიწოდების (მათ შორის „ქართული გაზის“ და „სოციალური გაზის“ ყიდვა/გაყიდვის), სახელშეკრულებო პირობების ცვლილების მიზნით, როგორც ეს გათვალისწინებულია „კომპანიას“ და SGEI-ს შორის 2011 წლის 23 დეკემბერს დადებული გაზის მიწოდების ხელშეკრულებით (GSA), რომელიც გაფორმებულია საქართველოს მთავრობის და SOCAR-ის მიერ საქართველოსთვის სოციალური გაზის მიწოდების თაობაზე ურთიერთშეთანხმების განსაზღვრის თაობაზე 2011 წლის 23 დეკემბერს ხელმოწერილი მემორანდუმის საფუძველზე და მის შესასრულებლად. მიუხედავად იმისა, რომ ამჟამად მიმდინარეობს მოლაპარაკებები საქართველოს მთავრობისა და SOCAR-ის მონაწილეობით, ოფიციალური შეთანხმება მემორანდუმისა და ხელშეკრულების შესაბამის დებულებებში ცვლილებების შეტანის შესახებ არ არის ხელმოწერილი წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის.

28. COVID-19-ის გავლენა

COVID-19-ის პანდემიამ არსებითი გავლენა იქონია საქართველოზე 2020 წლის თებერვლის ბოლოდან. 2020 წლის 11 მარტს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა და საქართველოს მთავრობამ დაიწყო გარკვეული ზომების მიღება ვირუსის შესაჩერებლად - დაწესდა შეზღუდვები ტრანსპორტით გადაადგილებაზე, ბიზნეს საზოგადოებისთვის იქნა მიცემული მითითება თანამშრომლების დისტანციურ მუშაობის რეჟიმზე გადაყვანის შესახებ და ა.შ. სოციალური დისტანცირების გასაუმჯობესებლად, სკოლები, რესტორნები, კინოთეატრები და სპორტული ღონისძიებები 2020 წლის უმეტესი პერიოდის განმავლობაში იქნა შეჩერებული.

COVID-19-ის აფეთქებამ არსებითი გავლენა იქონია ეკონომიკასა და ბიზნესგარემოზე გლობალურ დონეზე და საქართველოში. 2020 წლისთვის, საქართველოს მშპ-ს რეალური წლიური ცვლილება უარყოფითია და შეადგენს 6.1%-ს (საქსტატის თანახმად), 2019 და 2018 წლებთან შედარებით, სადაც ზრდა იყო 5.1% და 4.8%, შესაბამისად.

„ჯგუფი“ არ ელოდება, რომ COVID-19 პანდემიას ექნება მყისიერი უარყოფითი გავლენა „ჯგუფის“ ფინანსურ შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე, რადგან გაზის, ენერგეტიკის და კომუნალური სექტორები, როგორც წესი უფრო სტაბილურია, სხვა სექტორებთან შედარებით.

ხელმძღვანელობა არ გამორიცხავს, რომ კარანტინის პერიოდის გახანგრძლივებას, რეგულაციების სიმკაცრის ზრდას, ან მსგავს შეზღუდვებს უარყოფითი გავლენა ექნება ეკონომიკაზე, რომელიც თავის მხრივ უარყოფითად აისახება „ჯგუფის“ ფინანსურ შედეგებზე, საშუალო და გრძელვადიან პერიოდებში. „ჯგუფი“ ასევე განიხილავს მოვლენების უარყოფითი განვითარების სცენარებს და მზად არის მოახდინოს საოპერაციო გეგმების ადაპტაცია ამ ცვლილებების შესაბამისად.

29. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

30. შეცდომების კორექტირება

(a) მომხმარებლისთვის გადასახდელი ანაზღაურება - გამოტოვება

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ გაზის ძირითადი მომხმარებლისთვის გადასახდელი ანაზღაურება, რომელიც ეკუთვნოდა 2019 წლის პერიოდს არ იყო სწორად აღრიცხული, როგორც შემოსავლის შემცირება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება არ იყო აღიარებული წინა წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ვალდებულების აღიარების ყველა პირობა იყო დაკმაყოფილებული და ინფორმაცია, მომხმარებლისთვის გადასახდელი ანაზღაურების შესახებ „კომპანიისთვის“ ხელმისაწვდომი იყო წინა წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღამდე. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ნაშთი იყო შემცირებული, ხოლო შემოსავალი - გაზრდილი, 6,833 ათასი ლარით.

(b) ძირითადი საშუალებები - ზოგადი სასესხო ხარჯების კაპიტალიზაცია

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ მილსადენების მშენებლობასა და რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული ზოგადი სასესხო ხარჯები არ იყო კაპიტალიზირებული და გარდაბნის 2-ე თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან დაკავშირებული ზოგადი სასესხო ხარჯების ნაწილი არასწორად იქნა კაპიტალიზირებული წინა წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი საშუალებების ნაშთი იყო შემცირებული 7,440 ათასი ლარით, ხოლო ფინანსური ხარჯი - გაზრდილი 1,286 ათასი ლარით.

(c) ძირითადი საშუალებები - ცვეთა „ჯგუფის“ დონეზე

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ჯგუფის დონეზე გარდაბნის თბოელექტროსადგურის და გარდაბნის 2-ე თბოელექტროსადგურის მშენებლობაზე კაპიტალიზირებულ საპროცენტო ხარჯებზე ცვეთა არ იყო დარიცხული. შედეგად ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი საშუალებების ნაშთი იყო გაზრდილი 1,756 ათასი ლარით, ხოლო ცვეთის ხარჯი - შემცირებული 409 ათასი ლარით.

(d) არამაკონტროლებელი წილი - კონსოლიდაციის კორექტირებები

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რამდენიმე კონსოლიდაციის კორექტირება არასწორად იყო გათვალისწინებული არამაკონტროლებელი წილის ნაშთში. აღნიშნული შეცდომების შედეგად, ასევე წინამდებარე შენიშვნაში წარმოდგენილი შვილობილ კომპანიასთან დაკავშირებული სხვა კორექტირებების შედეგად, არამაკონტროლებელი წილების ნაშთი გაზრდილი იყო 14,059 ათასი ლარით, ხოლო გაუნაწილებელი მოგება იყო შემცირებული 14,059 ათასი ლარით ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(e) სათადარიგო ნაწილების კლასიფიკაცია

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ სათადარიგო ნაწილების გარკვეული ნაწილი, რომელიც აკმაყოფილებს ძირითადი საშუალებების განმარტებას, მათ შორის ერთ პერიოდზე მეტი ვადით გამოყენების მოთხოვნას, არასწორად იქნა კლასიფიცირებული მარაგებში. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საშუალებების ნაშთები შემცირებული იყო 16,222 ათასი ლარით, ხოლო მარაგების ნაშთები - გაზრდილი იმავე თანხით.

(f) კომპონენტური აღრიცხვა

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ კაპიტალური დანახარჯები, რომლებიც გაზის ტურბინების ფრთებს უკავშირდებოდა და რომლის გაწევაც აუცილებელია ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, არ აღირიცხებოდა, როგორც ცალკეული კომპონენტი და ცვეთა არ ერიცხებოდა ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საშუალებების ნაშთები გაზრდილია 10,764 ათასი ლარით, ხოლო ცვეთა შემცირებულია 2,401 ათასი ლარით.

(გ) დარიცხული პირგასამტეხლოს აღრიცხვის პერიოდი

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ძირითად კონტრაქტორზე დარიცხული ჯარიმა, რომელიც გარდაბნის 2-ე თბოსადგურის მშენებლობას უკავშირდებოდა და მასთან დაკავშირებული შესაბამისი ვალდებულების კორექტირება, რომელიც ეკუთვნოდა 2019 წელს, არ იყო აღრიცხული სწორ პერიოდში. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ნაშთი გაზრდილია 7,133 ათასი ლარით, ხოლო სხვა შემოსავლისა და ფინანსური ხარჯების თანხები შემცირებული იყო 7,364 ათასი ლარით და 231 ათასი ლარით, შესაბამისად.

ზოგადად, „ჯგუფი“ ჯარიმებიდან მიღებულ შემოსავალს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით, როდესაც „ჯგუფს“ აქვს გადახდის მოთხოვნის უფლება ან ვალდებულებებთან ურთიერთგაქცევითი იურიდიული უფლება და როდესაც დარწმუნებით მოსალოდნელია მომავალში აღნიშნული თანხების მიღება.

ცვლილებები მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის წარდგენაში

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაყიდვების თვითღირებულების და სხვა ხარჯების ნაწილი 854 ათასი ლარის ოდენობით, არასწორად იყო წარმოდგენილი მათი ფუნქციების და არა მათი ბუნების მიხედვით.

(h) კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

‘000 ლარი

1 იანვარი 2019

ძირითადი საშუალებები

მარაგები

სულ აქტივები

სულ ვალდებულებები

არამაკონტროლებელი წილი

გაუნაწილებელი მოგება

სულ კაპიტალი

წინა	კორექტირებების შედეგი	
	წარდგენილი	კორექტირება
გადაანგარიშებული		
958,401	5,513	963,914
17,823	(9,070)	8,753
1,693,027	(3,557)	1,689,470
704,674	-	704,674
91,560	(12,392)	79,168
480,661	8,835	489,496
988,353	(3,557)	984,796

‘000 ლარი

31 დეკემბერი 2019

ძირითადი საშუალებები

მარაგები

სულ აქტივები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სულ ვალდებულებები

არამაკონტროლებელი წილი

გაუნაწილებელი მოგება

სულ კაპიტალი

წინა	კორექტირებების შედეგი	
	წარდგენილი	კორექტირება
გადაანგარიშებული		
1,175,484	11,142	1,186,626
20,475	(16,222)	4,253
1,887,407	(5,080)	1,882,327
95,477	(295)	95,182
830,736	(295)	830,441
104,728	(14,059)	90,669
531,422	9,274	540,696
1,056,671	(4,785)	1,051,886

(i) კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	კორექტირებების შედეგი		
	წინა წარდგენილი	კორექტირებები	გადაანგარიშებული
ცვეთა და ამორტიზაცია	(38,342)	(2,810)	(41,152)
შემოსავალი	880,581	(6,833)	873,748
გაზის და ნავთობის თვითღირებულება	(617,269)	854	(616,415)
სხვა შემოსავალი	10,097	7,364	17,461
სხვა ხარჯი	(30,535)	(854)	(31,389)
ფინანსური ხარჯები	(66,301)	1,055	(65,246)
მოგება და სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	121,376	(1,224)	120,152

(j) კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

'000 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	კორექტირებების შედეგი		
	წინა წარდგენილი	კორექტირებები	გადაანგარიშებული
მიმწოდებლებისა და თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები	(777,353)	(7,024)	(784,377)
მიღებული პროცენტი	12,917	(332)	12,585
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	60,621	(7,356)	53,265
ძირითადი საშუალებების შეძენა, გადახდილი ავანსების ჩათვლით	(234,084)	7,372	(226,712)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(208,019)	7,372	(200,647)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(212,835)	16*	(212,819)

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, „ჯგუფმა“ აღმოაჩინა, რომ მიმწოდებლებისთვის და თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრების ნაწილი არასწორად იყო კლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების შეძენის სახით, მათ შორის ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების საინვესტიციო საქმიანობებში გადახდილი ავანსები. შედეგად, ადრე გამოშვებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან შემცირებული იყო 7,024 ათასი ლარით, ხოლო ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან - გაზრდილი 7,024 ათასი ლარით.

*გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე

31. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული „ჯგუფის“ საწარმოების მიერ.

ზოგიერთი შესადარისი თანხები დაკორექტირდა შეცდომების გასწორების შედეგად (იხილეთ შენიშვნა 30).

რიგი ახალი ან კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები შევიდა ძალაში 2020 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არ იქონიეს არსებითი გავლენა „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილები ფასდება შეძენილი საწარმოს იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად, შესყიდვის თარიღისთვის.

ცვლილებები „ჯგუფის“ შვილობილ კომპანიაში არსებულ წილში, რომლებიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაციები.

(ii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ „ჯგუფის“ მიერ კონტროლირებად სტრუქტურულ ერთეულებს. „ჯგუფი“ აკონტროლებს საწარმოს თუ მას აქვს შვილობილ კომპანიაში ჩართულობით ცვალებადი ამონაგების მიღების და ასევე ამონაგებზე გავლენის მოხდენის უფლებამოსილება (მისი ჩართულობიდან საწარმოში). შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება ჩართულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კონტროლის დაწყების მომენტიდან მისი შეწყვეტის მომენტამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება საჭიროებისამებრ, რათა შესაბამისობაში მოვიდეს „ჯგუფის“ მიერ მიღებულ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელ წილზე მიკუთვნებადი ზარალი, მიკუთვნებულია არამაკონტროლებელ წილებზე მიუხედავად იმისა, იწვევს ეს თუ არა არამაკონტროლებელი წილის უარყოფით (დეფიციტურ) ნაშთს.

(iii) წილები „ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში“

„ჯგუფის“ წილი მეკავშირე საწარმოებში მოიცავს წილებს მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში.

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენს საწარმოებს, რომლებშიც „ჯგუფს“ აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არ ახორციელებს კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს ფინანსურ და საოპერაციო პოლიტიკებზე. მნიშვნელოვანი გავლენა არსებობს, როდესაც „ჯგუფი“ ფლობს 20%-დან 50%-მდე ხმის უფლებას სხვა საწარმოში.

ერთობლივი საწარმო წარმოადგენს გარიგებას რომელშიც „ჯგუფს“ აქვს ერთობლივი კონტროლი, რომლის საშუალებითაც „ჯგუფს“ აქვს უფლებები გარიგების წმინდა აქტივებზე, და არა უფლებები მის აქტივებზე და ვალდებულებები მის ვალდებულებებზე. წილი მეკავშირეებსა და ერთობლივ საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით და თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის ღირებულება მოიცავს გარიგების ღირებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს „ჯგუფის“ წილს მეკავშირე საწარმოების მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში, „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკებთან მორგების მიზნით კორექტირებების განხორციელების შემდეგ, იმ თარიღიდან, როდესაც იწყება მნიშვნელოვანი გავლენა ან საერთო კონტროლი, ამ უკანასკნელის დასრულებამდე.

როცა „ჯგუფის“ ზარალის წილი აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოებში, ამგვარი წილის საბალანსო ღირებულება, ნებისმიერი გრძელვადიანი ინვესტიციების ჩათვლით, ნულამდე არის შემცირებული და შემდგომი ზარალის აღიარება წყდება, გარდა შემთხვევისა, როდესაც „ჯგუფს“ აქვს ვალდებულება ან აქვს განხორციელებული გადახდები ინვესტიციის ობიექტის სახელით.

(iv) კონსოლიდაციისას აღმოფხვრილი ოპერაციები

გამორიცხება შიდა ჯგუფური ნაშთები და გარიგებები და „ჯგუფის“ შიდა გარიგებებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი ან ზარაჟი. მეკავშირე საწარმოსთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული არარეალიზებული ამონაგები აღმოიფხვრება ინვესტიციის საპირწონედ, ჯგუფის ინვესტიციის ობიექტში წილის მიხედვით. არარეალიზებული ზარალები აღმოიფხვრება იგივენაირად როგორც არარეალიზებული ამონაგები, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ არ არსებობს გაუფასურების მტკიცებულება.

(b) შემოსავალი

ინფორმაცია „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, მოცემულია 6(e) შენიშვნაში.

(i) მილსადენების იჯარა

საოპერაციო იჯარა:

„კომპანია“ იჯარით გასცემს გაზის მილსადენებს და მათთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“. საიჯარო ხელშეკრულება არის არა-გაუქმებადი და ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრამდე.

გაზის მილსადენების იჯარებიდან მიღებული შემოსავალი, რომელიც წარმოადგენს ფიქსირებულ საიჯარო გადასახადს, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ყოველთვიურად (გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 6).

(ii) ნავთობის ტრანსპორტირება

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური მოიცავს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ პირობით ქირას. შემოსავალი აღიარდება მილსადენებით გადაცემული ნავთობის მოცულობის მიხედვით, ხელშეკრულებით ბარელ ნავთობზე დადგენილი განაკვეთის საფუძველზე.

(c) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

„ჯგუფის“ ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი;
- ფინანსური საიჯარო მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- რესტრუქტურირებულ მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- საპროცენტო ხარჯი;
- კლიენტების მიერ გადახდის დაგვიანებისთვის დარიცხული ჯარიმები;
- უცხოური ვალუტის ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებზე და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. დივიდენდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, იმ თარიღისთვის, როდესაც დადგენილია „ჯგუფის“ უფლებები გადახდების მიღებასთან დაკავშირებით.

‘ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი’ არის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტირებს მომავალ ფულად გადახდებს ან მისაღებ თანხებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში:

- ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებამდე.

საპროცენტო შემოსავლების და ხარჯების გაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის კრედიტ-გაუფასურებული) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია კრედიტით, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის კრედიტ-გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გაანგარიშება ისევ უბრუნდება ბრუტო საფუძველს.

(d) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტით მიღებული ამონაგები ან ზარალი ფულად ერთეულებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებული ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებული ღირებულების სხვაობას.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში რომლებიც ფასდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(e) დასაქმებულთა გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმის ფარგლებში, თუ „ჯგუფს“ ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ხსენებული თანხა თანამშრომლის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად, და როდესაც ხსენებული ვალდებულება შესაძლებელია საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(f) მოგების გადასახადი

ზოგადად, მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლის საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე გადასახადი აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ გადასახადს.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში მოგვიანებით შევა.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა რომლისთვის არის გადახდილი დივიდენდები. დივიდენდების განაწილებაზე საგადასახადო ვალდებულების თანხა ანგარიშდება, როგორც წმინდა განაწილებული თანხის 15/85.

საგადასახადო ვალდებულების ჩათვლა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებზე შესაძლებელია მოგების გადასახადზე, რომელიც გადაიხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2016 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 წელს ან შემდგომ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში განსაზღვრულია მოგების გადასახადის დარიცხვა გარკვეულ გარიგებებზე რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდებებზე და დაშვებულ ფარგლებს გარეთ წარმომადგენლობით ხარჯებზე. კომპანია ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღრიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(g) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება ეფუძნება FIFO მეთოდის პრინციპს და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად. წარმოებული მარაგების და დაუსრულებელი წარმოების შემთხვევაში, ღირებულება მოიცავს წარმოების ზედნადები ხარჯების შესაბამის წილს ჩვეულებრივი სამუშაო სიმძლავრის საფუძველზე.

ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(h) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი. აქციონერის მიერ შენატანის სახით განხორციელებული ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება ფასს-ის მიღების თარიღისთვის (2008 წლის 1 იანვარი), განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მის სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით („მოსალოდნელი ღირებულება“).

თვითღირებულება მოიცავს იმ ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის შეძენას. საკუთარი ძალებით აშენებული აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მასალის და პირდაპირი შრომის ხარჯებს, ნებისმიერი სხვა ხარჯს, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად, დემონტაჟის და მისი გატანის ხარჯებს, ასევე იმ სამუშაო მოედნის აღდგენას, რომელზედაც ისინი არის განთავსებული, ასევე კაპიტალიზირებულ სასესხო ხარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც შესაბამისი მოწყობილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ამ მოწყობილობის ნაწილის სახით.

იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული მომსახურების ვადა აქვს, ისინი აღირიცხება როგორც ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეული (ძირითადი კომპონენტი). გაზის ტურბინებთან დაკავშირებული კაპიტალური დანახარჯები, რომელიც შესულია „ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულის“ ჯგუფში, რომლის ჩატარება ივარაუდება ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, აღირიცხება ცალკე კაპიტალური რემონტის კომპონენტად და ცვეთა ერიცხება ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით.

ძირითადი საშუალების ერთეულის გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობისა და მისი საბალანსო ღირებულების შედარებით და აღიარდება წმინდა სახით მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის ან სხვა ხარჯების ფარგლებში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის ჩანაცვლების ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპონენტში განვითარებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი „ჯგუფში“ შემოედინება, და მისი ღირებულება სანდოდ შეიძლება შეფასდეს. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მომსახურების ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზა მდგომარეობაში მიყვანის მომენტიდან, ან ორგანიზაციის შიგნით შექმნილი აქტივებისთვის, იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი დასრულდება და გამოსაყენებლად მზად იქნება. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებას გამოკლებული ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა ზოგადად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით ძირითადი საშუალების ერთეულის თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადაზე, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ ასახავს აქტივის გამოყენების შედეგად მისაღები მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარის ვადასა და მათ მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ „ჯგუფი“ იჯარის ვადის ბოლოსთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი, ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადა, მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

– გაზისა და ნავთობის მილსადენები	30-35 წელი;
– შენობა-ნაგებობები	50 წელი;
– ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეული	25 წელი;
– ნავთობის ჭაბურღილები	4-9 წელი;
– მნიშვნელოვანი კაპიტალური დანახარჯები	8 წელი;
– მანქანა დანადგარები	2-14 წელი;
– სხვა	1-6 წელი.

ცვეთის მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა ხორციელდება ყოველ საანგარიშგებო წელს და ისინი საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(i) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

„ჯგუფი“ სავაჭრო მოთხოვნებს და სასესხო ფასიან ქაღალდებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის ყველა სხვა ფინანსური აქტივის და ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხორციელდება გარიგების თარიღისთვის, როდესაც „ჯგუფი“ ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშეკრული მხარე.

ფინანსური აქტივი (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება (თუ აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული), გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული მის ყიდვასთან ან გამოშვებასთან. სავაჭრო მოთხოვნა, მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღიარდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას აქტივი კლასიფიცირდება: ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

„ჯგუფის“ მიერ არ ხდება ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა დაკავშირებული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირდება ბიზნეს მოდელის შეცვლის შემდეგ საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობებსა და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობებსა და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას „ჯგუფს“ აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები. ეს არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ ავლინებით, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ეს ვრცელდება ყველა წარმოებულ ფინანსურ აქტივზე. თავდაპირველი აღიარებისას, „ჯგუფს“ შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოფხვრის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამოებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ფინანსური ვალდებულებები – კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და ამონაგები და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა შემოსულობით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან ამონაგები და ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი ამონაგები ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას, ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, „ჯგუფმა“ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „მნიშვნელოვანი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

„ჯგუფი“ ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. „ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს „ჯგუფი“ ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

„ჯგუფი“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- ცვლილებები ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც იწვევს შეუსაბამობას „მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმებთან.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული, შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, „ჯგუფი“ ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას „ჯგუფი“ იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ საადრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას „ჯგუფი“ აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში ინიცირებული ბანკების მიერ, ეროვნული ბანკის ძირითადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, თუ სესხის ხელშეკრულების პირობები აძლევს ბანკებს ამის უფლებას და „ჯგუფს“ აქვს უფლება დაეთანხმოს გადახედილ საპროცენტო განაკვეთს ან დააბრუნოს სესხი ჯარიმების გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, „ჯგუფი“ ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

„ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუარა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. „ჯგუფი“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- ცვლილებები გირაოში ან სხვა საკრედიტო გაუმჯობესებები;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ შემოსულობასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც „ჯგუფი“ არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და „ჯგუფი“ არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

„ჯგუფი“ დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“

ფინანსური ვალდებულებები

“ჯგუფი” წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. “ჯგუფი” ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების გადაცემის და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(j) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება როგორც, კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი მზარდი ხარჯები აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი გადასახადების გამოკლებით.

სააქციო კაპიტალის ზრდა

სააქციო კაპიტალის ზრდა ხორციელდება ახალი აქციების გამოშვების გზით. სააქციო კაპიტალის გაზრდისას ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, როგორც სამართლიანი ღირებულების კორექტირების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის ან დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

(k) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები და სახელშეკრულებო აქტივები

„ჯგუფი“ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ზარალის რეზერვებს აღიარებს:

- ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე

„ჯგუფი“ აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღიარდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების თარიღისთვის; და
- სხვა სავალო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომლებისთვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

„ჯგუფი“ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის ზრდას მნიშვნელოვნად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

„ჯგუფი“ ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს „ჯგუფის“ მიმართ, „ჯგუფის“ მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებული;

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას საანგარიშო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად (ან უფრო მოკლე პერიოდში თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მაქსიმალურ პერიოდად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას განიხილება მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც „ჯგუფი“ დამოკიდებულია საკრედიტო რისკზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო ზარალების ალბათობით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალები ანგარიშდება, როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის (სხვაობა ხელშეკრულების მიხედვით ჯგუფის მიერ მისაღებ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის „ჯგუფი“) მიმდინარე ღირებულება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, „ჯგუფი“ აფასებს გაუფასურდა თუ არა კრედიტით ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები. ფინანსური აქტივი არის (საკრედიტო რისკით) გაუფასურებული, როდესაც მოხდა ერთი ან მეტი მოვლენა, რომელიც უარყოფით ზეგავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის მომავალ ფულად ნაკადებზე.

ფინანსური აქტივის კრედიტით გაუფასურების მტკიცებულებები მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტის ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;

- „ჯგუფის“ მიერ სესხის ან წინასწარ გადახდილი თანხების რესტრუქტურისა იმ პირობებით, რომლებსაც „ჯგუფი“ სხვა შემთხვევებში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის მიერ გაკოტრების პროცედურის, ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის პროცესის დაწყება; ან
- უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ასახვა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების ზარალის რეზერვები გამოიქვეთება აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება, როდესაც „ჯგუფს“ არ გააჩნია ფინანსური აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ინდივიდუალური მომხმარებლებისთვის, „ჯგუფს“ აქვს განსაზღვრული ბრუტო საბალანსო ღირებულების ჩამოწერის პოლიტიკა, როდესაც ფინანსური აქტივი არის 365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული, მსგავსი აქტივების ამოღების ისტორიული გამოცდილების საფუძველზე. კორპორატიული მომხმარებლების შემთხვევაში „ჯგუფი“ ახორციელებს ვადებისა და ჩამოწერის ოდენობების ინდივიდუალურ შეფასებას, იმის გათვალისწინებით არსებობს თუ არა აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერილი თანხებიდან ჯგუფი არ ელოდება მნიშვნელოვან აღდგენას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება მაინც გახდეს სააღსრულებლო საქმიანობის საგანი იმისათვის, რომ მოვიდეს „ჯგუფის“ თანხების ამოღების პროცედურებთან შესაბამისობაში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების გაუფასურების ზარალი ანგარიშდება ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და აღდგება თუ მოხდა დადებითი ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისთვის.

(ii) არაფინანსური აქტივები

„ჯგუფის“ არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეული (CGU) აღემატება მის მოსალოდნელ აღდგენად ღირებულებას.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოძინების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობისთვის, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოძინებისგან ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულისგან.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი დაერიცხება აქტივის ერთეულს პროპორციული გადანაწილების საფუძველზე და შეამცირებს მათ საბალანსო ღირებულებას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული ანგარიშგების თარიღში, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება, თუ აღგილი აქვს ცვლილებას აღდგენადი თანხის განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა განსაზღვრული, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოკლებით, თუ აღგილი არ იქნებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარებას.

(l) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, როცა „ჯგუფს“ აქვს სანდოდ შეფასებადი, სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დაფარვას დასჭირდება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. ანარიცხები განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით გადასახადებამდე არსებული განაკვეთით, რაც ასახავს ფულის დროით ღირებულების და, ვალდებულებისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს. დისკონტირების დაბრუნება აღიარდება ფინანსური ხარჯის სახით.

(m) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, „ჯგუფი“ განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, „ჯგუფი“ ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფს“ არ აქვს არსებითი საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებშიც ის მოქმედებს როგორც მოიჯარე. „ჯგუფმა“ აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები მოკლევადიანი იჯარებისთვის. „ჯგუფი“ აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

(ii) როგორც მეიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადებისას ან მისი ცვლილებისას, „ჯგუფი“, ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მათი შესაბამისი დამოუკიდებელი ფასების მიხედვით

როდესაც „ჯგუფი“ მეიჯარეს სახით მოქმედებს, ის იჯარის დაწყებისას განსაზღვრავს იჯარა ფინანსურ იჯარას წარმოადგენს თუ საოპერაციო იჯარას.

თითოეული იჯარის კლასიფიკაციისთვის, „ჯგუფი“ ახორციელებს ზოგად შეფასებას იმისა გადასცემს თუ არა იჯარა შესაბამისი აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. თუ კი, მაშინ იჯარა ფინანსური იჯარის სახით კლასიფიცირდებოდა; თუ არა, მაშინ საოპერაციო იჯარის სახით. აღნიშნული შეფასების ნაწილის სახით, „ჯგუფმა“ გაითვალისწინა გარკვეული მაჩვენებლები, მაგალითად იყო თუ არა იჯარა აქტივის ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადის ძირითადი ნაწილისთვის.

თუ გარიგება შეიცავს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს, მაშინ „ჯგუფი“ ხელშეკრულებაში მოცემული ანაზღაურების გასანაწილებლად იყენებს ფასს 15-ს.

„ჯგუფი“ იჯარაში წმინდა ინვესტიციაზე იყენებს ფასს 9-ის აღიარების შეწყვეტის და გაუფასურების მოთხოვნებს. „ჯგუფი“ შემდგომ რეგულარულად მიმოიხილავს იჯარაში ბრუტო ინვესტიციის გამოთვლაში გამოყენებულ სავარაუდო არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებებს.

„ჯგუფი“ საოპერაციო იჯარების ფარგლებში მიღებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს შემოსავლის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე, „სხვა შემოსავლის“ კატეგორიაში.

(n) სეგმენტის ანგარიშგება

საოპერაციო სეგმენტი წარმოადგენს „ჯგუფის“ კომპონენტს, რომელიც ჩართულია ბიზნეს საქმიანობაში, საიდანაც ის იღებს შემოსავალს ან გასწევს ხარჯებს, იმ ხარჯებისა და შემოსავლების ჩათვლით, რომლებიც „ჯგუფის“ ნებისმიერ სხვა კომპონენტებთან დადებულ გარიგებებს უკავშირდება. ყველა საოპერაციო სეგმენტის საოპერაციო შედეგები რეგულარულად არის მიმოხილული გენერალური დირექტორის მიერ, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები სეგმენტზე რესურსების განაწილებაზე და მისი საქმიანობის შედეგების შეფასებისთვის და რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია დისკრეტული ფინანსური ინფორმაცია.

სეგმენტის შედეგები, რომელთა ინფორმირებაც ხდება გენერალური დირექტორისთვის, მოიცავს სეგმენტზე პირდაპირ მიკუთვნებად ერთეულებს.

32. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენება ნებადართულია); თუმცა „ჯგუფს“ ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- კაბალური ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის კორექტირებები)
- საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმა - ეტაპი 2 (ფასს 9, ბასს 39, ფასს 7, ფასს 4 და ფასს 16-ის კორექტირებები).
- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება).
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირებები).
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირებები).
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N210740595

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

15.07.2021 წ

სანოტარო მოქმედების დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

ლანა მაჭავარიანი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, შ. რუსთაველის გამზ. N1, სადარბაზო IV,
სართული 2

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

(+995) 595 10 16 08

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

57694431128421

მე, ნოტარიუსი ლანა მაჭავარიანი, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, შ. რუსთაველის გამზ. N1, სადარბაზო IV, სართული 2-ში გამოწმებ ინგლისური ენის დიპლომირებული მთარგმნელის სოფიო კაპანაძის (დაბადებული: 08.02.1991 წ., დაბადების ადგილი: ქ. თბილისი, პირადი ნომერი: 01008047830, პირადობის მოწმობა № 113IL59605, გაცემულია 12.06.2015 წ., მცხოვრები: თბილისი, ამაშუკელის 16) ხელმოწერის ნამდვილობას დოკუმენტის - სს" საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის"-ს 2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება - ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე თარგმანზე. თარჯიმანმა წარმოადგინა ენის ცოდნის დამადასტურებელი დოკუმენტი: დიპლომი M № 19GE000656KAPS001G, გაცემულია 12.08.2019 წ., BRITISH COUNCIL, IELTS TEST მიერ, თარგმანმცოდნეობის საქმის (ინგლისური ენა) სპეციალობით.

მე, თარჯიმანი გავაფრთხილე თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოებებისა და იმ პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელიც მოჰყვება არაზუსტ თარგმანს, თარჯიმანმა ჩემს წინაშე განაცხადა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყო ზუსტი თარგმანი. მისთვის ცნობილია, რომ პასუხსაგებს თარგმანის სისწორეზე და ხელი მოაწერა ჩემი თანდასწრებით. გადახდილია სანოტარო მომსახურების საზღაური (წინამდებარე დოკუმენტის 6 ეგზემპლარზე შესრულებული 396 ხელმოწერის დამოწმებისათვის) 792 ლარი, (თანხმად საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის დადგენილების N507-ის 31-ე მუხლისა), აგრეთვე დ.დ.გ 142.56 ლარი (თანხმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე მუხლისა) და რეგისტრაციის საფასური 2 ლარი (თანხმად საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის დადგენილების N507-ის 39-ე მუხლისა); სულ გადახდილია 936(ცხრაას ოცდაექვსმეტი) ლარი და 56 (ორმოცდათექვსმეტი) თეთრი.

ნოტარიუსი

ლანა მაჭავარიანი

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

მეცხრეული და დანაწილი
შეძახა
ნოტარიუსი
ლანა მამუკაშვილი

